

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΩΣΜΑ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΙ

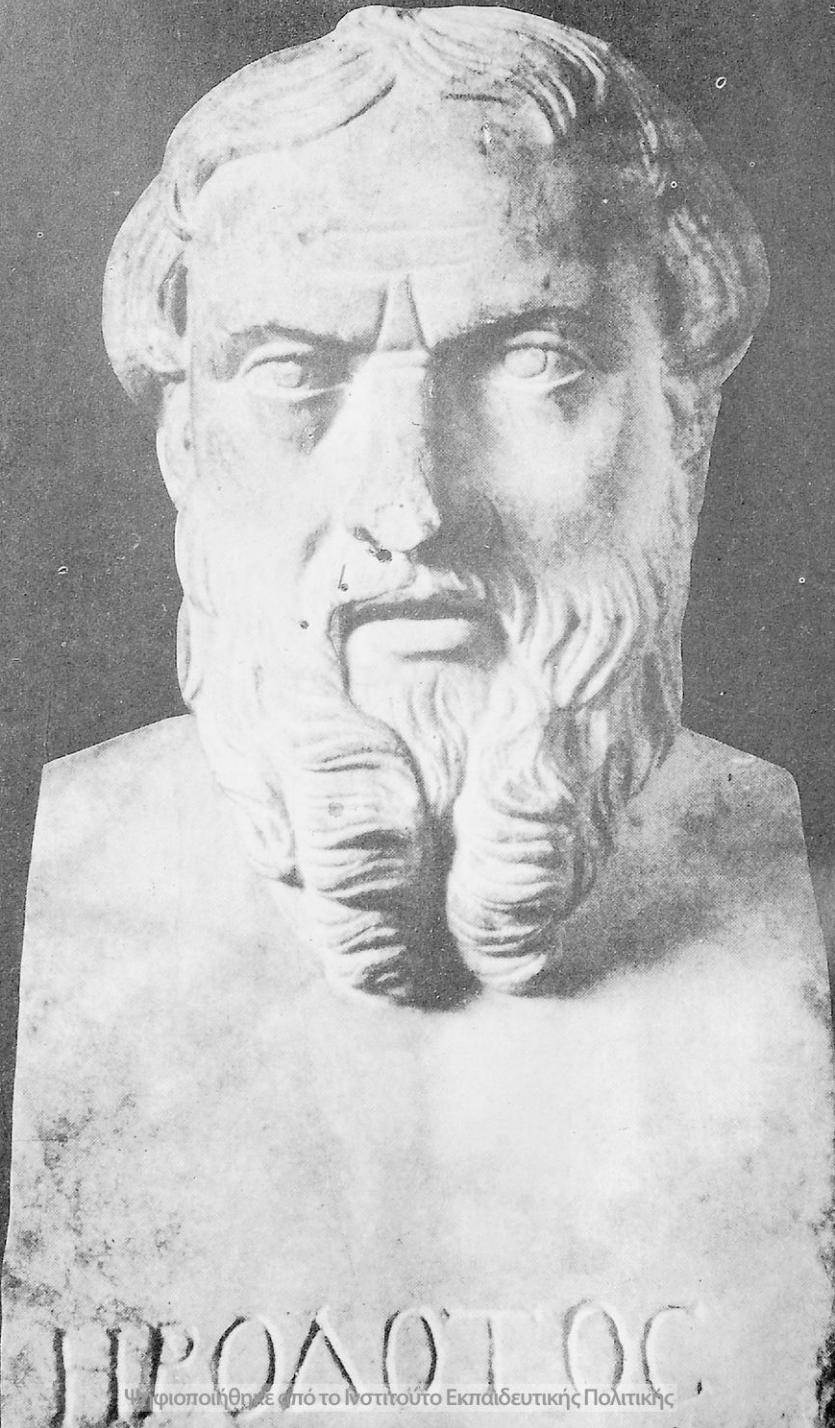
Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ • ΑΘΗΝΑΙ 1972

4226L

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ
(ΕΚΛΟΓΑΙ)

Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΡΟΔΟΤΟΣ

Φιλοποιηθρες από το Νοτιούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος τοῦ Ἡροδότου.

‘Ο ‘Ἡρόδοτος, υἱὸς τοῦ Λύξου καὶ τῆς Δρυοῦς, ἐγεννήθη περὶ τὸ 484 π.Χ. ἐν τῇ Ἀλικαρνασσῷ τῆς Καρίας, ἡ ὁποίᾳ ἦτο δωρικὴ ἀποκία. Κατήγετο ἐξ ἐπιφανοῦς καὶ εὐπόρου οἰκογενείας.

‘Ο ‘Ἡρόδοτος ἔτυχε λαμπρᾶς ἐκπαιδεύσεως. Ἐχων ὡς διδάσκαλον τὸν θεῖόν του ποιητὴν Πανύασιν, ἐδιδάχθη τὸν Ὁμηρον καὶ ἐμελέτησε τὰ ἔργα τῶν πρώτων Ἑλλήνων ἴστοριογράφων, τῶν καλουμένων λογογράφων, οἵ ὅποιοι συνέγραφον γεωγραφικὰς περιηγήσεις ἢ ἴστορίας πόλεων ἢ γενῶν κατὰ τοὺς μύθους καὶ τὰς παραδόσεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἐν τῇ Ἀλικαρνασσῷ τύραννος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο ὁ Λύγδαμις, ἔγγονος τῆς βασιλίσσης Ἀρτεμισίας, ἡ ὁποίᾳ συνεπολέμησε μετὰ τοῦ Ξέρξου ἐν Σαλαμίνι. Κατὰ τοῦ τυράννου τούτου ἐγένετο στάσις, τῆς ὁποίας μετέσχε καὶ ὁ ‘Ἡρόδοτος· ἀλλ’ ἡ στάσις ἀπέτυχε καὶ ὁ ‘Ἡρόδοτος ἤναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν τότε ἀκμάζουσαν νῆσον Σάμον. Βραδύτερον, πιθανῶς τὸ 454, ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἀλικαρνασσὸν κατώρθωσε μὲν νὰ ἐκδιώξῃ τὸν τύραννον Λύγδαμιν, ἀλλ’ ἐπειδὴ ἐξερράγησαν νέαι στάσεις, ἐγκατέλιπε διὰ παντὸς τὴν πατρίδα του.

Ποῦ μετὰ τὴν ἀποδημίαν του ἀπῆλθεν ὁ ‘Ἡρόδοτος δὲν γνωρίζομεν· εὑρίσκομεν δῆμος αὐτὸν τὸ 445 ἐν Ἀθήναις, ὅπου ἀνέγνωσε μέρος τῆς ἴστορίας του, διὰ τοῦ ὁποίου τοσοῦτον συνεκίνησε καὶ ἔτερψε τοὺς Ἀθηναίους, ὥστε ἔδωκαν εἰς αὐτὸν λαμπρὰν δωρεάν, 10 τάλαντα. Ἐν Ἀθήναις συνεδέθη διὰ φιλίας μετὰ τοῦ Περικλέους καὶ ἄλλων σπουδαίων ἀνδρῶν.

.. “Οτε δὲ τὸ 444 οἱ Ἀθηναῖοι ἀπώκισαν ἐν τῇ Κάτω Ἰταλίᾳ τὴν πόλιν Θουρίους, μετέβη καὶ ὁ ‘Ἡρόδοτος εἰς αὐτὴν καὶ ἐγκατεστάθη ἐκεῖ καὶ ἐγένετο ἡ πόλις αὐτὴ δευτέρα πατρίς του· διὰ τοῦτο καὶ Θούριος ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐκαλεῖτο.

‘Ο ‘Ἡρόδοτος ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἴστοριῶν τῶν λογογράφων

ἡσθάνθη τοσοῦτον ἐνθουσιασμόν, ὥστε ἀπεφάσισε καὶ αὐτὸς νὰ συγγράψῃ τὴν ἴστορίαν τῶν πολέμων, τούς δποίους διεκήγαγον οἱ Ἑλληνες κατὰ τῶν Περσῶν. Θέλων δὲ νὰ γνωρίσῃ ἔξιδιας αὐτοψίας τὰ πράγματα ἐπεχείρησε μακρὰς περιηγήσεις εἰς διαφόρους μεμακρυσμένας χώρας. Ἡ συγκοινωνία τότε ἦτο ἀτελεστάτη καὶ λίαν ἐπικίνδυνος· ἐν τούτοις μὲν μεγάλους κόπους καὶ κινδύνους ἐπεσκέφθη τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον μέχρι τῆς Ἐλεφαντίνης πόλεως· τὴν Λιβύην, τὴν Φοινίκην, τὴν Βαθυλαώνιαν, τὴν Περσίαν καὶ τὰς Ἑλληνικὰς ἀποικίας τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου· τὴν γειτονικὴν μὲ αὐτὰς Σκυθίαν καὶ τὴν Κολχίδα. Περιῆλθε πρὸς τούτοις ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ διέτριψεν εἰς πολλὰς αὐτῆς πόλεις καθὼς καὶ τῆς κάτω Ἰταλίας καὶ Σικελίας.

Ποῦ καὶ πότε ἀπέθανεν ὁ Ἡρόδοτος εἶναι ἄγνωστον· κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπέθανε τὸ 424 ἐν Θουρίοις.

2. Τὸ ἴστορικὸν ἔργον τοῦ Ἡροδότου.

Τὸ ιστορικὸν ἔργον τοῦ Ἡροδότου, τὸ ὅποιον ἐπόρισεν εἰς αὐτὸν τὸν τιμητικὸν τίτλον τοῦ πατρὸς τῆς ιστορίας, διηρέθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων εἰς ἐννέα βιβλία, ἕκαστον τῶν ὅποιών ὀνομάσθη μὲ τὸ σύνομα μᾶς τῶν ἐννέα Μουσῶν. Ἐν αὐτῷ περιέχεται πλοῦτος γνώσεων ιστορικῶν, γεωγραφικῶν, φυσικῶν, ἀρχαιολογικῶν κλπ., ἀλλ’ ἡ κυρία ἴδεα, περὶ τὴν ὅποιαν πλέκονται πᾶσαι αἱ ἄλλαι γνώσεις, εἴναι οἱ πόλεμοι τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβάρων.

Τοῦ ἔργου του προτάσσει ότι 'Ηρόδοτος βραχεῖαν είσαγω γὴν (κεφ. 1 - 5), ἐν τῇ διποίᾳ δηλοὶ τὸν σκοπὸν τῆς ὑπὸ αὐτοῦ συγγραφῆς τοῦ ιστορικοῦ του ἔργου καθὼς καὶ τὰ αἴτια τῆς μεταξύ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἔχθρας· ταῦτα δὲ καὶ ἀνάγει μέχρι τῶν μυθικῶν χρόνων, ἐν τούτοις ἀναφέρει, ὅτι πρώτη καὶ κυρία ιστορικὴ ἀφορμὴ τῆς ἔχθρας ὑπῆρχεν ἡ ὑποταγὴ τῶν ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ ἐλληνικῶν πόλεων ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας Κροίσου. Ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὴν διηγεῖται ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ περὶ τῶν βασιλέων τῆς Λυδίας καὶ ἴδιως περὶ τοῦ Κροίσου, τὸν διποίον ὑπέταξεν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Κύρος. Κατόπιν ίστορει, πῶς τὸ περσικὸν κράτος προῆλθεν ἐκ τοῦ μηδικοῦ καὶ πῶς

ό Κύρος βαθμηδὸν ηὔξησεν αὐτὸν μὲ τὴν ὑποδούλωσιν τῶν λαῶν τῆς Μ. Ἀσίας, ἔπειτα δὲ καὶ τοῦ μεγάλου καὶ πλουσίου κράτους τῶν Βαβυλωνίων. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ καὶ ἐφ' ὅσον οἱ Πέρσαι ἔρχονται εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ κάθε ἄλλο ἔθνος, γράφει τὰ τῆς ιστορίας, τὰ τῶν ἥβῶν καὶ ἔθιμων αὐτοῦ.

Μετὰ τὸν Κύρον μεταβαίνει εἰς τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον αὐτοῦ Καμβύσην. Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Καμβύσου κατὰ τῆς Αἰγύπτου δίδει ἀφορμὴν εἰς τὸν Ἡρόδοτον νὰ περιγράψῃ ἐκτενῶς ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τὴν χώραν ταύτην καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῆς μὲ τὰ ἥθη, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰ μνημεῖα αὐτῶν.

Ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ ἐπανέρχεται εἰς τὴν περιστικὴν ιστορίαν. Διηγεῖται ἐν αὐτῷ τὴν ὑποταγὴν τῆς Αἰγύπτου, Λιβύης, Κυρήνης, τὸν θάνατον τοῦ Καμβύσου, τὴν κυριαρχίαν τοῦ Ψευδοσμέρδιος, τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάβασιν τοῦ Δαρείου, τὴν ὑπὸ τούτου κοπιώδη ὁργάνωσιν τοῦ κράτους, καὶ ἐνδιατρίβει ἐν τῇ ιστορίᾳ τοῦ τυράννου τῆς Σάμου Πολυκράτους.

Ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ πραγματεύεται τὰ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Δαρείου ἐναντίον τῶν Σκυθῶν. Ἰστορῶν δὲ τὰ τῆς Σκυθίας παρενθέτει κατόπιν τὰ τῆς ἐκστρατείας τῶν Περσῶν εἰς τὴν Κυρηναϊκὴν χερσόνησον ἐν Ἀφρικῇ καὶ περιγράφει τὰ εἰς αὐτὸν γνωστὰ ἔθνη τῆς Λιβύης.

Ἀρχίζων ἔπειτα τὸ πέμπτον βιβλίον διηγεῖται τὰς κατακτήσεις τῶν Περσῶν εἰς τὴν Εύρωπην (Θράκης Μακεδονίας) καὶ τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν τῶν Ἰώνων. Τὴν ἐπανάστασιν αὐτὴν παρουσιάζει ὡς εἰσαγωγὴν καὶ ὡς ἀφετηρίαν τοῦ μεγάλου ὄγκου τῶν Περσῶν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ περιγράφει τὴν καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰώνων, τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐκστρατείας τοῦ Μαρδονίου κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἡτταν τοῦ Δάτιδος καὶ Ἀρταφέρνους ἐν Μαραθῶνι.

Ἐν τοῖς λοιποῖς βιβλίοις (ἔβδομῷ ὄγδῳ καὶ ἐνάτῳ) ιστορεῖ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Ξέρξου κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ ἔβδομῷ βιβλίῳ περιγράφει κατὰ πρῶτον τὰ πρὸς τὸν πόλεμον συμβούλια καὶ τὰς μεγάλας προπαρασκευάς τοῦ Ξέρξου· κατόπιν τὰ διάφορα ἔθνη, τὰ ὅποια συνηθίστον διὰ τὴν ἐκστρατείαν, τὴν καταγωγὴν των καὶ τοὺς ὄπλισμούς των· τελευταῖον τὴν διὰ τῆς

Μ. Ἀσίας, Θράκης, Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας πορείαν τοῦ περσικοῦ στρατοῦ καὶ τὴν ἐν Θερμοπύλαις μάχην.

Ἐν τῷ δὲ γεῳ βιβλίῳ ἀρχίζει ἀπὸ τῆς ναυμαχίας τοῦ Ἀρτεμισίου. Ἐπειτα διηγεῖται τὰς ἐν Ἑλλάδι δημόσεις τῶν Περσῶν, τὴν ἐν Σαλαμίνι ναυμαχίαν καὶ τὴν φυγὴν τοῦ Ξέρου.

Τέλος ἐν τῷ ἐν ἀτῷ βιβλίῳ περιγράφει τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην, τὴν ἐν Μυκάλῃ καὶ ὅλα τὰ ὄλλα κατορθώματα τῶν Ἑλλήνων μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Σηστοῦ (478).

Τοιοῦτο εἶναι περιληπτικῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου τοῦ Ἡρόδοτου.

Ο ‘Ἡρόδοτος, ἂν καὶ Δωριεύς, ἔγραψε τὸ ἔργον του εἰς τὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον καὶ ὅχι εἰς τὴν Δωρικήν’ εἰς τοῦτο ἡναγκάσθη, διότι οἱ πρὸ αὐτοῦ λογογράφοι, πάντες σχεδὸν Ἰωνεῖς, εἶχον μεταχειρισθῆ τὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον ὡς γλῶσσαν τῶν συγγραφῶν των.

M E P O Σ A'

K E I M E N O N

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Κ Λ Ε Ι Ω

1. Εἰσαγωγή: Σκοπὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου συγγραφῆς
τοῦ ἱστορικοῦ του ἔργου.— Πρῶται ἀφορμαὶ τῆς μεταξὺ¹
Ἐλλήνων καὶ βαρβάρων ἔχθρας.

(Κεφ. 1-5)

Ἡροδότου Ἀλικαρνησσέος ἴστορίης ἀπόδεξις ἦδε, ὡς μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα μεγάλα τε καὶ θωμαστά, τὰ μὲν "Ἐλλησι, τὰ δὲ βαρβάροισι ἀποδεχθέντα, ἀκλεᾶ γένηται, τά τε ἄλλα καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.

Περσέων μὲν νῦν οἱ λόγιοι Φοίνικας αἰτίους φασὶ γενέσθαι τῆς διαφορῆς· τούτους γάρ ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης ἀπικομένους ἐπὶ τὴν δέ τὴν θάλασσαν καὶ οἰκήσαντας τοῦτον τὸν χῶρον, τὸν καὶ νῦν οἰκέουσι, αὐτίκα ναυτιλίησι μακρῆσι ἐπιθέσθαι, ἀπαγινέοντας δὲ φορτία Αἴγυπτιά τε καὶ Ἀσσύρια τῇ τε ἄλλῃ ἐσπαικνέεσθαι καὶ δὴ καὶ ἐς "Ἀργος· τὸ δὲ "Ἀργος τοῦτον τὸν χρόνον προεῖχε ἀπασι τῶν πολίων τῶν ἐν τῇ νῦν Ἐλάδι καλεομένη.

"Απικομένους δὲ τοὺς Φοίνικας ἐς δὴ τὸ "Ἀργος τοῦτο διατίθεσθαι τὸν φόρτον. Πέμπτη δὲ ἡ ἔκτη ἡμέρη, ἀπ' ἣς ἀπίκοντο, ἐξεμπολημένων σφι σχεδὸν πάντων ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν θάλασσαν γυναικας ἄλλας τε πολλὰς καὶ δὴ καὶ τοῦ βασιλέος θυγατέρα· τὸ δὲ οἱ οὖνομα εἶναι Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου. Ταύτας στάσας κατὰ πρύμνην τῆς νεὸς ὠνέεσθαι τῶν φορτίων, τῶν σφι ἦν θυ-

μὸς μάλιστα, καὶ τοὺς Φοίνικας διακελευσαμένους ὄρμῆσαι ἐπ' αὐτάς. Τὰς μὲν δὴ πλεῦνας τῶν γυναικῶν ἀποφυγεῖν, τὴν δὲ Ἰοῦν σὺν ἄλλησι ἀρπασθῆναι ἐσβαλομένους δὲ ἐξ τὴν νέα οἰχεσθαι ἀποπλέοντας ἐπ' Αἴγυπτον.

2 Οὕτω μὲν ἐς Αἴγυπτον ἀπικέσθαι λέγουσι Πέρσαι καὶ τῶν ἀδικημάτων πρῶτον τοῦτο ἄρξαι· μετὰ δὲ ταῦτα Ἐλλήνων τινὰς (οὐ γάρ ἔχουσι τούνομα ἀπηγήσασθαι) φασὶ τῆς Φοίνικης ἐς Τύρον προσσχόντας ἀρπάσαι τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα Εὐρώπην· εἴησαν δ' ἀν οὗτοι Κρῆτες. Ταῦτα μὲν δὴ ἵσα πρὸς ἵσα σφι γενέσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα "Ἐλληνας αἰτίους τῆς δευτέρης ἀδικίης γενέσθαι. Καταπλώσαντας γάρ μακρῇ νηῇ ἐς Αἴαν τε, τὴν Κολχίδα, καὶ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμόν, ἐνθεῦτεν διαπρηξαμένους καὶ τἄλλα, τῶν εἶνεκεν ἀπίκατο, ἀρπάσαι τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα Μηδείην. Πέμψαντα δὲ τὸν Κόλχων βασιλέα ἐς τὴν Ἐλλάδα κήρυκα αἰτέειν τε δίκας τῆς ἀρπαγῆς καὶ ἀπαιτέειν τὴν θυγατέρα· τοὺς δὲ ὑποκρίνασθαι, ώς οὐδὲ ἔκεινοι Ἰοῦς τῆς Ἀργείης ἔδοσάν σφι δίκας τῆς ἀρπαγῆς· οὐδὲ ὅν αὐτοὶ δώσειν ἔκείνοισι.

3 Δευτέρῃ δὲ λέγουσι γενεῇ μετὰ ταῦτα Ἀλέξανδρον, τὸν Πριάμου, ἀκηκοότα ταῦτα ἐθελῆσαι οἱ ἐκ τῆς Ἐλλάδος δι' ἀρπαγῆς γενέσθαι γυναικα, ἐπιστάμενον πάντως, ὅτι οὐ δώσει δίκας· οὐδὲ γάρ ἔκεινους διδόναι. Οὕτω δὴ ἀρπάσαντος αὐτοῦ Ἐλένην τοῖσι "Ἐλλησι δόξαι πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτέειν τε Ἐλένην καὶ δίκας τῆς ἀρπαγῆς αἰτέειν. Τοὺς δέ, προϊσχομένων ταῦτα, προφέρειν σφι Μηδείης τὴν ἀρπαγήν, ώς οὐ δόντες αὐτοὶ δίκας οὐδὲ ἔκδόντες ἀπαιτεόντων βουλοίατό σφι παρ' ἄλλων δίκας γίνεσθαι.

4 Μέχρι μὲν ὅν τούτου ἀρπαγὰς μούνας εἶναι παρ' ἄλλήλων, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου "Ἐλληνας δὴ μεγάλως αἰτίους γενέσθαι· προτέρους γάρ ἄρξαι στρατεύεσθαι ἐς τὴν Ἀσίην ἢ σφέας ἐς τὴν Εὐρώπην.

Ούτω μὲν Πέρσαι λέγουσι γενέσθαι, καὶ διὰ τὴν Ἰλίου 5
ἄλωσιν εὑρίσκουσι σφίσι ἐοῦσαν τὴν ἀρχὴν τῆς ἔχθρης τῆς
ἐς τοὺς "Ελληνας. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων οὐκ ἔρχομαι ἐρέων,
ώς οὔτω ἢ ἄλλως καὶ ταῦτα ἐγένετο, τὸν δὲ οἴδα αὐτὸς πρῶ-
τον ὑπάρξαντα ἀδίκων ἔργων ἐς τοὺς "Ελληνας, τοῦτον σημή-
νας προβήσομαι ἐς τὸ πρόσω τοῦ λόγου ὅμοιως σμικρὰ καὶ
μεγάλα ἀστεα ἀνθρώπων ἐπεξιών. Τὰ γὰρ τὸ πάλαι μεγάλα
ἥν, τὰ πολλὰ αὐτῶν σμικρὰ γέγονε· τὰ δὲ ἐπ' ἐμεῦ ἥν μεγά-
λα, πρότερον ἥν σμικρά. Τὴν ἀνθρωπηίην ὡν ἐπιστάμενος
εὐδαιμονίην οὐδαμὰ ἐν τωρτῷ μένουσαν ἐπιμνήσομαι ἀμφο-
τέρων ὅμοιως.

2. Κροῖσος καὶ Σόλων.

(Κεφ. 6, 28 - 33)

Κροῖσος ἥν Λυδὸς μὲν γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω, τύραν- 6
νος δὲ ἐθνέων τῶν ἐντὸς "Αλυος ποταμοῦ, δις ρέων ἀπὸ μεσαμ-
βρίης μεταξὺ Συρίων τε καὶ Παφλαγόνων ἔξει πρὸς βορέην
ἀνεμον ἐς τὸν Εὔξεινον καλεόμενον πόντον. Οὗτος δὲ Κροῖσος
βαρβάρων πρῶτος, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, τοὺς μὲν κατεστρέ-
ψατο "Ελλήνων ἐς φόρου ἀπαγωγήν, τοὺς δὲ φίλους προσ-
εποιήσατο. Κατεστρέψατο μὲν "Ιωνάς τε καὶ Αἰολέας καὶ
Δωριέας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ, φίλους δὲ προσεποιήσατο Λακε-
δαιμονίους. Πρὸ δὲ τῆς Κροῖσου ἀρχῆς πάντες "Ελληνες ἦσαν
ἐλεύθεροι.

Χρόνου δὲ ἐπιγινομένου καὶ κατεστραμμένων σχεδὸν πάν- 28
των τῶν ἐντὸς "Αλυος ποταμοῦ οἰκημένων (πλὴν γὰρ Κιλί-
κων καὶ Λυκίων τοὺς ἄλλους πάντας ὑπ' ἐωυτῷ εἶχε κατα-
στρεψάμενος δὲ Κροῖσος), ἀπικνέονται ἐς Σάρδις ἀκμαζού- 29
σας πλούτῳ ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί,
οἱ τοῦτον τὸν χρόνον ἐτύγχανον ἐόντες, ὡς ἔκαστος αὐτῶν
ἀπικνέοιτο, καὶ δὴ καὶ Σόλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος, δις Ἀθηναί-

οισι νόμους κελεύσασι ποιήσας ἀπεδήμησε ἔτεα δέκα κατὰ θεωρίης πρόφασιν ἐκπλώσας, ἵνα δὴ μή τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λῦσαι, τῶν ἔθετο. Αὐτοὶ γάρ οὐκ οἶοι τε ἡσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι· ὅρκίοισι γάρ μεγάλοισι κατείχοντο δέκα ἔτεα χρήσεσθαι νόμοισι, τοὺς ἀν σφι Σόλων θῆται.

30 Αὐτῶν δὴ ὃν τούτων καὶ τῆς θεωρίης ἐκδημήσας ὁ Σόλων εἴνεκεν ἐξ Αἴγυπτον ἀπίκετο παρ' Ἀμασιν καὶ δὴ καὶ ἐξ Σάρδις παρὰ Κροῖσον. Ἀπικόμενος δὲ ἐξεινίζετο ἐν τοῖσι βασιλήσισι ὑπὸ τοῦ Κροίσου· μετὰ δὲ ἡμέρη τρίτη ἢ τετάρτη κελεύσαντος Κροίσου τὸν Σόλωνα θεράποντες περιῆγον κατὰ τοὺς θησαυρούς, καὶ ἐπεδείκνυσαν πάντα ἔόντα μεγάλα τε καὶ ὅλβια. Θεησάμενον δέ μιν τὰ πάντα καὶ σκεψάμενον, ὡς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν, εἰρετο ὁ Κροῖσος τάδε· «Ξεῖνε Ἀθηναῖε, παρ' ἡμέας περὶ σέο λόγος ἀπίκται πολλὸς καὶ σοφίης εἴνεκεν τῆς σῆς καὶ πλάνης, ὡς φιλοσοφέων γῆν πολλὴν θεωρίης εἴνεκεν ἐπελήλυθας· νῦν δὲν ἴμερος ἐπειρέσθαι μοι ἐπῆλθε, εἰ τινα ἥδη πάντων εἰδες ὀλβιώτατον». Ὁ μὲν ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων ὀλβιώτατος ταῦτα ἐπειρώτα.

Σόλων δὲ οὐδὲν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ τῷ ἔόντι χρησάμενος λέγει· Ὡ βασιλεῦ, Τέλλον Ἀθηναῖον». Ἀποθωμάσας δὲ Κροῖσος τὸ λεχθὲν εἰρετο ἐπιστρεφέως· «Κοίη δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι ὀλβιώτατον;» Ὁ δὲ εἶπε· «Τέλλω τοῦτο μὲν τῆς πόλιος εὗ ἡκούσης παῖδες ἡσαν καλοί τε κἀγαθοί, καὶ σφι εἰδε ἄπασι τέκνα ἐκγενόμενα καὶ πάντα παραμείναντα· τοῦτο δὲ τοῦ βίου εὗ ἥκοντι, ὡς τὰ παρ' ἡμῖν, τελευτὴ τοῦ βίου λαμπροτάτη ἐπεγένετο· γενομένης γάρ Ἀθηναῖοισι μάχης πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας ἐν Ἐλευσῖνι βωθήσας καὶ τροπήν ποιήσας τῶν πολεμίων ἀπέθανε κάλλιστα, καὶ μιν Ἀθηναῖοι δημοσίῃ τε ἔθαψαν αὐτοῦ, τῇ περ ἐπεσε, καὶ ἐτίμησαν μεγάλως».

31 ‘Ως δὲ Σόλων τὰ κατὰ τὸν Τέλλον, πολλά τε καὶ ὅλ-

βια, εἴπας προετρέψατο τὸν Κροῖσον, ἐπειρώτα, τίνα δεύτερον μετ' ἔκεινον ἴδοι, δοκέων πάγχυ δευτερεῖα γῶν οἰσεσθαι.

‘Ο δὲ εἶπε· «Κλέοβιν τε καὶ Βίτωνα. Τούτοισι γάρ ἐοῦσι γένος Ἀργείοισι βίος τε ἀρκέων ὑπῆν καὶ πρὸς τούτῳ ὁώμη σώματος τοιήδε· ἀεθλοφόροι τε ἀμφότεροι ὅμοιώς ἦσαν, καὶ δὴ καὶ λέγεται ὅδε ὁ λόγος· ἐούσης δρτῆς τῇ “Ηρῃ τοῖσι Ἀργείοισι ἔδεε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγει κομισθῆναι ἐξ τὸ ιρόν, οἱ δέ σφι βόες ἐκ τοῦ ἀγροῦ οὐ παρεγίνοντο ἐν ὥρῃ· ἐκκληιόμενοι δὲ τῇ ὥρῃ οἱ νεηνίαι ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην εἰλκον τὴν ἄμαξαν, ἐπὶ τῆς ἀμάξης δὲ σφι ὠχέετο ἡ μήτηρ, σταδίους δὲ πέντε καὶ τεσσεράκοντα διακομίσαντες ἀπίκοντο ἐς τὸ ιρόν.

»Ταῦτα δὲ σφι ποιήσασι καὶ δόφθεῖσι ὑπὸ τῆς πανηγύριος τελευτὴ τοῦ βίου ἀρίστη ἐπεγένετο, διέδεξε τε ἐν τούτοισι ὁ θεός, ὃς ἄμεινον εἴη ἀνθρώπῳ τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζώειν. Ἀργεῖοι μὲν γάρ περιστάντες ἐμακάριζον τῶν νεηνιέων τὴν ὁώμην, αἱ δὲ Ἀργεῖαι τὴν μητέρα αὐτῶν, οἵων τέκνων ἐκύρησε. ‘Η δὲ μήτηρ περιχαρής ἐοῦσα τῷ τε ἔργῳ καὶ τῇ φήμῃ, στᾶσα ἀντίον τοῦ ἀγάλματος εὔχετο Κλεόβι τε καὶ Βίτωνι τοῖσι ἐωυτῆς τέκνοισι, οἵ μιν ἐτίμησαν μεγάλως, τὴν θεὸν δοῦναι, τὸ ἀνθρώπῳ τυχεῖν ἀριστόν ἐστι. Μετὰ ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν ὃς ἔθυσάν τε καὶ εὐωχήθησαν, κατακομηθέντες ἐν αὐτῷ τῷ ιρῷ οἱ νεηνίαι οὐκέτι ἀνέστησαν, ἀλλ’ ἐν τέλει τούτῳ ἔσχοντο. Ἀργεῖοι δὲ σφέων εἰκόνας ποιησάμενοι ἀνέθεσαν ἐς Δελφοὺς ὃς ἀνδρῶν ἀρίστων γενομένων ».

Σόλων μὲν δὴ εὑδαιμονίης δευτερεῖα ἔνεμε τούτοισι, Κροῖσος δὲ σπερχθεὶς εἶπε· «὾ ξεῖνε Ἀθηναῖε, ἡ δὲ ἡμετέρη εὐδαιμονίη οὕτω τοι ἀπέρριπται ἐς τὸ μηδέν, ὥστε οὐδὲ ίδιωτέων ἀνδρῶν ἀξίους ἡμέας ἐποίησας;» Ο δὲ εἶπε· «὾ Κροῖσε, ἐπιστάμενόν με τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν τε καὶ ταραχῶδες ἐπειρωτᾶς ἀνθρώπηιών πρηγγυμάτων πέρι. Ἐν γάρ τῷ μακρῷ χρόνῳ

πολλά μὲν ἔστι ίδειν, τὰ μὴ τις ἐθέλει, πολλὰ δὲ καὶ παθεῖν.
Ἐς γάρ ἐβδομήκοντα ἔτεα οὔρου τῆς ζόης ἀνθρώπῳ προτίθημι. Ἀπασέων δὲ τῶν ἡμερέων τῶν ἐς τὰ ἐβδομήκοντα ἔτεα
ἡ ἑτέρη τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ τὸ παράπαν οὐδὲν ὅμοιον προσάγει
πρῆγμα.

» Οὕτω ὅν, ὡς Κροῖσε, πᾶν ἔστι ἀνθρωπος συμφορή. Ἐμοὶ δὲ σὺ καὶ πλουτέειν μέγα φαίνεαι καὶ βασιλεὺς εἶναι πολλῶν ἀνθρώπων ἐκεῖνο δέ, τὸ εἴρεο με, οὐ κώσε ἐγὼ λέγω, πρὶν ἀν τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι. Οὐ γάρ τι ὁ μέγα πλούσιος μᾶλλον τοῦ ἐπ' ἡμέρην ἔχοντος ὀλβιώτερός ἔστι, εἰ μὴ οἱ τύχῃ ἐπίσπουτο πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὗ τὸν βίον. Σκοπέειν δὲν χρὴ παντὸς χρήματος τὴν τελευτήν, καὶ ἀποβήσεται· πολλοῖσι γάρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς προρρίζους ἀνέτρεψε».

33 Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ οὐ κως ἐχαρίζετο· ὁ δὲ λόγου μιν ποιησάμενος οὐδενὸς ἀποπέμπεται, κάρτα δόξας ἀμαθέα εἶναι, δις τὰ παρεόντα ἀγαθὰ μετεῖς τὴν τελευτὴν παντὸς χρήματος ὄρῳ ἐκέλευε.

[Ο Κροίσος διαβάς τὸν "Ἄλιν εἰσβάλλει εἰς τὴν Καππαδοκίαν, ἥ δποια ἀνήκειν εἰς τοὺς Πέρσας. Τοῦτο μαθὼν ὁ Κῦρος, ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ἐπέρχεται κατὰ τοῦ Κροίσου· μετὰ πεισματώδη δὲ μάχην τῶν δύο ἀντιπάλων στρατευμάτων ἀγακάζεται ὁ Κροίσος νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς Σάρδεις.]

3. Κύρος καὶ Κροῖσος.

(Κεφ. 86 - 88)

86 Οἱ δὲ Πέρσαι τάς τε Σάρδις ἔσχον καὶ αὐτὸν Κροῖσον ἐζώγρησαν, ἀρξαντα ἔτεα τεσσερεσκαίδεκα καὶ τεσσερεσκαίδεκα ἡμέρας πολιορκηθέντα, κατὰ τὸ χρηστήριόν τε καταπάσαντα τὴν ἐωυτοῦ μεγάλην ἀρχήν. Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Πέρσαι ἡγαγον παρὰ Κύρον. Οἱ δὲ συννήσας πυρὴν μεγάλην

ἀνεβίβασε ἐπ' αὐτὴν τὸν Κροῖσόν τε ἐν πέδησι δεδεμένον καὶ δίς ἐπτὰ Λυδῶν παρ' αὐτὸν παῖδας, εἴτε δὴ ἐν νόῳ ἔχων ἀκροθίνια ταῦτα καταγιεῖν θεῶν δτεω δή, εἴτε καὶ εὐχὴν ἐπιτελέσαι θέλων, εἴτε καί, πυθόμενος τὸν Κροῖσον εἶναι θεοσεβέα, τοῦδε εἶνεκεν ἀνεβίβασε ἐπὶ τὴν πυρὴν βουλόμενος εἰδέναι, εἰ τίς μιν δαιμόνων ρύσεται τοῦ μὴ ζῶντα κατακαυθῆναι.

Τὸν μὲν δὴ ποιέειν ταῦτα· τῷ δὲ Κροίσῳ ἐστεῶτι ἐπὶ τῆς πυρῆς ἐσελθεῖν, καίπερ ἐν κακῷ ἐόντι τοσούτῳ, τὸ τοῦ Σόλωνος, ὡς οἱ εἴη σὺν θεῷ εἰρημένον, τὸ «μηδένα εἶναι τῶν ζωόντων ὅλβιον». Ὡς δὲ ἄρα μιν προσστῆναι τοῦτο, ἀνενεικάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης ἐς τρίς ούνομάσαι «Σόλων». Καὶ τὸν Κύρον ἀκούσαντα κελεῦσαι τοὺς ἔρμηνέας ἐπειρέσθαι τὸν Κροῖσον, τίνα τοῦτον ἐπικαλέοιτο, καὶ τοὺς προσελθόντας ἐπειρωτᾶν. Κροῖσον δὲ τέως μὲν σιγὴν ἔχειν εἰρωτώμενον, μετὰ δέ, ὡς ἡναγκάζετο, εἰπεῖν· «Τὸν ἀν ἐγὼ πᾶσι τυράννοισι προετίμησα μεγάλων χρημάτων ἐς λόγους ἐλθεῖν». Ὡς δὲ σφι ἀσημα ἔφραξε, πάλιν ἐπειρώτων τὰ λεγόμενα. Λιπαρεόντων δὲ αὐτῶν καὶ ὅχλον παρεχόντων ἔλεγε δὴ, ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων ἐών 'Αθηναῖος, καὶ θεησάμενος πάντα τὸν ἑωυτοῦ ὅλβον ἀποφλαυρίσειε, οἷα δὴ εἴπας, ὡς τε αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκοι, τῇ περ ἐκεῖνος εἴπε, οὐδὲν τι μᾶλλον ἐς ἑωυτὸν λέγων η ἐς ἀπαν τὸ ἀνθρώπινον καὶ μάλιστα τοὺς παρὰ σφίσι αὐτοῖσι ὅλβίους δοκέοντας εἶναι.

Τὸν μὲν Κροῖσον ταῦτα ἀπηγέεσθαι, τῆς δὲ πυρῆς ἥδη ἀμμένης καίεσθαι τὰ περιέσχατα. Καὶ τὸν Κύρον ἀκούσαντα τῶν ἔρμηνέων, τὰ εἴπε Κροῖσος, μεταγγόντα τε καὶ ἐννώσαντα, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀνθρωπος ἐών ἄλλον ἀνθρωπον, γενόμενον ἑωυτοῦ εὐδαιμονίη οὐκ ἐλάσσω, ζῶντα πυρὶ διδοίη, πρός τε τούτοισι δείσαντα τὴν τίσιν καὶ ἐπιλεξάμενον, ὡς οὐδὲν εἴη τῶν ἐν ἀνθρώποισι ἀσφαλέως ἔχον, κελεύειν σβεννύναι τὴν ταχίστην τὸ καιόμενον πῦρ καὶ καταβιβάζειν Κροῖσόν τε καὶ τοὺς μετὰ

Κροίσου. Καὶ τοὺς πειρωμένους οὐ δύνασθαι ἔτι τοῦ πυρὸς ἐπικρατῆσαι.

87 'Ενθαῦτα λέγεται ὑπὸ Λυδῶν Κροῖσον μαθόντα τὴν Κύρου μετάγνωσιν, ὡς ὥρα πάντα μὲν ἀνδρα σβεννύντα τὸ πῦρ, δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν, ἐπιβώσασθαι τὸν Ἀπόλλωνα ἐπικαλεόμενον, εἰ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη, παραστῆναι καὶ ὁύσασθαι μιν ἐκ τοῦ παρεόντος κακοῦ. Τὸν μὲν δακρύοντα ἐπικαλέεσθαι τὸν θεόν, ἐκ δὲ αἰθρίης τε καὶ νηνεμίης συνδραμεῖν ἐξαπίνης νέφεα καὶ χειμῶνά τε καταρραγῆναι καὶ θσαι ὕδατι λαβροτάτῳ κατασβεσθῆναι τε τὴν πυρήν. Οὕτω δὴ μαθόντα τὸν Κῦρον, ὡς εἴη ὁ Κροῖσος καὶ θεοφίλης καὶ ἀνήρ ἀγαθός, καταβιβάσαντα αὐτὸν ἀπὸ τῆς πυρῆς εἰρέσθαι τάδε· «Κροῖσε, τίς σε ἀνθρώπων ἀνέγνωσε ἐπὶ γῆν τὴν ἐμὴν στρατευσάμενον πολέμιον ἀντὶ φίλου ἐμοὶ καταστῆναι;» 'Ο δὲ εἶπε· «Ω βασιλεῦ, ἐγὼ ταῦτα ἔπρηξα τῇ σῇ μὲν εὐδαιμονίῃ, τῇ ἐμεωυτοῦ δὲ κακοδαιμονίῃ· αἴτιος δὲ τούτων ἐγένετο ὁ Ἑλλήνων θεὸς ἐπαείρας ἐμὲ στρατεύεσθαι. Οὔδεις γάρ οὕτω ἀνόητος ἔστι, δόστις πόλεμον πρὸ εἰρήνης αἰρέεται· ἐν μὲν γάρ τῇ οἱ παῖδες τοὺς πατέρας θάπτουσι, ἐν δὲ τῷ οἱ πατέρες τοὺς παῖδας. 'Αλλὰ ταῦτα δαίμονί κου φίλον ἦν οὕτω γενέσθαι».

88 'Ο μὲν ταῦτα ἔλεγε, Κῦρος δὲ αὐτὸν λύσας κάτισέ τε ἐγγὺς ἔωυτοῦ καὶ κάρτα ἐν πολλῇ προμηθίῃ εἶχε, ἀπεθώμαζέ τε δρέων καὶ αὐτὸς καὶ οἱ περὶ ἐκεῖνον ἐόντες πάντες.

4. Λυδικὰ ἔθιμα—"Ιδρυσις ἀποικίας ὑπὸ τῶν Λυδῶν εἰς τὴν Τυρρηνίαν ('Επρουρίαν).

(Κεφ. 93 - 94)

93 Θώματα ἡ Λυδίη ἐς συγγραφὴν οὐ μάλα ἔχει, οἷά γε καὶ ἄλλη χώρη, πάρεξ τοῦ ἐκ τοῦ Τμώλου καταφερομένου ψήγματος. "Ἐν δὲ ἔργον πολλὸν μέγιστον παρέχεται χωρὶς τῶν τε Αἰγυπτίων ἔργων καὶ τῶν Βαθυλωνίων· ἔστι αὐτόθι

Αλυάττεω τοῦ Κροίσου πατρὸς σῆμα, τοῦ ἡ κρηπὶς μὲν ἔστι λίθων μεγάλων, τὸ δὲ ἄλλο χῶμα γῆς.

94

Λυδοὶ δὲ νόμοισι μὲν τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται, τοῖσι καὶ "Ελληνες, πρῶτοι δὲ ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἔδμεν, νύμισμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου κοφάμενοι ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ καὶ κάπηλοι ἐγένοντο. Φασὶ δὲ αὐτοὶ Λυδοὶ καὶ τὰς παιγνίας τὰς νῦν σφίσι τε καὶ "Ελλησι κατεστεώσας ἑωυτῶν ἐξεύρημα γενέσθαι. "Αμα δὲ ταύτας τε ἐξευρεθῆναι παρὰ σφίσι λέγουσι καὶ Τυρσηνίην ἀποικίσαι, ὥδε αὐτῶν λέγοντες.

'Ἐπὶ βασιλέος "Ατυος τοῦ Μάνεω σιτοδείην ἴσχυρὴν ἀνὰ τὴν Λυδίην πᾶσαν γενέσθαι· καὶ τοὺς Λυδοὺς τέως μὲν διάγειν λιπαρέοντας, μετὰ δέ, ὡς οὐ παύεσθαι, ἄκεα δίζησθαι, ἄλλον δὲ ἄλλο ἐπιμηχανᾶσθαι αὐτῶν. 'Ἐξευρεθῆναι δὴ ὅν τότε καὶ τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων καὶ τῆς σφαίρης τὰς παιγνίας καὶ τῶν ἄλλων πασέων παιγνίων τὰ εἴδεα πλὴν πεσσῶν· τούτων γὰρ ὅν τὴν ἐξεύρεσιν οὐκ οἰκηεῦνται Λυδοί. Ποιέειν δὲ ὅδε πρὸς τὸν λιμὸν ἐξευρόντας· τὴν μὲν ἐτέρην τῶν ἡμερέων παίζειν πᾶσαν, ἵνα δὴ μὴ ζητέοιεν σιτία, τὴν δὲ ἐτέρην σιτέεσθαι παυομένους τῶν παιγνιέων. Τοιούτῳ τρόπῳ διάγειν ἐπ' ἔτεα δυῶν δέοντα εἶκοσι.

'Ἐπείτε δὲ οὐκ ἀνιέναι τὸ κακόν, ἀλλ' ἔτι ἐπὶ μᾶλλον βιάζεσθαι, οὕτω δὴ τὸν βασιλέα αὐτῶν δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι τὴν μὲν ἐπὶ μονῇ, τὴν δ' ἐπὶ ἐξόδῳ ἐκ τῆς χώρης, καὶ ἐπὶ μὲν τῇ μένειν αὐτοῦ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων ἑωυτὸν τὸν βασιλέα προστάσσειν, ἐπὶ δὲ τῇ ἀπαλλασσομένῃ τὸν ἑωυτοῦ παῖδα, τῷ οὖνομα εἶναι Τυρσηνόν. Λαχόντας δὲ αὐτῶν τοὺς ἐτέρους ἐξιέναι ἐκ τῆς χώρης καταβῆναι ἐς Σμύρνην καὶ μηχανῆσασθαι πλοῖα, ἐς τὰ ἐσθεμένους τὰ πάντα, δσα σφι ἥν χρηστὰ ἔπιπλα, ἀποπλέειν κατὰ βίου τε καὶ γῆς ζήτησιν, ἐς δὲ ἔθνεα πολλὰ παραμειψαμένους ἀπικέσθαι ἐς Ὁμερικούς, ἔνθα σφέας ἐνιδρύσασθαι πόλιας καὶ οἰκέειν τὸ μέχρι

τοῦδε. Ἀντὶ δὲ Λυδῶν μετονομασθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ βασιλέος τοῦ παιδός, ὃς σφεας ἀνήγαγε· ἐπὶ τούτου τὴν ἐπωνυμίην ποιευμένους ὄνομασθῆναι Τυρσηνούς.

5. Περσικὰ ἔθιμα.

(Κεφ. 131 - 138, 140)

131 Πέρσας δὲ οἶδα νόμοισι τοῖσδε χρεωμένους· ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς καὶ βωμούς οὐκ ἐν νόμῳ ποιευμένους ἴδρυεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖσι ποιεῦσι μωρίην ἐπιφέροντας, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, ὅτι οὐκ ἀνθρωποφυέας ἐνόμισαν τοὺς Θεούς, κατὰ περ οἱ Ἑλληνες, εἶναι. Οἱ δὲ νομίζουσι Διὸν μὲν ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν οὐρέων ἀναβαίνοντες θυσίας ἔρδειν, τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες. Θύουσι δὲ ἡλίῳ τε καὶ σελήνῃ καὶ γῇ καὶ πυρὶ καὶ ὕδατι καὶ ἀνέμοισι. Τούτοισι μὲν δὴ θύουσι μούνοισι ἀρχῆθεν, ἐπιμεμαθήκασι δὲ καὶ τῇ Οὐρανίῃ θύειν, παρὰ τε Ἀσσυρίων μαθόντες καὶ Ἀραβίων.

132 Θυσίη δὲ τοῖσι Πέρσησι περὶ τοὺς εἰρημένους θεοὺς ἥδε κατέστηκε. Οὔτε βωμούς ποιεῦνται οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι μέλλοντες θύειν· οὐ σπονδῇ χρέωνται, οὐκὶ αὐλῷ, οὐ στέμμασι, οὐκὶ οὐλῆσι. Τῶν δὲ ὡς ἀνέκαστω τις θύειν θέλῃ, ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτῆνος καλέει τὸν θεόν, ἐστεφανωμένος τὸν τιήρην μυρσίνη μάλιστα. Ἐωυτῷ μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδίη μούνῳ οὐ οἱ ἔγγινεται ἀρᾶσθαι ἀγαθά, ὃ δὲ τοῖσι πᾶσι Πέρσησι κατεύχεται εὖ γίνεσθαι καὶ τῷ βασιλέϊ ἐν γάρ δὴ τοῖσι ἄπασι Πέρσησι καὶ αὐτὸς γίνεται. Ἐπεὰν δὲ διαμιστύλας κατὰ μέρεα τὸν ἱρήιον ἐψήσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἀπαλωτάτην, μάλιστα δὲ τὸ τρίψυλλον, ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὃν πάντα τὰ κρέα. Διαθέντος δὲ αὐτοῦ, μάγος ἀνήρ παρεστεὼς ἐπαείδει θεογονίην, οὕην δὲ ἐκεῖνοι λέγουσι εἶναι τὴν ἐπαοιδήν. ἀνευ γάρ δὴ

μάγου ού σφι νόμος ἐστὶ θυσίας ποιέεσθαι. Ἐπισχὼν δὲ ὀλίγον χρόνον ἀποφέρεται ὁ θύσας τὰ κρέα καὶ χρᾶται, ὅ τι μιν λόγος αἰρέει.

133

Ἡμέρην δὲ ἀπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμῆν νομίζουσι, τῇ ἔκαστος ἐγένετο. Ἐν ταύτῃ δὲ πλέω δαῖτα τῶν ἄλλων δικαιεῦσι προτίθεσθαι. ἐν τῇ οἱ εὐδαιμονες αὐτῶν βοῦν καὶ ἵππον καὶ κάμηλον καὶ ὅνον προτιθέαται ὅλους ὀπτούς ἐν καμίνοισι, οἱ δὲ πένητες αὐτῶν τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων προτιθέαται. Σίτοισι δὲ ὀλίγοισι χρέωνται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖσι καὶ οὐκ ἀλέσι. καὶ διὰ τοῦτο φασι Πέρσαι τοὺς "Ἐλληνας σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι, ὅτι σφι ἀπὸ δείπνου παραφορέεται οὐδὲν λόγου ἄξιον, εἰ δέ τι παραφέροιτο ἐσθίοντας ἀν οὐ παύεσθαι. Οἴνῳ δὲ κάρτα προσκέαται, μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων. Τὸ δ' ἀν ἄδη σφι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στέγαρχος, ἐν τοῦ ἀν ἐόντες βουλεύωνται. καὶ ἦν μὲν ἄδη καὶ νήφουσι, χρέωνται αὐτῷ, ἦν δὲ μὴ ἄδη, μετειεῖσι. τὰ δ' ἀν νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδικιγγάνωσκουσι.

Ἐντυγχάνοντες δ' ἀλλήλοισι ἐν τῇσι ὁδοῖσι, τῷδε ἀν τις 134 διαγνοίη, εἰ ὅμοιοί εἰσι οἱ συντυγχάνοντες. ἀντὶ γάρ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους φιλέουσι τοῖσι στόμασι. "Ἡν δὲ ἦ οὔτερος ὑποδεέστερος ὀλίγῳ, τὰς παρειὰς φιλέονται. "Ἡν δὲ πολλῷ ἦ οὔτερος ἀγενέστερος, προσπίπτων προσκυνέει τὸν ἔτερον.

Τιμῶσι δὲ ἐκ πάντων τοὺς ἄγχιστα ἐωυτῶν οἰκέοντας 135 μετὰ γε ἐωυτούς, δεύτερα δὲ τοὺς δευτέρους, μετὰ δὲ κατὰ λόγον προβαίνοντες τιμῶσι. ἥκιστα δὲ τοὺς ἐωυτῶν ἔκαστάτω οἰκημένους ἐν τιμῇ ἄγονται, νομίζοντες ἐωυτούς εἶναι ἀνθρώπων μακρῷ τὰ πάντα ἀρίστους, τοὺς δὲ ἄλλους κατὰ λόγον τὸν λεγόμενον τῆς ἀρετῆς ἀντέχεσθαι, τοὺς δὲ ἔκαστάτω

οἰκέοντας ἀπὸ ἑωսτῶν κακίστους εἶναι. Ξεινικὰ δὲ νόμαια Πέρσαι προσίενται ἀνδρῶν μάλιστα. Καὶ γὰρ δὴ τὴν Μηδικὴν ἐσθῆτα νομίσαντες τῆς ἑωστῶν εἶναι καλλίω φορέουσι καὶ ἐς τοὺς πολέμους τοὺς Αἰγυπτίους θώρηκας.

136 Παιδεύουσι δὲ τοὺς παιδας ἀπὸ πενταέτεος ἀρξάμενοι μέχρι εἰκοσαέτεος τρία μοῦνα, ἵππεύειν καὶ τοξεύειν καὶ ἀληθίζεσθαι.. Πρὶν δὲ ἡ πενταέτης γένηται, οὐκ ἀπικνέεται ἐς ὅψιν τῷ πατρὶ, ἀλλὰ παρὰ τῇσι γυναιξὶ δίαιταν ἔχει· τοῦδε δὲ εἴνει καὶ τοῦτο οὔτω ποιέεται, ἵνα, ἦν ἀποθάνῃ τρεφόμενος, μηδεπιτέλος μίαν ἀσηγή τῷ πατρὶ προσβάλῃ. Αἰνέω μὲν νῦν τοῦτον τὸν νόμον, αἰνέω δὲ καὶ τόνδε, τὸ μὴ μιῆς αἰτίης εἴνεκα μηδὲ αὐτὸν τὸν βασιλέα μηδένα ἀνήκεστον πάθος ἔρδειν· ἀλλὰ λογισάμενος, ἦν εὑρίσκη πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἔόντα τῶν ὑπουργημάτων, οὕτω τῷ θυμῷ χρᾶται.

138 "Ασσα δέ σφι ποιέειν οὐκ ἔξεστι, ταῦτα οὐδὲ λέγειν ἔξεστι. Αἴσχιστον δὲ αὐτοῖσι τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται, δεύτερα δὲ τὸ ὀφείλειν χρέος, πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων εἴνεκα, μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασὶ εἶναι τὸν ὀφείλοντα καὶ τι ψεῦδος λέγειν. Ἐς ποταμὸν δὲ οὔτε ἐμπτύουσι οὔτε χεῖρας ἐναπονίζονται οὐδὲ ἄλλον οὐδένα περιορῶσι, ἀλλὰ σέβονται τοὺς ποταμούς μάλιστα.

140 Ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω περὶ αὐτῶν εἰδὼς εἰπεῖν. Τάδε μέντοι ὡς κρυπτόμενα λέγεται καὶ οὐ σαφηνέως περὶ τοῦ ἀποθανόντος ὡς οὐ πρότερον θάπτεται ἀνδρὸς Πέρσεω ὁ νέκυς, πρὶν ἀν ὑπ' ὅρνιθος ἡ κυνὸς ἐλκυσθῆ. Μάγους μὲν γὰρ ἀτρεκέως οἶδα ταῦτα ποιέοντας. ἐμφανέως γὰρ δὴ ποιεῦσι. Κατακηρύσσαντες δὲ ὅν τὸν νέκυν Πέρσαι γῇ κρύπτουσι.

ΒΙΒΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ε Γ Τ Ε Ρ Π Η

1. Ἐκστρατεία τοῦ Καμβύσου κατὰ τῆς Αἰγύπτου.— Ἀπό-
πειρα τοῦ Ψαμμητίχου, ὅπως ἔξακριβώσῃ, τίνες
οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων.

(Κεφ. 1 - 2)

Τελευτήσαντος δὲ Κύρου παρέλαβε τὴν βασιληίην Καμβύ- 1
σης, Κύρου ἐών παῖς καὶ Κασσανδάνης τῆς Φαρνάσπεω θυ-
γατρός, τῆς προαποθανούσης Κύρος αὐτός τε μέγα πένθος
ἐποιήσατο καὶ τοῖσι ἄλλοισι προεῖπε πᾶσι, τῶν ἥρχε, πένθος
ποιέεσθαι. Ταύτης δὴ τῆς γυναικὸς ἐών παῖς καὶ Κύρου Καμ-
βύσης "Ιωνας μὲν καὶ Αἰολέας ὡς δούλους πατρωίους ἐνόμιζε,
ἐπὶ δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο στρατηλασίην, ἄλλους τε παραλα-
βών, τῶν ἥρχε, καὶ δὴ καὶ Ἑλλήνων, τῶν ἐπεκράτεε.

Οἱ δ' Αἴγυπτοι, πρὶν μὲν ἡ Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεῦ- 2
σαι, ἐνόμιζον ἐωυτοὺς πρώτους γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων.
Ἐπειδὴ δὲ Ψαμμήτιχος βασιλεύσας ἡθέλησε εἰδέναι, οἵτινες
γενοίατο πρῶτοι, ἀπὸ τούτου νομίζουσι Φρύγας προτέρους γε-
νέσθαι ἐωυτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἐωυτούς. Ψαμμήτιχος δέ, ὡς
οὐκ ἐδύνατο πυνθανόμενος πόρον οὐδένα τούτου ἀνευρεῖν,
ἐπιτεχνᾶται τοιόνδε. παιδία δύο νεογνὰ ἀνθρώπων τῶν ἐπιτυ-
χόντων διδοῖ ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποίμνια ἐντειλάμενος μη-
δένα ἀντίον αὐτῶν μηδεμίαν φωνὴν ιέναι, ἐν στέγῃ δὲ ἐρήμῃ
ἐπ' ἐωυτῶν κέεσθαι αὐτὰ καὶ τὴν ὥρην ἐπαγινέειν σφι αἴγας,
πλήσαντα δὲ τοῦ γάλακτος τᾶλλα διαπρήσσεσθαι. Ταῦτα δὲ

ἐποίεέ τε καὶ ἐνετέλλετο ὁ Ψαμμήτιχος θέλων ἀκοῦσαι τῶν παιδίων, ἀπαλλαχθέντων τῶν ἀσήμων κνύζημάτων, ἥντινα φωνὴν ῥήξουσι πρώτην. Τά περ ὅν καὶ ἐγένετο.

὾ς γάρ διέτης χρόνος ἐγεγόνεε ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσ-
σοντι, ἀνοίγοντι τὴν θύρην καὶ ἔσιόντι τὰ παιδία ἀμφότερα προσπίπτοντα βεκός ἐφώνεον ὀρέγοντα τὰς χεῖρας. Τὰ μὲν δὴ πρῶτα ἀκούσας ἥσυχος ἦν ὁ ποιμήν, ὃς δὲ πολλάκις φοιτέοντι καὶ ἐπιμελομένῳ πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ ἔπος, οὕτω δὴ σημήνας τῷ δεσπότῃ ἥγαγε κελεύσαντος ἐς ὅψιν τὴν ἐκείνου.¹ Ακούσας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ψαμμήτιχος ἐπυνθάνετο, οἵτινες ἀνθρώπων βεκός τι καλέουσι, πυνθανόμενος δὲ εὔρισκε Φρύγας καλέοντας τὸν ἄρτον. Οὕτω καὶ τοιούτῳ πρήγματι σταθμησάμενοι Αἰγύπτιοι συνεχώρησαν τοὺς Φρύγας πρεσβυτέρους εἶναι ἐώντων. Οὕτω μὲν γενέσθαι τῶν Ἱρέων τοῦ Ἡφαίστου τοῦ ἐν Μέμφι ἥκουον. "Ἐλληνες δὲ λέγουσι ἀλλὰ τε μάταια πολλὰ καὶ ὡς γυναικῶν τὰς γλώσσας ὁ Ψαμμήτιχος ἐκταμὼν τὴν δίαιταν οὕτω ἐποιήσατο τῶν παιδίων παρὰ ταῦτησι τῇσι γυναιξί.

2. Φύσις τοῦ ἐδάφους τῆς Αἰγύπτου.—"Ἡθη καὶ
ἔθιμα τῶν Αἰγυπτίων.

(Κεφ. 4-5, 10-12, 35-36, 78, 80)

4 Βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου ἀνθρωπον ἔλεγον Μῖνα. Ἐπὶ τούτου, πλὴν τοῦ Θηβαϊκοῦ νομοῦ, πᾶσαν Αἴγυπτον εἶναι ἔλος, καὶ αὐτῆς εἶναι οὐδὲν ὑπερέχον τῶν νῦν ἔνερθε λίμνης τῆς Μοίριος ἐόντων, ἐς τὴν ἀνάπλοος ἀπὸ θαλάσσης 5 ἐπτὰ ἡμερέων ἐστὶ ἀνὰ τὸν ποταμόν. Καὶ εὗ μοι ἐδόκεον λέγειν περὶ τῆς χώρης. Δῆλα γάρ τινι καὶ μὴ προακούσαντι, ἰδόντι δέ, ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, ὅτι Αἴγυπτος, ἐς τὴν "Ἐλληνες ναυτίλλονται, ἐστὶ Αἰγυπτίοισι ἐπίκτητός τε γῆ καὶ δῶρον τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὰ κατύπερθε ἔτι τῆς λίμνης ταύ-

της μέχρι τριῶν ἡμερέων πλόου ἔστι ἔτερον τοιοῦτο. Αἰγύπτου γάρ φύσις ἐστὶ τῆς χώρας τοιήδε. προσπλέων, ἔτι καὶ ἡμέρης δρόμον ἀπέχων ἀπὸ γῆς, κατεῖς καταπειρητηρίην πηλὸν τε ἀνοίσεις καὶ ἐν ἔνδεκα ὁργυιῇσι ἔσεαι. Τοῦτο ἐπὶ τοσοῦτο δηλοῦ πρόχυσιν τῆς γῆς ἐοῦσαν.

Ταύτης ὡν τῆς χώρης ἡ πολλή, κατά περ οἱ ἱρέες ἔλε- 10 γον, ἐδόκεε καὶ αὐτῷ μοι εἶναι ἐπίκτητος Αἰγυπτίοισι. Τῶν γὰρ οὐρέων τῶν ὑπὲρ Μέμφιν πόλιν κειμένων τὸ μεταξὺ ἐφαίνετό μοι εἶναι κοτε κόλπος θαλάσσης, ὥσπερ τά τε περὶ Ἰλιον καὶ Τευθρανίην καὶ Ἐφεσόν τε καὶ Μαιάνδρου πεδίον, ὃς γε εἶναι σμικρὰ ταῦτα μεγάλοισι συμβαλεῖν. Τῶν γὰρ ταῦτα τὰ χωρία προσχωσάντων ποταμῶν ἐνὶ τῶν στομάτων τοῦ Νείλου, ἐόντος πενταστόμου, οὐδεὶς πλήθεος πέρι ἄξιος συμβληθῆναι ἔστι.

"Ἐστι δὲ τῆς Ἀραβίης χώρης, Αἰγύπτου δὲ οὐ πρόσω, 11 κόλπος θαλάσσης ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης. "Ετερον τοιοῦτον κόλπον καὶ τὴν Αἴγυπτον δοκέω γενέσθαι κου· καὶ ὁ μὲν ἐκ τῆς βορηίης θαλάσσης ἐσεῖχε ἐπ' Αἰθιοπίης, ὁ δὲ Ἀράβιος ἐκ τῆς νοτίης ἔφερε ἐπὶ Συρίης. Εἰ ὃν ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ρέεθρον δὲ Νεῖλος ἐς τοῦτον τὸν Ἀράβιον κόλπον, τί μιν κωλύει ρέοντος τούτου ἐκχωσθῆναι ἐντὸς γε δισμυρίων ἐτέων ; 'Εγὼ μὲν γάρ ἔλπομαι γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἄν. Κοῦ γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ πρότερον ἦ ἐμὲ γενέσθαι οὐκ ἄν χωσθείη κόλπος καὶ πολλῷ μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτω ἐργατικοῦ ;

Τὰ περὶ Αἴγυπτον ὃν καὶ τοῖσι λέγουσι αὐτὰ πείθομαι 12 καὶ αὐτὸς οὕτω κάρτα δοκέω εἶναι, ἴδων τὴν τε Αἴγυπτον προκειμένην τῆς ἐχομένης γῆς κογχύλιά τε φαινόμενα ἐπὶ τοῖσι οὔρεσι καὶ ἀλμην ἐπανθέουσαν, ὥστε καὶ πυραμίδας δηλέεσθαι, καὶ ψάμμον μοῦνον Αἰγύπτου οὗρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμ-

φιος ἔχον, πρὸς δὲ τῇ χώρῃ οὕτε τῇ Ἀραβίῃ προσούρφῳ ἐούσῃ τὴν Αἴγυπτον προσεικέλην οὕτε τῇ Λιβύῃ, οὐ μὲν οὐδὲ τῇ Συρίᾳ (τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νέμονται), ἀλλὰ μελάγγαιόν τε καὶ καταρρηγνυμένην ὡστε ἐοῦσαν ἵλιον τε καὶ πρόχυσιν ἐξ Αἰθιοπίης κατενηνειγμένην ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. Τὴν δὲ Λιβύην ἴδμεν ἐρυθροτέρην τε γῆν καὶ ὑποψαμμοτέρην, τὴν δὲ Ἀραβίην τε καὶ Συρίην ἀργιλωδεστέρην τε καὶ ὑπόπτερον ἐοῦσαν.

35 Ἐρχομαι δὲ περὶ Αἰγύπτου μηκυνέων τὸν λόγον, ὅτι πλεῖστα θωμάσια ἔχει καὶ ἕργα λόγου μέζω παρέχεται πρὸς πᾶσαν χώρην. τούτων εἶνεκα πλέω περὶ αὐτῆς εἰρήσεται. Αἰγύπτιοι ἄμα τῷ οὐρανῷ τῷ κατὰ σφέας ἔόντι ἐτεροί· καὶ τῷ ποταμῷ φύσιν ἀλλοίην παρεχομένῳ ἢ οἱ ἄλλοι ποταμοί, τὰ πολλὰ πάντα ἔμπαλιν τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι ἐστήσαντο ἥθεα τε καὶ νόμους. Ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναικες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἀνδρες κατ' οἴκους ἔοντες ὑφαίνουσι. ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνω τὴν κρόκην ὠθέοντες, Αἰγύπτιοι δὲ κάτω. Τὰ ἀχθεα οἱ μὲν ἀνδρες ἐπὶ τῶν κεφαλέων φορέουσι, αἱ δὲ γυναικες ἐπὶ τῶν ὄμων.

36 Οἱ ἱέες τῶν θεῶν τῇ μὲν ἄλλῃ κομῶσι, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ξυρέονται. Τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι νόμος ἄμα κήδει κεκάρθαι τὰς κεφαλάς, ἐς τοὺς μάλιστα ἰκνέεται, Αἰγύπτιοι δὲ ὑπὸ τοὺς θανάτους ἀνιεῖσι τὰς τρίχας αὔξεσθαι τάς τε ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ γενείῳ, τέως ἐξυρημένοι. Τοῖσι μὲν ἄλλοισι ἀνθρώποισι χωρὶς θηρίων ἡ δίαιτα ἀποκέκριται, Αἰγυπτίοισι δὲ ὅμοι θηρίοισι ἡ δίαιτα ἐστι. Ἀπὸ πυρῶν καὶ κριθέων ὄλλοι ζώουσι, Αἰγυπτίων δὲ τῷ ποιευμένῳ ἀπὸ τούτων τὴν ζόην ὄνειδος μεγιστόν ἐστι, ἀλλὰ ἀπὸ δλυρέων ποιεῦνται σιτία, τὰς ζειάς μετεξέτεροι καλέουσι. Φυρῶσι τὸ μὲν σταῖς τοῖσι ποσί, τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσί. Εἴματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἔκαστος ἔχει δύο, τῶν δὲ γυναικῶν ἐν ἑκάστῃ. Τῶν ἴστιών τοὺς κρίκους

καὶ τοὺς κάλους οἱ μὲν ἄλλοι ἔξωθεν προσδέουσι, Αἰγύπτιοι δὲ ἔσωθεν. Γράμματα γράφουσι καὶ λογίζονται ψήφοισι "Ελληνες μὲν ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ φέροντες τὴν χεῖρα, Αἰγύπτιοι δὲ ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά· καὶ ποιεῦντες ταῦτα αὐτοὶ μέν φασι ἐπὶ δεξιὰ ποιέειν, "Ελληνας δὲ ἐπ' ἀριστερά. Διφασίοισι δὲ γράμματι χρέωνται καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἱρά, τὰ δὲ δημοτικὰ καλέεται.

'Ἐν δὲ τῇσι συνουσίῃσι τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτῶν, ἐπεὰν ἀπὸ 78 δείπνου γένωνται, περιφέρει ἀνήρ νεκρὸν ἐν σορῷ ξύλινον, μεμιμημένον ἐς τὰ μάλιστα καὶ γραφῇ καὶ ἔργῳ, μέγαθος ὅσον τε πηχυαῖνον ἡ δίπηχυν. δεικνὺς δὲ ἐκάστῳ τῶν συμποτέων λέγει. «Ἐξ τοῦτον ὁρέων πῦνέ τε καὶ τέρπευ. ἔσεαι γὰρ ἀποθανὼν τοιοῦτος».

Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτῶνται. Συμφέρονται δὲ τόδε 'Ελλήνων μούνοισι· Λακεδαιμονίοισι· οἱ νεώτεροι αὐτῶν τοῖσι πρεσβυτέροισι συντυγάνοντες εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται· καὶ ἐπιοῦσι ἔξ έδρης ὑπανιστέαται. Τόδε μέντοι ἄλλοισι οὐδαμοῖσι συμφέρονται. ἀντὶ τοῦ προσαγορεύειν ἄλλήλους ἐν τῇσι ὄδοισι προσκυνέουσι κατιέντες μέχρι τοῦ γούνατος τὴν γεῖρα.

3. "Αμασίς

(Κεφ. 177 - 179)

'Ἐπ' Ἐμάσιος βασιλέος λέγεται Αἴγυπτος μάλιστα δὴ 177 τότε εὐδαιμονῆσαι καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τῇ χώρῃ γινόμενα καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρης τοῖσι ἀνθρώποισι, καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι τὰς ἀπάσας τότε δισμυρίας τὰς οἰκεομένας. Νόμον τε Αἰγύπτιοισι τόνδε "Αμασίς ἐστι ὁ καταστήσας, ἀποδεικνύναι ἔτεος ἐκάστου τῷ νομάρχῃ πάντα τινὰ Αἰγυπτίων, ὅθεν βιοῦται· μὴ δὲ ποιεῦντα ταῦτα μηδὲ ἀποφαίνοντα δικαίην ζόην

Ιθύνεσθαι θανάτω. Σόλων δὲ ὁ Ἀθηναῖος λαβὼν ἐξ Αἰγύπτου τοῦτον τὸν νόμον Ἀθηναίοισι ἔθετο· τῷ ἐκεῖνοι ἐς ἀεὶ χρέωνται, ἔόντι ἀμώμῳ νόμῳ.

178 Φιλέλλην δὲ γενόμενος ὁ Ἀμασις ἄλλα τε ἐς Ἑλλήνων μετεξετέρους ἀπεδέξατο, καὶ δὴ καὶ τοῖσι ἀπικνεομένοισι ἐς Αἴγυπτον ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν ἐνοικῆσαι. τοῖσι δὲ μὴ βουλομένοισι αὐτῶν οἰκέειν, αὐτοῦ δὲ ναυτιλομένοισι ἔδωκε χώρους ἐνιδρύσασθαι βωμοὺς καὶ τεμένεα θεοῖσι. Τὸ μὲν νῦν μέγιστον αὐτῶν τέμενος καὶ οὐνομαστότατον ἐὸν καὶ χρησιμώτατον, καλεόμενον δὲ Ἑλλήνιον, αἵδε πόλιες εἰσι αἱ ἴδρυμέναι κοινῇ, Ἰώνων μὲν Χίος καὶ Τέως καὶ Φώκαια καὶ Κλάζομεναί, Δωριέων δὲ Ῥόδος καὶ Κνίδος καὶ Ἀλικαρνησσὸς καὶ Φάσηλις, Αἰολέων δὲ ἡ Μυτιληναίων μούνη. Τούτων μὲν ἐστι τοῦτο τὸ τέμενος, καὶ προστάτας τοῦ ἐμπορίου αὗται αἱ πόλιες εἰσι αἱ παρέχουσαι ὅσαι δὲ ἄλλαι πόλιες μεταποιεῦνται, οὐδέν σφι μετεὸν μεταποιεῦνται. Χωρὶς δὲ Αἴγινῆται ἐπὶ ἐωսτῶν ἴδρυσαντο τέμενος Διός, καὶ ἄλλο Σάμιοι "Ηρῆς καὶ Μιλήσιοι" Ἀπόλλωνος.

179 Ἡν δὲ τὸ παλαιὸν μούνη ἡ Ναύκρατις ἐμπόριον καὶ ἄλλο οὐδὲν Αἰγύπτου. Εἰ δέ τις ἐς τῶν τι ἄλλο στομάτων τοῦ Νείλου ἀπίκοιτο, χρῆν ὅμοσαι μὴ μὲν ἐκόντα ἐλθεῖν, ἀπομόσαντα δὲ τῇ νῇ αὐτῇ πλέειν ἐς τὸ Κανωβικόν. ἢ εἰ μὴ γε οἶά τε εἴη πρὸς ἀνέμους ἀντίους πλέειν, τὰ φορτία ἔδεε περιάγειν ἐν βάρισι περὶ τὸ Δέλτα, μέχρι οὖ ἀπίκοιτο ἐς Ναύκρατιν. Οὕτω μὲν δὴ Ναύκρατις ἐτετίμητο. Κυρηναίοισι δὲ "Αμασις φιλότητά τε καὶ συμμαχίην συνεθήκατο. Ἀνέθηκε δὲ καὶ ἀναθήματα ὁ Ἀμασις ἐς τὴν Ἑλλάδα.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

ΘΑΛΕΙΑ

[Ο Καμβύσης τικῇ τὸν νίὸν καὶ διάδοχον τοῦ Ἀμάσιος Ψαμμήνιτον παρὰ τὸ Πηλούνσιον—πόλιν τῆς Αἰγύπτου ἐν τῷ Λέλτα — καὶ ἀναγκάζει αὐτὸν ν' ἀποσυρθῆ μετὰ τοῦ στρατοῦ του εἰς τὴν Μέμφιν πολιορκήσας δὲ αὐτὴν καὶ κνωμεύσας συλλαμβάνει τὸν Ψαμμήνιτον αἷχμαλωτον.]

1. Καμβύσης καὶ Ψαμμήνιτος.

(Κεφ. 14 - 15)

‘Ημέρη δὲ δεκάτῃ, ἀπ’ ἡς παρέλαβε τὸ τεῦχος τὸ ἐν Μέμφι 14 Καμβύσης, κατίσας ἐς τὸ προάστειον τὸν βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων Ψαμμήνιτον, βασιλεύσαντα μῆνας ἔξ, τοῦτον κατίσας σὺν ἄλλοισι Αἰγυπτίοισι διεπειρᾶτο αὐτοῦ τῆς ψυχῆς ποιέων τοιάδε. στείλας αὐτοῦ τὴν θυγατέρα ἐσθῆτι δουληΐῃ ἐξέπεμπε ἐπ’ ὅδωρ ἔχουσαν ὑδρήιον, συνέπεμπε δὲ καὶ ἄλλας παρθένους ἀπολέξας ἀνδρῶν τῶν πρώτων, ὄμοιώς ἔσταλμένας τῇ τοῦ βασιλέος. ‘Ως δὲ βοῆ τε καὶ κλαυθμῷ παρήισαν αἱ παρθένοι παρὰ τοὺς πατέρας, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἀνεβόων τε καὶ ἀντέκλαιον δρέοντες τὰ τέκνα κεκακωμένα, ὁ δὲ Ψαμμήνιτος προϊδὼν καὶ μαθὼν ἔκυψε ἐς τὴν γῆν.

Παρελθουσέων δὲ τῶν ὑδροφόρων, δεύτερα αὐτοῦ τὸν παιδαῖα ἔπεμπε μετ' ἄλλων Αἰγυπτίων δισχιλίων τὴν αὐτὴν ἥλικίην ἔχόντων, τούς τε αὐχένας κάλω δεδεμένους καὶ τὰ στόματα ἐγκεχαλιωμένους. Ἡγοντο δὲ ποιηὴν τείσοντες Μυτιληναίων τοῖσι ἐν Μέμφι ἀπολομένοισι σὺν τῇ νηὶ ταῦτα γὰρ ἐδίκασαν

οἱ βασιλήιοι δικασταί, ὑπὲρ ἀνδρὸς ἐκάστου δέκα Αἰγυπτίων τῶν πρώτων ἀνταπόλλυσθαι. Ὁ δὲ ἵδων παρεξιόντας καὶ μαθὼν τὸν παῖδα ἀγόμενον ἐπὶ θάνατον, τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων τῶν περικατημένων αὐτὸν κλαιόντων καὶ δεινὰ ποιεύντων, τωύτῳ ἐποίησε, τὸ ἐπὶ τῇ θυγατρί.

Παρελθόντων δὲ καὶ τούτων, συνήνεικε ὥστε τῶν συμποτέων αὐτοῦ ἀνδρα ἀπηλικέστερον, ἐκπεπτωκότα ἐκ τῶν ἔόντων ἔχοντά τε οὐδέν, εἰ μὴ ὅσα πτωχός, καὶ προσαιτέοντα τὴν στρατιήν, παριέναι Ψαμμήνιτόν τε τὸν Ἀμάσιος καὶ τοὺς ἐν τῷ προαστείῳ κατημένους τῶν Αἰγυπτίων. Ὁ δὲ Ψαμμήνιτος ὡς εἶδε, ἀνακλαύσας μέγα καὶ καλέσας ὄνομαστὶ τὸν ἑταῖρον ἐπλήξατο τὴν κεφαλήν. Ἡσαν δ' ἄρα αὐτοῦ φύλακοι, οἱ τὸ ποιεύμενον πᾶν ἐξ ἐκείνου ἐπ' ἐκάστη ἐξόδῳ Καμβύση ἐσήμαινον.

Θωμάσας δὲ ὁ Καμβύσης τὰ ποιεύμενα πέμψας ἄγγελον εἰρώτα αὐτὸν λέγων τάδε. «Δεσπότης σε Καμβύσης, Ψαμμήνιτε, εἰρωτῶ, διότι δὴ τὴν μὲν θυγατέρα ὁρέων κεκακωμένην καὶ τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον στείχοντα οὔτε ἀνέβωσας οὔτε ἀπέκλαυσας, τὸν δὲ πτωχὸν οὐδέν σοι προσήκοντα, ὡς ἄλλων πυνθάνεται, ἐτίμησας;» Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἐπειρώτα, δ' ὃ ἀμείβετο τοῖσδε. «Ὤ παῖ Κύρου, τὰ μὲν οἰκήια ἦν μέζω κακὰ ὥστε ἀνακλαίειν, τὸ δὲ τοῦ ἑταίρου πένθος ὁξιον ἦν δακρύων, δις ἐκ πολλῶν τε καὶ εὐδαιμόνων ἐκπεσών ἐς πτωχήην ἀπῆκται ἐπὶ γήραχος οὐδῆδω». Καὶ ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ὑπὸ τούτου ἤκουσε, εῦ δοκέειν οἱ εἰρῆσθαι. Λέγεται δὲ ὑπ' Αἰγυπτίων δακρύειν μὲν Κροῖσον (ἐτετεύχεε γάρ καὶ οὗτος ἐπισπόμενος Καμβύση ἐπ' Αἴγυπτον), δακρύειν δὲ Περσέων τοὺς παρεόντας, αὐτῷ τε Καμβύση ἐσελθεῖν οἰκτόν τινα καὶ αὐτίκα κελεύειν τόν τε αὐτοῦ παῖδα ἐκ τῶν ἀπολλυμένων σφίζειν καὶ αὐτὸν ἐκ τοῦ προαστείου ἀναστήσαντας ἄγειν παρ' ἐωυτόν.

15 Τὸν μὲν δὴ παῖδα εὔρον οἱ μετιόντες ούκέτι περιεόντα ἀλ-

λὰ πρῶτον κατακοπέντα, αὐτὸν δὲν Ψαμμήνιτον ἀναστήσαντες
ἥγον παρὰ Καμβύσεα. ἐνθα τοῦ λοιποῦ διαιτᾶτο ἔχων οὐδὲν
βίαιον.

2. Ὁ δακτύλιος τοῦ Πολυκράτους.

(Κεφ. 39 - 43.)

Καμβύσεω δὲ ἐπ' Αἴγυπτον στρατευομένου ἐποιήσαντο 39
καὶ Λακεδαιμόνιοι στρατηίην ἐπὶ Σάμον τε καὶ Πολυκράτεα
τὸν Αἰάκεος, ὃς ἔσχε Σάμον ἐπαναστάς. "Ισχων δὲ ξεινίην
Ἀμάσι, τῷ Αἴγυπτου βασιλέϊ, συνεθίκατο πέμπων τε δῶρα
καὶ δεκόμενος ἄλλα παρ' ἐκείνου. Ἐν χρόνῳ δὲ ὀλίγῳ αὐτίκα
τοῦ Πολυκράτεος τὰ πρήγματα ηὔξετο καὶ ἦν βεβωμένα ἀνὰ
τε τὴν Ἰωνίην καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα· ὅκου γάρ ιθύσειε στρα-
τεύσθαι, πάντα οἱ ἔχώρες εὐτυχέως. "Ἐκτητο δὲ πεντηκον-
τέρους τε ἑκατὸν καὶ χιλίους τοξότας. "Ἐφερε δὲ καὶ ἥγε πάν-
τας, διακρίνων δὲ οὐδένα· τῷ γάρ φίλῳ ἔφη χαριεῖσθαι μᾶλ-
λον ἀποδιδούς, τὰ ἔλαβε, ἢ ἀρχὴν μηδὲ λαβών. Συγνάς μὲν
δὴ τῶν νήσων ἀραιρήκεε, πολλὰ δὲ καὶ τῆς ἡπείρου ἀστεα.
Ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους πανστρατιῇ βωθέοντας Μιλησίοιςι
ναυμαχήν κρατήσας εἶλε, οἱ τὴν τάφρον περὶ τὸ τεῖχος τὸ ἐν
Σάμῳ πᾶσαν δεδεμένοι ὡρυξαν.

Καί κως τὸν "Αμασιν εὐτυχέων μεγάλως δ Πολυκράτης 40
οὐκ ἐλάνθινε, ἀλλὰ οἱ τοῦτ' ἦν ἐπιμελές. Πολλῷ δὲ ἔτι πλεῦ-
νος οἱ εὐτυχίης γινομένης γράψας ἐς βιβλίον τάδε ἐπέστειλε ἐς
Σάμον. «"Αμασις Πολυκράτεϊ ὥδε λέγει. Ἡδὺ μὲν πυνθάνε-
σθαι ἄνδρα φίλον καὶ ξεῖνον εὗ πρήσσοντα· ἐμοὶ δὲ αἱ σαὶ με-
γάλαι εὐτυχίαι οὐκ ἀρέσκουσι, ἐπισταμένῳ τὸ θεῖον ὡς ἔστι
φθονερόν. Καί κως βούλομαι καὶ αὐτὸς καί, τῶν ἀν κήδωμαι,
τὸ μέν τι εὐτυχέειν τῶν πρήγματων, τὸ δὲ προσπταίειν, καὶ
οὕτω διαφέρειν τὸν αἰῶνα ἐναλλάξ πρήσσων ἢ εὐτυχέειν τὰ

πάντα. Ούδένα γάρ κω λόγῳ οἶδα ἀκούσας, ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος, εὐτυχέων τὰ πάντα. Σὺ δὲ νῦν ἐμοὶ πειθόμενος ποίησον πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιάδε. φροντίσας, τὸ ἀν εὔρης ἐόν τοι πλείστου ἄξιον καὶ ἐπ’ ᾧ σὺ ἀπολομένῳ μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀλγήσεις, τοῦτο ἀπόβαλε οὕτω, ὅκως μηκέτι ἥξει ἐς ἀνθρώπους. "Ἡν τε μὴ ἐναλλάξ ἥδη τῷ πότῳ τούτου αἱ εὐτυχίαι τοι τῆσι πάθησι προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἔξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο".

41 Ταῦτα ἐπιλεξάμενος ὁ Πολυκράτης καὶ νόφ λαβὼν, ὡς οἱ εὗ ὑπετίθετο "Αμασις, ἐδίζητο, ἐπ’ ἦν μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀσηθείη ἀπολομένῳ τῶν κειμηλίων, διζήμενος δ' εὔρισκε τόδε. ἦν οἱ σφρηγίς, τὴν ἐφόρεε, χρυσόδετος, σμαράγδου μὲν λίθου ἐοῦσα, ἔργον δὲ Θεοδώρου τοῦ Τηλέκλεος Σαμίου. Ἐπεὶ δὲ ταῦτην οἱ ἐδόκεε ἀποβαλεῖν, ἐποίεε τοιάδε. πεντηκόντερον πληρώσας ἀνδρῶν ἐσέβη ἐς αὐτήν, μετὰ δὲ ἀναγαγεῖν ἐκέλευσε ἐς τὸ πέλαγος. ὡς δὲ ἀπὸ τῆς νήσου ἐκάς ἐγενετο, περιελόμενος τὴν σφρηγῆδα πάντων ὄρεόντων τῶν συμπλόων φίπτει ἐς τὸ πέλαγος. Τοῦτο δὲ ποιήσας ἀπέπλεε, ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰ οἰκία συμφορῇ ἐχράτο.

42 Πέμπτη δὲ ἡ ἕκτη ἡμέρῃ ἀπὸ τούτων τάδε οἱ συνήνεικε γενέσθαι· ἀνήρ ἀλιεὺς λαβὼν ἵχθυν μέγαν τε καὶ καλὸν ἥξειου μιν Πολυκράτεϊ δῶρον δοθῆναι· φέρων δὴ ἐπὶ τὰς θύρας Πολυκράτεϊ ἔφη ἐθέλειν ἐλθεῖν ἐς ὅψιν, χωρήσαντος δὲ οἱ τούτου ἔλεγε διδοὺς τὸν ἵχθυν· «Ὤ βασιλεῦ, ἐγὼ τόνδε ἐλών οὐκ ἐδικαίωσα φέρειν ἐς ἀγορήν, καίπερ γε ἐών ἀποχειροβίοτος, ἀλλὰ μοι ἐδόκεε σεῦ τε εἶναι ἄξιος καὶ τῆς σῆς ἀρχῆς· σοὶ δὴ μιν φέρων δίδωμι». Ό δὲ ἡσθεὶς τοῖσι ἐπεσι ἀμείβεται τοῖσδε· «Κάρτα τε εὗ ἐποίησας, καὶ χάρις διπλόη τῶν τε λόγων καὶ τοῦ δῶρου· καὶ σε ἐπὶ δεῖπνον καλέομεν». Ό μὲν δὴ ἀλιεὺς μέγα ποιεύμενος ταῦτα ἥιε ἐς τὰ οἰκία, τὸν δὲ ἵχθυν τάμνοντες οἱ θεράποντες εὐρίσκουσι ἐν τῇ νηδύι αὐτοῦ ἐνεοῦσαν τὴν Πολυ-

κράτεος σφρηγγίδα. Ὡς δὲ εἰδόν τε καὶ ἔλχβον τάχιστα, ἔφερον κεχαρηκότες παρὰ τὸν Πολυκράτεα, διδόντες δὲ οἱ τὴν σφρηγγίδα ἔλεγον, ὅτεω τρόπῳ εύρεθη. Τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον εἶναι τὸ πρῆγμα, γράφει ἐξ βιβλίου πάντα, τὰ ἐποίησε, καὶ οἴλα μιν καταλέλαβήκεε, γράψας δὲ ἐξ Αἴγυπτον ἐπέστειλε.

Ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ Ἀμασίος τὸ βιβλίον τὸ παρὰ τοῦ Πολυκράτεος ἥκον ἔμαθε, ὅτι ἐκκομίσαι τε ἀδύνατον εἴτε ἀνθρώπῳ ἄνθρωπον ἐκ τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι πρήγματος καὶ ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσειν μέλλοι Πολυκράτης εύτυχέων τὰ πάντα, δις καὶ, τὰ ἀποβάλλει, εὐρίσκει. Πέμψας δὲ οἱ κήρυκες έξ Σάμου διαλύεσθαι ἔφη τὴν ξεινίην. Τοῦδε δὲ εἴνεκεν ταῦτα ἐποίεε, ἵνα μὴ συντυχίης δεινῆς τε καὶ μεγάλης Πολυκράτεα καταλαβούσης αὐτὸς ἀλγήσειε τὴν ψυχὴν ὡς περὶ ξείνου ἀνδρός.

[Τὸ ἀπαίσιον προαισθῆμα τοῦ Ἀμασίου ἐξεπληρώθη. Ὁ Πολυκράτης βραδύτερον — τὸ 522 — ὑπέστη σκληρὸν θάνατον συλληφθεὶς δολίως ὑπὸ τοῦ Ηέρσου σατράπου Ὁρούτου ἐφονεύθη ἀνακρεμασθεὶς ἐπὶ σταυροῦ.]

ΒΙΒΛΙΟΝ ΗΜΠΤΟΝ

ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ

['Ο Ἀρισταγόρας, ὁ τύραννος τῆς Μιλήτου, παρακινηθεὶς ἀπὸ τὸν πενθερόν του Ἰστιαῖον ἔξεγέρει τὰς Ἰωνικὰς πόλεις εἰς ἐπανάστασιν κατὰ τῶν Ηροδῶν. Συγχρόνως δὲ ἔρχεται εἰς τὴν Σπάρτην, διὰ τὰ ζητήσῃ βοήθειαν.]

1. 'Ο Ἀρισταγόρας εἰς τὴν Σπάρτην.

(Κεφ. 49 - 51)

49 'Απικνέεται δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος ἐς τὴν Σπάρτην Κλεομένεος ἔχοντος τὴν ἀρχήν· τῷ δὴ ἐς λόγους ἦιε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων γάλκεον πίνακα ἐν τῷ γῆς ἀπάσης περίοδος ἐνετέμητο καὶ θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὺς πάντες. 'Απικνεόμενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε·

«Κλεόμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωμάσσης τῆς ἐνταῦθα ἀπίξιος· τὰ γάρ κατήκοντά ἔστι τοιαῦτα· Ιώνων παῖδες δούλους εἶναι ἀντ' ἐλευθέρων ὄνειδος καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖς ἡμῖν, ἔτι δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῖν, ὅσῳ προέστατε τῆς Ἐλλάδος. Νῦν δὲ πρὸς θεῶν τῶν Ἐλληνίων ἥσσασθε "Ιωνας ἐκ δουλοσύνης, ζυδρας ὀμακίμονας. Εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα οἴδα τε γιωρέειν ἐστί· οὔτε γάρ οἱ βάρβαροι ἀλκιμοὶ εἰσι, ὑμεῖς τε τὰ ἐς τὸν πόλεμον ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε ἀρετῆς πέρι. "Η τε μάχη αὐτῶν ἐστι τοιήδε, τόξα καὶ αἰχμὴ βροχή· ἀναξυρίδας δὲ ἔγοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῆσι κεφαλῆσι· οὕτω εὐπετέες χειροθῆναι εἰσι.

»"Εστι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἡπειρον ἔκείνην νεμομένοισι δόσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἀλλοισι, πρῶτον μὲν χρυσός, ἐπειτα δὲ ἄργυρος καὶ χαλκός καὶ ἐσθῆτος ποικίλη καὶ ὑποζύγια τε καὶ ἀνδράποδα· τὰ θυμῷ βουλόμενοι αὐτοὶ ἀν ἔχοιτε. Κατοίκηνται δὲ ἀλλήλων ἔχόμενοι, ὡς ἐγὼ φράσω, 'Ιώνων μὲν τῶνδε οἵδε Λυδοί, οἰκέοντές τε χώρην ἀγαθὴν καὶ πολυαργυρώτατοι ἐόντες». Δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς τῆς γῆς τὴν περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίνακι ἐντετμημένην. «Λυδῶν δέ», ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης, «οἵδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἥδη, πολυπροβατώτατοι τε ἐόντες πάντων, τῶν ἐγὼ οἶδα, καὶ πολυκαρπότατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοισι δὲ πρόσουροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε, ἐν τῇ ἥδε Κύπρος νῆσος κέεται· οἱ πεντακόσια τάλαντα βασιλέῃ τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελέουσι. Κιλίκων δὲ τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἵδε, καὶ οὗτοι ἐόντες πολυπρόβατοι, Ἀρμενίων δὲ Ματιηνοὶ χώρην τήνδε ἔχοντες. Ἐχεται δὲ τούτων γῆ ἥδε Κισσίη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποταμὸν τόνδε Χοάσπην κείμενά ἔστι τὰ Σοῦσα ταῦτα, ἐνθα βασιλεύς τε μέγας δίαιταν ποιέεται, καὶ τῶν χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτα εἰσι· ἐλόντες δὲ ταῦτην τὴν πόλιν θαρπέοντες ἥδη τῷ Διὶ πλούτου πέρι ἐρίζετε.

»'Αλλὰ περὶ μὲν χώρης ἄρα οὐ πολλῆς οὐδὲ οὕτω χρηστῆς καὶ οὕρων σμικρῶν χρεόν ἔστι ὑμέας μάχας ἀναβάλλεσθαι πρὸς τε Μεσσηνίους ἐόντας ἴσοπαλέας καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους, τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἔχόμενόν ἔστι οὐδὲν οὔτε ἄργυρου, τῶν πέρι καὶ τινα ἐνάγει προθυμίη μαχόμενον ἀποθνήσκειν· παρέχον δὲ τῆς Ἀσίης πάσης ἄρχειν εὐπετέως, ἀλλο τι αἰρήσεσθε;»

· 'Αρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε, Κλεομένης δὲ ἀμείβετο 50 τοῖσδε· «Ὥ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλομαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ὑποκρινέεσθαι». Τότε μὲν ἐς τοσοῦτο ἥλασαν· ἐπείτε δὲ ἡ κυρίη ἡμέρη ἐγένετο τῆς ὑποκρίσιος καὶ ἥλθον ἐς τὸ συγκείμενον,

είρετο δὲ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην, ὁκόσων ἡμερέων ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰώνων ὅδὸς εἴη παρὰ βασιλέα. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρης, τὰ ἄλλα ἔων σοφὸς καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εῦ, ἐν τούτῳ ἐσφάλη· χρεὸν γάρ μιν μὴ λέγειν τὸ ἔον, βουλόμενόν γε Σπαρτιήτας ἔξαγαγεῖν ἐς τὴν Ἀσίην, λέγει δὲ ὅν τριῶν μηνῶν φὰς εἶναι τὴν ἄνοδον. Ὁ δὲ ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν δὲ Ἀρισταγόρης ὥρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε· «Ὥ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀπαλλάσσο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου· οὐδένα γάρ λόγον εὔεπέα λέγεις Λακεδαιμονίουσι, ἐθέλων σφέας ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὅδὸν ἀγαγεῖν».

51 ‘Ο μὲν δὴ Κλεομένης ταῦτα εἴπας ἦιε ἐς τὰ οἰκία· ὁ δὲ Ἀρισταγόρης λαβὼν ἵκετηρίην ἦιε ἐς τοῦ Κλεομένεος, ἐσελθὼν δὲ ἔσω ἀτε ἵκετεύων ἐπακοῦσαι ἐκέλευε τὸν Κλεομένεα ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον. προσεστήκεε γάρ δὴ τῷ Κλεομένεῃ ἡ θυγάτηρ, τῇ οὖνομα ἦν Γοργώ· τοῦτο δὲ οἱ καὶ μοῦνον τέκνον ἐτύγχανε ἐδὸν ἐτέων δκτὼ ἢ ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε, τὰ βούλεται, μηδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εῖνεκα. Ἐνθαῦτα δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἤρχετο ἐκ δέκα ταλάντων ὑπηργεύμενος, ἦν οἱ ἐπιτελέση, τῶν ἐδέετο. Ἀνανεύοντος δὲ τοῦ Κλεομένεος προέβαχινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρισταγόρης, ἐς δὲ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑπεδέδεκτο καὶ τὸ παιδίον ηύδαξατο· «Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος, ἦν μὴ ἀποστὰς ἦρις». «Ο τε δὴ Κλεομένης ἡσθεὶς τοῦ παιδίου τῇ παραινέσι ἦιε ἐς ἔτερον οἰκημα, καὶ δὲ Ἀρισταγόρης ἀπαλλάσσετο τὸ παράπαν ἐκ τῆς Σπάρτης, οὐδὲ οἱ ἔξεγένετο ἐπὶ πλέον ἔτι σημῆναι περὶ τῆς ἀνόδου τῆς παρὰ βασιλέα.

2. ‘Ο Ἀρισταγόρας εἰς τὰς Ἀθήνας.—Ἐκστρατεία τῶν Ἰώνων κατὰ τῶν Σάρδεων καὶ πυρπόλησις αὐτῶν.

(Κεφ. 97, 99 - 103, 105)

97 ‘Απελαυνόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐκ τῆς Σπάρτης ἦιε ἐς

τὰς Ἀθήνας· αὕτη γάρ ή πόλις τῶν λοιπέων ἐδυνάστευε μέγιστον. Ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον δὲ Ἀρισταγόρης ταῦτα ἔλεγε, τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ καὶ τοῦ πολέμου τοῦ Περσικοῦ, ὡς οὔτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι εὐπετέες τε χειρωθῆναι εἰησαν. Ταῦτά τε δὴ ἔλεγε, καὶ πρὸς τοῖς τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ ἄποικοι, καὶ οἰκός σφεας εἴη ἥνεσθαι δυναμένους μέγα. Καὶ οὐδέν, ὅ τι οὐκ ὑπίσχετο οἷα κάρτα δεύμενος, ἐς δὲ ἀνέπεισέ σφεας. Πολλοὺς γάρ οἶκε εἶναι εὐπετέστερον διαβάλλειν η̄ ἐνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μοῦνον οὐκ οἶστε τε ἐγένετο διαβάλλειν, τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων ἐποίησε τοῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέντες ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποστεῖλαι βοηθούς "Ιωσι, στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτῶν εἶναι Μελάνθιον, ἄνδρα τῶν ἀστῶν ἐόντα τὰ πάντα δόκιμον. Αὗται δὲ αἱ νέες ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο "Ελλησί τε καὶ βαρβάροισι.

'Αρισταγόρης δέ, ἐπειδὴ οἵ τε Ἀθηναῖοι ἀπίκοντο εἴκοσι 99 νησί, ἀμα ἀγόμενοι 'Ἐρετριέων πέντε τριήρεις, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρῆσαν, ἐποιέετο στρατηγίην δὲ Ἀρισταγόρης ἐς Σάρδις. Αὐτὸς μὲν δὴ οὐκ ἐστρατεύετο, ἀλλ' ἔμενε ἐν Μιλήτῳ, στρατηγοὺς δὲ ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἐωυτοῦ τε ἀδελφεὸν Χαροπῖνον καὶ τῶν ἄλλων ἀστῶν 'Ερμόφαντον.

'Απικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ "Ιωνες ἐς "Εφεσον πλοῦτα 100 μὲν κατέλιπον ἐν Κορησσῷ τῆς 'Εφεσίης, αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινον γειρὶ πολλῇ, ποιεύμενοι 'Εφεσίους ἡγεμόνας. Πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καύστριον, ἐνθεῦτε ἐπείτε ὑπερβάντες τὸν Τμῶλον ἀπίκοντο, αἱρέουσι Σάρδις οὐδενός σφι ἀντιωθέντος, αἱρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος τάλλα πάντα τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην.

Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἐλόντας σφέας τὴν πόλιν ἔσχε τόδε. 101 Ἡσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι αἱ μὲν πλεῦνες καλάμιναι, ὅσαι

δ' αὐτέων καὶ πλίνθιναι ἡσαν, καλάμου εἶχον τὰς δόροφάς. Τούτων δὴ μίαν τῶν τις στρατιωτέων ὃς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκίης ἐς οἰκίην ἵὸν τὸ πῦρ ἐπενέμενο τὸ ἄστυ πᾶν. Καιομένου δὲ τοῦ ἄστεος οἱ Λυδοὶ τε καὶ ὅσαι Πέρσαις ἐν ἡσαν ἐν τῇ πόλι, ἀπολαμφθέντες πάντοθεν, ὥστε τὰ περιέσχατα νειμομένου τοῦ πυρός, καὶ οὐκ ἔχοντες ἔξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄστεος, συνέρρεον ἐς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμόν, ὃς σφι ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τμώλου διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει καὶ ἔπειτα ἐς τὸν "Ἐρμον ποταμὸν ἐκδιδοῦ, ὃ δὲ ἐς θάλασσαν· ἐπὶ τοῦτο δὴ τὸν Πακτωλὸν καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροιζόμενοι οἵ τε Λυδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι ἡναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. Οἱ δὲ "Ιωνες ὄρέοντες τοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀμυνομένους, τοὺς δὲ σὺν πλήθει πολλῷ προσφερομένους, ἔξανεχώρησαν δείσαντες πρὸς τὸ οὔρος τὸ Τμῶλον καλεόμενον, ἐνθεῦτεν δὲ ὑπὸ νύκτα ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας.

102 Καὶ Σάρδιες μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῆσι καὶ ἱρὸν ἐπιχωρίης θεοῦ Κυβήθης, τὸ σκηπτόμενοι Πέρσαι ὕστερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν "Ἐλλησι" ἱρά. Τότε δὲ οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς "Αλυος ποταμοῦ νομούς ἔχοντες, προπυνθανόμενοι ταῦτα συνηλίζοντο καὶ ἐβώθεον τοῖσι Λυδοῖσι. Καί κως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἔοντας τοὺς "Ιωνας εὑρίσκουσι, ἐπόμενοι δὲ κατὰ στίβον αἱρέουσι αὐτοὺς ἐν "Εφέσῳ. Καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ "Ιωνες, συμβαλόντες δὲ πολλὸν ἐσσώθησαν. Καὶ πολλοὺς αὐτῶν οἱ Πέρσαι φονεύουσι ἄλλους τε οὐνομαστούς, ἐν δὲ δὴ καὶ Εὐάλκιδεα στρατηγέοντα Ἐρετριέων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας ἀναραιρηκότα καὶ ὑπὸ Σιμωνίδεω τοῦ Κηρίου πολλὰ αἰνεθέντα. Οἱ δὲ αὐτῶν ἀπέψυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὰς πόλις

103 Τότε μὲν δὴ οὕτω ἡγωνίσαντο· μετὰ δὲ Ἀθηναῖοι μὲν τὸ παράπαν ἀπολιπόντες τοὺς "Ιωνας ἐπικαλεομένου σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρεω οὐκ ἔφασαν τιμωρήσειν σφι. "Ιωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμμαχίης στερηθέντες, οὕτω γάρ σφι ὑπῆρ-

χε πεποιημένη ές Δαρεῖον, οὐδὲν δὴ ἔσσον τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον ἐσκευάζοντο. Πλάσαντες δὲ ἐς τὸν Ἐλλήσποντον Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλις πάσας τὰς ταύτη ὑπ' ἐφύτοισι ἐποιήσαντο, ἐκπλάσαντές τε ἔξω τὸν Ἐλλήσποντον Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο σφίσι σύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ ἡ Καῦνος πρότερον οὐ βουλομένη συμμαχεῖν, ὡς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδις, τότε σφι καὶ αὕτη προσεγένετο. Κύπριοι δὲ ἐθελονταί σφι πάντες προσεγένοντο πλὴν Ἀμαθουσίων.

Βασιλέϊ δὲ Δαρείῳ ὡς ἔξηγγέλθη Σάρδις ἀλούσας ἐμπει- 105 πρῆσθαι ὑπό τε Ἀθηναίων καὶ Ιώνων, τὸν δὲ ἥγεμόνα γενέσθαι τῆς συλλογῆς, ὥστε ταῦτα συνυφανθῆναι, τὸν Μιλήσιον Ἀρισταγόρην, πρῶτα μὲν λέγεται αὐτόν, ὡς ἐπύθετο ταῦτα, Ιώνων οὐδένα λόγον ποιησάμενον, εῦ εἰδότα, ὡς οὗτοί γε οὐ καταπροτίξονται ἀποστάντες, εἰρέσθαι, οἵτινες εἴεν οἱ Ἀθηναῖοι· μετὰ δὲ πυθόμενον αἰτῆσαι τὸ τόξον, λαβόντα δὲ καὶ ἐπιθέντα διστὸν ἄνω πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι, καὶ μιν ἐς τὸν ἥρον βάλλοντα εἰπεῖν· «Ω Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τείσασθαι!»· εἰπαντα δὲ ταῦτα προστάξαι ἐνὶ τῶν θεραπόντων δείπνου προκειμένου αὐτῷ ἐς τρίς ἐκάστοτε εἰπεῖν· «Δέσποτα, μέμνεο τῶν Ἀθηναίων».

BIBLION EKTON

E P A T Ω

1. "Αλωσις τῆς Μιλήτου καὶ τῶν ἄλλων Ἰωνικῶν πόλεων.—
Τέλος τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰώνων.

(Κεφ. 6 - 7, 18, 20 - 21, 31 - 33, 42)

- 6 Συστραχφέντες οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσέων καὶ ἐν ποιήσαν-
τες στρατόπεδον ἥλαυνον ἐπὶ τὴν Μίλητον, τᾶλλα πολίσματα
7 περὶ ἐλάσσονος ποιησάμενοι. "Ιωσι δὲ πυνθανομένοις ταῦτα
ἔδοξε πεζὸν μὲν στρατὸν μὴ συλλέγειν ἀντίξοον Πέρσησι, ὅλ-
λὰ τὰ τείχεα ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους, τὸ δὲ ναυτικὸν πλη-
ροῦν ὑπολειπομένους μηδεμίαν τῶν νεῶν, πληρώσαντας δὲ συλ-
λέγεσθαι τὴν ταχίστην ἐς Λάδην προναυμαχήσοντας Μιλήτου.
ἡ δὲ Λάδη ἔστιν ὑῆσος σμικρὴ ἐπὶ τῇ πόλι τῇ Μιλησίων κειμένη.
- 18 Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπείτε τῇ ναυμαχίῃ ἐνίκων τοὺς Ἰωνας, τὴν
Μίλητον πολιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ὑπορύσσον-
τες τὰ τείχεα καὶ παντοίας μηχανὰς προσφέροντες, αἰρέουσι
καὶ ἀκρηγές ἔκτῳ ἔτει ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρισταγόρεω.
20 καὶ ἡγδραποδίσαντο τὴν πόλιν. Ἐνθεῦτεν οἱ ζωγρηθέντες τῶν
Μιλησίων ἤγοντο ἐς Σοῦσα. Βασιλεὺς δὲ σφεας Δαρεῖος κακὸν
οὐδὲν ἄλλο ποιήσας κατοίκισε ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ καλεομένῃ θα-
λάσσῃ, ἐν Ἀμπη πόλι, παρ' ἦν Τίγρης ποταμὸς παραρρέων ἐς
21 θάλασσαν ἔξει. Ἀθηναῖοι δὲ δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες
τῇ Μιλήτου ἀλώσι τῇ τε ἄλλῃ πολλαχῇ, καὶ δὴ καὶ ποιήσαντι
Φρυνίχῳ δρᾶμα Μιλήτου ἀλωσιν καὶ διδάξαντι ἐς δάκρυά τε
ἔπεισε τὸ θέητρον, καὶ ἔζημιώσαν μιν ὡς ἀναμνήσαντα οἰκήια

κακὰ χιλίησι δραχμῆσι, καὶ ἐπέταξαν μηκέτι μηδένα χρᾶσθαι τούτῳ τῷ δράματι.

‘Ο δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Περσέων χειμερίσας περὶ Μίλη-
τον, τῷ δευτέρῳ ἔτει ὡς ἀνέπλωσε, αἱρέει εὐπετέως τὰς νήσους
τὰς πρὸς τῇ ἡπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ Λέσβον καὶ Τένεδον.
Αἴρεον δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ ἡπείρῳ πόλιας τὰς Ἰάδας. Ταῦτά τε δὴ
ἐποίειν καὶ τὰς πόλιας ἐνεπίμπρασαν αὐτοῖσι τοῖσι Ἱροῖσι.
Οὕτω δὴ τὸ τρίτον “Ιωνες κατεδουλώθησαν, πρῶτον μὲν ὑπὸ³¹
Λυδῶν, διὸ δὲ ἐπεξῆς τότε ὑπὸ Περσέων.

‘Απὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικὸς στρατὸς τὰ
ἐπ’ ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ ‘Ελλησπόντου αἱρεει πάντα· τὰ γὰρ
ἐπὶ δεξιὰ αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσησι ὑποχείρια ἦν γεγονότα κατ’
ἡπειρον. Εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ Εύρωπῃ γῆραι τοῦ ‘Ελλησπόντου,
αἵδε, Χερσόνησός τε, ἐν τῇ πόλιες συγχαί ἔνεισι, καὶ Ηέρινθος
καὶ τὰ τείχεα τὰ ἐπὶ Θρηίκης καὶ Σηγαλυμβρίη τε καὶ Βυζάντιον.

Μετὰ δὲ Ἀρταφέρνης, ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, μεταπεμψάμε 42
νος ἀγγέλους ἐκ τῶν πολίων συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τοὺς “Ιω-
νας ἡγάγκασε ποιέεσθιτι, ἵνα δωσίδικοι εἶν καὶ μὴ ἀλλήλους
φέροιέν τε καὶ ἄγοιεν. Ταῦτά τε ἡγάγκασε ποιέειν καὶ τὰς χώ-
ρας σφέων μετρήσας κατὰ παρασάγγας, τοὺς καλέουσι οἱ Πέρ-
σαι τὰ τριήκοντα στάδια, κατὰ δὴ τούτους μετρήσας φόρους
ἔταξε ἑκάστοισι, οἵ κατὰ χώρην διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου
τοῦ χρόνου αἱεὶ ἔτι καὶ ἐς ἐμέ, ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἀρταφέρ-
νεος: ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ ταῦτα, τὰ καὶ πρότερον εἶχον.
Καί σφι ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν.

2. Ἐκστρατεία τοῦ Μαρδονίου κατὰ τῆς Ἑλλάδος (492).

(Κεφ. 43-45)

“Αμα δὲ τῷ ἔαρι, τῶν ἄλλων καταλευμένων στρατηγῶν,
ἐκ βασιλέος, Μαρδόνιος ὁ Γωβρύεω κατέβαινε ἐπὶ θάλασσαν,
στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν ἄμα ἀγόμενος, πολλὸν δὲ ναυ-

τικόν. "Αγων δὲ τὸν στρατὸν τοῦτον ὁ Μαρδόνιος, ἐπείτε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίῃ, αὐτὸς μὲν ἐπιβὰς ἐπὶ νεὸς ἐκομίζετο ἄμα τῆς ἀλλησι νησί, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν ἄλλοι ἡγεμόνες ἤγον ἐπὶ τὸν Ἐλλήσποντον. Ως δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαρδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐνθαῦτα τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας πάντας δημοκρατίας κατίστη ἐς τὰς πόλις. Ταῦτα δὲ ποιήσας ἦπειγετο ἐς τὸν Ἐλλήσποντον. Ως δὲ συνελέχθη μὲν χρῆμα πολλὸν νεῶν, συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς στρατὸς πολλός, διαβάντες τῇσι νησὶ τὸν Ἐλλήσποντον ἐπορεύοντο διὰ τῆς Εύρωπης, ἐπορεύοντο δὲ ἐπὶ τε Ἑρέτριαν καὶ Ἀθήνας.

44 Αὗται μὲν ὅν σφι πρόσχημα ἦσαν τοῦ στόλου ἀτὰρ ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἀν πλείστας δύναντο καταστρέφεσθαι τῶν Ἐλληνίδων πολίων, τοῦτο μὲν δὴ τῇσι νησὶ Θασίους οὐδὲ χεῖρας ἀνταειραμένους κατεστρέψαντο, τοῦτο δὲ τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι ὑπάρχουσι διούλους προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνεα πάντα σφι ἥδη ἦν ὑποχείρια γεγονότα. Ἐκ μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέρην ὑπὸ τὴν ἥπειρον ἐκομίζοντο μέχρι Ἀκάνθου, ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὁρμώμενοι τὸν Ἀθων περιέβαλλον. Ἐπιπεσὼν δέ σφι πειριπλέουσι βορέης ἀνεμος μέγας τε καὶ ἀπορος κάρτα τρηχέως περιέσπε πλήθει πολλὰς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν Ἀθων. Λέγεται γὰρ κατὰ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων· ὥστε γὰρ θηριωδεστάτης ἐούσης τῆς θαλάσσης ταύτης τῆς περὶ τὸν Ἀθων, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο ἀρπαζόμενοι, οἱ δὲ πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἵ δὲ αὐτῶν νέειν ούκ ἤπιστέατο, καὶ κατὰ τοῦτο διεφθείροντο, οἱ δὲ δίγει.

45 Οἱ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἐπρησσε, Μαρδονίω δὲ καὶ τῷ πεζῷ στρατοπεδεύομένω ἐν Μακεδονίῃ νυκτὸς Βρύγοι Θρήικες ἐπεχείρησαν· καὶ σφεων πολλοὺς φονεύουσι οἱ Βρύγοι Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν τρωματίζουσι. Οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοὶ δου-

λοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων· οὐ γάρ δὴ πρότερον ἀπανέστη ἐκ τῶν χωρέων τούτων Μαρδόνιος, πρὶν ἡ σφεας ὑποχειρίους ἐποιήσατο. Τούτους μέντοι καταστρεψάμενος ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὅπισω, ἃτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας πρὸς τοὺς Βρύγους καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ τὸν "Αθων. Οὗτος μέν νυν ὁ στόλος αἰσχρῶς ἀγωνισάμενος ἀπαλλάχθη ἐς τὴν Ἀσίην.

3. Ἐκστρατεία τοῦ Δάτιδος καὶ Ἀρταφέρους κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

(Κεφ. 94 - 97, 100 - 103, 105 - 117, 119 - 120)

α') Πλοῦς τοῦ περσικοῦ στόλου διὰ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους.—
"Αλωσις τῆς Ἐρετρίας.

(Κεφ. 94 - 97, 100 - 101)

Δευτέρῳ δὲ ἔτει τούτων ὁ Δαρεῖος Μαρδόνιον μὲν φλαύ- 94 ρως πρήξαντα τῷ στόλῳ παραλύει τῆς στρατηγίης, ἄλλους δὲ στρατηγοὺς ἀποδέξας ἀπέστειλε ἐπὶ τε Ἐρετριαν καὶ Ἀθήνας, Δᾶτίν τε, ἐόντα Μῆδον γένος, καὶ Ἀρταφέρνεα, τὸν Ἀρταφέρνεος παῖδα, ἀδελφιδέον ἐωυτοῦ· ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπεμπε ἔξανδρα ποδίσαντας Ἀθήνας καὶ Ἐρετριαν ἀγαγεῖν ἐωυτῷ ἐς ὅψιν τὰ ἀνδρύποδα.

'Ως δὲ οἱ στρατηγοὶ οὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες πορευόμενοι 95 παρὰ βασιλέος ἀπίκοντο τῆς Κιλικίης ἐς τὸ Ἀλήιον πεδίον, ἅμα ἀγόμενοι πεζὸν στρατὸν πολλόν τε καὶ εῦ ἐσκευασμένον, ἐνθαῦτα στρατοπεδευομένοισι ἐπῆλθε μὲν ὁ ναυτικὸς πᾶς στρατὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἐκάστοισι, παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἵππαι γωγὸι νέες, τὰς τῷ προτέρῳ ἔτει προεῖπε τοῖσι ἐωυτοῦ δασμοφόροισι Δαρεῖος ἔτοιμάζειν. Ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας, ἐπλεον ἔξακοσίησι τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην. Ἐνθεῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν ἥπειρον εἶχον τὰς νέας ἴοῦ τοῦ τε Ἐλλησπόντου καὶ τῆς Θρηίκης,

ἀλλ' ἐκ Σάμου ὁρμώμενοι παρά τε Ἰκαρίον καὶ διὰ νήσων τὸν πλόον ἐποιεῦντο, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, δεῖσαντες μάλιστα τὸν περίπλοον τοῦ Ἀθω, ὅτι τρίτῳ πρότερον ἔτει ποιεύμενοι ταύτῃ τὴν κομιδὴν μεγάλως προσέπταισκαν· πρὸς δὲ καὶ ἡ Νάξος σφέας ἡνάγκαζε πρότερον οὐκ ἀλοῦσα.

96 Ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγεος προσφερόμενοι προσέμειξαν τῇ Νάξῳ (ἐπὶ ταύτην γάρ δὴ πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι οἱ Πέρσαι μεμνημένοι τῶν πρότερον), οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ οὔρεα οἰχοντο φεύγοντες οὐδὲ ὑπέμειναν. Οἱ δὲ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι, τοὺς κατέλαβον αὐτῶν, ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἴρᾳ καὶ τὴν πόλιν. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνήγοντο.

97 Ἐνῷ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐποίευν, οἱ Δήλιοι ἐκλιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον οἰχοντο φεύγοντες ἐς Τῆνον. Τῆς δὲ στρατιῆς καταπλεούσης ὁ Δᾶτις προπλάσας οὐκ ἔα τὰς νέας πρὸς τὴν νῆσον προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ πέρην ἐν τῇ Ῥηναίῃ αὐτὸς δὲ πυθόμενος, ἵνα ἥσαν οἱ Δήλιοι, πέμπων αἱρύκα ἡγόρευε σφι τάδε· «Ἄνδρες ἱροί, τί φεύγοντες οἰχεσθε οὐκ ἐπιτήδεα καταγόντες κατ' ἐμεῦ; Ἐγὼ γάρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοσοῦτῷ γε φρονέω καὶ μοι ἐκ βασιλέος ὅδε ἐπέσταλται, ἐν τῇ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐτὴν τὴν χώρην μήτε τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς. Νῦν δὲν καὶ ἀπιτεῖς ἐπὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε». Ταῦτα μὲν ἐπεκηρυκεύσατο τοῖσι Δηλίοισι, μετὰ δὲ λιβανωτοῦ τριηκόσια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐθυμίησε.

100 Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας ἔπλεε ἕμπα τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἔρετριαν πρῶτα, ἕμπα ἀγόμενος καὶ Ἱωνας καὶ Αἰολέας. Ἔρετρίεες δὲ πυνθανόμενοι τὴν στρατιὴν τὴν Περσικὴν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέουσαν Ἀθηναίων ἐδεήθησαν σφίσι βοηθούς γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὖν ἀπείπαντο τὴν ἐπικοινωίην. ἀλλὰ τοὺς τετρακισχιλίους τοὺς αἰληρουχέοντας τῶν ἱπποβοτέων Χαλκιδέων τὴν χώρην, τούτους σφι διδοῦσι τιμωρούς. Τῶν δὲ Ἔρε-

τριέων ἦν ἄρα οὐδὲν ὑγιεῖς βούλευμα, οἵ μετεπέμποντο μὲν Ἀθηναίους, ἐφρόνεον δὲ διφασίας ἰδέας· οἱ μὲν γάρ αὐτῶν ἐβού λεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης, ἄλλοι δὲ αὐτῶν ἔδια κέρδεα προσδεκόμενοι παρὰ τοῦ Πέρσεω οἴσεσθαι προδοσίην ἐσκευάζοντο. Μαθὼν δὲ τούτων ἐκάτερα, ὡς εἶχε, Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος, ἐὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρώτα, φράζει τοῖσι ἥκουσι τῶν Ἀθηναίων πάντα τὰ παρεόντα σφι πρήγματα, προσεδέετό τε ἀπαλλάσσεσθαι σφεας ἐς τὴν σφετέρην, ἵνα μὴ προσαπόλωνται. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦτα Αἰσχίνη συμβουλεύσαντι πείθονται.

Καὶ οὗτοι μὲν διαβάντες ἐς Ὁρωπὸν ἔσωζον σφέας αὐτούς· 101 οἱ δὲ Πέρσαι πλέοντες κατέσχον τὰς νέας τῆς Ἐρετρικῆς χώρης κατὰ Ταμύνας καὶ Χοιρέας καὶ Αἰγίλια, κατασχόντες δὲ ἐς ταῦτα τὰ χωρία αὐτίκα ἵππους τε ἐξεβάλλοντο καὶ παρεσκευάζοντο ὡς προσοισόμενοι τοῖσι ἐχθροῖσι. Οἱ δὲ Ἐρετριέες ἐπεξελθεῖν μὲν καὶ μαχέσασθαι οὐκ ἐποιεῦντο βουλήν· εἰ κως δὲ διαφυλάζειαν τὰ τείχεα, τούτου σφι πέρι ἔμελε, ἐπείτε ἐνίκα μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν. Προσβολῆς δὲ γινομένης καρτερῆς πρὸς τὸ τεῖχος ἐπὶ ἔξ μὲν ἡμέρας ἐπιπτον πολλοὶ ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἐβδόμῃ Εύφορβός τε ὁ Ἀλκιμάχου καὶ Φύλαγρος ὁ Κυνέω, ἄνδρες τῶν ἀστῶν δόκιμοι, προδιδοῦσι τοῖσι Πέρσησι. Οἱ δὲ ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν τοῦτο μὲν τὰ ἴρχα συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτινύμενοι τῶν ἐν Σάρδισι κατακαυθέντων ἴρῶν, τοῦτο δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἡγδραποδίσκυντο κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς.

β') Ἀπόβασις τῶν Περσῶν εἰς τὴν Ἀττικήν.—
Προπαρασκευαὶ τῶν Ἀθηναίων πρὸς μάχην.—Μιλτιάδης
(Κεφ. 102 - 103 105 - 109)

Χειρωσάμενοι δὲ τὴν Ἐρέτριαν καὶ ἐπισχόντες ὀλίγας 102 ἡμέρας ἐπλεον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν κατεπείγοντές τε πολλὸν καὶ δοκέοντες ταῦτα τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν, τὰ καὶ τοὺς

Ἐρετρίέας ἐποίησαν. Καὶ ἦν γὰρ ὁ Μαραθών ἐπιτηδεότατον
χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιππεῦσαι καὶ ἀγχοτάτω τῆς Ἐρετρίης,
103 ἐς τοῦτο σφι κατηγέετο Ἰππίης ὁ Πεισιστράτου. Ἀθηναῖοι δέ,
ῶς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐβώθεον καὶ αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα. Ἡ-
γον δέ σφεας στρατηγοὶ δέκα, τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ
τὸν πατέρα Κίμωνα τὸν Στησαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀ-
θηνέων Πεισιστρατὸν τὸν Ἰπποκράτεος. Οὗτος δὴ ὁ Μιλτιά-
δης ἦκαν ἐκ τῆς Χερσονήσου ἐστρατήγεε 'Αθηναίων.

105 Καὶ πρῶτα μὲν ἔόντες ἦτι ἐν τῷ ἀστεῖοι στρατηγοὶ ἀπο-
πέμπουσι ἐς Σπάρτην κήρουκα Φειδιππίδην, Ἀθηναῖον μὲν ἄν-
δρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Τότε δὲ
πεμψθεὶς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιππίδης οὗτος δευτεραῖος
ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἀστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ, ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τοὺς
ἀρχοντας ἐλεγε. «Ω Λακεδαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι ὑμέων δέονται
σφίσι βωθῆσαι καὶ μὴ περιιδεῖν πόλιν ἀρχαιοτάτην ἐν τοῖσι
“Ελλησι δουλοσύνῃ περιπεσοῦσαν πρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων· καὶ
γὰρ νῦν Ἐρέτριά τε ἡνδραπόδισται καὶ πόλι λογίμῳ ἡ Ἑλλὰς
γέγονε ἀσθενεστέρη».»

106 'Ο μὲν δὴ σφι τὰ ἐντεταλμένα ἀπήγγελε, τοῖσι δὲ ἔαδε
μὲν βωθέειν Ἀθηναίοισι, ἀδύνατα δέ σφι ἦν τὸ παραυτίκα
ποιέειν ταῦτα οὐ βουλομένοισι λύειν τὸν νόμον· ἦν γὰρ ἴσταμέ-
νου τοῦ μηνὸς εἰνάτη, εἰνάτη δὲ οὐκ ἔξελεύσεσθαι ἔφασκαν μὴ
107 οὐ πλήρεος ἔόντος τοῦ αὐκάλου. Οὗτοι μέν νυν τὴν πανσέληνον
ἔμενον, τοῖσι δὲ βαρβάροισι κατηγέετο Ἰππίης ὁ Πεισιστράτου
ἐς τὸν Μαραθῶνα. Ἀθηναίοισι δὲ τεταγμένοισι ἐν τεμένεϊ 'Η-
ρακλέος ἐπῆλθον βωθέοντες Πλαταιές πανδημεῖ· καὶ γὰρ καὶ
ἐδεδώκεσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Ἀθηναίοισι οἱ Πλαταιέες, καὶ
πόνους ὑπὲρ αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι συγνούς ἤδη ἀναραιρέατο.
108 Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνῶμαι
τῶν μὲν οὐκ ἔόντων συμβαλεῖν (ὅλιγους γὰρ εἶναι) στρατιῇ τῇ
Μήδων, τῶν δὲ καὶ Μιλτιάδεω κελευσόντων. Ως δὲ δίχα τε ἐγί-

νοντο καὶ ἐνίκα ἡ χείρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γάρ ἐνδέκατος ψηφιδοφόρος δ τῷ κυάμῳ λαχῶν Ἀθηναίων πολεμαρχέειν (τὸ παλαιὸν γάρ Ἀθηναῖοι ὅμοι ψηφον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρατηγοῖσι) — ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος Ἀριδαῖος —, πρὸς τοῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης ἔλεγε τάδε·

«Ἐν τοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἐστὶ ἡ ακταδουλῶσαι Ἀθήνας ἢ 109 ἐλευθέρις ποιήσαντα μνημόσυνον λιπέσθαι ἐς τὸν ἀπαντα ἀνθρώπων βίου. οἶον οὐδὲ Ἀρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων. Νῦν γάρ δή, ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κίνδυνον ἥκουσι μέγιστον, καὶ ἦν μέν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, δέδεκται, τὰ πείσονται παραδεδομένοι Ἰππίῃ, ἦν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πόλις, οἵη τέ ἐστι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πολίων γενέσθαι. Κῶς δὴ ταῦτα οἴά τέ ἐστι γενέσθαι, καὶ κῶς ἐς σέ τοι τούτων ἀνήκει τῶν πρηγγιμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἕρχομαι φράσων. Ἡμέων τῶν στρατηγῶν ἐόντων δέκα δίχα γίνονται αἱ γνῶμαι, τῶν μὲν κελευσόντων συμβάλλειν, τῶν δὲ οὔ. Ἡν μέν νυν μὴ συμβάλλωμεν, ἔλπομαί τινα στάσιν μεγάλην διασείσειν ἐμπεσοῦσαν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα, ὥστε μηδίσαι· ἦν δὲ συμβάλωμεν, πρὸν τι καὶ σαθρὸν Ἀθηναίων μετεξετέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ ἔσανεμόντων οἷοί τέ είμεν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ. Ταῦτα δὲ πάντα ἐς σὲ νῦν τείνει καὶ ἐκ σέο ἥρτηται· ἦν γάρ σὺ γνώμη τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατρὶς τε ἐλευθέρη καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἦν δὲ τὴν τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἔλη, ὑπάρξει τοι, τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν, τὰ ἐναντία».

Ταῦτα λέγων δι Μιλτιάδης προσκτάται τὸν Καλλίμαχον· προσγενομένης δὲ τοῦ πολεμάρχου τῆς γνώμης ἐκεκύρωτο συμβάλλειν.

γ') Ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη (490)

(Κεφ. 110 - 117, 119 - 120)

Μετὰ δὲ οἱ στρατηγοί, τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν, ὃς 110

- έκάστου αὐτῶν ἐγίνετο πρυτανηή τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδη παρεδίδοσαν· ὃ δὲ δεκόμενος οὕτι κω συμβολὴν ἐποιέετο, πρὶν γε δὴ
 111 αὐτοῦ πρυτανηή ἐγένετο. Ὡς δὲ ἐξ εἰνον περιῆλθε, ἐνθαῦτα δὴ ἐτάσσοντο ὥδε οἱ Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες· τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρευς ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὃ γὰρ νόμος τότε εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν. Ἡγεομένου δὲ τούτου ἐξεδέκοντο, ὡς ἡριμέοντο, αἱ φυλαὶ ἐγόμεναι ἀλλήλων· τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας Πλαταιέες. Ἀπὸ ταύτης δὲ τῆς μάγης, θυσίας Ἀθηναίων ἀναγόντων ἐς τὰς πανηγυρίας τὰς ἐν τῇσι πεντετηρίσι γινομένας, κατεύχεται ὁ κῆρυξ ὁ Ἀθηναῖος ἅμα τε Ἀθηναίοισι λέγων γίνεσθαι τὰ ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῦσι. Τότε δὲ τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι ἐγίνετο τοιόνδε τι· τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ, τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγίνετο ἐπὶ τάξις δλίγας, καὶ ταύτη ἦν ἀσθενέστατον τὸ στρατόπεδον, τὸ δὲ κέρας ἑκάτερον ἔρρωτο πλήθεϊ.
- 112 Ὡς δέ σφι διετέτακτο καὶ τὰ σφάγια ἐγίνετο καλά, ἐνθαῦτα, ὡς ἀπειθῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ ἵεντο ἐς τοὺς βαρβάρους. Ἡσκαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίγμιον αὐτῶν ἦσαν δικτύοι. Οἱ δὲ Πέρσαι ὄρέοντες δρόμῳ ἐπιύντας παρεσκευάζοντο ὡς δεξόμενοι, μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον καὶ πάγχυ δλεθρίην, ὄρέοντες αὐτοὺς δλίγους, καὶ τούτους δρόμῳ ἐπειγομένους οὕτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι οὕτε τοξευμάτων. Ταῦτα μέν νυν οἱ βάρβαροι κατείκαζον· Ἀθηναῖοι δέ, ἐπείτε ἀθρόοι προσέμειξαν τοῖσι βαρβάροισι, ἐμάχοντο ἀξίως λόγου. Πρῶτοι γένονται γάρ τοις Ἑλλήνων πάντων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, δρόμῳ ἐς πολεμίους ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά τε Μηδικὴν ὄρέοντες καὶ ἄνδρας τοὺς ταύτην ἐσθημένους· τέως δὲ τοῖσι "ΕἼλησι καὶ τὸ οὔνομα τὸ Μήδων φόβος ἀκοῦσαι.
- 113 Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι χρόνος ἐγίνετο πολλός. Καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρβαροι, τῇ

Πέρσαι τε αύτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο· κατὰ τοῦτο μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι καὶ ῥήξαντες ἐδίωκον ἐς τὴν μεσόγαιαν, τὸ δὲ κέρας ἑκάτερον ἐνίκων Ἀθηναῖοι τε καὶ Πλαταιέες. Νικῶντες δὲ τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔων, τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξας αὐτῶν συναγαγόντες τὰ κέρεα ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. Φεύγουσι δὲ τοῖσι Πέρσῃσι εἴποντο κόπτοντες ἐς δὲ πέπι τὴν θάλασσαν ἀπίκοντο· ἀπικόμενοι δὲ πῦρ τε αἴτεον καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν. Καὶ τοῦτο μὲν ἐν τούτῳ τῷ πο- 114 νῷ δὲ πολέμαρχος διαφύεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός, ἀπὸ δὲ ἔθνας τῶν στρατηγῶν Στησίλεως δὲ Θρασύλεω· τοῦτο δὲ Κυνέγειρος δὲ Εύφορίωνος ἐνθαῦτα ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάστων νεός, τὴν χεῖρα ἀποκοπεὶς πελέκει πίπτει, τοῦτο δὲ ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοί τε καὶ οὖνομαστοί.

Ἐπτὰ μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τρόπῳ τοιούτῳ Ἀθη- 115 ναῖοι· τῆσι δὲ λοιπῆσι οἱ βάρβαροι ἔξανακρουσάμενοι καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου, ἐν τῇ ἔλιπον τὰ ἐξ Ἑρετρίης ἀνδράποδα, περιέπλεον Σούνιον, βουλόμενοι φθῆναι τοὺς Ἀθηναίους ἀπικόμενοι εἰς τὸ ἄστυ. Αἰτίην δὲ ἔσχε ἐν Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμεωνιδέων μηχανῆς αὐτοὺς ταῦτα ἐπινοηθῆναι· τούτους γάρ συνθεμένους τοῖσι Πέρσῃσι ἀναδέξαι ἀσπίδα ἐοῦσι ἥδη ἐν τῆσι νησί. Οὗτοι μὲν δὴ περιέπλεον Σούνιον· Ἀθηναῖοι δέ, ὡς πο- 116 δῶν εἶχον, ἐβώθεον ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ἔφθησάν τε ἀπικόμενοι, πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἤκειν, καὶ ἐστρατοπεδεύσαντο ἀπιγμένοι ἐξ Ἡρακλείου τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρακλείῳ τῷ ἐν Κυνοσάργει. Οἱ δὲ βάρβαροι τῆσι νησὶ ὑπεραιωρηθέντες Φαλήρου (τοῦτο γάρ ἦν ἐπίνειον τότε τῶν Ἀθηναίων) ὑπὲρ τούτου ἀνακω ύσαντες τὰς νέας ἀπέπλεον διπίσω ἐς τὴν Ἀσίην. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχη ἀπέθανον τῶν βαρ- 117 βάρων κατὰ ἔξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἄνδρας, Ἀθηναίων δὲ ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα καὶ δύο.

Τοὺς δὲ τῶν Ἑρετριέων ἥνδραποδισμένους Δᾶτίς τε καὶ 119

’Αρταφέρνης, ὡς προσέσχον ἐς τὴν Ἀσίην πλέοντες, ἀνήγαγον ἐς Σουσα. Βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἐρετριέας ἐνεῖχε σφι δεινὸν χόλον, οἷα ἀρξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν Ἐρετριέων· ἐπείτε δὲ εἶδε σφεας ἀπαχθέντας παρ’ ἑωυτὸν καὶ ὑποχειρίους ἑωυτῷ ἔόντας, ἐποίησε κακὸν ἄλλο οὐδέν, ἀλλὰ σφεας τῆς Κισσίης χώρης κατοίκισε ἐν σταθμῷ ἑωυτοῦ, τῷ οὖνομά ἐστι Ἀρδέρικκα, ἀπὸ Σουσων δέκα καὶ διηκοσίους σταδίους ἀπέχοντι. Ἐνθαῦτα τοὺς Ἐρετριέας κατοίκισε βασιλεὺς, οἱ καὶ μέχρι ἐμέο εἰχον τὴν χώρην ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίνην γλῶσσαν. Τὰ μὲν δὴ περὶ Ἐρετριέας ἔσχε οὕτω.

120 Λακεδαιμονίων δὲ ἦκον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχίλιοι μετὰ τὴν πανσέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν καταλαβεῖν οὕτω, ὥστε τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ. Τοτεροι δὲ ἀπικόμενοι τῆς σιμβολῆς ἴμειροντο ὅμως θεήσασθαι τοὺς Μήδους· ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μαραθῶνα ἐθεήσαντο. Μετὰ δὲ αἰνέοντες Ἀθηναίους καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἀπαλλάσσοντο δπίσω.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Π Ο Λ Υ Μ Ν Ι Α

[*Ο Δαρεῖος μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ηρχισε νὰ παρασκενάζεται εἰς νέαν ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ μεταξὺ δμως ἀπέθανε καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ νιός του Ξέρξης. Οὗτος ἀποφασίζει αὐτοποσώπως νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν τοίτην κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείαν. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐπὶ τέσσαρα ἔτη προητοιμάσθη, ἀνεχώρησε τὸ 480 ἀπὸ τὰς Σάρδεις μὲ δόλον τὸν στρατὸν του διευθυνόμενος πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον, δπον εἶχε συναθροισθῆ καὶ δόλος ὁ στόλος.*]

[Ο περσικὸς στρατὸς διαβὰς τὸν Ἑλλήσποντον μετὰ πορείαν δλίγων ἡμερῶν συνηθροίσθη εἰς τὸν Δορίσκον, μεγάλην παραθαλάσσιον πεδιάδα τῆς Θράκης, δπον πλεύσας ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου εἶχε φθάσει καὶ ὁ στόλος. Ἐδῶ ὁ Ξέρξης παρατάσσει καὶ ἀριθμεῖ τὸν στρατὸν του καὶ τὸ μὲν πλῆθος τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ εὑρέθη ἐν ἑκατομμύριον ἐπτακόσιαι χιλιάδες, καὶ τοῦ ἵππικοῦ ὅγδοήκοντα χιλιάδες, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν πολεμικῶν πλοίων ἔφθασεν εἰς χίλια διακόσια ἑπτά, καὶ τῶν φορτηγῶν καὶ ἵππαγωγῶν εἰς τρεῖς χιλιάδας.]

1. Ο Ξέρξης ἐπιθεωρεῖ ἐν Δορίσκῳ τὸν πεζικὸν καὶ ναυτικὸν στρατόν.—Διάλογος Ξέρξου καὶ Δημαράτου.

(Κεφ. 100 - 105)

Ξέρξης δέ, ἐπεὶ ἡριθμήθη τε καὶ διετάχθη ὁ στρατός, ἐπει- 100 θύμησε αὐτὸς σφεας διεξελάσσας θεήσασθαι. Μετὰ δὲ ἐποίεε τοῦτο, καὶ διεξελαύνων ἐπὶ ἄρματος παρὰ ἔθνος ἐν ἑκαστον ἐπιυθάνετο, καὶ ἀπέγραφον οἱ γραμματισταί, ἔως ἐξ ἐσχάτων ἐξ ἐσχατα ἀπίκετο καὶ τῆς ἵππου καὶ τοῦ πεζοῦ. Ως δὲ ταῦτα οἱ ἐπεποίητο, τῶν νεῶν κατελκυσθεισέων ἐς θάλασσαν, ἐνθυῖτα ὁ Ξέρξης μετεκβάς ἐκ τοῦ ἄρματος ἐς νέαν Σιδωνίην

ίζετο ύπὸ σκηνῆ χρυσέη καὶ παρέπλεε παρὰ τὰς πρώρας τῶν νεῶν, ἐπειρωτῶν τε ἑκάστας ὄμοίως καὶ τὸν πεζὸν καὶ ἀπογραφόμενος. Τὰς δὲ νέας οἱ ναυάρχοι ἀναγγαγόντες ὅσον τε τέσσερα πλέθρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀνεκώχευον, τὰς πρώρας ἔς γῆν τρέψαντες πάντες μετωπηδὸν καὶ ἔξοπλίσαντες τοὺς ἐπιβάτας ὡς ἔς πόλεμον. 'Ο δ' ἐντὸς τῶν πρωρέων πλέων ἐθηέετο καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ.

101 Ως δὲ καὶ ταύτας διεξέπλωσε καὶ ἔξέβη ἐκ τῆς νεός, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος συστρατευόμενον αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καλέσας δ' αὐτὸν εἰρέτο τάδε· «Δημάρητε, νῦν μοὶ σε ἥδυ ἐστι εἰρέσθαι, τὰ θέλω. Σὺ εἰς Ἑλλην τε καί, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι σεῦ τε καὶ τῶν ἀλλων Ἑλλήνων τῶν ἔμοι ἔς λόγους ἀπικνεομένων, πόλιος οὔτ' ἐλαχίστης οὔτ' ἀσθενεστάτης. Νῦν δὲν μοι τόδε φράσον, εἰ Ἑλληνες ὑπομενέουσι χεῖρας ἔμοι ἀνταειρόμενοι. Οὐ γάρ, ὡς ἐγὼ δοκέω, οὐδ', εἰ πάντες Ἑλληνες καὶ οἱ λοιποὶ οἱ πρὸς ἐσπέρης οἰκέοντος Ἀνθρωποι συλλειχθείσαν, οὐκ ἀξιόμαχοί εἰσι ἐμὲ ἐπιόντα ὑπομεῖναι, μὴ ἐόντες ἀρθμοί. Θέλω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ, ὁκοῦντό τι λέγεις περὶ αὐτῶν, πυθέσθαι». 'Ο μὲν ταῦτα εἰρώτα, ὁ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη· «Βασιλεῦ, κότερα ἀληθείη χρήσωμαι πρὸς σὲ ἢ ἥδονῇ;». 'Ο δέ μιν ἀληθείη χρήσασθαι ἐκέλευε, φάς οὐδὲν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν.

102 Ως δὲ ταῦτα ἤκουσε Δημάρητος, ἔλεγε τάδε· «Βασιλεῦ, ἐπειδὴ ἀληθείη χρήσασθαι πάντως με κελεύεις ταῦτα λέγοντα, τὰ μὴ ψευδόμενός τις ὑστερον ὑπὸ σεῦ ἀλώσεται, ἵσθι, ὅτι τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεὶ κοτε σύντροφός ἐστι, ἀρετὴ δὲ ἐπακτός ἐστι, ἀπὸ τε σορίης κατεργασμένη καὶ νόμου ἴσχυροῦ· τῇ διαχρεωμένη ἡ Ἑλλὰς τὴν τε πενίην ἀπαμύνεται καὶ τὴν δεσποσύνην. Αἰνέω μέν νυν πάντας Ἑλληνας τοὺς περὶ ἐκείνους τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκημένους, ἔρχομαι δὲ λέξων οὐ περὶ πάντων τούσδε τοὺς λόγους, ἀλλὰ περὶ Λακεδαιμονίων μούνων,

πρῶτα μὲν ὅτι οὐκ ἔστι ὄκως κοτὲ σοὺς δέξονται λόγους δουλο-
σύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι, αὔτις δὲ ὡς ἀντιώσονται τοι ἐς μά-
χην. καὶ ἦν οἱ ὄλλοι "Ἑλληνες πάντες τὰ σὰ φρονέωσι. Ἀρι-
θμοῦ δὲ πέρι μὴ πύθῃ, ὅσοι τινὲς ἔόντες ταῦτα ποιέειν οἵοι τέ
εἰσι· ἦν τε γάρ τύχωσι ἔξεστρατευμένοι χίλιοι, οὗτοι μαχήσον-
ται τοι, ἦν τε τε ἐλάσσονες τούτων, ἦν τε καὶ πλεῦνες».

Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης γελάσας ἔφη· «Δημάρητε, οἶον 103
ἐφθέγξαο ἔπος, ἄνδρας χιλίους στρατιῇ τοσῆδε μαχήσεσθαι.
Καὶς ἀν δυναίτο χίλιοι ἢ καὶ μύριοι ἢ καὶ πεντακισμύριοι,
ἔόντες γε ἐλεύθεροι πάντες δόμοιῶς καὶ μὴ ὑπ' ἐνὸς ἀρχόμενοι,
στρατῷ τοσῷδε ἀντιστῆναι; Ἐπεὶ τοι πλεῦνες περὶ ἕνα ἔκα-
στον γινόμεθα ἢ χίλιοι, ἔόντων ἐκείνων πέντε χιλιαδῶν. Ὅπο
μὲν γάρ ἐνὸς ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον γενοίατ' ἄν,
δειμαίνοντες τοῦτον, καὶ παρὰ τὴν ἐωστῶν φύσιν ἀμείνονες,
καὶ τοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἔόντες·
ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον οὐκ ἀν ποιέοιεν τούτων οὐδέτερα.
Δοκέω δὲ ἔγωγε καὶ ἀνισωθέντας πλήθεϊ χαλεπῶς ἄν "Ἑλλη-
νας Πέρσησι μούνοισι μάχεσθαι».

Πρὸς ταῦτα Δημάρητος λέγει· «Ω βασιλεῦ, ἀρχῆθεν ἡπι- 104
στάμην, ὅτι ἀληθεῖη χρώμενος οὐ φίλα τοι ἔρέω. Σὺ δὲ ἐπεὶ
ἡνάγκασας λέγειν τῶν λόγων τοὺς ἀληθεστάτους, ἔλεγον τὰ κα
τήκοντα Σπαρτιήτησι. Καίτοι ὡς ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε
ἔστοργώς ἐκείνους, αὐτὸς μάλιστα ἔξεπίστεαι, οἴ με τιμήν τε
καὶ γέρεα ἀπελόμενοι πατρώια ἀπολίν τε καὶ φυγάδα πεποιή-
κασι, πατήρ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος βίον τέ μοι καὶ οἶκον ἔδωκε.
Οὐκ ἔν οἰκός ἔστι ἄνδρα τὸν σώφρονα εὔνοιαν φαινομένην διω-
θέεσθι, ἀλλὰ στέργειν μάλιστα. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι κατὰ μὲν
ἔνα μαχόμενοι οὐδαμῶν εἰσι κακίονες ἀνδρῶν, ἀλέες δὲ ἄριστοι
ἀνδρῶν ἀπόκτων. Ἐλεύθεροι γάρ ἔόντες οὐ πάντα ἐλεύθεροι
εἰσι· ἔπεστι γάρ σφι δεσπότης νόμος, τὸν ὑποδειμαίνουσι πολ-
λῷ ἔτι μᾶλλον ἢ οἱ σοὶ σέ. Ποιεῦσι γῶν, τὰ ἀν ἐκεῖνος ἀνώγη-

ἀνώγει δὲ τωύτῳ αἰεί, οὐκ ἐῶν φεύγειν οὐδὲν πλῆθος ἀνθρώπων ἐκ μάχης, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλυσθαι. Σοὶ δὲ εὶς φαίνομαι ταῦτα λέγων φλυηρέειν, τᾶλλα σιγᾶν θέλω τὸ λοιπὸν· νῦν δὲ ἀναγκασθεὶς ἔλεξα. Γένοιτο μέντοι κατὰ νόον τοι, βασιλεῦ».

105 ‘Ο μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο, Ξέρξης δὲ ἐς γέλωτά τε ἔτρεψε καὶ οὐκ ἐποιήσατο δργὴν οὐδεμίαν, ἀλλ’ ἡπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο.

[Ἀπὸ τὸν Δορίσκον ὁ Ξέρξης ἐξακολουθεῖ τὴν διὰ τῆς Θράκης πρὸς τὴν Μακεδονίαν πορείαν. Οἱ Ἑλληνες κατανοήσαντες τὸν ἐπικρεμάμενον κατὰ τῆς Ἑλλάδος κίνδυνον συνῆλθον εἰς σύνοδον ἐν τῷ Ἰσθμῷ τῆς Κορινθου· ἐδῶ ἀποφασίζεται 1) νὰ καταληφθῇ διὰ στρατοῦ τὸ στενὸν τῶν Θερμοπύλων, ἵνα ἐμποδισθῇ ἡ πρὸς τὰ πρόσω πορεία τοῦ Ξέρξου, ὁ δποῖος ἐν τῷ μεταξὸν εἰληνει εἰσβάλει διὰ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν Μαλίδα χώραν, καὶ 2) νὰ πλεύῃ δλος ὁ Ἑλληνικὸς στόλος εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον, ἵνα ἀντιταχθῇ κατὰ τοῦ περσικοῦ.]

2. Ἡ ἐν Θερμοπύλαις μάχη (480).

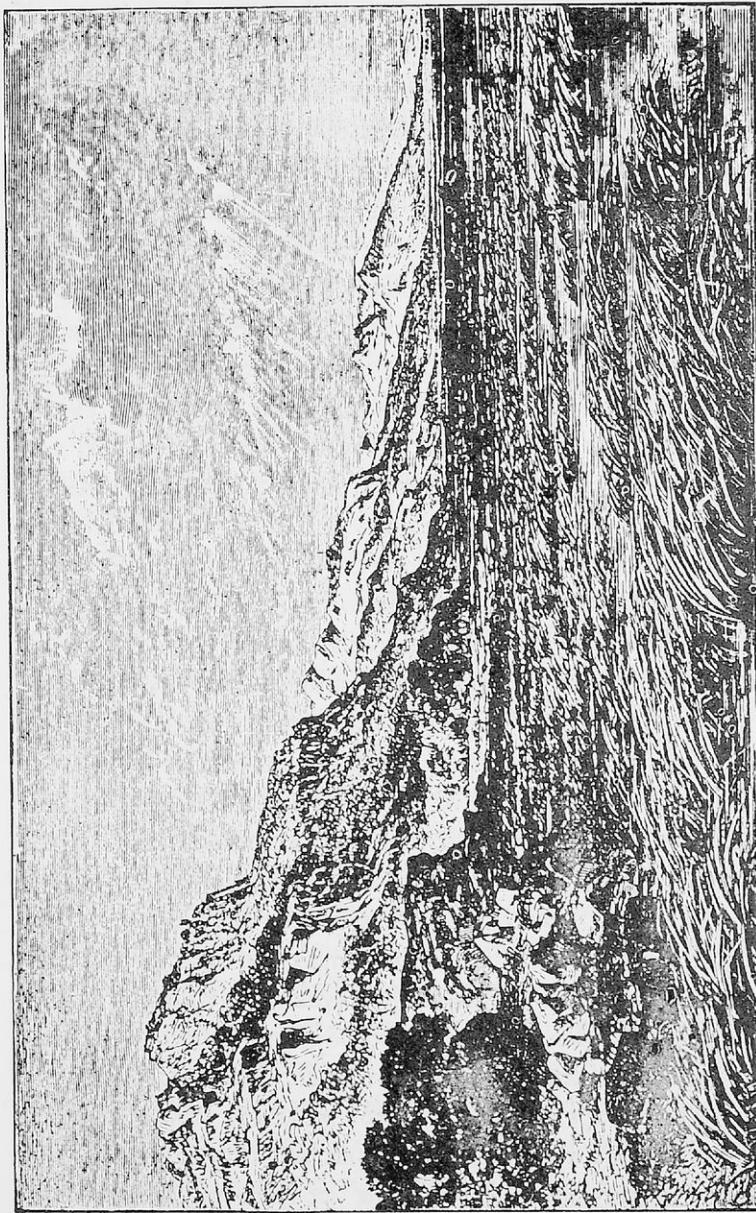
(Κεφ. 201 - 213, 215 - 228)

α') Τὰ πρὸ τῆς μάχης.

(Κεφ. 201 - 209)

201 Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἐστρατοπεδεύετο τῆς Μηλίδος ἐν τῇ Τρηγινίῃ, οἱ δὲ Ἑλληνες ἐν τῇ διόδῳ· καλέεται δὲ ὁ χῶρος οὗτος ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλήνων Θερμοπύλαι, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιοίκων Πύλαι. Ἐστρατοπεδεύοντο μέν νυν ἐκάτεροι ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισι, ἐπεκράτεε δὲ ὁ μὲν τῶν πρὸς βορέην ἄνεμον ἔχόντων πάντων μέγρι. Τρηγῖνος, οἱ δὲ τῶν πρὸς νότον καὶ μεσαμβρίην φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου.

202 Ἡσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσην ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ· Σπαρτιητέων τε τριηκόσιοι ὄπλιται καὶ

Θερμοπλάτι

Τεγενητέων καὶ Μαντινέων χίλιοι, ἡμίσεες ἑκατέρων, ἐξ
 Ὀρχομενοῦ τε τῆς Ἀρκαδίης εἴκοσι καὶ ἑκατὸν καὶ ἐκ τῆς
 λοιπῆς Ἀρκαδίης χίλιοι· τοσοῦτοι μὲν Ἀρκάδων, ἀπὸ δὲ
 Κορίνθου τετρακόσιοι καὶ ἀπὸ Φλεισυντος διηκόσιοι καὶ Μυ-
 κηναίων ὅγδωκοντα. Οὗτοι μὲν ἀπὸ Ηελοπονήσου παρῆσαν,
 ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν Θεσπιέων τε ἐπτακόσιοι καὶ Θηβαίων τε-
 203 τρακόσιοι. Πρὸς τούτοισι ἐπίκλητοι ἐγένοντο Λοκροί τε οἱ
 Ὀπούντιοι πανστρατιῇ καὶ Φωκέων χίλιοι. Αὔτοι γὰρ σφεας
 οἱ "Ελληνες ἐπεκαλέσαντο λέγοντες δὶ' ἀγγέλων, ὡς αὐτοὶ¹
 μὲν ἥκοιεν πρόδρομοι τῶν ἄλλων, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων
 προσδόκιμοι πᾶσκαν εἶεν ἡμέρην, ἡ δέ ασπά τε σφι εἴη ἐν φυ-
 λακῇ ὅπ' Ἀθηναίων τε φρουρεομένη καὶ Αἰγινητέων καὶ τῶν
 ἐς τὸν ναυτικὸν στοχτὸν ταχθέντων, καί σφι εἴη δεινὸν οὐδέν·
 οὐ γὰρ θεὸν εἴναι τὸν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἀνθρώπον·
 εἶναι δὲ θηγάνον οὐδένα οὐδὲ ἕσεσθαι, τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινο-
 μένῳ οὐ συνεμείγθη, τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτῶν μέγιστα· ὀφεί-
 λειν δὲν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ὡς ἔντα θνητόν, ἀπὸ τῆς δίξης
 πεσεῖν. Οἱ δὲ ταῦτα πυνθανόμενοι ἐβάθεον ἐς τὴν Τρηχίνα.
 204 Τούτοισι ἥσαν μέν νυν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ κατὰ πόλις
 ἑκάστων, ὁ δὲ θωμαζόμενος μάλιστα καὶ παντὸς τοῦ στρατεύ-
 ματος ἡγεόμενος Λακεδαιμόνιος ἦν Λεωνίδης ὁ Ἀναξανδρίδεω
 205 κτηγάμενος τὴν βασιληίην ἐν Σπάρτῃ ἐξ ἀπροσδοκήτου. Οὗτος
 δὲ Λεωνίδης τότε ἦτε ἐς Θερμοπύλας ἐπιλεξάμενος ἄνδρας τε
 τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους καὶ τοῖσι ἐτύγχανον παῖδες
 ἔόντες. Παραλαβὼν δὲ ἀπίκετο καὶ Θηβαίων, τοὺς ἐς τὸν ἀρι-
 θμὸν λογισάμενος εἶπον, τῶν ἐστρατήγες Λεοντιάδης ὁ Εύρυ-
 μάχου. Τοῦδε δὲ εἴνεκεν τούτους σπουδὴν ἐποιήσατο Λεωνίδης
 μούνους Ἐλλήνων παραλαβεῖν, ὅτι σφέων μεγάλως κατηγό-
 ρητο μηδὲζειν· παρεκάλεες ὃν ἐς τὸν πόλεμον θέλων εἰδέναι,
 εἴτε συμπέμψουσι εἴτε καὶ ἀπερέουσι ἐκ τοῦ ἐμφανέος τὴν
 Ἐλλήνων συμμαχίην. Οἱ δὲ ἄλλα φρονέοντες ἐπεμπον.

Τούτους μὲν τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην πρώτους ἀπέπεμψαν 206 Σπαρτιῆται, ἵνα τούτους ὁρέοντες οἱ ἄλλοι σύμμαχοι στρατεύωνται μηδὲ καὶ οὗτοι μηδίσωσι, ἢν αὐτοὺς πυνθάνωνται ὑπερβαλλομένους· μετὰ δέ, Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδών, ἔμελον ὅρτάσαντες καὶ φυλακὰς λιπόντες ἐν τῇ Σπάρτη κατὰ τάχος βωθέειν πανδημεῖ. "Ως δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων ἐνένωντο καὶ αὐτοὶ ἔτερα τοιαῦτα ποιήσειν· ἢν γάρ κατὰ τωύτῳ Ὁλυμπιὰς τούτοισι τοῖσι πρήγμασι συμπεσοῦσα· οὐκ ὅν δοκέοντες κατὰ τάχος οὕτω διαχριθήσεσθαι τὸν ἐν Θερμοπύλῃσι πόλεμον ἔπειμπον τοὺς προδρόμους.

Οὗτοι μὲν δὴ οὕτω διενένωντο ποιήσειν· οἱ δὲ ἐν Θερμο- 207 πύλῃσι "Ελληνες, ἐπειδὴ πέλας ἐγένετο τῆς ἐσβολῆς ὁ Πέρσης, καταρρωδέοντες ἐβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. Τοῖσι μὲν νυν ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἐδόκει ἐλθοῦσι ἐς Πελοπόννησον τὸν Ἰσθμὸν ἔχειν ἐν φυλακῇ· Λεωνίδης δέ, Φωκέων καὶ Λοκρῶν περισπεργχθέντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτοῦ τε μένειν ἐψηφίζετο πέμπειν τε ἀγγέλους ἐς τὰς πόλις κελεύοντάς σφι ἐπιβωθέειν, ὡς ἐόντων αὐτῶν ὀλίγων στρατὸν τὸν Μήδων ἀλέξασθαι.

Ταῦτα βουλευομένων σφέων ἔπειμπε Ξέρξης κατάσκο- 208 πον ἴππέα ἰδέσθαι, ὄκόσοι εἰσὶ καὶ ὅ τι ποιέοιεν· ἀκηκόες γάρ ἔτι ἐὼν ἐν Θεσσαλίῃ, ὡς ἀλισμένη εἴη ταύτη στρατιὴ ὀλίγη, καὶ τοὺς ἡγεμόνας, ὡς εἴησαν Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Λεωνίδης, ἐὼν γένος Ἡρακλείδης. "Ως δὲ προσήλασε ὁ ἴππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, ἔθηεῖτο τε καὶ κατώρα πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον· τοὺς γάρ ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀνορθώσαντες εἶχον ἐν φυλακῇ, οὐκ οἰά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε, τοῖσι πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὅπλα ἐκέετο. "Ετυχον δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Λακεδαιμόνιοι ἔξω τεταγμένοι. Τοὺς μὲν δὴ ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτενιζομένους. Ταῦτα δὴ θηεύμενος ἐθώμαζε καὶ τὸ πλῆθος ἐ-

μάνθανε. Μαθών δὲ πάντα ἀτρεκέως ἀπήλαυνε ὅπίσω κατ' ἡσυχίην· οὕτε γάρ τις ἐδίωκε ἀλογίης τε ἐκύρησε πολλῆς ἀπελθόν τε ἔλεγε πρὸς Ξέρξην, τά περ ὅπωπες πάντα.

- 209 ’Ακουών δὲ Ξέρξης οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ ἔν, ὅτι παρεσκευάζοντο ὡς ἀπολεόμενοί τε καὶ ἀπολέοντες κατὰ δύναμιν· ἀλλ᾽ αὐτῷ γελοῖα γάρ ἐφαίνοντο ποιέειν, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος ἔόντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ. Ἀπικόμμενον δέ μιν εἰρώτα Ξέρξης ἔκαστα τούτων, θέλων μαθεῖν τὸ ποιεύμενον πρὸς τῶν Λακεδαιμονίων. ‘Ο δὲ εἶπε· «”Ηκουσας μὲν μεν καὶ πρότερον, εῦτε ὠρμέομεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδην, περὶ τῶν ἀνδρῶν τούτων ἀκούσας δὲ γέλωτά με ἔθευ λέγοντα, τῇ περ ὕδρων ἐκβῆσόμενα τὰ πρήγματα ταῦτα· ἐμοὶ γάρ τὴν ἀληθείην ἀσκέειν ἀντία σεῦ, ὃ βασιλεῦ, ἀγῶν μέγιστός ἐστι. ”Ακουσον δὲ καὶ νῦν. Οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀπίκαται μαχησόμενοι ἡμῖν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦτα παρασκευάζονται. Νόμος γάρ σφι οὕτω ἔχων ἐστί· ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς κοσμέονται. Ἐπίστασο δὲ ὅτι, εἰ τούτους τε καὶ τὸ ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ καταστρέψει, ἐστὶ οὐδὲν ἄλλο ἔθνος ἀνθρώπων, τό σέ, βασιλεῦ, ὑπομενέει γειρας ἀνταειρόμενον· νῦν γάρ πρὸς βασιληίην τε καὶ πόλιν καλλίστην τῶν ἐν “Ἐλλησι προσφέρει καὶ ἔνδρας ἀρίστους”. Κάρτα τέ δὴ ἀπιστα Ξέρξη ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα εἶναι καὶ δεύτερα ἐπειρώτα, ὅντινα τρόπον τοσοῦτοι ἔόντες τῇ ἑωυτοῦ στρατιῇ μαχήσονται. ‘Ο δὲ εἶπε· «”Ω βασιλεῦ, ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ φεύστη, ἦν μὴ ταῦτα τοι ταύτη ἐκβῆ, τῇ ἐγὼ λέγω». Ταῦτα λέγων οὐκ ἐπειθεὶ τὸν Ξέρξην.

β') Διήμερος μάχη ἐν τῷ στενῷ.

(Κεφ. 210 - 212)

- 210 Ξέρξης τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας, ἐλπίζων αἱεὶ σφεας ἀποδρήσεσθαι· πέμπτη δέ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο,

ἀλλὰ οἱ ἐφαίνοντο ἀναιδείη τε καὶ ἀβουλίη διαχρεώμενοι μένειν, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς Μῆδους τε καὶ Κισσίους θυμωθείς, ἐντειλάμενός σφεας ζωγρήσαντας ἄγειν ἐς δψιν τὴν ἑωυτοῦ. 'Ως δ' ἐσέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς "Ἐλληνας οἱ Μῆδοι, ἔπιπτον πολλοί, ἄλλοι δ' ἐπεσήσαν, καὶ οὐκ ἀπήλαυνον καίπερ μεγάλως προσπταίοντες. Δῆλον δ' ἐποίευν παντὶ τεῳ καὶ οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέϊ, ὅτι πολλοὶ μὲν ἀνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες. 'Εγίνετο δὲ ἡ συμβολὴ δι' ἥμέρης.

'Επείτε δὲ οἱ Μῆδοι τρηχέως περιείποντο, ἐνθαῦτα οὗτοι ²¹¹ μὲν ὑπεξήσαν, οἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεξάμενοι ἐπήισαν, τοὺς ἀθανάτους ἐκάλεε βασιλεύς, τῶν ἥρχε Υδάρνης, ὡς δὴ οὗτοί γε εὐπετέως κατεργασόμενοι. 'Ως δὲ καὶ οὗτοι συνέμισγον τοῖσι "Ἐλλησι, οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς, ἀλλὰ τὰ αὐτά, ἃτε ἐν στεινοπόρῳ τε χώρῳ μαχόμενοι καὶ δούρασι βραχυτέροισιν χρεώμενοι ἥπερ οἱ "Ἐλληνες, καὶ οὐκ ἔχοντες πλήθεϊ χρήσασθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο ἀξίως λόγου, ἄλλα τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι μάχεσθαι ἔξεπιστάμενοι καί, ὅκως ἐντρέψειαν τὰ νῶτα, ἀλέες φεύγεσκον δῆθεν· οἱ δὲ βάρβαροι δρέοντες φεύγοντας βοῇ τε καὶ πατάγῳ ἐπήισαν· οἱ δ' ἀν καταλαμβανόμενοι ὑπέστρεφον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροισι, μεταστρεφόμενοι δὲ κατέβαλλον πλήθεϊ ἀναριθμήτους τῶν Περσέων· ἔπιπτον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Σπαρτιητέων ἐνθαῦτα ὀλίγοι. 'Επεὶ δὲ οὐδὲν ἐδυνέατο παραλαβεῖν οἱ Πέρσαι τῆς ἐσόδου πειρώμενοι καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες, ἀπήλαυνον ὀπίσω.

'Ἐν ταύτησι τῆσι προσόδοισι τῆς μάχης λέγεται βασιλέα ²¹² θηεύμενον τρὶς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δείσαντα περὶ τῆς στρατιῆς. Τότε μὲν οὕτω ἡγωνίσαντο, τῇ δὲ ὑστεραίῃ οἱ βάρβαροι οὐδὲν ἀμεινον ἀέθλεον· ἃτε γὰρ ὀλίγων ἐόντων, ἔπισαντές σφεας κατατετρωματίσθαι τε καὶ οὐκ οἶους τε ἔσεσθαι ἔτι χεῖρας ἀνταείρασθαι συνέβαλλον. Οἱ δὲ "Ἐλληνες κατὰ

τάξις τε καὶ κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἡσαν, καὶ ἐν μέρεῃ ἔκαστοι ἐμάχοντο πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὔρος ἐτάχθησαν φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν. Ὡς δὲ οὐδὲν εὔρισκον ἀλλοιότερον οἱ Πέρσαι, ἢ τῇ προτεραίῃ ἐνώρων, ἀπήλαυνον.

γ') Προδοσία τοῦ Ἐφιάλτου.

(Κεφ. 213,215 - 218)

- 213 'Απορέοντος δὲ βασιλέος, ὃ τι χρήσηται τῷ παρεόντι πρήγματι, Ἐπιάλτης ὁ Εύρυδήμου, ἀνὴρ Μηλιεύς, ἤλθε οἱ ἐς λόγους· δὸς μέγα τι παρὰ βασιλέος δοκέων οἰστεσθαι ἔφρασέ τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ οὔρεος φέρουσαν ἐς Θερμοπύλας καὶ διέφθειρε τοὺς ταύτην ὑπομείναντας Ἑλλήνων. "Τοτερον δὲ δείσας Λακεδαιμονίους ἔφυγε ἐς Θεσσαλίην, καὶ οἱ φυγόντι ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων τῶν ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων ἀργύριον ἐπεκηρύχθη. Χρόνῳ δὲ ὕστερον (κατῆλθε γάρ ἐς Ἀντικύρην) ἀπέθκνε ὑπὸ Ἀθηνάδεω, ἀνδρὸς Τρηχινίου.
- 215 Ξέρξης δέ, ἐπεὶ οἱ ἄρεσε, τὰ ὑπέσχετο Ἐπιάλτης κατεργάσεσθαι, αὐτίκα περιχαρῆς γενόμενος ἔπειμπε. "Υδάρνεα καὶ τῶν ἐστρατήγες Ὅδάρνης· ὥρμέατο δὲ περὶ λύχνων ἀφάς ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Τὴν δὲ ἀτραπὸν ταύτην ἐξεῦρον μὲν οἱ ἐπιχώριοι Μηλιέες, ἐξευρόντες δὲ Θεσσαλοῖσι κατηγήσαντο ἐπὶ Φωκέας τότε, ὅτε οἱ Φωκέες φράξαντες τείχει τὴν ἐσβολὴν ἡσαν ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου· ἐκ τόσου δὴ κατεδέδεκτο ἐοῦσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι.
- 216 "Ἐχει δὲ ἡ ἀτραπὸς αὕτη· ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ τῆς διασφάγος ρέοντος, ούνομα δὲ τῷ οὔρεϊ τούτῳ καὶ τῇ ἀτραπῇ τωύτῳ κέεται, Ἀνόπαια· τείνει δὲ ἡ Ἀνόπαια αὕτη κατὰ ῥάχιν τοῦ οὔρεος, λήγει δὲ κατὰ Ἀλπηνὸν πόλιν, πρώτην ἐοῦσαν τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων. Κατὰ ταύτην δὴ τὴν ἀτραπὸν οἱ Πέρσαι, τὸν Ἀσωπὸν διαβάντες ἐπορεύοντο πᾶσαν τὴν νύκτα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχον-
- 217

τες οὔρεα τὰ Οἰταίων, ἐν ἀριστερῇ δὲ τὰ Τρηχινίων.³ Ήώς τε δὴ διέφαινε, καὶ οὖ ἐγένοντο ἐπ' ἀκρωτηρίῳ τοῦ οὔρεος. Κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ οὔρεος ἐφύλασσον, ώς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, Φωκέων χίλιοι ὅπλῖται, ρυμένοι τε τὴν σφετέρην χώρην καὶ φρουρέοντες τὴν ἀτραπόν.⁴ Η μὲν γάρ κάτω ἐσβολὴ ἐφυλάσσετο ὑπὸ τῶν εἴρηται· τὴν δὲ διὰ τοῦ οὔρεος ἀτραπὸν ἐθελονταὶ Φωκέες ὑποδεξάμενοι Λεωνίδῃ ἐφύλασσον.

⁵Εμαθον δὲ σφεας οἱ Φωκέες ὥδε ἀναβεβηκότας· ἀναβαί- 218 νοντες γάρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι τὸ οὔρος πᾶν ἐὸν δρυῶν ἐπίπλεον. ⁶Ην μὲν δὴ νηνεμίη, ψόφου δὲ γινομένου πολλοῦ, ώς οἰκὸς ἦν φύλαων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τοῖσι ποσί, ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες καὶ ἐνέδυνον τὰ ὅπλα, καὶ αὐτίκα οἱ βάρβαροι παρῆσαν. ⁷Ως δὲ εἶδον ἄνδρας ἐνδυομένους ὑπλα, ἐν θώματι ἐγένοντο· ἐλπόμενοι γάρ οὐδὲν σφι φανήσεσθαι. ἀντίξουν ἐνεκύρησαν στρατῷ. ⁸Ἐνθαῦτα Υδάρνης καταρρωδήσας, μὴ οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι, εἰρετο ⁹Ἐπιάλτην, ὃποδαπὸς εἴη ὁ στρατός· πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως διέτασσε τοὺς Πέρσας ὡς ἔς μάχην. Οἱ δὲ Φωκέες, ὡς ἐβάλλοντο τοῖσι τοξεύμασι πολλοῖσι τε καὶ πυκνοῖσι, οἰχοντο φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὔρεος τὸν κόρυμβον ἐπιστάμενοι, ὡς ἐπὶ σφέας ὠρμήθησαν ἀρχήν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς ἀποιλεόμενοι. Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐφρόνεον, οἱ δὲ ἀμφὶ ¹⁰Ἐπιάλτην καὶ ¹¹Υδάρνεα Πέρσαι Φωκέων μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ δὲ κατέβαινον τὸ οὔρος κατὰ τάχος.

δ') ¹²Η ὑπὸ τοῦ Λεωνίδου ἀποπομπὴ τῶν συμμάχων.

(Κεφ. 219 - 222)

Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι ¹³Ἐλλήνων πρῶτον μὲν ὁ 219 μάντις Μεγιστίης ἐσιδῶν ἔς τὰ ἵρᾳ ἔφρασε τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι ἄμα ἥρι σφι θάνατον. ¹⁴Ἐπὶ δὲ καὶ αὐτόμιοι οἵσαντοι ἐξ-

αγγείλαντες τῶν Περσέων τὴν περίοδον. Οὗτοι μὲν ἔτι γυνάτος ἐσήμηναν, τρίτοι δὲ οἱ ἡμεροσκόποι καταδραμόντες ἀπὸ τῶν ἄκρων ἥδη διαφαινούσης ἡμέρης. 'Ενθαῦτα ἐβουλεύοντο οἱ "Ἐλληνες καὶ σφέων ἐσχίζοντο αἱ γνῶμαι· οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔων τὴν τάξιν ἐκλιπεῖν, οἱ δὲ ἀντέτεινον. Μετὰ δὲ τοῦτο διακριθέντες οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο καὶ διασκεδασθέντες κατὰ πόλις ἔκαστοι ἐτράποντο, οἱ δὲ αὐτῶν ἅμα Λεωνίδῃ μένειν αὐτοῦ παρεσκευάδατο.

220 Λέγεται δὲ καὶ, ὡς αὐτὸς σφεας ἀπέπεμψε Λεωνίδης, μὴ ἀπόλωνται, κηδόμενος αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρτιητέων τοῖσι παρεοῦσι οὐκ ἔχειν εὔπρεπέως ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν, ἐς τὴν ἥλιθον φυλάξοντες ἀρχήν. Ταύτη καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστος εἰμι, Λεωνίδην, ἐπείτε ἥσθετο τοὺς συμμάχους ἔόντας ἀπροθύμους καὶ οὐκ ἐθέλοντας συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσαί σφεας ἀπαλλάσσεσθαι, αὐτῷ δὲ ἀπιέναι οὐ καλῶς ἔχειν. Μένοντι δὲ αὐτοῦ κλέος μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίη οὐκ ἔξηλείφετο. 'Εκέχρηστο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτιήτησι χρεωμένοισι περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐγειρομένου, ἡ Λακεδαίμονα ἀνάστατον γενέσθαι ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἡ τὸν βασιλέα σφέων ἀπολέσθαι. Ταῦτά τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην καὶ βουλόμενον κλέος καταθέσθαι μούνων Σπαρτιητέων, ἀποπέμψαι τοὺς συμμάχους δοκέω μᾶλλον ἡ γνώμῃ διενειχθέντας οὕτω ἀκόσμως οἴχεσθαι τοὺς οἰχομένους.

221 Μαρτύριον δέ μοι καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τούτου πέοι γέγονε, ὅτι καὶ τὸν μάντιν, ὃς εἴπετο τῇ στρατιῇ ταύτη, Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνῆνα, λεγόμενον εἶναι τὰ ἀνέκαθεν ἀπὸ Μελάμποδος, τοῦτον τὸν εἴπαντα ἐκ τῶν ἴρων τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν, φανερός ἐστι Λεωνίδης ἀποπέμπων, ἵνα μὴ συναπόληταί σφι. 'Ο δὲ ἀποπεμπόμενος αὐτὸς μὲν οὐκ ἀπέ-

λιπε, τὸν δὲ παῖδα συστρατευόμενον, ἔντα οὖ μουνογενέα, ἀπέπεμψε.

Οἱ μὲν νῦν σύμμαχοι ἀποπεμπόμενοι οἴχοντό τε ἀπιόν- 222 τες καὶ ἐπείθοντο Λεωνίδη, Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι κατέ- μειναν μοῦνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι. Τούτων δὲ Θηβαῖοι μὲν ἀέκοντες ἔμενον καὶ οὐ βουλόμενοι (κατεῖχε γὰρ σφεας Λεω- νίδης ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιεύμενος), Θεσπιέες δὲ ἔκόντες μά- λιστα, οἵ οὐκ ἔφασαν ἀπολιπόντες Λεωνίδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἀπαλλάξεσθαι, ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθανον. 'Ε- στρατήγες δὲ αὐτῶν Δημόφιλος Διαδρόμεω.

ε') 'Ο Ὀστατος ἀγών. — Τιμητικὰ ἐπιγράμματα εἰς τοὺς πεσόντας.

(Κεφ. 223 - 228)

Ξέρξης δέ, ἐπεὶ ἡλίου ἀνατείλαντος σπονδᾶς ἐποιήσατο, 223 ἐπισχὼν χρόνον ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πληθώρην πρόσοδον ἐποιέετο· καὶ γὰρ ἐπέσταλτο ἐξ Ἐπιάλτεω οὕτω· ἀπὸ γὰρ τοῦ οὔρεος ἡ κατάβασις συντομωτέρη τὲ ἐστι καὶ βραχύτερος ὁ χῶρος πολλόν, ἥπερ ἡ περίοδός τε καὶ ἀνάβασις. Οἵ τε δὴ βάρβαροι οἱ ἀμφὶ Ξέρξην προσήισαν, καὶ οἱ ἀμφὶ Λεωνίδην Ἑλληνες, ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι, ἥδη πολλῷ μᾶλλον ἦ κατ' ἀρχὰς ἐπεξήισαν ἐς τὸ εὐρύτερον τοῦ αὐχένος. Τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος φυλάσσοντες ἀνὰ τὰς προτέρας ἡμέρας ὑπεξιόντες ἐς τὰ στεινόπορα ἐμάχοντο. Τότε δὲ συμ- μίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν ἐπιπτον πλήθεϊ πολλοὶ τῶν βαρ- βάρων· ὅπισθε γὰρ οἱ ἡγεμόνες τῶν τελέων ἔχοντες μάστι- γας ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες. Πολλοὶ μὲν δὴ ἐσέπιπτον αὐτῶν ἐς τὴν θάλασσαν καὶ διεφθεί- ροντο, πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνες κατεπατέοντο ζωὶς ὑπ' ἀλλή- λων· ἦν δὲ λόγος οὐδεὶς τοῦ ἀπολλυμένου. Λακεδαιμόνιοι δὲ ὅτε ἐπιστάμενοι τὸν μέλλοντα σφίσι ἔσεσθαι θάνατον ἐκ τῶν περιιόντων τὸ οὔρος, ἀπεδείκνυντο, ῥώμης ὅσον εἶχον μέγι-

στον, ἐς τοὺς βαρβάρους παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες. Δούρατα μὲν νῦν τοῖσι πλέοσι αὐτῶν τηγνικαῦτα ἥδη ἐτύγχανε κατεγγότα, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας.

224 Καὶ Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει ἀνήρ γενόμενος ἄριστος, καὶ ἔτεροι μετ' αὐτοῦ οὐνομαστοὶ Σπαρτιητέων, τῶν ἐγὼ ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γενομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα, ἐπυθόμην δὲ καὶ ἀπάντων τῶν τριηκοσίων. Καὶ δὴ καὶ Περσέων πίπτουσι ἐνθαῦτα ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ οὐνομαστοί, ἐν δὲ δὴ καὶ Δαρείου δύο παιδες, Ἀβροκόμης τε καὶ Ὑπεράνθης.

225 Ξέρξεώ τε δὴ δύο ἀδελφοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχόμενοι καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὀθισμὸς ἐγίνετο πολλός, ἐς δὲ τοῦτον τε ἀρετῇ οἱ "Ελλῆνες ὑπεξείρυσαν καὶ ἐτρέψαντο τοὺς ἐναντίους τετράκις. Τοῦτο δὲ συνεστήκεε, μέχρι οὗ οἱ σὺν Ἐπιάλτῃ παρεγένοντο. 'Ως δὲ τούτους ἦκειν ἐπύθοντο οἱ "Ελλῆνες, ἐνθεῦτεν ἥδη ἔτεροι οῦτο τὸ νεῖκος· ἐς τε γὰρ τὸ στεινὸν τῆς ὁδοῦ ἀνεγύρεον ὅπισσω, καὶ παραμειψάμενοι τὸ τεῖχος ἐλθόντες ἵζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἄλλες οἱ ἄλλοι πλὴν Θηβαίων. Οἱ δὲ κολωνός ἔστι ἐν τῇ ἐσόδῳ, ὅκου νῦν ὁ λίθινος λέων ἔστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ. 'Ἐν τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρησι τοῖσι αὐτῶν ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι, καὶ χερὶ καὶ στόμασι κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, οἱ μὲν ἐξ ἐναντίης ἐπισπόμενοι καὶ τὸ ἔρυμα τοῦ τείχεος συγχώσαντες, οἱ δὲ περιελθόντες πάντοθεν περισταδόν.

226 Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπιέων τοιούτων γενομένων, ὅμως λέγεται ἄριστος ἀνήρ γενέσθαι Σπαρτιήτης Διηνέκης· τὸν τόδε φασὶ εἶπαι τὸ ἔπος, πρὶν ἡ συμμεῖξαί σφεας τοῖσι Μῆδοισι, πυθόμενον πρὸς τεν τῶν Τρηχινίων, ὡς, ἐπεὰν οἱ βάρβαροι ἀπιέωσι τὰ τοξεύματα, τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθεος τῶν ὕστερων ἀποκρύπτουσι· τοσοῦτο πλῆθος αὐτῶν εἶναι· τὸν δέ, οὐκ ἐκπλαγέντα τούτοισι, εἶπαι, ἐν ἀλογίῃ ποιεύμενον τὸ

Μήδων πλῆθος, ώς πάντα σφι ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος ξεῖνος ἀγ-
γέλλοι, εἰ ἀποκρυπτώντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον ὑπὸ σκιῇ
ἔσοιτο πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη καὶ οὐκ ἐν ἥλιῳ. Ταῦτα μὲν καὶ
ἄλλα τοιουτότροπα ἔπει φασι Διηγέκεα τὸν Λακεδαιμόνιον
λιπέσθαι μνημόσυνα. Μετὰ δὲ τοῦτον ἀριστεῦσαι λέγονται 227
Λακεδαιμόνιοι δύο ἀδελφοί, Ἀλφεός τε καὶ Μάρων, Ὁρσι-
φάντου παῖδες. Θεσπιέων δὲ εὐδοκίμες μάλιστα, τῷ οὖνομα
ἥν Διθύραμβος Ἀρματίδεω.

Θαφθεῖσι δὲ σφι αὐτοῦ ταύτῃ, τῇ περ ἔπεσον, καὶ τοῖσι 228
πρότερον τελευτήσασι, ἢ τοὺς ὑπὸ Λεωνίδεω ἀποπεμφθέν-
τας οἵχεσθαι, ἐπιγέγραπται γράμματα λέγοντα τάδε·

*Μυριάσιν ποτὲ τῇδε τριηκοσίαις ἐμάχοντο
ἐκ Πελοποννάσου χιλιάδει τέτορες.*

Ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται, τοῖσι δὲ Σπαρτιήτη-
σι ἰδίη·

*Ὦ ξεῖν', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῇδε
κείμεθα τοῖς κείνων δίήμασι πειθόμενοι.*

Λακεδαιμονίοισι μὲν δὴ τοῦτο, τῷ δὲ μάντι τόδε·

*Μνῆμα τόδε κλεινοῖ Μεγιστίᾳ, ὃν ποτε Μῆδοι
Σπερχειὸν ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι,
μάντιος, δις τότε κῆρας ἐπερχομένας σάφα εἰδὼς
οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.*

Ἐπιγράμμασι μὲν νυν καὶ στήλησι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ μάντιος
ἐπίγραμμα, Ἀμφικτύονές εἰσὶ σφεας οἱ ἐπικοσμήσαντες·
τὸ δὲ τοῦ μάντιος Μεγιστίεω Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπεος ἐστι
κατὰ ξεινίην ὁ ἐπιγράψας.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Ο ΥΡΑΝΙΑ

(Μετὰ τὴν μάχην τῶν Θερμοπυλῶν ὁ πεζὸς στρατὸς τῶν Περσῶν ἐκχυθεὶς εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα ἐρημώνει τὴν Φωκίδα, καὶ εἰς τὰς Θεσπιὰς καὶ Πλαταιὰς καὶ προχωρεῖ εἰς τὴν Ἀττικήν)

1. Κατάπλους τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου εἰς τὴν Σαλαμῖνα. —
Ἐκκένωσις τῶν Ἀθηνῶν.

(Κεφ. 40 - 42)

40 Ο δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου Ἀθηναίων δεηθέντων ἐς Σαλαμῖνα κατίσχει τὰς νέας. Τῶνδε δὲ εἴνεκεν προσεδεήθησαν αὐτῶν σχεῖν πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθηναῖοι, ἵνα αὐτοὶ παῦδάς τε καὶ γυναικας ὑπεξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ καὶ βουλεύσωνται, τὸ ποιητέον αὐτοῖς εἴσται. Ἐπὶ γάρ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι βουλὴν ἔμελλον ποιήσεσθαι ὡς ἐψευσμένοι γνώμης. Δοκέοντος γάρ εὑρήσειν Πελοποννησίους πανδημεῖ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους τὸν βάρβαρον, τῶν μὲν εὔρον οὐδὲν ἐόν, οἱ δὲ ἐπυνθάνοντο τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου τε ποιευμένους περιεῖναι καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν φυλακῇ, τὰ ἄλλα δὲ ἀπιέναι. Ταῦτα πυνθανόμενοι οὕτω δὴ προσέδειθησάν σφεων σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα.

41 Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἑωυτῶν. Μετὰ δὲ τὴν ἀπιξιν κήρυγμα ἐποιήσαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται σώζειν τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. Ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλεῖστοι ἐς Τροιζῆνα ἀπέστειλαν, οἱ δὲ ἐς Ἱγιναν, οἱ δὲ ἐς Σαλαμῖνα. Ἐσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέ-

σθαι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετέειν καὶ δὴ καὶ τοῦδε εἰνεκεν οὐκ ἥκιστα· λέγουσι· Ἀθηναῖοι ὅφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος ἐνδιαιτᾶσθαι ἐν τῷ ἵρῳ. Λέγουσί τε ταῦτα καὶ δὴ καὶ ὡς ἔόντι ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια μελιτόεσσά ἔστι. Αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα ἐν τῷ πρόσθε αἱεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη τότε ἦν ἄψαυστος. Σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱερίης μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν ὡς καὶ τῆς θεοῦ ἀπολελοιπυίης τὴν ἀκρόπολιν. ‘Ως δέ σφι πάντα ὑπεξεκέστο, ἔπλεον ἐς τὸ στρατόπεδον.

Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμῖνα κατέσχον τὰς 42 νέας, συνέρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυνθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἐκ Τροιζῆνος· ἐς γὰρ Πώγωνα, τὸν Τροιζηνίων λιμένα, προείρητο συλλέγεσθαι. Ναύαρχος μὲν νῦν ἐπῆν αὐτός, ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εύρυβιαδῆς Εύρυκλείδεω, ἀνὴρ Σπαρτιήτης, οὐ μέντοι γένεός γε τοῦ βασιλήου ἐών. Νέας δὲ πολλῷ πλείστας τε καὶ ἄριστα πλεούσας παρείχοντο Ἀθηναῖοι ὅγδωκοντα καὶ ἑκατόν. Ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέων, τριηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὅκτω.

2. Πολεμικὸν συμβούλιον τῶν Ἑλλήνων. — Οἱ Πέρσαι εἰς τὴν Ἀττικήν.—“Αλωσῖς τῶν Ἀθηνῶν καὶ πυρπόλησις τῆς ἀκροπόλεως αὐτῶν.

(Κεφ. 49 - 55)

‘Ως δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τῶν 49 πολίων, ἐβουλεύοντο προθέντος Εύρυβιαδεω γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλόμενον, ὃνου δοκέοι ἐπιτηδεότατον εἶναι ναυμαχίην ποιέεσθαι, τῶν αὐτοὶ χωρέων ἐγκρατέες εἰσί· ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀπεῖτο ἥδη, τῶν δὲ λοιπέων πέρι προετίθεε. Αἱ γνῶ-

μαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσται συνεξέπιπτον πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώσαντας ναυμαχέειν πρὸ τῆς Πελοποννήσου, ἐπιλέγοντες τὸν λόγον τόνδε, ὡς, ἡν νικηθέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἔόντες πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἵνα σφι τιμωρίῃ οὐδεμίᾳ ἐπιφανήσεται, πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἐς τοὺς ἑωυτῶν ἔξοισονται.

50 Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλεγομένων ἐληλύθεε ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἀγγέλλων ἥκειν τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέσθαι. Ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος στρατὸς ἀμα Εέρεζη, ἐμπρήσας Θεσπιέων τὴν πόλιν, αὐτῶν ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλαταιέων ὡσαύτως, ἥκε τε ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ πάντα ἔκεινα ἐδηίου. Ἐνέπρησε δὲ Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν πυθόμενος Θηβαίων, δτι οὐκ ἐμήδιζον. Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔνθεν πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ βάρβαροι, ἵνα αὐτοῦ διατρίψαντες μῆνα, ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εύρωπην, ἐν τρισὶ ἑτέροισι μησὶ ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιάδεω ἄρχοντος Ἀθηναίοισι.

51 Καὶ αἱρέουσι ἔρημον τὸ ἀστυ, καὶ τινας ὀλίγους εὑρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Ἱρῷ ἔόντας, ταμίας τε τοῦ Ἱροῦ καὶ πένητας ἀνθρώπους, οἵ φραξάμενοι τὴν ἀκρόπολιν θύρησί τε καὶ ξύλοισι ἡμύνοντο τοὺς ἐπιόντας, ἀμα μὲν ὑπ’ ἀσθενείης βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλαμῖνα, πρὸς δὲ αὐτοὶ δοκέοντες ἔξευρηκέναι τὸ μαντήιον, τὸ ἡ Πυθίη σφι ἔχρησε, τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσεσθαι· αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι τὸ κρησφύγετον κατὰ τὸ μαντήιον καὶ οὐ τὰς νέας.

52 Οἱ Πέρσαι ἴζμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὅχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρήιον πάγον, ἐπολιόρκεον τρόπον τοιόνδε· ὅκως στυππεῖον περὶ τοὺς ὁὔστοὺς περιιθέντες ἀψειαν, ἐτόξευον ἐς τὸ φράγμα. Ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκεόμενοι ὅμως ἡμύνοντο, καίπερ ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ

ἀπιγμένοι καὶ τοῦ φράγματος προδεδωκότος. Οὐδὲ λόγους τῶν Πεισιστρατιδέων προσφερόντων περὶ δμολογίης ἐνεδέκοντο, ἀμυνόμενοι δὲ ἄλλα τε ἀντεμηχανῶντο καὶ δὴ καὶ προσιόντων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς πύλας ὅλοιτρόχους ἀπίεσαν, ὡστε Ξέρξην ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἀπορίησι ἐνέχεσθαι οὐ δυνάμενόν σφεας ἔλεῖν.

Χρόνῳ δ' ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δή τις ἔξοδος τοῖσι βαρ- 53 βάροισι· ἔδεε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἡπείρῳ, γενέσθαι ὑπὸ Πέρσησι. "Ἐμπροσθε ὃν πρὸ τῆς ἀκροπόλιος, δημιουρθε δὲ τῶν πυλέων καὶ τῆς ἀνόδου, τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύλασσε οὕτ' ἂν ἥλπισε, μὴ κοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαίη ἀνθρώπων, ταύτη ἀνέβησάν τινες κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καίπερ ἀποκρήμνου ἐόντος τοῦ χώρου. 'Ως δὲ εἰδον αὐτοὺς ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν ἔρριπτον ἐωυτούς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω καὶ διεφθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. Τῶν δὲ Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας, ταῦτας δὲ ἀνοίξαντες τοὺς ἵκετας ἐφόνευον· ἐπεὶ δὲ σφι πάντες κατέστρωντο, τὸ ἱρὸν συν ἡσαντες ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

Σχῶν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης ἀπέπεμψε ἐς 54 Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα Ἀρταβάνῳ ἀγγελέοντα τὴν πάρεουσάν οφι εὔπρηξίην. 'Απὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρη ἡμέρη συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, ἐωυτῷ δὲ ἐπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφετέρῳ θῦσαι τὰ ἱρὰ ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν, εἴτε δὴ ὃν δψιν τινὰ ἴδων ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴτε καὶ ἐνθύμιον οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν. Οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα.

Τοῦ δὲ εἶνεκεν τούτων ἐπεμνήσθην, φράσω. "Εστι ἐν τῇ 55 ἀκροπόλι ταύτῃ Ἐρεχθίος τοῦ γηγενέος λεγομένου εἰναι νηός, ἐν τῷ ἐλαίῃ τε καὶ θάλασσα ἔνι, τὰ λόγος παρ' Ἀθηναίων

Ποσειδέωνά τε καὶ Ἀθηναίην ἐρίσαντας περὶ τῆς χώρης μαρτύρια θέσθαι. Ταῦτην ὡν τὴν ἐλαίην ἅμα τῷ ἄλλῳ ἵρῳ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων· δευτέρη δὲ ἡμέρη ἀπὸ τῆς ἐμπρήσιος Ἀθηναίων οἱ θύειν ὑπὸ βασιλέος κελευόμενοι ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἱρόν, ὥρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεος ὅσον τε πηγαδίου ἀναδεδραμηκότα. Οὗτοι μὲν νῦν ταῦτα ἔφρασαν.

3. Νέον πολεμικὸν συμβούλιον τῶν Ἐλλήνων.

(Κεφ. 56 - 64)

56 Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι "Ἐλληνες ὡς σφι ἐξηγγέλθη, ὡς ἕσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς τοσοῦτον θόρυβον ἀπίκοντο, ὥστε ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἐς τε τὰς νέας ἐσέπιπτον καὶ ἴστια ἀείροντο ὡς ἀποθευόμενοι· τοῖσι τε ὑπολειπομένοισι αὐτῶν ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχέειν. Νῦν τε ἐγίνετο, καὶ οἱ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐσέβαινον ἐς τὰς νέας.

57 'Ενταῦθα δὴ Θεμιστοκλέα ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν νέα εἰρετο Μνησίφιλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃ τι σφι εἴη βεβουλευμένον. Πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτοῦ, ὡς εἴη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμὸν καὶ πρὸ τῆς Πελοποννήσου ναυμαχέειν, εἶπε· «Οὕ τοι ἄρα, ἦν ἀπαείρωσι τὰς νέας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις· κατὰ γὰρ πόλις ἔκαστοι τρέψονται, καὶ οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν δυνήσεται οὔτε τις ἀνθρώπων ἄλλος, ὥστε μὴ οὐ διασκεδασθῆναι τὴν στρατιὴν· ἀπολέεται τε ἡ Ἐλλὰς ἀβουλίησι. Ἀλλ' εἰ τις ἔστι μηχανή, ἵθι καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα, ἦν κως δύνη ἀναγνῶσκει Εὐρυβιάδην μεταβουλεύσασθαι, ὥστε αὐτοῦ μένειν.».

58 Κάρτα τε τῷ Θεμιστοκλέϊ ἤρεσε ἡ ὑποθήκη, καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος ἤιε ἐπὶ τὴν νέα τὴν Εὐρυβιάδεω. Ἀ-

πικόμενος δὲ ἔφη ἐθέλειν οἱ κοινόν τι πρῆγμα συμμεῖξαι. 'Ο δ' αὐτὸν ἐς τὴν νέα ἐκέλευε ἐσβάντα λέγειν, εἰ τι θέλει. 'Ενθαῦτα δὲ Θεμιστοκλέης παριζόμενός οἱ καταλέγει ἐκεῖνά τε πάντα, τὰ ἥκουσε Μνησιφίλου, ἑωυτοῦ ποιεύμενος, καὶ ὅλα πολλὰ προστιθείς, ἐς δὲ ἀνέγνωσε χρηίζων ἐκ τε τῆς νεὸς ἐκβῆναι συλλέξαι τε τοὺς στρατηγούς ἐς τὸ συνέδριον.

'Ως δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν ἡ τὸν Εύρυβιάδην προθεῖ- 59 ναι τὸν λόγον, τῶν εἴνεκεν συνήγαγε τοὺς στρατηγούς, πολλὸς ἦν δὲ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι οἷα κάρτα δεόμενος. Λέγοντος δὲ αὐτοῦ δὲ Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος δὲ Ὁκύτου εἶπε: «Ὥ Θεμιστόκλεες, ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξανιστόμενοι ῥαπίζονται». 'Ο δὲ ἀπολύμενος ἔφη: «Οἱ δὲ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανοῦνται».

Τότε μὲν ἡπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο, πρὸς δὲ 60 τὸν Εύρυβιάδην ἔλεγε ἐκείνων μὲν οὐκέτι οὐδὲν τῶν πρότερον λεχθέντων, ὡς, ἐπεὰν ἀπαείρωσι ἀπὸ Σαλαμῖνος, διαδρήσονται· παρεόντων γάρ τῶν συμμάχων οὐκ ἔφερέ οἱ κίσμον οὐδένα κατηγορέειν· δὲ ἄλλου λόγου εἴχετο, λέγων τάδε

α) «Ἐν σοὶ νῦν ἐστὶ σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἦν ἐμοὶ πείθηναυμαχίην αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, μηδὲ πειθόμενος τούτων τοῖσι λόγοισι ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νέας. 'Αντίθες γάρ ἐκάτερον ἀκούσας. Πρὸς μὲν τῷ Ἰσθμῷ συμβάλλων ἐν πελάγεϊ ἀναπεπτάμενῳ ναυμαχήσεις, τὸ ἥκιστα ἥμιν σύμφορόν ἐστι νέας ἔχουσι βαρυτέρας καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσονας· τοῦτο δὲ ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρα καὶ Αἴγιναν, ἥνπερ καὶ τὰ ἄλλα εὔτυχήσωμεν. "Αμα γάρ τῷ ναυτικῷ αὐτῶν ἔψεται καὶ δὲ πεζὸς στρατός, καὶ οὕτω σφέας αὐτὸς ἀξεῖς ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ, τῇ Ἑλλάδι.

β) »"Ην δέ, τὰ ἐγώ λέγω, ποιήσῃς, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ εύρήσεις· πρῶτα μὲν ἐν στεινῷ συμβάλλοντες νησὸι ὀλίγησι πρὸς πολλάς, ἦν τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνη,

πολλὸν κρατήσομεν· τὸ γάρ ἐν στεινῷ ναυμαχέειν πρὸς ἡμέων ἔστι, ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ πρὸς ἑκείνων. Αὗτις δὲ Σαλαμῖς περιγίνεται, ἐξ τὴν ἡμῖν ὑπεκκέεται τέκνα τε καὶ γυναικες. Καὶ μὲν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖς ἔνεστι, τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα· ὅμοιώς αὐτοῦ τε μένων προναυμαχήσεις Πελοποννήσου καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ, οὐδέ σφεας, εἴπερ εὗ φρονέεις, ἔξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον.

γ) »"Ἡν δέ γε καί, τὰ ἐγῶ ἐλπίζω, γένηται καὶ νικήσωμεν τῆσι νηυσί, οὕτε ὑμῖν ἐς τὸν Ἰσθμὸν παρέσονται οἱ βάρβαροι οὕτε προβήσουται ἐκαστέρω τῆς Ἀττικῆς, ἀπίαστι τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισι τε κερδανέομεν περιεοῦσι καὶ Αἰγίνη καὶ Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἔστι τῶν ἐχθρῶν κατύπερθε γενέσθαι. Οἰκότα μὲν νυν βουλευομένοισι ἀνθρώποισι ὡς τὸ ἐπίπαν ἐθέλει εὗ γίνεσθαι· μὴ δὲ οἰκότα βουλευομένοισι οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς προσχωρέειν πρὸς τὰς ἀνθρωπήιας γνώμας ».«

61 Ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέος αὗτις ὁ Κορίνθιος Ἀδείμαντος ἐπεφέρετο, σιγᾶν τε κελεύων, τῷ μὴ ἔστι πατρίς, καὶ Εὔρυβιάδην οὐκ ἐῶν ἐπιψηφίζειν ἀπόλι ἀνδρί· πόλιν γάρ τὸν Θεμιστοκλέα παρεχόμενον οὕτω ἐκέλευε γνώμας συμβάλλεσθαι. Ταῦτα δὲ οἱ προέφερε, ὅτι ἡλώκεσάν τε καὶ κατείχοντο Ἀθῆναι. Τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλέης κεῖνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε, ἐωντοῖσι τε ἐδήλου λόγῳ, ὡς εἴη καὶ πόλις καὶ γῆ μέζων ἥπερ ἑκείνοισι, ἔστ' ἀν διηκόσιαι νέες σφι ἔωσι πεπληρωμέναι· οὐδαμοὺς γάρ Ἐλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀποκρούσεσθαι.

62 Σημαίνων δὲ ταῦτα τῷ λόγῳ διέβαινε ἐς Εύρυβιάδην, λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα· «Σὺ εὶ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγαθός, καλῶς ἔχει· εἰ δὲ μή, ἀνατρέψεις τὴν Ἐλλάδα· τὸ πᾶν γάρ ἡμῖν τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νέες. Ἄλλ' ἐμοὶ πείθεο. Εἰ δὲ ταῦτα μὴ ποιήσεις, ἡμεῖς μέν, ὡς ἔχομεν,

ἀναλαβόντες τοὺς οἰκέτας κομιεύμεθα ἐς Σῆριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρη τέ ἔστι ἐκ τοῦ παλαιοῦ ἔτι, καὶ τὰ λόγια λέγει ὑπ' ἡμέων αὐτὴν δεῖν κτισθῆναι· ὑμεῖς δὲ συμμάχων τοιῶνδε μουνωθέντες μεμνήσεσθε τῶν ἐμῶν λόγων».

Ταῦτα δὲ Θεμιστοκλέος λέγοντος ἀνεδιδάσκετο Εύρυβιά-
δης· δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδήσας μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μὴ σφέας ἀπολίπωσι, ἵν πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγγιτὰς νέας· ἀπολιπόντων γὰρ Ἀθηναίων οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιομαχοὶ οἱ λοιποί. Ταύτην δὴ αἰρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μενοντας διαναυμαχέειν. Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα ἔπεσι 64
ἀκροβολισάμενοι, ἐπείτε Εύρυβιάδη ἔδοξε, αὐτοῦ παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχήσοντες. 'Ημέρη τε ἐγίνετο καὶ ἅμα τῷ
ἡλίῳ ἀνιόντι σεισμὸς ἐγένετο ἐν τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ. "Εδοξε δὲ σφι εὔξασθαι τοῖσι θεοῖσι καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς
Αἰακίδας συμμάχους. 'Ως δέ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίευν ταῦτα·
εὐξάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι αὐτόθιν μὲν ἐκ Σαλαμῖνος
Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο, ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ
τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νέα ἀπέστελλον ἐς Αἴγιναν.

[‘Ο περσικὸς στόλος ἀκολουθῶν τὰ ἵχνη τοῦ ἐλληνικοῦ φθάνει εἰς τὴν παραλίαν τῆς Ἀττικῆς καὶ ἀγκυροβολεῖ εἰς Φάληρον· ἐκεῖ καταβαίνει δὲ Ξέρξης καὶ συγκαλέσας εἰς συνέδριον τοὺς δραχμγοὺς τοῦ στόλου ἐρωτᾷ αὐτοὺς διὰ τοῦ Μαρδονίου ἀν ἐγκρίνονταν τὴν συγκρότησιν ναυμαχίας. 'Ο Ξέρξης ἀκολουθῶν τὴν γνώμην τῶν περισσοτέρων ἀποφασίζει νὰ ναυμαχήσῃ].

4. ‘Ο περσικὸς στόλος πλέει εἰς τὴν Σαλαμῖνα, δὲ πεζὸς στρατὸς πορεύεται κατὰ τῆς Πελοποννήσου.—

‘Οχύρωσις τοῦ Ἰσθμοῦ.

(Κεφ. 70 - 72)

‘Ἐπειδὴ δὲ παρήγγειλε ἀναπλέειν, ἀνῆγον τὰς νέας ἐπὶ 70 τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέντες κατ' ἡσυ-

χίην. Τότε μὲν νυν οὐκ ἔξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη ναυμαχίην ποιήσασθαι (νῦξ γὰρ ἐπεγένετο), οἱ δὲ παρεσκευάζοντο ἐς τὴν ὑστεραίην. Τοὺς δὲ "Ἐλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀρρωδίη, οὐκ ἥκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου. Ἀρρώδεον δέ, ὅτι οἱ αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι ὑπὲρ γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχέειν μέλλοιεν, νικηθέντες τε ἐν νήσῳ ἀπολαμψθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν ἔωσιῶν ἀφύλακτον.

71 Τῶν δὲ βαρβάρων δι πεζὸς ὑπὸ τὴν παρεοῦσαν νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅκως κατ' ἄπειρον μὴ ἐσβάλοιεν οἱ βάρβαροι. Ὡς γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσοις τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτηκέναι, συνδραμόντες ἐκ τῶν πολίων ἐς τὸν Ἰσθμὸν Ἰζοντο, καὶ σφι ἐπῆν στρατηγὸς Κλεόμβροτος δι Ἀναξανδρίδεω, Λεωνίδεω δὲ ἀδελφεός. Ἰζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἰσθμῷ καὶ συγχώσαντες τὴν Σκειρωνίδα ὁδόν, μετὰ τοῦτο, ὡς σφι ἕδοξε βουλευομένοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τεῖχος. "Ατε δὴ ἐουσέων μυριάδων πολλέων καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένου ἦνετο τὸ ἔργον· καὶ γὰρ λίθοι καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ φορμοὶ φάμμου πλήρεες ἐσεφορέοντο, καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βωθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρης.

72 Οἱ δὲ βωθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν πανδημεὶ οἵδε ἦσαν Ἐλλήνων· Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Ἀρκάδες πάντες καὶ Ἡλεῖοι καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Ἐπιδαύριοι καὶ Φλειάσιοι καὶ Τροιζήνιοι καὶ Ἐρμιονέες. Οὗτοι μὲν ἦσαν οἱ βωθήσαντες καὶ ὑπεραρρωδέοντες τῇ Ἐλλάδι κινδυνευούσῃ· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἔμελε οὐδὲν. Ὁλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροιχώκεες ἦδη.

5. Ὁ Θεμιστοκλῆς διὰ τεχνάσματος ἀναγκάζει τοὺς
Ἐλληνας νὰ ναυμαχήσουν ἐν Σαλαμῖνι.

Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ τοιούτῳ πόνῳ συνέστασαν, ἃτε 74 τὸν περὶ τοῦ παντὸς ἥδη δρόμον θέοντες καὶ τῇσι νησὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι ὅμως ταῦτα πυνθανόμενοι ἀρρώδεον, οὐκ οὕτω περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες, ὡς περὶ τῇ Πελοποννήσῳ. Τέως μὲν δὴ αὐτῶν ἀνήρ ἀνδρὶ παραστὰς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, θῶμα ποιεύμενοι τὴν Εύρυβιάδεω ἀβουλίην· τέλος δὲ ἐξερράγη ἐς τὸ μέσον. Σύλλογός τε δὴ ἐγίνετο, καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτῶν, οἱ μέν, ὡς ἐς τὴν Πελοπόννησον χρεὸν εἴη ἀποπλέειν καὶ περὶ ἐκείνης κινδυνεύειν, μηδὲ πρὸ χώρης δοριαλώτου μένοντας μάχεσθαι, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται καὶ Μεγαρέες αὐτοῦ μένοντας ἀμύνεσθαι.

Ἐνταῦθα Θεμιστοκλέης, ὡς ἔσσοῦτο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν 75 Πελοποννησίων, λαθὼν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ συνεδρίου, ἐξελθὼν δὲ πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα πλοίῳ ἐντειλάμενος, τὰ λέγειν χρεόν, τῷ οὖνομα μὲν ἦν Σίκιννος, οἰκέτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν Θεμιστοκλέος παίδων· τὸν δὴ ὕστερον τούτων τῶν πρηγγάτων Θεμιστοκλέης Θεσπιέα τε ἐποίησε, ὡς ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπιέες πολιήτας, καὶ χρήμασι ὅλβιον. "Οἱ τότε πλοίῳ ἀπικόμενος ἔλεγε πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν βαρβάρων τάδε· «Ἐπεμψέ με στρατηγὸς δὲ Ἀθηναίων λάθρῃ τῶν ἀλλων Ἐλλήνων (τυγχάνει γὰρ φρονέων τὰ βασιλέος καὶ βουλόμενος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατύπερθε γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἐλλήνων πρήγματα) φράσοντα, ὅτι οἱ Ἐλληνες δρησμὸν βουλεύονται καταρρωδηκότες, καὶ νῦν παρέχει κάλλιστον ὑμέας ἔργον ἀπάντων ἐξεργάσασθαι, ἵνα μὴ περιίδητε διαδράντας αὐτούς. Οὔτε γὰρ ἀλλήλοισι δμοφρονέουσι οὕτ' ἔτι ἀντιστήσονται ὑμῖν, πρὸς ἐωυτούς τε σφέας ὁψεσθε ναυμαχέοντας τοὺς τὰ

νύμέτερα φρονέοντας καὶ τοὺς μή». Ὁ μὲν ταῦτά σφι σημίνας ἐμποδὼν ἀπαλλάσσετο.

76 Τοῖσι δὲ πιστὰ ἐγίνετο τὰ ἀγγελθέντα, τοῦτο μὲν ἐς τὴν νησῖδα τὴν Ψυττάλειαν, μεταξὺ Σαλαμῖνός τε κειμένην καὶ τῆς ἡπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν· τοῦτο δέ, ἐπειδὴ ἐγίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγμένοι, κατεῖχόν τε μέχρι Μουνιχίης πάντα τὸν πορθμὸν τῆσι νησόν. Τῶνδε δὲ εἴνεκεν ἀνῆγον τὰς νέας, ἵνα δὴ τοῖσι "Ἐλλησι μηδὲ φυγεῖν ἔξῃ, ἀλλ' ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι δοῖεν τίσιν τῶν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων." Εἰς δὲ τὴν νησῖδα τὴν Ψυττάλειαν καλεομένην ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων τῶνδε εἴνεκεν, ὡς, ἐπεὰν γίνηται ναῦμαχίη, ἐνταῦθα μάλιστα ἔξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυηγίων (ἐν γάρ δὴ πόρῳ τῆς ναυμαχίης τῆς μελλούσης ἔσεσθαι ἐκέετο ἡ νῆσος), ἵνα τοὺς μὲν περιποιέωσι, τοὺς δὲ διαφθείρωσι. Ἐποίειν δὲ σιγῇ ταῦτα, ὡς μὴ πυνθανοίατο οἱ ἐναντίοι. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα τῆς νυκτὸς οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες παραρτέοντο.

78 Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ἐγίνετο ὀθίσμὸς λόγων πολλώς. Ἡδεσαν δὲ οὔκω, ὅτι σφέας περιεκυλοῦντο τῆσι νησὶ οἱ βάρβαροι, ἀλλ' ὥσπερ τῆς ἡμέρης ὥρων αὐτοὺς τεταγμένους, ἐδόκεον κατὰ χώρην εἶναι. Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν ἔξ Αἰγίνης διέβη Ἀριστείδης δὲ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος μέν, ἔξωστραπισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου, τὸν ἐγὼ νενόμικα, πυνθανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνησι καὶ δικαιότατον. Οὗτος δινήρ στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον ἔξεκαλέετο Θεμιστοκλέα, ἐόντα μὲν ἐωυτῷ οὐ φίλον, ἔχθρὸν δὲ τὰ μάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάθεος τῶν παρεόντων κακῶν λήθην ἐκείνων ποιεύμενος ἔξεκαλέετο, θέλων αὐτῷ συμμεῖξαι. Προακηκόεσσε δέ, ὅτι σπεύδοιεν οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμόν. Ὡς δὲ ἔξηλθε οἱ Θεμι-

στοκλένης, ἔλεγε Ἀριστείδης τάδε. «'Ημέας στασιάζειν χρεόν
ἐστι ἐν τῷ ἄλλῳ καιρῷ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε περὶ τοῦ ὑπότε-
ρος ἡμέων πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται. Λέγω δέ τοι,
ὅτι ἵστον ἐστὶ πολλά τε καὶ δλίγα λέγειν περὶ ἀποπλόου τοῦ
ἐνθεῦτεν Πελοποννησίοισι. Ἐγὼ γὰρ αὐτόπτης τοι λέγω γε-
νόμενος, ὅτι νῦν οὐδ', ἦν θέλωσι, Κορίνθιοι τε καὶ αὐτὸς Εύ-
ρυβιάδης οἰοί τε ἔσονται ἐκπλῶσαι· περιεχόμεθα γὰρ ὑπὸ τῶν
πολεμίων κύκλῳ. 'Αλλ' ἐσελθών σφι ταῦτα σήμηνον».

'Ο δ' ἀμείβετο τοῖσδε. «Κάρτα τε χρηστὰ διακελεύεαι καὶ 80
εὗ ἥγγειλας. τὰ γὰρ ἔγω ἐδεόμην γενέσθαι, αὐτὸς αὐτόπτης
γενόμενος ἥκεις. "Ισθι γὰρ ἔξ ἐμέο τὰ ποιεύμενα ὑπὸ Μήδων.
"Εδεε γάρ, δτε οὐκ ἔκόντες ἥθελον ἐς μάχην κατίστασθαι οἱ
"Ἐλληνες, ἀκοντας παραστήσασθαι. Σύ δέ, ἐπείπερ ἥκεις χρη-
στὰ ἀπαγγέλλων, αὐτός σφι ἄγγειλον. "Ἡν γὰρ ἔγω αὐτὰ
λέγω, δόξω πλάσας λέγειν καὶ οὐ πείσω ὡς οὐ ποιεύντων τῶν
βαρβάρων ταῦτα. 'Αλλά σφι σήμηνον αὐτὸς παρελθών, ὡς
ἔχει. 'Επεὰν δὲ σημήνης, ἦν μὲν πείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλ-
λιστα· ἥν δὲ αὐτοῖσι μὴ πιστὰ γένηται, ὅμοιοιν ἥμιν ἔσται· οὐ
γὰρ ἔτι διαδρήπονται, εἴπερ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ὡς σὺ
λέγεις». Ταῦτα ἔλεγε παρελθών δ 'Αριστείδης, φάμενος ἔξ 81
Αἰγίνης τε ἥκειν καὶ μόγις ἐκπλῶσαι λαθὼν τοὺς ἐπορμέον-
τας· περιέχεσθαι γὰρ πᾶν τὸ στρατόπεδον τὸ Ἐλληνικὸν ὑπὸ
τῶν νεῶν τῶν Ξέρξεω· παραρτέεσθαι τε συνεβούλευε ὡς ἀλεξη-
σομένους. Καὶ δ μὲν ταῦτα εἴπας μετεστήκεε, τῶν δὲ αὐτὶς
ἐγίνετο λόγων ἀμφισβασίη· οἱ γὰρ πλεῦνες τῶν στρατηγῶν
οὐκ ἐπείθοντο τὰ ἐσαγγελθέντα.

'Απιστεόντων δὲ τούτων ἥκε τριήρης ἀνδρῶν Τήνιων αὐ- 82
τομολέουσα, τῆς ἥρχε ἀνὴρ Παναίτιος δ Σωσιμένεος, ἥπερ δὴ
ἔφερε τὴν ἀληθείην πᾶσαν. Διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν
Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κα-
τελοῦσι.

‘Η ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία (480).

(Κεφ. 83 - 93, 95 - 96)

- 83 Τοῖσι δὲ “Ελλησι ώς πιστὰ δὴ τὰ λεγόμενα ἦν τῶν Τηνίων ῥήματα, παρεσκευάζοντο ώς ναυμαχήσοντες.” Ήώς τε δὴ διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησάμενοι, προηγόρευε εῦ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης. Τὰ δὲ ἔπεα ἦν πάντα τὰ κρέσσω τοῖσι ἔσσοσι ἀντιτιθέμενα, ὅσα δὴ ἐν ἀνθρώπου φύσι καὶ καταστάσι ἐγγίνεται· παραπινέσας δὲ τούτων τὰ κρέσσω αἰρέεσθαι καὶ καταπλέξας τὴν ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέλευε ἐς τὰς νέας. Καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἦκε ἡ ἀπ’ Αἰγίνης τριήρης, ἡ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε.
- 84 ‘Ἐνθαῦτα ἀνῆγον τὰς νέας ἀπάσας οἱ “Ελληνες.” Ἀναγομένοισι δέ σφι αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ βάρβαροι. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι “Ελληνες πρύμνην ἀνεκρούοντο καὶ ὕκειλον τὰς νέας, Ἀμεινίης δὲ Παλληνεύς, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἐξαναχθεὶς νηὶ ἐμβάλλει. Συμπλακείσης δὲ τῆς νεὸς καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὴ οἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ βωθέοντες συνέμισγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὕτω λέγουσι τῆς ναυμαχίης γενέσθαι τὴν ἀρχήν, Αἰγινῆται δὲ τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσασαν ἐς Αἴγιναν, ταύτην εἶναι τὴν ἀρξασαν. Λέγεται δὲ καὶ τάδε, ώς σφι φάσμα γυναικὸς ἐφάνη, φανεῖσαν δὲ διακελεύσασθαι, ὥστε καὶ ἀπαν ἀκοῦσαι τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον, ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε. «Ω δαιμόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούσεσθε;»
- 85 Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες (οὗτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσῖνός τε καὶ ἐσπέρης κέρας), κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους Ἰωνες· οὗτοι δ’ εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἥδι τε καὶ τὸν Πειραιά. Ἐθελοκάκεον μέντοι αὐτῶν κατὰ τὰς Θεμιστοκλέος ἐντολὰς ὀλίγοι, οἱ δὲ πλεῦνες οὖ. “Ἐγω μὲν νυν συχνῶν ούνοματα τριηράρχων καταλέξαι τῶν νέας Ἑλληνίδας ἐλόντων, χρήσομαι δὲ αὐτοῖσι οὐδὲν πλὴν Θεομήστορός τε τοῦ Ἀνδρο-

δάμαντος καὶ Φυλάκου τοῦ Ἰστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. Τοῦδε δὲ εἴνεκεν μέμνημαι τούτων μούνων, ὅτι Θεομήστωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐτυράννευσε καταστησάντων τῶν Περσέων, Φύλακος δὲ εὐεργέτης βασιλέος ἀνεγράφη καὶ χώρη οἱ ἐδωρήθη πολλή.

Περί μέν νυν τούτους οὕτω εἶχε· τὸ δὲ πλῆθος τῶν νεῶν 86 ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεραΐζετο, αἱ μὲν ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι, αἱ δὲ ὑπ' Αἰγινητέων. "Ἄτε γάρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὔτε τεταγμένων ἔτι οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν, ἔμελε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι, οἷόν περ ἀπέβη. Καίτοι ἥσάν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἐωυτῶν, πᾶς τις προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξην, ἐδόκεε τε ἔκαστος ἐωυτὸν θεήσασθαι βασιλέα.

Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἀτρεκέως, ὡς 87 ἔκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἑλλήνων ἡγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγένετο, ἀπ' ᾧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλέϊ. Ἐπειδὴ γάρ ἐς θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βασιλέος πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἡ νηῦς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νεὸς Ἀττικῆς· καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγεῖν (ἔμπροσθε γάρ αὐτῆς ἥσαν ἄλλαι νέες φίλιαι, ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγχανε ἐοῦσα) ἐβουλεύσατο τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ συνήνεικε ποιησάσῃ· διωκομένη γάρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ φιλίῃ ἀνδρῶν τε Καλυνδέων καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασιλέος Δαμασιθύμου. Εἰ μὲν καὶ τι νεῖκος πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνεε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἐόντων, οὐ μέντοι ἔγωγε ἔχω εἰπεῖν, οὔτε εἰ ἐκ προνοίης αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ συνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδέων κατὰ τύχην παραπεσοῦσα νηῦς. Ὡς δὲ ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίη χρησαμένη διπλόᾳ ἐωυτὴν ἀγαθὰ ἐργάσαστο· ὃ τε γάρ τῆς Ἀττικῆς νεὸς τριήραρχος, ὡς εἰδέ μιν ἐμβάλλουσαν νηὶ ἀνδρῶν

βαρβάρων, νομίσας τὴν νέα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἐλληνίδα εἰ-
ναι ἢ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων καὶ αὐτοῖς ἀμύνειν, ἀπο-
στρέψας πρὸς ἄλλας ἐτράπετο.

88 Τοῦτο μὲν τοιοῦτο αὐτῇ συνήνεικε γενέσθαι, διαφυγεῖν τε
καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ συνέβη, ὥστε κακὸν ἐργασαμένην
ἀπὸ τούτου αὐτὴν μάλιστα εὐδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρξη. Λέγεται
γὰρ βασιλέα θηεύμενον μαθεῖν τὴν νέα ἐμβαλοῦσαν καὶ δὴ
τινα εἶπαι τῶν παρεόντων «Δέσποτα, ὅρᾶς Ἀρτεμισίην, ὡς
εὗ ἀγωνίζεται καὶ νέα τῶν πολεμίων κατέδυσε ;» καὶ τὸν ἐπει-
ρέσθαι, εἰ ἀληθέως ἔστι Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον, καὶ τοὺς φάναι,
σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς νεὸς ἐπισταμένους· τὴν δὲ διαφθαρεῖ-
σαν ἥπιστέατο εἶναι πολεμίην. Τά τε γὰρ ἄλλα, ὡς εἴρηται,
αὐτῇ συνήνεικε ἐς εύτυχίην γενόμενα καὶ τὸ τῶν ἐν τῇ Καλυν-
δικῇ νηὶ μηδένα ἀποσωθέντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέρξην δὲ
εἶπαι λέγεται πρὸς τὰ φραζόμενα· «Οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί¹
μοι γυναῖκες, αἱ δὲ γυναῖκες ἔγδρες». Ταῦτα μὲν Ξέρξην φασὶ²
εἶπαι.

89 Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγὸς Ἀρια-
βίγνης ὁ Δαρείου, Ξέρξεω ἐὼν ἀδελφεός, ἀπὸ δὲ ὄλλοι πολλοὶ³
τε καὶ οὐνομαστοὶ Περσέων καὶ Μήδων καὶ τῶν ἄλλων συμμά-
χων, δλίγοι δέ τινες καὶ Ἐλλήνων· ἀτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι,
τοῖσι αἱ νέες διεφθείροντο, καὶ οἵ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπώλ-
λυντο, ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. Τῶν δὲ βαρβάρων οἱ πολλοὶ⁴
ἐν τῇ θαλάσσῃ διεφθάρησαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. Ἐπεὶ δὲ αἱ
πρῶται ἐς φυγὴν ἐτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῦσται διεφθείροντο.
Οἱ γὰρ ὅπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε τῆσι νηυσὶ παριέναι
πειρώμενοι ὡς ἀποδεξόμενοί τι καὶ αὐτοὶ ἔργον βασιλέϊ, τῆσι
σφετέρησι νηυσὶ φευγούσσηι περιέπιπτον.

90 Ἐγένετο δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ· τῶν τινες Φοι-
νίκων, τῶν αἱ νέες διεφθάρατο, ἐλθόντες παρὰ βασιλέα διέβαλ-
λον τοὺς Ἰωνας, ὡς δι’ ἐκείνους ἀπολοίατο αἱ νέες, ὡς προδόν-

αναμνήσεις στην Σαλαμίνα.

των. Συνήνεικε δὲ οὕτω, ὥστε Ἰώνων τε τοὺς στρατηγούς μὴ ἀπολέσθαι, Φοινίκων τε τοὺς διαβάλλοντας λαβεῖν τοιόνδε μισθόν· ἔτι τούτων ταῦτα λεγόντων ἐνέβαλε νηὶ Ἀττικῇ Σαμοθρηκίην νηῦς. "Ἡ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιφερομένη Αἰγιναίη νηῦς κατέδυσε τῶν Σαμοθρηκίκων τὴν νέα. "Ἄτε δὲ ἔντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρηκίκες τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νεὸς βάλλοντες ἀπήραξαν καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. Ταῦτα γενόμενα τοὺς Ἰωνας ἐρρύσατο· ὡς γάρ εἰδέ σφεας Ξέρξης ἔργον μέγα ἔργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς Φοίνικας οἷα ὑπερλυπτεόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμενος, καὶ σφεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμεῖν, ἵνα μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι τοὺς ἀμείνονας διαβάλλωσι. "Οκως γάρ τινα ίδοι Ξέρξης τῶν ἐωυτοῦ ἔργον τι ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενός ὑπὸ τῷ οὔρεϊ τῷ ἀντίον Σαλαμῖνος, τὸ καλέεται Αἰγάλεως, ἀνεπυνθάνετο τὸν ποιήσαντα, καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρόθεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν.

91 Τῶν δὲ βαρβάρων ἐς φυγὴν τραπομένων καὶ ἐκπλεόντων πρὸς τὸ Φάληρον Αἰγινῆται ὑποστάντες ἐν τῷ πορθμῷ ἔργα ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. Οἱ μὲν γάρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ ἐκεράιζον τὰς τε ἀντισταμένας καὶ τὰς φευγούσας τῶν νεῶν, οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκπλεούσας ὅκως δέ τινες τοὺς Ἀθηναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινῆτας.

92 Ἐνθαῦτα συνεκύρεον νέες ἡ τε Θεμιστοκλέος διώκουσα νέα καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριοῦ, ἀνδρὸς Αἰγινῆτεω, νηὶ ἐμβαλοῦσα Σιδωνίη. Ὡς δὲ ἐσεῖδε τὴν νέα τὴν Ἀττικὴν ὁ Πολύκριτος, ἔγνω τὸ σημήιον ἴδων τῆς στρατηγίδος, καὶ βώσας τὸν Θεμιστοκλέα ἐπεκερτόμησε ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν μηδισμὸν δύειδίζων. Ταῦτα μὲν νυν τῇ νηὶ ἐμβαλὼν ὁ Πολύκριτος ἀπέρριψε ἐς Θεμιστοκλέα· οἱ δὲ βάρβαροι, τῶν αἱ νέες περιεγένοντο, φεύγοντες ἀπίκοντο ἐς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν.

Ἐν δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτη ἥκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγι- 93
νῆται, ἐπὶ δὲ Ἀθηναῖοι, ἀνδρῶν δὲ Πολύκριτός τε ὁ Αἰγινήτης
καὶ Ἀθηναῖοι Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυράσιος καὶ Ἀμεινής Παλ-
ληνεύς, ὃς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίωξε. Εἰ μὲν νῦν ἔμαθε, ὅτι ἐν
ταύτῃ πλέοι Ἀρτεμισίην, οὐκ ἀν ἐπαύσατο πρότερον, ἡ εἶλέ μιν
ἡ καὶ αὐτὸς ἦλω. Τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοισι παρεκε-
κλευστο, πρὸς δὲ καὶ ἀεθλὸν ἐκέετο μύριαι δραχμαί, ὃς ἀν μιν
ζωὴν ἔλη· δεινὸν γάρ τι ἐποιεῦντο γυναῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας
στρατεύεσθαι. Αὕτη μὲν δή, ὡς πρότερον εἴρηται, διέφυγε·
ἥσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ νέες περιεγεγόνεσαν, ἐν τῷ Φα-
λήρῳ.

Ἄριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοῦ καὶ ὀλί- 95
γῳ τι πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην ὃς ἀνδρὸς ἀρίστου, οὗτος
ἐν τῷ θιρύβῳ τούτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ τάδε ἐποίεε·
παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὄπλιτέων, οἳ παρετεάχατο παρὰ τὴν
ἀκτὴν τῆς Σαλαμινίης χώρης, γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι, ἐς τὴν
Ψυττάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων, οἱ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ
νησῖδι ταύτῃ κατεφόνευσαν πάντας. Ὡς δὲ ἡ ναυμαχίη διελέ- 96
λυτο, κατειρύσαντες ἐς τὴν Σαλαμῖνα οἱ "Ἑλληνες τῶν ναυηγί-
ων, ὅσα ταύτῃ ἐτύγχανε ἔτι ἐόντα, ἔτοιμοι ἥσαν ἐς ἄλλην ναυ-
μαχίην, ἐλπίζοντες τῇσι περιεούσῃσι νησὶ ἔτι χρήσεσθαι
βασιλέα.

[Ο Ξέρξης μετὰ τὴν ἥτταν τοῦ στόλου του ἀποφασίζει νὰ ἐπιστρέ-
ψῃ εἰς τὴν Ἀσίαν ἀφήνει δῆμος εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν γαμβρὸν του Μαρ-
δόνιον μὲν ἵσχυρὸν στρατόν, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν πόλεμον. Ο Μαρ-
δόνιος ἐπέρασε τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἀπὸ ἐκεῖ, πρὸν ἀρχίσῃ
τὰς ἐχθροπραξίας, στέλλει εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν βασιλέα τῆς Μακεδο-
νίας Ἀλέξανδρον, διὰ νὰ πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους νὰ συμμαχήσουν μὲ
τοὺς Πέρσας].

7. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ Λακεδαιμόνιοι πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας.—Λόγοι τούτων καὶ ἀπαντήσεις τῶν Ἀθηναίων.

(Κεφ. 140 - 144)

140 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμψθεὶς ὑπὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε.

α) «Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρδόνιος τάδε λέγει· ἐμοὶ ἀγγελίη ἥκει παρὰ βασιλέος λέγουσα οὕτω· Ἀθηναῖοισι τὰς ἀμαρτάδας τὰς ἐξ ἐκείνων ἐς ἐμὲ γενομένας πάσας μετίημι. Νῦν τε ὅδε, Μαρδόνιε, ποίεε. Τοῦτο μὲν τὴν γῆν σφι ἀπόδοσις, τοῦτο δὲ ἄλλην πρὸς ταύτην ἐλέσθων αὐτοί, ἥντινα ἀν ἐθέλωσι, ἔοντες αὐτόνομοι. Ἱρά τε πάντα σφι, ἣν δὴ βούλωνται γε ἐμοὶ ὁμολογέειν, ἀνόρθωσον, ὅσα ἐγὼ ἐνέπρησα.

»Τούτων δὲ ἀπιγμένων ἀναγκαίως ἔχει μοι ποιέειν ταῦτα, ἵνα μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται. Λέγω δὲ ὑμῖν τάδε νῦν· τί μαίνεσθε πόλεμον βασιλέϊ ἀνταιρόμενοι; Οὔτε γὰρ ἀν ὑπερβάλοισθε, οὔτε οἷοί τέ ἔστε ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. Εἴδετε μὲν γὰρ τῆς Ξέρξεω στρατηλασίης τὸ πλῆθος καὶ τὰ ἔργα, πυνθάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν παρ' ἐμοὶ ἐοῦσαν δύναμιν, ὥστε καὶ ἦν ἡμέας ὑπερβάλησθε καὶ νικήσητε, τοῦπερ ὑμῖν οὐδεμίᾳ ἐλπίς, εἴπερ εὖ φρονέετε, ἄλλη παρέσται πολλαπλησίη. Μὴ ὅν βούλεσθε παρισούμενοι βασιλέϊ στέρεσθαι μὲν τῆς χώρης, θέειν δὲ ἀεὶ περὶ ὑμέων αὐτῶν, ἀλλὰ καταλύσασθε. Παρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα καταλύσασθαι, βασιλέος ταύτην ὡριμημένου. »Ἐστε ἐλεύθεροι, ἡμῖν ὁμαιχμίην συνθέμενοι ἀνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης.

β) »Μαρδόνιος μὲν ταῦτα, ὡς Ἀθηναῖοι, ἐνετείλατό μοι εἰπεῖν πρὸς ὑμέας. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐνοίης τῆς πρὸς ὑμέας ἐούσης ἐξ ἐμεῦ οὐδὲν λέξω (οὐ γὰρ ἀν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε), προσχρητίζω δὲ ὑμέων πείθεσθαι Μαρδονίω. Ἐνορέω γὰρ ὑμῖν οὐκ οἶοισί τε ἐσομένοισι τὸν πάντα χρόνον πολεμέειν Ξέρξῃ.

Εἰ γὰρ ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν. οὐκ ἂν κοτε ἐς ὑμέας ἤλθον ἔχων λόγους τούσδε· καὶ γὰρ δύναμις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἡ βασιλέος ἐστὶ· καὶ χεὶρ ὑπερμήκης. Ἡν ὅν μὴ αὐτίκα δύμολογήσητε μεγάλα προτεινόντων, ἐπ' οἷσι δύμολογέειν ἐθέλουσι, δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων τῶν συμμάχων πάντων, αἱεὶ τε φθειρομένων μούνων, ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον τὴν γῆν ἐκτημένων. Ἀλλὰ πείθεσθε· πολλοῦ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα, εἰ βασιλεύς γε δέ μέγας μούνοισι ὑμῖν Ἐλλήνων τὰς ἀμαρτάδας ἀπιεὶς ἐθέλει φίλος γενέσθαι». Ἀλέξανδρος μὲν ταῦτα ἔλεξε.

Λακεδαιμόνιοι δὲ πυθόμενοι ἤκειν Ἀλέξανδρον ἐς Ἀθήνας ἐς δύμολογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίους, ἀναμνησθέντες τῶν λογίων, ὡς σφεας χρέον ἐστι ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναῖών, κάρτα τε ἔδεισαν, μὴ δύμολογήσωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τέ σφι ἔδοξε πέμπειν ἀγγέλους. Καὶ δὴ συνέπιπτε, ὥστε δύμοι σφέων γίνεσθαι τὴν κατάστασιν. Ἐπανέμειναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι διατρίβοντες, εὗ ἐπιστάμενοι, ὅτι ἔμελλον Λακεδαιμόνιοι πεύσεσθαι ἤκοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἀγγελον ἐπ' δύμολογίη, πυθόμενοι τε πέμψειν κατὰ τάχος ἀγγέλους. Ἐπίτηδες δὲ ἐποίευν, ἐνδεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι τὴν ἐωτῶν γνώμην.

‘Ως δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, διαδεξάμενοι ἔλεγον 142 οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἀγγελοι. «Ἡμέας δὲ ἐπεμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησομένους ὑμέων μήτε νεώτερον ποιέειν μηδὲν κατὰ τὴν Ἐλλάδα μήτε λόγους ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. Οὔτε γὰρ δίκαιον οὐδαμῶς, οὔτε κόσμον φέρον οὔτε γε ἄλλοισι Ἐλλήνων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἤκιστα πολλῶν εἴνεκεν· ἡγείρατε γὰρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς οὐδὲν ἡμέων βουλομένων, καὶ περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο· νῦν δὲ φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἐλλάδα. Ἄλλως τε τούτων ἀπάν-

των αἰτίους γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι "Ελλησι" Αθηναίους οὐδαμῶς ἀνασχετόν, οἵτινες αἱεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων.

» Πιεζομένοισι μέντοι ὑμῖν συναγθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν ἐστερήθητε διξῶν ἥδη, καὶ ὅτι οἴκοφθόρησθε χρόνον ἥδη πολλόν. Ἀντὶ τούτων δὲ ὑμῖν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται γυναικάς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἴκετέων ἔχόμενα πάντα ἐπιθέψειν, ἔστ' ἀν ὁ πόλεμος ὅδε συνεστήκῃ. Μηδὲ ὑμέας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών ἀναγνώσῃ, λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. Τούτῳ μὲν γὰρ ταῦτα ποιητά
ἐστι· τύραννος γὰρ ἐών τυράννῳ συγκατεργάζεται· ὑμῖν δὲ γε οὐ ποιητέα, εἴπερ εὖ τυγχάνετε φρονέοντες, ἐπισταμένοισι,
ώς βαρβάροισί ἐστι οὕτε πιστὸν οὕτε ἀληθὲς οὐδέν». Ταῦτα
ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι.

143 Αθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο τάδε·
«Καὶ αὐτοὶ τοῦτο γε ἐπιστάμεθα, ὅτι πολλαπλησίη ἐστὶ τῷ
Μήδῳ δύναμις ἡπερ ἡμῖν, ὥστε οὐδὲν δεῖ τοῦτο γε ὀνειδίζειν.
Ἀλλ' ὅμως ἐλευθερίης γλυκόμενοι ἀμυνεύμεθα οὕτω, ὅκως ἂν
καὶ δυνώμεθα. Όμοιογῆσαι δὲ τῷ βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας
πειρῶ ἀναπείθειν οὕτε ἡμεῖς πεισόμεθα. Νῦν δὲ ἀπάγγελλες
Μαρδονίῳ, ώς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ' ἀν ὁ ἡλιος τὴν αὔτην
ὅδὸν ἵη, τῇ καὶ νῦν ἔρχεται, μήκοτε δόμοιογῆσειν ἡμέας Ξέρξῃ·
ἀλλὰ θεοῖσι τε συμμάχοισι πίσυνοι μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι καὶ
τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίᾳν ὅπιν ἔχων ἐνέπρησε τούς τε
οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. Σύ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοι-
ούσδε μὴ ἐπιφαίνεο Ἀθηναίοισι, μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουρ-
γέειν ἀθέμιτα ἔρδειν παραίνεε. Οὐ γὰρ σε βουλόμεθα οὐδὲν
ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων παθεῖν, ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον».

144 Πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεκρίναντο, πρὸς δὲ τοὺς
ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέλους τάδε. «Τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαιμονίους,
μὴ δόμοιογῆσωμεν τῷ βαρβάρῳ, κάρτα ἀνθρωπήιον ἦν. Ἀτὰς

αἰσχρῶς γε οἴκατε ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα ἀρρωδῆσαι, ὅτι οὕτε χρυσός ἔστι γῆς οὐδαμόθι τοσοῦτος οὕτε χώρη κάλλει καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεξάμενοι ἐθέλοιμεν ἀν μηδίσαντες καταδουλῶσαι τὴν Ἑλλάδα. Πολλὰ τε γὰρ καὶ μεγάλα ἔστι τὰ διακωλύοντα ταῦτα μὴ ποιέειν, μηδὲ ἦν ἐθέλωμεν· πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα ἐμπεπρησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα, τοῖσι ἡμέας ἀναγκαίως ἔχει τιμωρέειν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον ἥπερ ὅμολογέειν τῷ ταῦτα ἐργασμένῳ, αὗτις δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ἐδὼν ὅμαιμόν τε καὶ ὅμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἴδρυματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι ἥθεά τε ὅμότροπα, τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἀν εὖ ἔχοι. Ἐπίστασθε τε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι, ἔστ’ ἀν καὶ εἰς περιηγῆ Ἀθηναίους, μηδαμὰ ὅμολογήσαντας ἡμέας Ξέρξη.

»'Υμέων μέντοι ἀγάμεθα τὴν πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν, ὅτι προείδετε ἡμέων οἰκοφθορημένων οὕτω, ὥστε ἐπιθρέψαι ἐθέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέτας. Καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται, ἡμεῖς μέντοι λιπαρήσομεν οὕτω, ὅκως ἀν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέοντες ὑμέας.

»'Νῦν δέ, ως οὕτω ἔχόντων, στρατιὴν ὡς τάχιστα ἐκπέμπετε. 'Ως γάρ ἡμεῖς εἰκάζομεν, οὐκ ἐκὰς χρόνου παρέσται ὁ βάρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν ἡμετέρην, ἀλλ' ἐπεὰν τάχιστα πύθηται τὴν ἀγγελίην, ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν, τῶν ἐκεῖνος ἡμέων προσεδέετο. Πρὸν ὃν παρεῖναι ἐς τὴν Ἀττικήν, ἡμέας καιρὸς ἔστι προβωθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην». Ταῦτα ὑποκριμένων Ἀθηναίων οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἄγγελοι ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

ΜΕΡΟΣ Β'

- I. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ
- II. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

I. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

A'. ΦΩΝΗΣΤΑ

’Ανταλλαγὴ φωνηέντων.

α') Παρ' Ἡροδότῳ ύπάρχει η ἀντὶ τῶν παρ' Ἀττικοῖς ἡ καὶ ἡ καὶ ἀντιστρόφως: σοφίη, θεήσομαι, ἥγρο, πρήσσω, Θρῆιξ, τριηκόσιοι, πέρην, νηός, νηῦς, νηυσί.—πρώρη, ἀληθείη.—μεσαβρίη.—α ἀντὶ ο ὑπάρχει ἐν τοῖς ἀρρωδίᾳ, ἀρρωδέω.

β') ε ἀντὶ α καὶ ει καὶ ἀντιστρόφως: τέσσερες.—κρέσσων, μέζων, ἔργω, ἐδέχθην, δεδέχθαι (τοῦ δ. δείκνυμι), ἔωθα, (εἰς τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς υς ἐπιθέτων) θήλεα, ταχέα.—τράπω, τάμνω.—κεινός, ξεῖνος, στεινός, εἰρωτάω, εἰνεκεν, εἰρύω, εἰρέσθαι.

γ') ω ἀντὶ αυ, ου, οη: τρῶμα, θῶμα, θωμάζω.—ῶν, γῶν (=οῦν, γοῦν).—δγδώκοντα, ἔβωσα, βωθέω.—ωυ ἀντὶ αυ: ἔμεωυτοῦ, σεωυτοῦ, ἔωυτοῦ.

δ') ου ἀντὶ ο: μοῦνος (=μόνος), νοῦσος, οὔρος (=ὅρος), ούνομα, ούνομάζω.

Συναίρεσις.

‘Η συναίρεσις παραλείπεται συχνάκις παρ' Ἡροδότῳ καὶ ἐν τῇ κλίσει καὶ ἐν τῇ ῥίζῃ: πλόσι, χρύσεος, βασιλέι, βασιλέες, ῥίγει, γένεος, ἀληθέα, Θεμιστοκλέης.—μενέομεν, ἀποβαλέεις, φαλνεῖαι, πείθεο, φανέωσι, ποιέω, ποιέεις, ποίεε.—ἔαρ, δῖστός, δηιόω, δηίδιος, βασιληήη, ἀνθρωπήιος, οἰκηήη, ἀνδρήιος, ἄεθλος κλπ.

Χασμωδία, ἔκθλιψις, κρᾶσις.

Ἡ χασμωδία εἶναι συνηθεστάτη· ὅθεν

1) ἐλλείπει

α') τὸ εὐφωνικὸν ν.

β') τὸ ζ ἐν τοῖς ἄχρι, μέχρι, οὕτω.

2) τὸ οὐ εύρισκεται πρὸ φωνηέντος καὶ ἀνευ τοῦ κ.

Ἡ δ' ἔκθλιψις καὶ ἡ κρᾶσις εἶναι σπανία παρ' Ἡροδότῳ· ίδιάζουσα παρ' αὐτῷ εἶναι ἡ κρᾶσις τοῦ ο - α εἰς ω· ὧνήρ, ωντάς, τωντό.

Β'. ΣΥΜΦΩΝΑ

α') Ἀντὶ π ὑπάρχει κ εἰς ζλα τὰ ἀντωνυμικὰ ἐπίθετα καὶ ἐπιρρήματα τὰ συγηματιζόμενα ἐκ θέματος πο: κοῖος, δοκοῖος, κόσοι, κότερος, κῆ, κότε, κοῦ, δκως κτλ.—ἀλλὰ ὁποδαπός.

β') Ἀντὶ χ ὑπάρχει κ: δέκομαι, ούκι.

γ') Ἀντὶ σ ὑπάρχει δ: δδμή, ιδμεν.

δ') Ἀντὶ θ ὑπάρχει τ: ἐν τῷ αὐτις.

ε') Μετάθεσις τοῦ δασέος γίνεται ἐν τοῖς: ἐνθεῦτεν (=ἐντεῦθεν), ἐνθαῦτα (=ἐνταῦθα), κιθών (=χιτών).

ζ') Τὰ ψιλὰ πρὸ δασυνομένου φωνήντος δὲν τρέπονται εἰς δασέα οὔτε ἐν τῷ μέσῳ οὔτε ἐν τέλει λέξεως: ἐπεξῆς, αὐτημερόν, ἀπικνέομαι, ἀπῆκε, μετίημι.—ἀπ' οὖ, μετ' οὖ, ούκ ἔτερος.

Ο δυϊκὸς ἀριθμὸς ἐλλείπει καὶ ἐν τοῖς ὀνόμασι καὶ ἐν τοῖς ὅγμασι.

Γ'. ΚΛΙΣΕΙΣ

Πρώτη κλίσις.

α') Ἡ ἐνική γενικ. τῶν εἰς -ης λήγει εἰς -εω τῶν εἰς -εης εἰς -εω: Πέρσης, γενκ. Πέρσεω, Ξέρξης-Ξέρξεω, πολιήτης-πολιήτεω.—βορέης, γενκ. βορέω, Ἐρμέης - Ἐρμέω.

β') Ἡ ἐνική αἰτ. πολλῶν κυρίων ὀνομάτων εἰς -ης λήγει ἀλλοτε μὲν εἰς -ην: Ξέρξην, Λεωνίδην, ἀλλοτε δὲ εἰς -εα: Ξέρξεα, Λεωνίδεα.

γ') Ἡ γενκ. πληθ. λήγει εἰς -έων: γνωμέων, πολιητέων, λοιπέων, πολλέων, αὐτέων, ἔουσκεων.

Ἐξ αἰρεσίς: Ἐξαιροῦνται τὰ θηλυκὰ τῶν βαρυτόνων ἐπιθέτων, μετοχῶν καὶ ἀντωνυμιῶν εἰς -ος, -η, -ον, τῶν ὁποιῶν ἡ γενκ. πληθ. εἶναι δμοια τῇ τῶν ἀρσενικῶν: ἀλλων, φιλων, ἔκεινων, ἀλισκομένων, τούτων.

δ') Ἡ δοτκ. πληθ. λήγει εἰς -ησι (-ῆσι): γνώμησι, τιμῆσι, λοιπῆσι, αὐτῆσι.

Δευτέρα κλίσις.

Ἡ δοτκ. πληθ. εἰς -οισι (-οῖσι): λόγοισι, θεοῖσι.

Τὰ οὐσιαστικὰ καὶ τὰ ἐπίθετα εἰς -οος, -εος δὲν συναιροῦνται: πλόος, ἀπλόος, διπλόος, διπλόη, χρύσεος, χρυσέη, δύστεον.

Σημ. Κατά τὴν δευτέραν Ἀττικὴν κλίσιν δίλγα ὄνόματα κλίνονται:

α) Τὰ κύρια ὄνόματα τὰ καταλήγοντα εἰς -λεως. Μενέλεως, Χαρίλεως, Ἀρκεσίλεως, Θρασύλεως, β') τὰ Μίνως, "Αθως, Ἀμφιάρεως. Ἀντὶ δὲ τῶν λεως, νεώς κάλως, λαγώς μεταχειρίζεται ὁ Ἡρ. τοὺς Ἰωνικοὺς τύπους: ληός, νηός, κάλος, λαγός" καὶ ἀντὶ τῶν ἐπιλέπτων πλέως, ἰλεως, ἀξιόχρεως τοὺς Ἰωνικοὺς τύπους πλέος, η, ον, -ῆλεος, ον, -ἀξιόχρεος, ον.

Τρίτη κλίσις.

α') Τὰ κύρια ὄνόματα εἰς -κλέης κλίνονται οὕτω: Θεμιστό-κλέης, -κλέος, -κλέι, -κλέα, -κλεες.

β') Τὰ εἰς -ις λήγοντα ὄνόματα κλίνονται οὕτω: πόλις, πόλιος, πόλι, πόλιν· πόλιες, πολίων, πόλισι, πόλις ἢ πόλιας.

γ') Τὰ οὐσιαστικὰ εἰς -εῦς κλίνονται οὕτω: βασιλεύς, βασι-λέος, βασιλέι, βασιλέα, βασιλεῦ· -έες, -έων, -εῦσι, -έας.

δ') Τὸ κέρας κλίνεται οὕτω: κέρας, κέρεος κέρει, κέρεα, κερέων.

ε') Τὸ νηῦς (=ἀττ. ναῦς) κλίνεται οὕτω: νηῦς, νεός, νηί, νέα· νέες, νεῶν, νηυσί, νέας.

Ἐπίθετα, παραθετικά, ἀριθμητικά.

α') Ἀντὶ τοῦ πολλὺς ὑπάρχει πολλάκις πολλός· τὸ δὲ οὐδέτερον εἶναι πολλὸν καὶ πολύ.

β') Ἐπίθετα εἰς -εος καὶ -ηιος (=ἀττ. -εῖος) διατηροῦν ἐν τοῖς παραθετικοῖς τὸ ο καὶ προηγουμένης βραχείας συλλαβῆς: ἐπιτη-δεότερος, -ότατος (διότι = ἀττ. ἐπιτηδείότατος), ἀνδρηιότερος, οἰκηιότερος (διότι τὸ ηι θεωρητέον ὡς δίφθογγος).

γ') Τὸ ταχὺς συγχριτικὸν ταχύτερος καὶ θάσσων· ὑπερθ. τάχιστος.

δ') Τὸ πολλόδες ἐν τῇ ὄνομ. τοῦ συγχριτ. ἔχει πλέων, πλέον καὶ

πλεῦν, ἐν δὲ ταῖς ἀλλαις πτώσεσι: πλέονι, πλέονα (πλέω), πλεόνων, πλέοσι, ἀλλὰ καὶ: πλεῦνος, πλεῦνα, πλεῦνες, πλεῦνων, πλεῦνας.

ε') Τὸ ἀριθμ. δύο ἀλλοτε μὲν εἶναι ἄκλιτον, ἀλλοτε δὲ κλίνεται: δύο, δυῶν, δυοῖσι, δύο.

Ἄντι τοῦ δώδεκα λέγει ὁ Ἡρ. δυώδεκα, ἀντὶ τοῦ τέσσαρες, τέσσερες, ώσαύτως τεσσερεσκαίδεκα.

Ἄντωνυμίαι.

α') Ἀντὶ τῆς γενικ. ἐμοῦ, σοῦ, ἀπαντοῦν οἱ τύποι ἐμέο ἢ ἐμεῦ, σέο ἢ σεῦ.

Ἡ δοτκ. τῆς προσωπικῆς ἀντων. τοῦ β' προσ. ἀπαντῷ σοὶ ὥρθοτονουμένη καὶ τοι ἐγκλιτική. Ἡ αἰτ. τοῦ γ' προσ. ἀπαντῷ μιν (ἐγκλιτική) ἀντὶ αὐτόν, αὐτὴν καὶ ἑαυτόν, ἑαυτήν, ἢ δὲ δοτκ. πληθ. σφίσι ἀντὶ ἑαυτοῖς, ἑαυταῖς, καὶ σφι (ἐγκλ.). ἀντὶ αὐτοῖς, αὐταῖς. Ἐκτὸς τούτου ὁ Ἡρ. ἔχει καὶ οὐδ. πληθ. σφέα=αὐτά.

β') Τῶν ἀναφορικῶν ἀντων. σχηματίζονται, πλὴν τῶν ὀνομαστικῶν ὅς, ἢ, οἵ, αἱ, ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι τύποι ἀπὸ τ ἀρχόμενοι: τοῦ, τῆς, τῶν, τά.

Μετὰ τὰς προθέσεις ὅμως ἐκθλιβομένας κεῖνται οἱ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενοι τύποι: ἀντ' ὄν, ἀπ' οὖ, μετ' ἦς κτλ.

‘Ωσαύτως ἐν χρονικαῖς ἐκφράσεσιν οὐδέποτε ἀπαντοῦν οἱ ἀπὸ τ ἀρχόμενοι τύποι: ἐν ὅ, ἔξ οὖ, ἔς ὅ, ἔως οὖ.

γ') Ἡ ὄστις σχηματίζει τοὺς ἔξης τύπους: ἐν τῇ γενικ. τοῦ ἐνικοῦ ὅτευ, ἐν τῇ δοτκ. ὅτεω: ἐν τῇ πληθυντ. γενικ. ὅτεων, δοτκ. ὅτεισι: οὐδ. πληθ. ἄσσα.

δ') Ἡ ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία τίς ἔχει γενικ. τεῦ, δοτκ. τέω καὶ τίνι πληθ. τέων, δοτκ. τέοισι· τοὺς αὐτοὺς τύπους (ἀλλ' ἐγκλιτικούς) ἔχει καὶ ἡ ἀδριστος ἀντωνυμία.

Δ' ΡΗΜΑΤΑ

Αὔξησις

α') Οἱ παρατατικοὶ εἰς -σκον καὶ -σκόμην τῶν θαμιστικῶν ῥημάτων δὲν λαμβάνουν αὔξησιν οὔτε συλλαβικὴν οὔτε χρονικήν: φεύ-

γεσκον, ἄγεσκον, ποιέεσκον, δδυρέσκετο· καὶ ἐν τῷ ὑπερσυντλ. ἐλλείπει πολλάκις ἡ συλλαβικὴ αὔξησις: δέδοκτο, καταλέλειπτο.

Τὰ δήματα βούλομαι, δύναμαι καὶ μέλλω ἔχουν ε.

β') Ἡ χρονικὴ αὔξησις παρὰ τισι δήμασιν ἐλλείπει πάντοτε, ὡς ἀγινέω, ἀμείβομαι κ.ἄλ., ίδιως παρὰ πᾶσι τοῖς ἀπὸ αι, αυ, ει, ευ καὶ οι ἀρχομένοις δήμασιν.

γ') Ὁ παρατητικὸς τοῦ δρέω (=δράω) ἀπαντᾷ φρων.

Καταλήξεις.

α') Μένουσιν ἀσυνακίρετοι αἱ καταλήξεις -αο, -εαι, -εο (ἡ τελευταία συναιρεῖται μόνον εἰς-ευ): ἐργάσαιο, οἴχεαι, ἐγένεο. Ωσαύτως ἡ -εω ἐν τῇ ὑποτακτικῇ τοῦ παθ. ἀορίστου (αἰρεθέω, αἰρεθέωμεν) καὶ τοῦ ἀορ. β' ἐνεργ. (Θέω, Θέωμεν κτλ.): δμοίως ἡ -εω καὶ -εομεν ἐν τῷ μέλλοντι τῶν ὑγρολήκτων δήματων (σημανέω, σημανέομεν).

β') Ὁ ἐνεργ. ὑπερσυντ. ἔχει τὰς καταλήξεις -εα, -εας, -εε, -εατε: ἐώθεα, ἐώθεας, ἐώθεε, ἐώθεατε.

γ') Ἀντὶ τῶν καταλήξεων -νται καὶ -ντο ἀπαντοῦν -αται καὶ -ατο 1) ἐν τῷ παθ. παρακμ. καὶ ὑπερσυντ. (ἀπίκατο = ἀφιγμένοι ησκων), ἐτετάχατο, τετύφαται, ἐσκευάδαται, δεδέχαται) 2) ἐν τῇ δριστικῇ τοῦ παθ. ἐνεσπῶτος καὶ παρατκ. τῶν εἰς- μι δήματων (τιθέαται, ιστέαται, δυνέαται, ἐδεικνύατο, ἐκέατο) 3) ἐν τῇ εὐκτικῇ (γενοίατο, ἀγοίατο, τεισαίατο).

Συνηρημένα.

α') Τὰ εἰς -εω μένουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀσυνακίρετα: καλέω, καλέεις, καλέης, καλέοιμι, κάλεε, καλέειν κτλ. Ἄλλα καὶ δεῖ, δεῖν, παρατκ. δμως ἔδεε.

Πολλάκις τὸ -εο συναιρεῖται εἰς -ευ: ποιεῦσι, ποιεύμενος, ἐποιεῦντο.

Ἡ κατάληξις τῆς προστακτικῆς -εεο βραχύνεται εἰς -εο: ἥγέο, λυπέο, ποιέο καὶ ἡ -εεαι εἰς -εαι: φροβέαι.

β') Τὰ εἰς -αω συναιροῦνται ὡς ἐν τῇ ἀπτικῇ διαλέκτῳ εἰς τινα δμως δήματα εἰς -αω τὸ α πρὸ ἐπομένου ο ἔξασθενοῦται εἰς ε: δρέω, δρέων, φοιτέω, εἰρωτέω, δρέομεν κτλ. Εἰς τὸ χράομαι τὸ

-ω^ν πανταχοῦ γίνεται -εω (χρέωνται, χρεώμενος), τὸ δὲ -αε, -αη, τούναντίον εἰς α (χρᾶται, χρᾶσθαι). Άλλὰ χρεὸν ἀντὶ χρεών.

γ') Καὶ τὰ εἰς -οω συναιροῦνται ώς ἐν τῇ Ἀττικῇ, διαφέρουν μόνον ὅτι ἀντὶ τοῦ -ου ἔχουν καὶ -ευ· (έδικαίευ, ἀξιεῦμεν, ἀξιεῦσι).

Ρήματα εἰς -μι.

Τὰ εἰς -μι ρήματα ἔχουν τύπους τινάς κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -αω, -εω, -οω, καὶ -υω: τιθεῖ, ἔξιεῖ, ὑποθέοιτο, διδοῖ, ἔδεικνυε. Τὸ γ' πληθ. πρόσ. τοῦ τιθημι ἀπαντῷ τιθεῖσι, ὁ παρατκ. ἐτίθεια, ἐτίθεις, ἐτίθει.

Τοῦ εἰμὶ τὸ β' ἐν. πρόσ. εἶναι εἰς, τὸ α' πληθ. εἰμέν· ή ὑποτακτ. ἔω, ἥσ, ἥ καὶ ἔωσι, ἥ μτχ. ἔών, ἔοῦσα, ἔόν· ὁ παρατκ. ἔσα καὶ ἔστε, πολλάκις ἔσκε, ἔσκον καὶ ἥν.

Τὸ εἴμι σχηματίζει τὸν παρατκ. ἥια, ἥιε καὶ ἥισαν· οὕτω καὶ τὰ σύνθετα.

Ανώμαλά τινα ρήματα παρ' Ἡροδότῳ.

1. αἱρέω, παραχμ. ἀραιρήκα, ἀραιρηματι.
2. εἰπα, ἀπαρέμφ. εἰπαι, μτχ. εἰπας· εἰπασθαι. Παθ. ἀρ. α' εἰρέθην, μτχ. ῥηθείς· μέλλ. παθ. εἰρήσεται (ἀντὶ ῥηθήσεται).
3. ἵημι, ἐκ τοῦ ἀπίημι: ἀπίεσαν, ἀπειμένος, ἀπεῖτο, ἀπείθη· ἐκ τοῦ ἀνίημι: ἀνειμένος· ἐκ τοῦ μετίημι: μεμετιμένος, μετείθη.
4. λαγχάνω, μέλλ. λάξιμαι, παραχμ. β' λέλογχα.
5. λαμβάνω, μέλλ. λάμψομαι, παραχμ. λελάβηκα, λέλαμμαι (διαλελαμμένος), ἐλάμφθην.
6. οἰδα, οἰδας, οἰδε, ἴδμεν (καὶ οἰδαμεν), ἴστε, οἰδασι (καὶ ισασι). Υποτ. εἰδέω, εὐκτ. εἰδείην, παρτκ. ἥδεα, ἥδεε-ἥδε-ατε, ἥδεσαν. Μέλλ. εἰδήσω.
7. οίκα, (ἄπτ. έοικα), οίκε, οίκασι, οίκως, οίκός.
8. δράω, δπωπα, δπώπειν. Παρτκ. ὥρων.
9. φέρω, ἡνεικα, ἐνεικαί, ἡνεικάμην, ἐνήνειγματι, ἡνείχθην (ἐνειχθείς).

II. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Κεφ. 1. ιστορίη=ἀπτικῶς ιστορία, ἔρευνα.—&πόδεξις=ἀπτά
ἀπόδεξις ἔκθεσις: ‘**Ηροδότου ιστορίης ἀπόδεξις ήδε.**’ (δηλ. ἔστι
ὁ Ἡρόδοτος ἐκθέτει ἐδῶ τὰς ἔρευνας του.—ώς, τελκ. —τὰ γενό-
μενα ἔξ=τὰ ποιηθέντα ὑπό.—ἔξιτηλος γίνομαι λησμονοῦμαι.—
θωμαστὰ=ἀπτά. θαυμαστά.—“**Ἐλλησι-βαρβάροισι,** δοτ. ποιητι-
κοῦ αἰτίου εἰς τὸ ἀποδεχθέντα (=ἀπτ. &ποδειχθέντα) πραγθέν-
τα.—ἀκλεής γίνομαι παραμένω ἄδοξος, δὲν ἔξυμνοῦμαι.—δι’ ἦν αἰ-
τίην=τὴν αἰτίην, δι’ ἦν. τὰ τε ἄλλα καὶ τὴν αἰτίην, αἰτ. τῆς
ἀναφορᾶς=καὶ ὡς πρὸς τὰ ἄλλα καὶ ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν.

νυν=ἀπτ. τοίνυν.—διαφορὰ διένεξις, ἔχθρα.—ἐπὶ τῇνδε τὴν
θ., δηλ. τὴν Μεσόγειον θάλασσαν.—τὸν =ἀπτ. δν.—ναυτιλίη τὸ
ταξιδεύειν μὲ πλοῖο, θαλασσοπλοῖο.—ἐπιθέσθαι, ἐκ τοῦ φασὶ· ἐ-
πιτίθεμαί τινι ἐπιδίδομαι εἰς τι, ἐπιγειρῶ τι.—&παγινέω ἔξάγω,
μετακομίζω.—φορτία ἐμπορεύματα.—τῇ ἄλλῃ ὀλλαχοῦ, εἰς ἄλλα
μέρη.—καὶ δὴ καὶ καὶ προσέτι.—ἄπασι εἰς δλκ, καθ’ δλκ.—πο-
λίων=ἀπτ. πόλεων.

διατίθεσθαι, τὸ ἀπρμφ. τοῦτο—καθὼς καὶ τὰ ἐπόμενα —ἐκ
τοῦ φασὶ· διατίθεμαι ἐκθέτω πρὸς πώλησιν, πωλῶ.—δ φόρτος
=τὰ φορτία.—ἔξεμπόλημαι (=ἀπτ. ἔξημπόλημαι) πθτκ. πρκμ.
τοῦ ἔξεμπολῶ πωλῶ ἐντελῶς, ζεπουλῶ.—σφι (=ἀπτ. σφίσι), δτκ.
τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.—οἱ=αὐτῆς.—Ιοῦν=ἀπτ. Ιώ.—τῶν=ἀπτ.
ῶν.—θυμὸς μοί ἔστι τινος ἐπιμυῶ τι, μοῦ ἀρέσει τι.—διακε-
λεύονται ἐνθαρρύνει δ εἰς τὸν ἄλλον.—πλεῦνες=ἀπτ. πλέονες.
—ἔσβαλομένους ἀφοῦ ἔβαλαν (οἱ Φοίνικες αὐτὰς) μέσα.—νέα=
ἀπτ. ναῦν.—ἐπ’ Αἴγυπτου πρὸς (κατὰ) τὴν Αἴγυπτον.

Κεφ. 2. ἄρχω τινὸς κάμινω ὅργήν τινος.—ούκ ᔁχω (μετ’

χπριμφ.) δὲν ἡξεύρω γά.—φασί, οἱ Πέρσαι.—προσέχω προσεγγίζω εἰς τινα τόπου, ἀράζω.—καταπλώσαντας=ἀπτ. καταπλεύσαντας.—μακραὶ νῆσοι ἐκαλοῦντο τὰ πολεμικὰ πλοῖα, ἐν ἀντιθέσει πρὸ τὰς στρογγύλας ναῦς (τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα).—Αἴσα, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Κολχίδος, γύρως τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὰ ἀνατολικὰ παρόπλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου.—Φᾶσις ποταμὸς ὁ σημερινὸς Ριόν ἐν Καυκάσῳ.—ἐνθεῦτεν=ἀπτ. ἐντεῦθεν.—εἶνεκεν =ἀπτ. ἔνεκεν ἢ ἔνεκα.—ἀπίκατο =ἀπτ. ἀφιγμένοι ήσαν.—τἄλλα, δηλ. τὴν ἀρπαγὴν τοῦ χρυσομάλλου δέρατος.—δίκη (ἢ δίκαι) ικανοποίησις.—ὑποκρίνομαι=ἀπτ. ἀποκρίνομαι.—. οὖν=ἀπτ. οὖν.

Κεφ. 3. δευτέρη γενεῇ, τρεῖς γενεαὶ ἀποτελοῦν ἑκατὸν ἔτη.—'Αλέξανδρος, τιμητικὸν ὄνομα τοῦ Πάριδος.—ἐπίσταμαι, παρ' Ἡροδότῳ πολλάκις: νομίζω, φρονῶ.—τοὺς δέ, δηλ. τοὺς Τρῶας.—προϊσχομένων, δηλ. αὐτῶν, τῶν ἀγγέλων προϊσχομάτι προβάλλω, ἴσχυρίζομαι.— προφέρω τι ὡς ἀναφέρω τι καὶ λέγω ὅτι.—ἐκδόντες, δηλ. τὴν Μήδειαν ἐκδίδωμι παραδίδω.—ἀπαιτεόντων, δηλ. τῶν Κόλχων.—βουλοίατο=ἀπτ. βούλοιντο.

Κεφ. 4. εἶναι, ἐκ τοῦ λέγουσι (Πέρσαι).—αἰτίους, δηλ. τῆς διαφορῆς.—σφέας, δηλ. τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίης.

Κεφ. 5. ἐοῦσαν=ἀπτ. οὖσαν.—ἐρέων=ἀπτ. ἐρῶν.—κως=ἀπτ. πως.—ὑπάρχω (μετὰ γν.). κάμνω ἀρχήν τινος, ἀρχίζω τι.— προβαίνω ἐς τὸ πρόσω τοῦ λόγου προγωρῶ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διηγήσεώς μου.—ἐπεξέρχομαι τι ἐξετάζω τι ἐν λεπτομερείᾳ διηγοῦμαι περὶ τινος.—ἐπ' ἐμεῦ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου.—οὐδαμὰ οὐδόλως, οὐδέποτε.—μένω ἐν τωύτῳ (=ἐν τῷ αὐτῷ) διαμένω εἰς τὴν ίδίαν κατάστασιν.—ἐπιμιμησκομαι (μετὰ γν.) κάμνω μνείαν τινός.

Κεφ. 6. Ἀλυάττεω, ὁ Ἀλυάττης ἐβασίλευσε τῶν Λυδῶν ἀπὸ τοῦ 617 - 560 π.Χ. ἐντὸς Ἀλυος ἐντεῦθεν τοῦ "Ἀλυος (ὅταν παρατηρῇ τις ἐκ τῆς Ἰωνίας)" ἐπομένως: πρὸς Δ τοῦ "Ἀλυος.—ἐξιεῖ=ἀπτ. ἐξίησι ἐκβάλλει.—τῶν, καθ' ἔλξιν ἀντί: τοὺς=ἀπτ. οὓς.—ἰδμεν=ἀπτ. ἵσμεν (τοῦ οἶδα). καταστρέφομαι ὑποτάσσω.—

ἀπαγωγὴ πληρωμῇ ἔς φόρου ἀπαγωγὴν ὥστε νὰ πληρώνουν φόρον.—προσποιοῦμαι καθιστῶ, κάμψω.

Κεφ. 28 - 29. ἐπιγίνομαι, ἐπὶ χρόνου: παρέρχομαι.—οἰκημαῖ (πθκ. πρκμ.) = οἰκῶ.—ύπ’ ἑωυτῷ ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν του.—σοφιστὴς σοφός.—ώς ἔκαστος αὐτῶν ἀπικνέοιτο, νὰ συναφθῇ μὲ τὸ ἀπικνέομαι (ἰστρκ. ἐνεστώς): ἥλθον, ὄποτεδήποτε καὶ δὲ οἰανδήποτε αἰτίαν ἔκαστος ἔξ αὐτῶν ἤρχετο· κατ’ ἔννοιαν: ἥλθον κατὰ διαφόρους ἐποχὰς καὶ διὰ διαφόρους αἰτίας.—κατὰ πρόφασιν θεωρίης μὲ τὴν πρόφασιν νὰ ἴδῃ (ἐπισκεψθῇ) διαφόρους τόπους.—ἴνα δὴ πράγματι ὅμως ἵνα.—τῶν, καθ’ ἔλξιν ἀντὶ: τούς.—(τὸ) ὅρκιον ὅρκος.

Κεφ. 30. ὡν=ἀττ. οὖν.—Ἄμασιν, βασιλέα τῆς Αἰγύπτου (570 - 526).—τὰ βασιλεια τὰ ἀνάκτορα.—μετὰ δὲ (ἐπιρρ.) μετὰ δὲ ταῦτα.—ὅλβιος, ἐπὶ προσ.: εὐδαιμων, εὐτυχής· ἐπὶ πραγμ. κατ’ οὐδ. γένος ἐν τῷ πληθ.: ὅλβια πρόξενα εὐδαιμονίας.—μιν=αὐτόν. —σκεψάμενον, τοῦ σκοπῶ παρατηρῶ.—ώς, αἰτλγκ.—οἱ=αὐτῷ.—κατὰ καιρόν ἔστι εἶναι εὐκαιρία.—εἰρετο = ἀττ. ἤρετο.—λόγος φύμη.—πολλὸς = ἀττ. πολύς.—πλάνη περιπλάνησις, περιήγησις.—φιλοσοφῶ ἐπιδιώκω τὴν κτῆσιν γνώσεων: ἐπιθυμῶ νὰ πλουτίσω τὰς γνώσεις μου.—ἐπέρχομαι γῆν πολλὴν ἐπισκέπτομαι πολλὰ μέρη.—ἵμερος ἐπιθυμία.—ἐπειρέσθαι = ἔρεσθαι.

ὕποθωπεύω κολακεύω.—τὸ ἔὸν (= ἀττ. τὸ δν) ἡ ἀλήθεια.—ἀποθαυμάζω τι ἐκπλήττομαι διὰ τι.—ἐπιστρεφέως = ἀττ. ἐπιστρεφῶς μὲ ζωηρότητα.—κοίη=ἀττ. ποίᾳ (ώς ἐπίρρ.) πῶς.—τοῦτο μέν... τοῦτο δὲ ἀφ’ ἐνὸς μέν... ἀφ’ ἐτέρου δέ.—εῦ ἥκω εἴμαι καλά, ἀκμάζω.—ἐκγίνομαι (μετὰ δτκ.) γεννῶμαι εἰς τινα.—εῦ ἥκω τοῦ βίου (= τοῦ βιότου, τῶν χρημάτων) καλῶς ἔχω ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν, ἔχω σημαντικὴν περιουσίαν, εὐπορῶ.—ώς τὰ παρ’ ἥμιν (δηλ. ἔστι) σχετικῶς πρὸς τὰ παρ’ ἥμιν κατ’ ἔννοιαν: τούλάχιστον κατὰ τὴν ἴδικήν μας ἀντίληψιν.—πρὸς τοὺς ἀστυγ., πιθανῶς τοὺς Μεγαρεῖς.—κάλλιστα ἐνδόξως.—αὐτοῦ, τῇ (= ἀττ. ἦ) ἐκεῖ, ὅπου.

Κεφ. 31. εἰπας=ἀττ. εἰπών.—προετρέψατο τὸν Κ., δηλ. εἰρωτᾶν.—ἐπειρώτα, ὑποκμ.: ὁ Κροῖσος.—πάγχυ = ἀττ. πάνυ

πάντως, χωρὶς ὅλο.—δευτερεῖα φέρω λαμβάνω τὴν δευτέραν θέσιν
(τῆς εὐδαιμονίας).—γῶν=ἀττ. γοῦν τοὺλάχιστον.

βίος=βίοτος (κεφ. 30).—ὑπῆν=ὑπῆρχε.—ἀεθλοφόρος ὁ ἀ-
ποκομίζων τὸ βραβεῖον, νικητὴς (εἰς ἀγῶνα).—δρτή=ἀττ. ἔορ-
τή.—ζεῦγος ἄμαξα συρομένη ὑπὸ δύο βοῶν.—ἱρὸν=ἀττ. ἱερόν.—
ἐν ὥρῃ ἐγκαίρως.—ἐκκλήσιμαι ἐμποδίζομαι ἐκκλησιόμενοι τῇ ὥρῃ
(δηλ. τοῦ ἐπισχεῖν) ἐπειδὴ δὲν εἶχον πλέον καιρὸν νὰ περιμένουν.—
ζεύγλη τὸ καμπύλον μέρος τοῦ ζυγοῦ, εἰς τὸ ὄποιον ἐμβαίνει ὁ τρά-
χηλος τοῦ ζώου.—σφι ὑπ' αὐτῶν.—διακομίζω μεταφέρω.

διέδεξε=ἀττ. διέδειξε διαδείκνυμι δεικνύω φανερό.—ἐν τού-
τοισι διὰ τούτων: διὰ τούτου, τὸ ὄποιον συνέβη εἰς αὐτούς.—ζώ-
ειν=ἀττ. ζῆν.—μακαρίζω τινός τι μακαρίζω τινὰ διὰ τι.—οἴων
τέκνων = ὅτι τοιούτων τέκνων.—ἐκύρησε,, τοῦ κυρέω τυγ-
χάνω.—φήμη ἐπαινετικοὶ λόγοι.—ἀντίον ἀπέναντι.—μιν' αὐτήν. —
ἐν τέλει τούτῳ (δηλ. τοῦ βίου) ἔσχοντο προσεκολλήθησαν (ἔ-
μειναν) εἰς τοῦτο τὸ τέλος τῆς ζωῆς των: εὗρον τοῦτο τὸ τέλος τῆς
ζωῆς των.

Κεφ. 32. σπερχθεὶς ὀργισθεὶς: τοῦ σπέρχομαι.—τοι=ἀττ.
σοι (δτκ. τοῦ ποιητκ. αἰτίου).—ἀπορρίπτω ἔς τὸ μηδὲν θεωρῶ
ώς μηδαμινὸν πρᾶγμα, περιφρονῶ.—ποιῶ τινα ἄξιον τινος θεωρῶ
τινα ἄξιον νὰ συγκριθῇ με τινα.—ταραχώδης ἀγαπῶν νὰ ταράττῃ.—
οὔρος=ἀττ. ὄροιν.—ζόη=ἀττ. ζωή.—προτίθημι θέτω.—ἡ
ἔτερη τῇ. ἔτέρη ἡ μία τὴν ὅλην.—τὸ παράπαν παντελῶς συγνά
μετ' ἀρνήσεως: τὸ παράπαν οὐδένεν οὐδόλως.

πᾶν ἔστι ἀνθρωπὸς συμφορὴ ἐξ ὀλοκλήρου ὁ ἀνθρωπὸς εἶναι
τύχη (παίγνιον τῆς τύχης): πᾶν δὲ τι εἶναι, ἔχει καὶ πράττει ὁ ἀνθρω-
πος, ἔξαρταται ἐκ τῆς τύχης.—μέγα (ἐπίρρ.) πολύ, ὑπερβολικά.—
ἔκεινο, τὸ εἴρεο (=ἀττ. ἥρου) με=τὸ ὅλβιον εἶναι.—οὔκω=
ἀττ. οὕπω.—αἰώνιν βίος.—οὐ...τι οὐδόλως.—δ ἐπ' ἡμέρην ᔁχων
δ ᔁχων τὸ καθημερινόν του.—εἰ μὴ οἱ (=αὐτῷ) ἡ τύχη ἐπίσποιτο
ἐκτὸς ἐὰν ἥθελεν ᔁχει τὴν τύχην (κυρ.: ἥθελε τὸν παρακολουθήσει ἡ
τύχη).—τελευτῶ εὗ τὸν βίον τελειώνω καλὰ τὴν ζωήν μου.—χρῆμα
πρᾶγμα.—κῆ =ἀττ. πῆ πῶς.—ὑποδείκνυμι ὅλβον δεικνύω μικράν
τινα ἀκτῖνα εὐτυχίας.—πρόρριζος ἐκ τῆς ρίζης, καθ' ὀλοκληρίαν.

Κεφ. 33. οὐ κως (=ἀττ. οὐ πως) κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδόλως.—χαρίζομαι τινι λέγω εὐάρεστον εἰς τινα, εὐχαριστῶ τινα.—οὐδενός λόγου ποιοῦμαι τινα θεωρῶ τινα ἀνάξιον λόγου, περιφρονῶ τινα.—ἀποπέμπομαι ἀπομακρύνω ἀπὸ πλησίον μου.—κάρτα λίαν, πολύ.—ἀμαθής ἀνόητος.—μετεῖς (=ἀττ. μεθείς,) τοῦ μεθίμηι ἀφήνω κατὰ μέρος, παραβλέπω.

Κεφ. 86. ἔσχον κατέλαβον, ἐκυρίευσαν (548).—ἀρξαντα ἔτεα τ., δηλ. ἀπὸ τοῦ 560 - 546 π.Χ.—χρηστήριον χρησμός: εἰς τὸν Κροῖσον πρὸ τῆς ἐκστρατείας του κατὰ τοῦ Κύρου εἶχε δοθῆ ἀπὸ τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν ὁ ἔξης διφορούμενος χρησμός: ἦν στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.—καταπαύω καταλύω.—συννήσας, τοῦ συννέω συσσωρεύω.—πυρὴ ἔνδια διὰ πυράν,—πέδαι δεσμά,—ἀκροθίνια (κτυρμ.) ὡς ἀπαρχὰς τῶν λαφύρων.—ταῦτα, καθ' ἔλξιν ἀντί: τούτους (δηλ. τοὺς 14 Λυδούς καὶ τὸν Κροῖσον).—καταγίζω (=ἀττ. καθαγίζω) ἀφιερώνω.—ὅτεω =ἀττ. ὅτω· ὅδστις δὴ ἔνας οἰօσδήποτε.—ἐπιτελῶ εὐχὴν ἐκπληρῶ τάξιμον.—δαιμῶν θεός.—βύομαι τινά τινος λυτρώνω, σώζω τινὰ ἀπό τι. ἐσέρχεται τινί τι ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος κατιτί.—οἱ ὑπ' αὐτοῦ (τοῦ Σόλ.).—σὺν θεῷ κατὰ θείαν ἔμπνευσιν.—ἄρα λοιπόν.—προσίσταται τινά τι =ἐσέρχεται τινί τι.—ώς -μιν προσστήναι, ἐν πλαγίῳ λόγῳ κεῖται οὐχὶ σπανίως παρ' Ἡροδότῳ μετὰ χρονικὸν σύνδεσμον ἀπαρέμφατον: καθὼς τοῦ ἥλθεν εἰς τὸν νοῦν.—ἀνενεικάμενον =ἀττ. ἀνενεγκάμενον· ἀναφέρομαι βαθειὰ ἀναπνέω.—ἐκ, ἐδῶ κεῖται χρονι.: ὕστερα ἀπό.—τίνα τοῦτον=τὶς οὗτος εἴη, ὃν.—καὶ τοὺς=καὶ τούτους.—τέως ἐπὶ τινα χρόνον.—μετὰ δέ, βλ. κεφ. 30.—ώς, αἰτιγκ.—τὸν ἀν... ἐλθεῖν=(τοῦτον ἐπικαλέομαι), τὸν (=ὸν) πᾶσι τυράννοισι ἐς λόγους ἐλθεῖν προετίμησα ἀν μεγάλων χρημάτων ἐκεῖνον, τοῦ ὅποιου μίαν συνδιάλεξιν μὲ δλους τοὺς βασιλεῖς ἥθελον θεωρήσει ὑπερτέρων πολλῶν χρημάτων.—ἀσημος ἀσαφής, ἀκατανόητος.—τὰ λεγόμενα τί ἐσήμαινον οἱ λόγοι του.—λιπαρῶ ἐπιμόνως, παρακαλῶ.—ὄχλος ἐνόχλησις.—ἀρχὴν (ἐπίρο.) καποτε.—ἀποφλαυρίζω ἔξευτελίζω, περιφρονῶ.—οἰα δὴ εἴπας=εἴπας οἰα δὴ εἴπεν ἀφοῦ εἴπεν, δ, τι εἴπεν (δηλ.; βλ. κεφ. 32).—ώς τε=καὶ ώς· ἐκ τοῦ ἔλεγε.—τῇ (= ἀττ. ἦ) ὄπως, καθώς.—οὐδέν τι οὐδόλως.—ἐς ἐωυτὸν ἀναφορικῶς πρὸς

αὐτὸν (δὴλ. τὸν Κροῖσον).—λέγων, ὁ Σόλων.—παρὰ σφίσι αὐτοῖσι κατὰ τὴν κρίσιν τῶν.

ἀμμένης (= ἀπτ. ἡμμένης), παθτκ. πρκμ. μτχ. τοῦ ἀπτω. — τὰ περιέσχατα τὰ πέριξ κάτω μέρη. — μεταγινώσκω μεταβάλλω γνώμην, μετανοῶ. — ἐννώσαντα = ἀπτ. ἐννοήσαντα ἐννοῶ σκέπτομαι. — τίσις τιμωρία, ἐκδίκησις (τῶν θεῶν). — ἐπιλέγομαι ἀναλογίζομαι. — ἔστι ἀσφαλέως ἔχον = ἀσφαλέως ἔχει = ἀσφαλές ἔστι. — τὴν ταχίστην (όδόν) τάχιστα. — καὶ τοὺς π. = καὶ τούτους π.

Κεφ. 87. ὥρα = ἀπτ. ἐώρα. — καταλαμβάνω «σταματῶ», ἐμποδίζω. — ἐπιβώσασθαι (= ἀπτ. ἐπιβοήσασθαι), τοῦ ἐπιβοῶ. — κεχαρισμένος εὐάρεστος, εὐπρόσδεκτος. — τὸν μὲν = τοῦτον μέν. — ἔκ, γρονικῶς πρβλ. κεφ. 86 «ἔκ πολλῆς ἡσυχίης». — συντρέχω συναθροίζω, συσσωρεύομαι. — ἔξαπίνης ἔξαρφα. — καταρρήγνυται χειμῶν γίνεται μεγάλη κακοκαιρία. — λάβρος ὄρμητικός. — ὕει ὕδατι πίπτει βροχή. — ἀνέγνωσα (ἀόρ. α' τοῦ ἀναγινώσκω) ἔπεισα. — αἴτιος δ 'Ελλ. θεός, ὑπαινίσσεται τὸν χρησμὸν, περὶ τοῦ ὅποίου βλ. κεφ. 86. — ἐπαείρας = ἀπτ. ἐπάρας ἐπαίρω παρακινῶ, προτρέπω. — κου = που ἵσως.

Κεφ. 88. κάτισε = ἀπτ. καθίσε (τοῦ καθίζω). — ἐν πολλῇ προμηθίῃ ἔχω τινὰ ἐν μεγάλῃ ὑπολήψει ἔχω τινά, σέβομαι, ἐκτιμῶ τινα.

Κεφ. 93. θώματα (= θαύματα) ἀξιοθαύμαστα πράγματα. — οὐ μάλα οὐδαμῶς, οὐδόλως. — πάρεξ (μετὰ γνκ.) ἐκτός, πλήν, ἔξαιρέσει τινός. — Τμῶλος ὅρος ἐν Λυδίᾳ. — καταφέρομαι φέρομαι πρὸς τὰ κάτω. — ψῆγμα (χρυσοῦ) κόνις χρυσοῦ. — πολλὸν = ἀπτ. πολύ. — παρέχομαι ἔχω. — χωρίς = πάρεξ. — Ἄλυάττεω, βλ. κεφ. 6. — σῆμα τάφος, μνημεῖον. — κρηπὶς βάσις, θεμέλιον. — τὸ ἄλλο τὸ λοιπὸν μέρος.

Κεφ. 94. νόμος συνήθεια, ἔθιμον. — χρέωνται = ἀπτ. χρῶνται. — τῶν ἴδμεν, βλ. κεφ. 6. — κάπηλος μικρέμπορος, μεταπράτης. — παίγνια παιγνίδιον. — κατεστεώσας (= ἀπτ. καθεστώσας) συνήθεις, ἐν χρήσει. — ἔξεύρημα ἐφεύρεσις. — Τυρσηνία = Τυρρη-

νία· αὕτη — καλουμένη καὶ Ἐπρούρια — χώρα κατὰ τὰ δυτικὰ τῆς μέσης Ἰταλίας ἀνταποκρινομένη περίπου πρὸς τὴν σημερινὴν Τοσκάνην.

Μάνεω, ὁ Μάνης καὶ δ. "Ἄτυς μυθικοὶ βασιλεῖς τῶν Λυδῶν.—τέως, βλ. κεφ. 86 (ἐν σελ. 227). — διάγω λιπαρῶν ζῶ μὲ νπομονήν, ὑπομένω. — ὡς οὐ παύεσθαι ἀφοῦ δὲν ἔπαυεν περὶ τοῦ ἀπρμφ. μετὰ τὸν σύνδεσμον ὡς βλ. κεφ. 86 « ὡς -μιν προσστῆναι ». — ἄκος, εος (τὸ) θεραπεία. — δίζημαι ζητῶ. — ἐπιμηχανῶμαι μηχανῶμαι. ἐπινοῶ σχέδια ἐναντίον τινός. — εἰδεα = ἀττ. εἰδη. — πεσσός ψῆφος ὥσειδής, στρογγύλου ἢ ὅλου σχήματος (κν. πέτρα, βόλι, πούλι). — οἰκηιεῦνται = ἀττ. οἰκειοῦνται οἰκειοῦμαι οἰκειοποιοῦμαι. — ἡ μὲν ἔτερη... ἡ δὲ ἔτερη ἡ μὲν μία... ἡ δὲ ὅλη. — σιτία τροφαί. — δυῶν (= ἀττ. δυοῖν) δέοντα πλὴν δύο.

ἐπείτε (= ἀττ. ἐπεὶ) δὲ οὐκ ἀνιέναι - ἀλλ'... βιάζεσθαι, βλ. ἀνωτέρω « ὡς οὐ παύεσθαι ». — ἀνίημι μετριάζω, παύω. — βιάζομαι στενοχωρῶ, πιέζω. — διαιρῶ δύο μοίρας Λυδῶν πάντων χωρίζω ὅλους τοὺς Λυδούς εἰς δύο μοίρας (μέρη). — ἐπὶ μονῇ διὰ νὰ μένῃ (ἐν Λυδίᾳ). — ἐπὶ τῇ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων = ἐπὶ ταύτῃ τῶν μοιρέων, ἡ ἐλάγχανε. — ἡ μοῖρα λαγχάνει μένειν πίπτει ὁ κλῆρος εἰς τὴν μοῖραν νὰ μένῃ. — προστάσσω ἐμαυτὸν ἐπὶ τινὶ τάσσω τὸν ἔαυτόν μου νὰ εἴναι ἀρχηγὸς (ἐπὶ) τινος. — ἐπὶ δὲ τῇ... = ἐπὶ δὲ τῇ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων ἀπαλλάσσεσθαι τὸν βασιλέα προστάσσειν τὸν ἔωτοῦ παῖδα ἀπαλλάσσομαι ἀναχωρῶ. — ἔξιέναι, ἐκ τοῦ λαχόντας. — μηχανῶμαι κατασκευάζω. — χρηστὸς χρήσιμος. — ἐπιπλα σκεύη. — κατὰ ζήτησιν διὰ νὰ ζητήσουν. — βίος πόρος ζωῆς. — ἐς δ ἔως ὅτου. — παραμείβομαι παραπλέω — "Ομβρικοὶ ἡ "Ομβροι λαὸς τῆς Ἰταλίας κατὰ τὰ βόρεια τοῦ Ἀπεννίνου ὅρους. — τὸ μέχρι τοῦδε μέχρι σήμερον. — ἐπὶ τοῦ παιδός ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ. — ἀνάγω φέρω (διὰ θαλάσσης εἰς τινὰ τόπον). — ποιεῦμαι τὴν ἐπωνυμίαν λαμβάνω τὸ ὄνομα.

Κεφ. 131. ἐν νόμῳ ποιεῦμαι θεωρῶ (ὡς) νόμιμον, συνηθίζω. — νηοὺς = ἀττ. ναούς. — μωρίην ἐπιφέρω τινὶ ἀποδίδω μωρίαν εἰς τινα, θεωρῶ τινα μωρόν. — ὡς μὲν (= γε) ἐμοὶ δοκέειν, τὸ ἀπρέμφ. ἀπολύτως: καθὼς ἐγώ τούλάχιστον νομίζω. — ἀνθρωποφυῆς ἀνθρωπόμορφος. — κατά περ = ἀττ. καθ' ἀπερ ἀκριβῶς ὡς (ὅπως). — νομίζω ἔχω τὴν συνήθειαν. — ἔρδω πράττω. — ἔρδω θυσίας προσ-

φέρω θυσίας. — Δία, ύπό τὸν Δία ἐννοεῖ ὁ Ἡροδ. τὸν ὑπέρτατον θεὸν τοῦ φωτὸς παρὰ τοῖς Πέρσαις "Αχουρα Μασδά. — ἡλίω, δηλ. τῷ Μίθρᾳ. — ἐπιμανθάνω μανθάνω μετὰ ταῦτα. — Οὐρανή, ἐπώνυμον τῆς Ἀφροδίτης τὸ περσικὸν ὄνομα τῆς θεᾶς ἥπερ Ἀναίτιος.

Κεφ. 132. ἥδε κατέστηκε εἶναι τοιαύτη, γίνεται ὡς ἔξης. — ἀνακαίουσι ἀνάπτουν (δηλ. ἐπὶ τῶν βρυμῶν). — οὐ σπονδῆ... οὐλῆσι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς "Ελληνας. — στέμματα στέφανοι. — ὀλαὶ χονδροαλεσμέναι κριθαὶ (διὰ τῶν ὅποιων ἐπασπαλίζετο — παρ' "Ελλησιν — ἡ κεφαλὴ τοῦ θύματος πρὸ τῆς θυσίας). — τῶν δέ... = ὡς ἀν (= δταν) θέλῃ τις θύειν ἐκάστω τούτων (τῶν θεῶν). — καλῶ ἐπικαλοῦμαι. — ὁ τιήρης = ὁ τιάρας ἡ ἡ τιάρα (κάλυμμα τῆς κεφαλῆς φερόμενον παρὰ τῶν ἀρχαίων Περσῶν εἰς ἐπισήμους ἰδία περιστάσεις. — ἐστεφανωμένος τὸν τιήρην μυρσ. μ., κατὰ ταῦτα παρὰ Πέρσας μόνον ὁ θυσιάζων ἔφερε στέφανον καὶ τοῦτον ὅχι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς γυμνῆς. — ὡς ἐφέρετο παρ' "Ελλησιν —, ἀλλὰ περὶ τὴν τιάραν. — οὐ οἱ = οὐκ οἱ (= αὐτῷ). — ἐγγίνεται (ἀπρόσ.) ἐπιτρέ πεται. — ἑωυτῷ... ἰδίη = ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ ἰδίη ἑωυτῷ μούνῳ ἀρᾶμαι εὔχομαι. — ὁ δὲ = ἀλλά. — γίνομαι ἐν περιέχομαι (περιλαμβάνομαι) εἰς. — ἐπεάν = ἀπτ. ἐπάν. — διαμιστύλλω κατὰ μέρη κόπτω εἰς τεμάχια. — ἴρηιον = ἀπτ. ἵερεῖον. — ἔψω βράζω. — νποπάσσω πάσσω (σκυρπίζω, στρώνω) ὑποκάτω. — ποίη = ἀπτ. πόσα γλόη, γόρτον. — ἀπαλὸς τρυφερός. — τρίφυλλον, τὸ νῦν λεγόμενον «τριφύλλι». — ἔθηκε (γνωμικ. ἀόρ.) διν, δ Ἡρόδ. πολλάκις συνδέει τὸν γνωμικὸν ἀόρ. μετὰ τοῦ διν (= οὖν), ὅταν θέλῃ νὰ δηλώσῃ τὴν ἐνέργειαν ὡς ταχέως ἐπακολουθοῦσκον : ἔπειτα θέτει. — διατίθημι διευθετῶ. — μάγιος, οὕτω παρὰ τοῖς Πέρσαις ἐκαλεῖτο ὁ ἵερεὺς. — ἐπαείδω (= ἀπτ. ἐπάρδω) ψάλλω. — ἐπαοιδὴ (= ἀπτ. ἐπωδὴ) ὕμνος, προσευχή. — οἴην.. τὴν ἐπαοιδήν, κατ' ἔννοιαν : ὅπως ὀνομάζουν ἐκεῖνοι τὸν ὕμνον (αὐτὸν) ἐν τούτῳ τῷ ὕμνῳ, δηλ. τῇ θεογονίῃ, ἐγίνετο ἐπίκλησις ὅλων τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων. — ἐπέχω περιμένω. — ἀποφέρομαι λαμβάνω μαζί μου. — χρᾶται (αὐτοῖς) ὅ τι μιν λόγος αἰρέει μεταχειρίζεται αὐτὰς εἰς ὅ, τι θέλει (κυρ. : εἰς ὅ, τι τὸν πείση εἰς οἵσδήποτε λόγος).

Κεφ. 133. τῇ (= ἀπτ. ἡ), δτκ. χρονκ. — πλέω = ἀπτ. πλείω.

—δαις, δαιτὸς φαγητόν, γεῦμα. — τῶν ἄλλων = η ἐν τῇσι ἀλλήσι ήμέρῃσι. — δικαιῶ κρίνω δίκαιον. — εύδαιμων πλούσιος. — πρότιθέαται = ἀττ. προτίθενται. — δλος δλόκληρος, ἀκέραιος. — δπτὸς ψυητός. — τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων τὰ μικρὰ ζῶα, δηλ. πρόβατα καὶ αἶγες (χν.: γιδοπρόβατα). — σῖτος (ἐν τῷ πληθ.: τὰ σῖτα) τροφή, φαγητόν. — ἐπιφορήματα πρόσθετα ἐδέσματα, τραγήματα μετὰ τὸ δεῖπνον (γλυκύσματα, καρύδια, ὀμύγδαλα, σῦκα κ.τ.τ.). — ἀλῆς εἰς ἐν δλον ἡθροισμένος, διὰ μιᾶς ἐν τῷ πληθ. ἀλέα (οὐδ.) = δλα διὰ μιᾶς. — σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι ὅτι τρώγοντες (φαγητὰ) παύουν μόνον νὰ πεινοῦν (δὲν χορταίνουν). — ἀπὸ δείπνου μετὰ τὸ δεῖπνον. — παραφορῶ = παραφέρω φέρω καὶ θέτω ἐμπρός τινος, παραθέτω. — ἐσθίοντας... = οὐκ ἀν παύεσθαι ἐσθίοντας. — κάρτα, βλ. κεφ. 33. — προσκέαται = πρόσκεινται πρόσκειμαι οἰνῳ εἷμαι ἔκδοτος εἰς τὸν οἶνον. — ἄδη, ἀδρ. τοῦ ἀνδάνω ἀρέσκω. — νήφω εἷμαι νηφάλιος, δὲν ἔχω πίει οἶνον. — προτιθεῖ = ἀττ. προτίθησι. — στέγαρχος οἰκοδεσπότης. — ἐν τοῦ = οὗ ἐν τῷ οἴκῳ. — μετιεῖσι = ἀττ. μεθιάσι· μεθίημι ἀφήγω κατὰ μέρος, ἀπορρίπτω. — προβούλευομαι συζητῶ, συσκέπτομαι. — ἐπιδιαγινώσκω ἐκ νέου κρίνω, ἔξετάζω.

Κεφ. 134. διαγινώσκω τινὶ διακρίνω ἀπό τι. — ὅμοιοι τῆς αὔτῆς (κοινωνικῆς) θέσεως η τάξεως. — προσαγορεύω χαιρετίζω. — οὔτερος = δ ἔτερος. — ἀγεννής ὁ ἐκ ταπεινῆς καταγωγῆς.

Κεφ. 135. ἐκ πάντων ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους. — ἄγχι πλησίον. — τοὺς δευτέρους, δηλ. τοὺς γείτονας τῶν πλησιέστατα οἰκούντων. — κατὰ λόγον κατ' ἀναλογίαν (τῆς ἀποστάσεώς των). — προβαίνω προχωρῶ. — οἰκημαι, βλ. κεφ. 28. — ἐκαστάτω, ἐπίρρ. ὑπερθ. τοῦ ἕνας μακράν. — μακρῶ = πολύ. — ἀντέχομαι τῆς ἀρετῆς = μετέχω τῆς ἀρετῆς. — νόμαια = νόμιμα (θειμα). — προσίεμαι (παρα) δέχομαι. — ἀνδρῶν μάλιστα = ἐκ πάντων.

Κεφ. 136 - 137. ἀπὸ πενταέτεος (δηλ. παιδός), κατ' ἔννοιαν: ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας. — ἀληθίζομαι = ἀληθεύω λέγω τὴν ἀλήθειαν. — δίαιταν ἔχει = διαιτᾶται. — ἄση, κυρ.: κόρος ἀγδία: ἐδῶ: λύπη. — προσβάλλω προξενῶ. — νυν = τοίνυν. — νόμος συνήθεια. — ἔρδω τινά ἀνήκεστον πάθος πράττω εἰς τινα

πρᾶξιν, ἡ ὅποια εἶναι ἀνεπανόρθωτος βλάβη: φονεύω τινά.—**ὑπούργημα** ὑπηρεσία, ἐκδούλευσις.

Κεφ. 138. ἀσσα = ἀτινα.— νενόμισματι θεωροῦματι.—**ἀναγκαίη**=ἀνάγκη.—**ἐναπονίζω** (μέσο. **ἐναπονίζομαι**) τι ἀπονίπω,
ἐκπλύνω τι μέσα εἰς τι.— περιορῶ ἐπιτρέπω, ἀνέχομαι.

Κεφ. 140. ἀτρεκέως μετὰ βεβαιότητος.— ως κρυπτόμενα ώς
μυστικά.— σαφηνέως = σαφῶς.— **νέκυς** = νεκρός.— **ὅρνις** ὅρνε-
ον.— **ἔλκω** σπαράσσω.— **κατακηρῶ** (-ώ) περικαλύπτω (περιαλεί-
φω) μὲ κηρόν.— δὲ ὅν ἐν πάσῃ περιπτώσει.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Κεφ. 1. **τῆς** = ἀττ. **ἥς**.— προεῖπε, ἀόρ. β' τοῦ προαγορεύω
δημοσίᾳ παραγγέλλω, διατάσσω.— **νομίζω** ώς θεωρῶ ώς.— **στρατη-λασίνη** = **στρατεία**.— **ἐπικρατῶ** τινος εἴμαι κύριός τινος.

Κεφ. 2. **Ψαμμήτιχος** ἔβασίνευσεν ἀπὸ τοῦ 663 - 609 π.Χ.—
γενοίατο = ἀττ. γένοιντο.— ἀπὸ τούτου (**τοῦ χρόνου**) ἀπὸ τότε,
ἔκτοτε.— πόρον τούτου ἀνευρεῖν ν' ἀνεύρη μέσον, διὰ νὰ μάθῃ τοῦτο
(δηλ. τίνες ἥσαν οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων).— **ἐπιτεχνῶμαί** τι μη-
χανῶμαι, ἐπινοῶ τι.— δὲ **ἐπιτυχῶν** ὁ πρῶτος ἀνθρωπος, τὸν ὅποιον
ἀπαντᾷ τις: ὁ τυχών.— **ἀντίον** (μετὰ γενκ.) ἐνώπιόν τινος.— ἵημι
ἢ ῥήγνυμι φωνὴν ἐκβάλλω φωνὴν.— **στέγη** τόπος κεκαλυμμένος
διὰ στέγης, διωμάτιον.— ἐπ' ἐώυτῶν καθ' ἐστά, μόνα.— τὴν ὥρην
κατὰ τὸν ὥρισμένον χρόνον.— **ἐπαγινέειν**, **ύποκ.**: τὸν ποιμένα: ἐπα-
γινέω κομίζω.— πλήσαντα, **ύποκ.** τὸν ποιμένα: τοῦ πίμπλημι.—
τᾶλλα διαπρήσσεσθαι νὰ ἐκτελῇ τὰς ἄλλας του ἐργασίας.— **ἄσημος**
ἄναρθρος, ἀκατάληπτος.— **κνύζημα** φωνή, κλαυθμορισμὸς (νηπίου).

δρέγω ἐκτείνω.— **ἥσυχος** ἦν δὲν εἶπε τίποτε.— **πολλὸν** (=
ἀττ. πολὺ) συχνάκις ἐπαναλαμβανόμενον.— **ἔπος λέξις**.— **σημαίνω**
φανερώνω.— **ἔς** **ὄψιν** ἐνώπιον.— **πρῆγμα**, **ἔδω**: ἀπόπειρα, δοκιμή.—

σταθμῶμαί τινι συμπεραίνω ἀπό τι. — συγχωρῶ συναινῶ, παραδέχομαι. — γενέσθαι ὅτι ἔγινε τὸ πρᾶγμα. — ιρέων = ἀττ. ιερέων. — τοῦ Ἡφαίστου, οἱ Ἔλ. πρὸς τὸν Ἡφαίστου ἐπάυτιζον τὸν θεὸν τῶν Αἰγυπτίων Φθά. — μάταιος ἀπερίσκεπτος, ἀνόητος. — ἐκτάμνω (= ἀττ. ἐκτέμνω) ἀποκόπτω. — ποιεῦμαι τὴν δίαιταν τῶν παιδίων διατάσσω νὰ ζῶν τὰ παιδία.

Κεφ. 4 - 5. ἔλεγον, οἱ Αἰγύπτιοι ιερεῖς. — Μίν ἡ Μήνης ἐβασίλευσε περὶ τὸ 3400 π.Χ. πρὸ τοῦ Μήνη ἐβασίλευον θεοί. — νομοῦ, ὅλη ἡ Αἴγ. ἥτο διηρημένη εἰς νομούς, οἱ ὄποιοι, ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὠρίζοντο διὰ διαιρύγων Θηβαϊκὸς νομὸς = ἡ ἄνω Αἰγύπτος. — ὑπερέχον ἔστι εἶναι ὑπὲρ τὸ ὕδωρ. — ἔνερθε κάτωθεν. — **Μοῖρις** (-ιος καὶ -ιδος) λίμνη, βλ. χάρτ. τῆς Αἰγύπτου (ἐν τέλει τοῦ βιβλ. πίν. IV). — ἀνὰ τὸν ποταμὸν διὰ τοῦ ποταμοῦ (δηλ. τοῦ Νείλου). — **δῆλα** = δῆλόν (ἔστι). — **Αἴγυπτος**, ἐδῶ: τὸ μέρος τῆς Αἰγύπτου· νοεῖται τὸ Δέλτα τοῦ Νείλου. — **ναυτίλλομαι** ταξιδεύω διὰ θαλάσσης. — **ἐπίκτητος** γῆ νεωστὶ κτηθεῖσα γῆ, γῆ δηλ. ἥτις ἥτο πρότερον ὑπὲρ τὸ ὕδωρ. — καὶ τὰ κατύπερθε ἔτι ἀκόμη καὶ ἡ χώρα ἡ ὑπεράνω. — ἔτερον τοιοῦτο παρόμοιόν τι (δηλ. ἐπίκτητος γῆ καὶ δῶρον τοῦ Νείλου). — χώρα ἔδαφος. — **ἡμέρης δρόμος** ὅσον δύναται τις νὰ τρέξῃ ἐντὸς μιᾶς ημέρας (περὶ τὰ 1300 στάδια). — **κατεῖς** (= ἀττ. καθεῖς) ἢν ρίψῃς τοῦ **καθίημι**. — **καταπειρητηρίη** ὅργανον ναυτικόν, μὲ τὸ ὄποιον τὸ βάθος τῆς θαλάσσης εὑρίσκουν καὶ μετροῦν βυθίζοντες αὐτό, δηλ. ἡ βολίς. — **ἀνοίσεις**, μέλλ.. τοῦ ἀναφέρω φέρω ἐπάνω, ἐκβάλλω. — **ἐν ἔνδεκα ὁργυιῇσι** εἰς βάθος ἔνδεκα ὁργυιῶν ἡ **ὁργυιὰ** = 2 μέτρα (περίπου). — πρόχυσις τῆς γῆς ἡ γῆ ἡ σχηματισθεῖσα ἐκ προσχώσεως. — **ἐπὶ τοσοῦτό ἔστι** ἔως τόσον ἔκτείνεται.

Κεφ. 10. κατά περ, βλ. I, 131 (σελ. 229). — **"Ιλιον πόλις τῆς Τρωϊκῆς χώρας**, μεταξὺ τῶν δύο ποταμῶν Σιμόεντος καὶ Σκαμάνδρου. — **Τευθρανία** πόλις τῆς Μυσίας παρὰ τὸν Κάικον ποταμόν. — **"Εφεσος** πόλις τῆς Ιωνίας παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Καύστρου ποταμοῦ. — **Μαιάνδρου πεδίον** ἡ παρὰ τὸν Μαιάνδρον — ποταμὸν τῆς Μ. Ἀσίας — πεδιάς. — **ώς εἶναι ἐφ'** ὅσον εἶναι δυνατόν. — **συμβάλλω** παραβάλλω, συγκρίνω. — οἱ προσχώσαντες ποταμοὶ ταῦτα τὰ

χ. οἱ ποταμοί, οἱ ὅποιοι ἐσχημάτισαν τοὺς τόπους αὐτοὺς διὰ τῆς καταθέσεως ἥλυος, νοοῦνται οἱ ποταμοὶ Σιμόεις (Σκάμανδρος), Κάικος, Κάϋστρος, Μαίανδρος. — πλήθεος πέρι ως πρὸς τὴν ἀφθονίαν τῶν ὕδατων.

Κεφ. 11. τῆς Ἀραβίης χ. κόλπος, ἐννοεῖται ὁ Ἀραβικὸς κόλπος (ὁ κόλπος τοῦ Σουέζ): βλ. χάρτ. τῆς Αἰγύπτου. — πρόσω μακράν. — ἔσέχω ἐκτείνομαι. — ἔτερος τοιοῦτος, βλ. κεφ. 5 «ἔτερον τοιοῦτο». — δοκέω καὶ ὑποθέτω. — γενέσθαι ὅτι ὑπῆρξε κάποτε. — διό μέν, δηλ. ὁ Αἰγυπτιακὸς κόλπος. — ἐκ τῆς βορηίης θ., δηλ. τῆς Μεσογείου. — ἐκ τῆς νοτίης, δηλ. τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. — φέρω ἐπὶ εἰσχωρῶ εἰς. — μιν αὐτὸν (δηλ. τὸν Ἀραβικὸν κόλπον). — τούτου, δηλ. τοῦ Νείλου. — (ἐκ) χώνυμαι πληροῦμαι διὰ τῆς ἥλυος ποταμοῦ, ἀποχερσοῦμαι. — ἔλπομαι νομίζω, ὑποθέτω. — καῦ γε δὴ πᾶς λοιπόν. — προαναισιμώ προαναλίσκω προαναισιμωμένος χρόνος παρελθὼν χρόνος. — τούτου, δηλ. τοῦ Αἰγυπτιακοῦ. — ἐργατικοῦ, καλεῖ ὁ Ἡρόδ. τὸν Νεῖλον ἐργατικὸν ἔνεκα τῆς ἐπενεργείας του πρὸς καρποφορίαν καὶ κατοίκησιν τῆς Αἰγύπτου.

Κεφ. 12. τὰ περὶ Αἴγυπτον ως πρὸς ὅσα ἀνέφερα περὶ τῆς Αἰγ. — ἡ Αἴγυπτος πρόκειται τῆς ἔχομένης γῆς ἡ Αἴγ. ἔξεχει πρὸς Β. περισσότερον ἢ ἡ γειτονική της γῆ (δηλ. ἡ Λιβύη). — ἄλμη ἄρμη, ὄλας, — ἐπανθεῖ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας (αὐτῶν, τῶν ὄρέων) ἀναβλαστάνει ως ἀνθος, ἀναφαίνεται. — δηλέομαι βλάπτω. — πρὸς δὲ πρὸς τούτοις δέ. — τῇ χώρῃ ως πρὸς τὴν γῆν, ως πρὸς τὸ ἔδαφος. — πρόσουρος γειτονικός. — προσείκελος κάπως ὅμοιος. — οὐ μὲν (= μὴν) οὐδὲ οὐδὲ βέβαια. — νέμομαι κατοικῶ. — μελάγγαιος καὶ καταρρηγνυμένη ἔχουσα ἔδαφος μέλιν καὶ εὐκόλως διαρρηγνυόμενον (ἔχον χαράδρας καὶ ύγραστα). — ὥστε ἔοισσαν (= ἀτε οὖσαν) ἥλυν ἀκριβῶς διότι αὐτὸν (τὸ ἔδαφος) εἶναι λάσπη, ἔχει σχηματισθῆ ἀπὸ λάσπην. — πρόχυσις χώματα. — κατενηνειγμένην, τοῦ καταφέρομαι (βλ. I, 93). — ὑποφαμμοτέρη κάπως ἀμμώδης. — ἀργιλωδεστέρη μᾶλλον ἀργιλώδης (λευκὴ καὶ καθαρά). — ὑπόπετρος ὀλίγον πετρώδης.

Κεφ. 35. θωμάσια = θώματα (βλ. I, 93). — παρέχομαι δεικνύω. — πρὸς ἐν συγκρίσει πρός. — εἰρήσεται = ῥηθήσεται. — ἄμα τῷ

ούρανῷ... ἔκτὸς τοῦ ὅτι ὁ οὐρανός, καθὼς ὁ οὐρανός...—έτεροῖος διαφορετικός. — τὰ πολλὰ πάντα ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὄλως. — ἔμπαλιν τινι τὸ ἐναντίον πρός τινα, διαφορετικὰ ἀπό τινα. — Ισταμαι καθιστῶ. — νόμος ἔθιμον. — ἐν τοῖσι παρ’ αὐτοῖς (δηλ. τοῖς Αἰγυπτίοις). — ἀγοράζω εἴμαι ἐν τῇ ἀγορᾷ. — καπηλεύω κάμινο μικρεμπόριον, λιανοπουλῶ. — κρόκη ὑφάδιον. — ἄχθος βάρος, φορτίον. — φορῶ φέρω.

Κεφ. 36. τῇ ἄλλῃ (χώρῃ) εἰς ἄλλα μέρη, ἄλλαχοῦ. — κομῶ ἀφήνω τὴν κόμην μακράν. — ἀμα κήδει ἐν πένθει, ὅταν πενθοῦν. — κέναρμαι τὴν κεφαλὴν κουρεύομαι. — ἵνανέται (κεκάρθαι) ἀρμόζει (εἶναι πρέπον) νὰ κουρεύωνται. — ὑπὸ τοὺς θανάτους ὅταν ἀποθάνῃ τις (ἐκ τῶν συγγενῶν). — ἀνήμηι ἀφήνω. — τέως ἔως τότε. — τοῖς ἄλλοις ἡ δίαιτα ἀποκέκριται χωρὶς οἱ ἄλλοι ζοῦν ὄλως χωριστά. — θηρία τὰ (κατοικίδια) ζῶα. — πυρὸς σῖτος. — ὄλλοι = οἱ ἄλλοι. — ποιεῦμαι τὴν ζόην ζῶ. — σιτία ἀρτας. — τὰς = ἄς. — ζειαὶ εἰδος σιτηροῦ, πιθ. τὸ ἀ σ π ρ ο σ ῥ τ ι. — μετεξέτεροι = ἔνιοι. — φυρῶ ζυμώνω. — τὸ σταῖς (γνκ. σταϊτὸς) ζύμη. — είμα ἔνδυμα. — ἔχει φορεῖ. — κάλος (= ἀττ. κάλως) σχοινίον πρὸς ἀνελκυσιν ἡ καθέλκυσιν τῶν ιστίων. — Ψήφοις λογίζομαι ἀριθμῷ διὰ λιθαρίων. — διφάσιος διπλοῦς. — ίρά, ἐννοοῦνται τὰ ιερογλυφικὰ γράμματα (τὰ ὅποια μετεχειρίζοντο οἱ ιερεῖς) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ δημοτικά, τὰ ὅποια μετεχειρίζετο ὁ λαός.

Κεφ. 78. συνουσία συναναστροφή, συμπόσιον. — εὔδαιμων πλούσιος. — ἀπὸ δείπνου γίνομαι τελειώνω τὸ δεῖπνον. — (ἡ) σορὸς θήκη, φέρετρον. — μεμιμημένον, πρκμ. ἐν πθτκ. σημασίᾳ τοῦ μιμούματος. — ἐς τὰ μάλιστα κατὰ τὸ πλεῖστον : κατα τὸ δυνατόν. — γραφῆ καὶ ἔργω διὰ τῆς ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς. — δσον τε (= ἀττ. δσον) περίπου.

Κεφ. 80. ἐπικτῶμαι κτῶμαι πρὸς τούτοις, ἀποδέχομαι. — συμφέρομαι τινὶ συμφωνῶ μέ τινα. — τόδε, αἰτ. τοῦ κατά τι. — εἴκω τινὶ τῆς ὄδοι ὀδοῦ ἀποσύρομαι ἐκ τῆς ὄδοι πρός τινος. — ἐκτράπομαι τρέπομαι ἔξω τῆς πορείας μου, πρὸς ἄλλο μέρος. — τοῖς πρεσβυτέροις ἔξ ἔδρης ὑπανίσταμαι σηκώνομαι ἐκ τῆς θέσεώς μου καὶ παραχωρῶ αὐτὴν εἰς τοὺς πρεσβυτέρους. — ἄλλοισι οὐδαμοῖσι = οὐ-

δενὶ ἄλλῳ (λαῷ τῶν Ἑλλ.). — προσαγορεύω, βλ. I, 134 (σελ. 231). — καθίημι καταβιβάζω.

Κεφ. 177. τότε, ὁ Ἀμασίς ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 570 - 526 π.Χ. — καὶ τὰ καὶ ὡς πρὸς τὰ. — ποταμοῦ, δηλ. τοῦ Νείλου. — πᾶς τις ἔκκστος. — βιοῦμαι πορίζομαι τὰ πρὸς τὸ ζῆν. — ἀποφαίνω δικαίην ζόνην ἀποδεικνύω (φέρω ἐνδείξεις) ὅτι ζῶ δικιώς (νομίμως). — ιθύνομαι (= ἀπειλήσκω), ἐδῶ: τιμωροῦμαι.

Κεφ. 178. μετεξέτεροι, βλ. κεφ. 36. — ἀποδείκνυμαι κάμνω. — ναυτίλλομαι, βλ. κεφ. 5. — τέμενος χρησιμώτατον ἵερὸν πολὺ συλληγαζόμενον. — Φάσηλις ἀρχαία πόλις ἐπὶ τῶν ὄριων τῆς Λυκίας καὶ Παμφυλίας. — προστάται ἐπιμεληταί. — μεταποιεῦνται, δηλ. τοῦ τεμένεος μεταποιοῦμαι ἰδιοποιοῦμαι, οἰκειοποιοῦμαι. — οὐδέν σφι (θηλ.) μέτεστι οὐδὲν δικιώματα ἔχουν αἴται (αἱ πόλεις). — ἐπὶ ἑωυτῶν δι' ἔχυτούς.

Κεφ. 179. ἐμπόριον πόλις ἐμπορική. — μὲν = μὴν βεβαίως. — ἀπόμνυμι ὄρκιζομαι ὅτι δὲν ἔπραξά τι, ἀρνοῦμαι δι' ὄρκου. — ἐς τὸ Κανωβικὸν (στόμα) εἰς τὸ στόμιον τοῦ Κανωβικοῦ βραχίονος τοῦ Νείλου. — οιά τέ ἐστι = οιόν τέ ἐστι. — πρὸς ἀντίους δι' ἐναντίους. — βᾶρις, -ιδος (Ιων. -ιος) μικρὸν ποταμόπλοιον. — Κυρηναῖοι κάτοικοι τῆς Κυρήνης, ἀρχαίας ἐλληνικῆς πόλεως τῆς βορείου Αφρικῆς. — φιλότητα συντίθεμαι τινι συνάπτω (κάμνω) φιλίαν μέ τινα.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Κεφ. 14. τεῖχος φρούριον. — διαπειρῶμαι τινος δοκιμάζω τι. — ψυχὴ γενναιότης ψυχῆς, γενναιοψυχία. — στέλλω ἐνδύω. — ὕδρεῖον στάμνα. — ἀπολέγω ἐκλέγω. — παρέρχομαι παρά τινα διέρχομαι, περνῶ πλησίον (ἔμπροσθέν) τινος. — ἀντικλαίω κλαίω ἀκούων ἄλλον κλαίοντα. — κακῶ (- ὁ) ταπεινώω, ἔξευτελίζω. — προορῶ βλέπω ἐμπρός μοι. — μανθάνω ἐδῶ: ἀναγνωρίζω.

δεύτερα (ἐπίρρ.) δεύτερον, μετὰ ταῦτα. — τὰ στόματα ἐγκεχαλινωμένοι ἔχοντες χαλινὸν εἰς τὸ στόμα. — τίνω ποιγήν τινι πλη-

ρώνω ποινήν, λαμβάνω τὰ ἀντίποινα, ἀντιτιμωροῦμαι διά τινα. — τοῖσι
ἀπολομ., ὁ Καμβύσης μετὰ τὴν ἥπταν τῶν Αἰγυπτίων παρὰ τὸ Ηγειρό-
σιον καὶ τὴν καταφυγήν των εἰς τὴν Μέμφιν εἶχε στείλει εἰς αὐτὴν
Μυτιληναίαν ναῦν μὲ κήρυκα Πέρσην, διὰ νὰ προτείνῃ εἰς τοὺς Αἰγυ-
πτίους νὰ παραδοθοῦν μὲ συνθήκας· οἱ Αἰγύπτιοι ὅμως, ὅτε εἶδον τὴν
ναῦν, ἐπελθόντες καὶ αὐτὴν κατέστρεψαν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἄνδρας, 200
τὸν ἀριθμὸν, ἔφόνευσαν. — δεινὰ ποιῶ «τὸ παίρνω βαρειά», ἀγα-
νακτῶ.

συνήνεικε = ἀττ. **συνήνεγκε** συμφέρει ὥστε (μετ' ἀπρωφ.)
συμβαίνει νά. — **ἀπῆλιξ** (ἀττ. = **ἀφῆλιξ**) ὁ ὑπερβάς τὴν μέσην ἡλικίαν
κλίνων πρὸς τὸ γῆρας. **ἀπηλικέστερος** ὀρκετὰ ἡλικιωμένος. — **ἐκ-**
πίπτω ἔκ τινος χάνω τι. — **τὰ ἔοντα** ἡ περιουσία. — **προσαιτῶ** τι-
να ζητῶ μὲ παρακλήσεις ἐλεημοσύνην παρὰ τινος. — **πλήττομαι** τὴν
κεφαλὴν κτυπῶ τὴν κεφαλὴν μου. — **ἄρα** βέβαια, φυσικά. — **ἐπ'**
ἔκαστη **ἔξόδῳ** εἰς κάθε πέρασμα.

διότι δὴ διατὶ ἔρχε. — **στείχω** βαδίζω. — **ἀνέβωσας** = ἀττ.
ἀνεβόντας. — **προσήκω** τινὶ συγγενεύω, ἔχω συγγένειαν μέ τινα. —
οἰκεῖα κακὰ οἰκογενειακάι μου δυστυχίαι. — **πένθος** δυστυχία. —
πολλά τε καὶ εὐδαίμονα (ἐν διὰ δυοῖν) πολλὰ πλούτη, μεγάλη πεφι-
ουσία. — **ἐπὶ** γήραος οὐδῶ εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ γήρατος. — **ἀποφέρω**
ἀναφέρω. — **εὗ,** εἰς τὸ εἰρῆσθαι. — **ἐτετεύχεε** = ἀττ. **ἐτετυχή-**
κει. — **ἔφεπομαί** τινι ἀκολουθῶ τινα. — οἱ **ἀπολλύμενοι** οἱ κατα-
δικασμένοι εἰς θάνατον.

Κεφ. 15. οἱ μετιόντες οἱ μεταβάντες (διὰ νὰ φέρουν αὐτόν). —
περιεών ζῶν. — **ἔχων** πάσχων.

Κεφ. 39. **ἐπαναστὰς** κατὰ τῆς ὀλιγαρχίας τῶν εὐγενῶν τὸ 532
π.Χ. — **ἴσχων**, δηλ. τὴν Σάμον· **ἴσχω** ὑπὸ τὴν κατοχὴν μου. —
τὰ πρήγματα ἡ δύναμις. — **βεβωμένος** (= ἀττ. **βεβοημένος**) εἰμὶ
γίνομαι περιβόητος. διαφημίζομαι. — **ιθύω** στρατεύεσθαι ἐπιχειρῶ
ἐκστρατείαν. — **ἔκτητο** = ἀττ. **ἐκέκτητο.** — **πεντηκόντερος** (**νηῆς**)
πλοῖον μὲ 50 κουπιά. — **διακρίνων** οὐδένα χωρὶς νὰ κάμη διάκρισιν
(μεταξὺ φίλων καὶ ἐχθρῶν): ὅμοιώς. — **χαρίζομαί** τινι κάμνων χά-
ριν εἰς τινα, ὑποχρεώνω τινά. — **ἀρχὴν** μηδὲ οὐδόλως, καθόλου δέν.

ἀραιρήκεε = ἀττ. ἥρήκει. — ἐν δὲ δὴ μεταξὺ δὲ αὐτῶν. — δεδε-
μένοι ὡς αἰγμάλωτοι.

Κεφ. 40. κως, κυρίως: κάπως· ἐδῶ: φυσικά.— ἐπιμελὲς ἀν-
τικείμενον φροντίδος. — βιβλίον ἐπιστολή. — ἐπιστέλλω στέλλω. —
βιούλομαι, ἐπομένου τοῦ ἦ = μᾶλλον βιούλομαι προτιμῶ. — τῶν
ἄν κήδωμαι = τούτους, ὃν ἄν κήδωμαι. — προσπταίω ἀποτυγ-
χάνω, δυστυχῶ. — διαφέρω τὸν αἰῶνα περνῶ τὴν ζωήν μου. — ἐν-
αλλὰξ πρήσσων = τοτέ μὲν εὖ, τοτὲ δὲ κακῶς πρήσσων. — εύ-
τυχῶ τὰ πάντα εύτυχῶ εἰς ὅλα, εύτυχῶ διαρκῶς. — λόγω (= ἀκοῇ)
οἴδα ἀκούσας γνωρίζω ἐξ ἀκοῆς. — πρόρριζος, βλ. I, 32· πρόρρι-
ζος κακῶς κάκιστα. — φροντίζω σκέπτομαι. — ἀλγῶ θλίψομαι, λυ-
ποῦμαι. — ἀποθάλλω τι ὁπίτω, κάμνω νὰ χαθῇ τι. — ὄκως μηκέτι
ἥξει ὥστε νὰ μὴ φανῇ πλέον. — τώπος τούτου = τὸ ἀπό τούτου
εἰς τὸ ἔξης. — προσπίπτει τί τινι συμβαίνει τι εἰς τινα. — πάθη-
μα, δυστυχία, — ύπόκειμαι (πθτκ.) ύποδεικνύομαι, ύποδηλοῦμαι. —
ἀκέο (= ἀκέο), πρστκ. τοῦ ἀκέομαι (τὰς εύτυχίας) θεραπεύω
(ἐξοικονομῶ) τὰς εύτυχίας.

Κεφ. 41. ἐπιλέγομαι ἀναγινώσκω. — νόῳ λαμβάνω λαμβάνω
διὰ τοῦ νοῦ, ἐννοῶ. — ὑποτίθεμαι συμβουλεύω. — δίζημαι ἀναζητῶ. —
ἀσάομαι (ἀση), κυρ.: αἰσθάνομαι ἀγδίαν: ἐδῶ = ἀλγῶ. — σφρη-
γίς, ἐδῶ: σφραγίδολίθος κατωτέρω (περιελόμενος καὶ ἐν κεφ. 42):
δακτυλίδιον (μετὰ σφραγίδολίθου). — Θεόδωρος καλλιτέχνης, διαπρέ-
ψας εἰς διαφόρους κλάδους τῆς τέχνης ἥκιμασε κατὰ τὸν στ' π.Χ. αἰ-
ῶνα. — περιαιροῦμαι τὴν σφρ. ἀφαιρῶ, βγάλλω τὸ δακτυλίδιο μου.
— τὰ οἰκία ἡ οἰκία. — συμφορῇ ἔχρατο, δηλ. τῇ ἀπολογένη
σφρηγῖδι συμφορῇ χρῶμαί τινι θεωρῶ τι ὡς συμφοράν, λυποῦ-
μαι διὰ τι.

Κεφ. 42. συμφέρει συμβαίνει. — ἀξιῶ κρίνω καλόν. — θύραι
ἀνάκτορα. — Πολυκράτεϊ, εἰς τό: ἐλθεῖν ἐς ὅψιν ἔρχομαι τινι
ἐς ὅψιν ἔρχομαι ἐνώπιον τινος. — χωρεῖ τί μοι ἀποβαίνει τι καλῶς
εἰς ἐμέ, ἐπιτυγχάνω τι. — δικαιῶ = ἀξιῶ. — ἀποχειροβίστος ὁ ζῶν
διὰ τῆς ἐργασίας τῶν ἰδίων του χειρῶν. — μέγα ποιεῦμαι θεωρῶ με-
γάλην τιμήν. — νηδὺς κοιλία. — ὡς τάχιστα εὐθύնς ὡς. — κεχαρη-

κώς = χαίρων. — ἐσέρχεται τινα ἐπέρχεται εἰς τινα (εἰς τὸν νοῦν τινος). — καταλαμβάνει τί με συμβαίνει εἰς ἐμέ τι.

Κεφ. 43. ἐκκομίζω, κυρ.: ἔξω κομίζω (εἰς ἀσφαλῆ τόπον)^{*} ἐδῶ : σφύζω, ἀπαλλάσσω. — **συντυχία** σύμπτωσις, τύχη: ἐδῶ: δυστυχία.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΗΜΠΤΟΝ

Κεφ. 49. ἐς λόγους ἔρχομαι τινι ἔρχομαι εἰς συνομιλίαν μὲ τινα. — περίσοδος περιφέρεια. — ἐντέμνω ἐγχαράττω.

ἀπιξιος = ἀττ. ἀφίξεως. — τὰ καθήκοντα (= ἀττ. τὰ καθήκοντα) = τὰ παρόντα ἡ παροῦσα κατάστασις. — ἄλγος λύπη. — ὅσῳ καθύσον, διότι. — βένομαι ἀπολυτρώνω, σφύζω. — δμαίμων ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἷματος, συγγενῆς ἔξ αἵματος. — εὐπετέως = ἀττ. εὐπετῶς εὐπετής εὐκολος. — οιά τέ ἐστι = οἶν τέ ἐστι. — χωρεῖ τί μοι, βλ. III, 42. — ἀλκιμος γενναῖος. — ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκω ἀρετῆς πέρι ἔχω φθάσει εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ἀνδρείας (κυρ. : ὡς πρὸς τὴν ἀνδρείαν). — ἡ μάχη, ἐδῶ: ὁ τρόπος τῆς μάχης. — βραχέα = ἀττ. βραχεῖα. — ἀναξυρίς περισκελίς. — κυβαρσίη περσικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς (τιάρα, σαρίκι).

νέμομαι κατοικῶ. — βιούλομαι θυμῷ κυρ.: ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐπιθυμῶ: ἔπειτα: ἐπιθυμῶ. — κατοίκημαι (πθκν. πρκμ.) = κατοικῶ. — ἔχομαι τινος εἴμαι πλησίον τινός, συνορεύω μέ τινα. — ἀγαθή εὔφορος. — πολυάργυρος πλούσιος εἰς ἀργυρον. — ἡώς ἀνατολή. — πρόσουρός τινι ὁ γειτνιάζων, ὁ συνορεύων μέ τινα. — καθήκω ἐπὶ φθάνω (ἐκτείνομαι) ἔως. — τάλαντα, δηλ. βαθυλωνιακά: τὸ βαθυλωνιακὸν τάλαντον ἰσοδυνάμει πρὸς 78 ἀττικὰς μνᾶς ἡ πρὸς 7.800 ἀττικὰς δραχμάς. — ἐπέτεος = ἀττ. ἐπέτειος ἐτήσιος. — ἐπιτελῶ πληρώνω. — **Ματιανοί** λαὸς ἐν τῇ ΒΔ Μηδίᾳ (ἡ χώρα: Ματιανή). — δίαιταν ποιοῦμαι διέρχομαι τὴν ζωήν μου. — Διὶ ἐρίζετε (θὰ) δύνασθε νὰ διαγωνίζεσθε (νὰ μετριέσθε) μὲ τὸν Δία.

οῖροι = ἀττ. δροι σύνορα. — **ἰσοπαλής** **ἰσόπαλος** (ἐν μάχῃ). — χρυσοῦ ἔχόμενον οὐδὲν = χρυσὸς οὐδεὶς. — ἐνάγω παρακινῶ. — παρέχον (δηλ. θύμιν), αἰτ. ἀπόλυτος: παρέχει μοι = ἔξεστί μοι. — αἱροῦμαι προτιμῶ.

Κεφ. 50. ὑποκρίνομαι = ἀττ. ἀποκρίνομαι. — ἐς τοσοῦτο ἔλαύνω ἔως αὐτοῦ προχωρῶ. — ἐπείτε = ἀττ. ἐπεί. — κύριος, ἐπὶ χρόνου : ὡρισμένος. — συγκείμενον (χωρίον) συμφωνημένος τόπος. — σοφὸς πονηρός. — διαβάλλω ἀπατῶ διὰ ψευδῶν πληροφοριῶν: ἔξαπατῶ. — εὖ ἐπιδεξίως. — χρεὸν ἐνῷ ἐπρεπε. — τὸ ἐὸν τὸ ἀληθές. — δ' ὅν ὄμως, μολαταῦτα, — φάς = ἀττ. φάσκων. — ὑφαρπάζω ἀποτόμως διακόπτω. — ὥρμητο λέγειν εἶχε κατὰ νοῦν νὰ εἴπῃ. — ἀπαλλάσσομαι ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ. — εὐεπῆς καλῶς λαληθεὶς: συνετός, λογικός.

Κεφ. 51. τὰ οἰκία, βλ. III, 41. — ἰκετηρία (ράβδος) κλάδος ἐλαίας, τὸν ὁποῖον ὁ ἰκέτης ἐκράτει ὡς σύμβολον τῆς καταστάσεώς του. — ἐς τοῦ Κλεομ., δηλ. οἰκον. — ἀτε ἰκετεύων ὡς ἰκέτης. — προσίσταμαι τινι ἵσταμαι πλησίον τινός. — ἐπέχω (ἀμφ.) ἐμποδίζομαι. — ἀνανεύω κινῶ τὴν κεφαλήν μου πρὸς τὰ ὄπίσω ὡς σημεῖον ἀρνήσεως: ἀρνοῦμαι. — τοῖς χρήμασι ὑπερβάλλω πρὸσφέρω περισσότερα χρήματα. — ἐς ὃ ἔως ὅτου. — ὑποδέχομαι=ὑπισχνοῦμαι. — αὐδάζομαι φωνάζω. — ἦν μὴ ἀποστάς ἵης = ἦν μὴ ταχέως ἀποστῆς: ἀφίσταμαι ἀπομακρύνομαι, φεύγω, — τὸ παράπαν παντελῶς. — ἐκγίνεται = ἔξεστι. — ἐπὶ πλέον σημαίνω διεξοδικώτερον λέγω.

Κεφ. 97. ἀπελαύνω ἐκδιώκω. — δυναστεύω ἔχω ἴσχύν, δύναμιν. — ἐπέρχομαι ἐπὶ τὸν δῆμον παρουσιάζομαι εἰς τὸν δῆμον. — νομίζω τι, ἐδῶ: μεταχειρίζομαι τι. — ἀποικοι, ὁ Νηλεύς, ὁ υἱὸς τοῦ Κόδρου, εἶχεν ἴδρυσει τὴν Μίλητον. — οἰκός = ἀττ. εἰκός. — σοφέας, τοὺς Μίλητίους. — δυναμένους, τοὺς Ἀθηναίους. — οὐδέν, δηλ. ἦν. — ὑπίσχομαι = ὀττ. ὑπισχνοῦμαι. — οἰα = ἀτε. — οἰκε = ἔοικε φαίνεται. — διαβάλλω, βλ. Κεφ. 50. — ἀποδείκνυμι διορίζω. — δόκιμος εὔποληπτος.

Κεφ. 99. ἀπίκοντο, εἰς Μίλητον, ὅπου εὑρίσκετο καὶ ὁ Ἀριστ. ἐπιστρέψας ἐξ Ἀθηνῶν. — ἀμα ἀγόμενοι φέροντες (ἔχοντες) μαζί των.

Κεφ. 100. Κορησσὸς προάστειον τῆς Ἐρέσου, παρὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ ὄμωνύμου ὄρους, ἔχον λιμένα. — χείρ, ἐδῶ: πλῆθος στρατιώ-

τῶν: δυνάμεις στρατιωτικαί. — ἡγεμών ὁδηγός. — ἀντιωθέντος = ἀττ. ἐναντιωθέντος.—ρύσματι φυλάττω, ὑποστηρίζω. — Ἀρταφέρνης ἀδελφὸς τοῦ Δαρείου, διοικητὴς τῶν Σάρδεων.

Κεφ. 101. ἔσχε=ἐκώλυσε.—τὸ πῦρ ἐπινέμεται τὸ ἄστυ τὸ πῦρ ἐκτείνεται (ἔξαπλοῦται) εἰς τὴν πόλιν. — ἀπολαμφθέντες = ἀττ. ἀποληφθέντες· ἀπολαμβάνομαι ἀποκλείομαι. — ωστε (μετὰ μτχ.) = ἄτε (μετὰ μτχ.). — νέμομαι ἐπὶ τοῦ πυρός : κατατρώγω, κατακαίω. — τὰ περιέσχατα τὰ πέριξ ἔσχατα μέρη (τῆς πόλεως). — ἔξηλυσις ἔξοδος. — ϕῆγμα κόνις. — καταφορέω = καταφέρω φέρω κάτω, καταβιβάζω. — ἐκδίδωμι, ἐπὶ ποταμῶν : ἐκβάλλω. — προσφέρομαι ἐφορμῶ. — ἔξαναχωρῶ ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι.

Κεφ. 102. ἐπιχώριος ἐγχώριος. — Κυβήθη (ἡ Κυβέλη) μεγάλη καὶ ἀρχαιοτάτη θεά λατρευομένη εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν Μ. Ἀσίαν, ιδίως εἰς τὴν Λυδίαν καὶ τὴν Φρυγίαν. — σκήπτομαι τι μεταχειρίζομαι τι ὡς πρόφασιν. — ἀντεμπίμπρημι πυρπολῶ καὶ ἐγὼ πρὸς ἀντεκδίκησιν. — ἐντὸς "Αλυος, βλ. I, 6 (σελ. 224). — νομός, ἐδῶ : κατοικία. — συναλίζομαι συναθροίζομαι. — καί κως (= πως) καὶ φυσικά. — στίβος ἵγνη. — αἱρῶ, ἐδῶ = καταλαμβάνω προφθάνω. — συμβάλλω (ἀμπτ.) συμπλέκομαι. — πολλὸν = ἀττ. πολὺ ὀλοσχερῶς πυκνεῖλῶς. — ἔσσοῦμαι = ἀττ. ἥττῶμαι. — ἐν δὲ δή, βλ. III, 39. — ἀναραιρηκότα = ἀττ. ἀνηρηκότα· ἀναιρῶ στεφανηφόρους ἀγῶνας κερδίζω νίκας εἰς ἀγῶνας, εἰς τοὺς ὄποίους τὸ ἀθλον εἶναι στέφανος. — Σιμωνίδης ὁ Κεῖος διάσημος λυρικὸς ποιητὴς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος (556 - 468 π.Χ.) — αἰνέομαι ἐπαινοῦμαι, ἔξυμνοῦμαι.

Κεφ. 103. τὸ παράπαν, βλ. κεφ. 51. — τιμωρῶ τινι βοηθῶ τινα. — γάρ, ἐδῶ = ἐπεί. — ὑπῆρχε = ἦν. — ἔσσον = ἀττ. ἥσσον. — ταύτη ἐκεῖ. — ἐκπλέω τὸν Ἐλλ. ἔξω ἐκπλέω (ἔξέρχομαι) ἐκ τοῦ Ἐλλ. ἔξω. — Καῦνος ἀρχαία πόλις κατὰ τὴν ΒΔ ἀκτὴν τῆς Καρίας ἀπέναντι τῆς Ρόδου. — προσγίγνομαι τι προσχωρῶ εἰς τινα (ὡς σύμμαχος). — Ἀμαθούσιοι κάτοικοι τῆς Ἀμαθούντος, ἀρχαίας πόλεως τῆς Κύπρου.

Κεφ. 105. συλλογὴ συνάθροισις τῶν στρατευμάτων. — συνυφαί-

νω μηχανορραφῶ, δοιλίως παρασκευάζω. — οὐδένα λόγον ποιοῦμαί τινος καθόλου δὲν φροντίζω διά τινα. — καταπροΐζομαι, μέλλ. ἔνεστ. : θὰ κάμω τι ἀτιμωρητή: οὐ καταπροΐζονται ἀποστάντες δὲν θὰ μείνουν ἀτιμωρητοι διὰ τὴν ἀποστασίαν των. — δῖστὸς βέλος. — μιν = αὐτὸν (δῆλ. τὸν δῖστόν). — Ζεῦ, βλ. I, 131 (Δία). — ἐκγενέσθαι μοι, τὸ ἀπαρφμ. εἰς δήλωσιν εὔχης: εἴθε νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ: εἴθε νὰ ἀξιωθῶ. — τείσασθαι, ἀδρ. ἀπομφ. τοῦ τίνομαι ἐκδικοῦμαι. — μέμνεο = ἀπτ. μέμνησο.

BIBLION EKTON

Κεφ. 6 - 7. συστρέφομαι συναθροίζω τὰ στρατεύματά μου. — στρατόπεδον στρατός, στράτευμα. — πόλισμα = πόλις. — περὶ Ἐλάσσονος ποιοῦμαί τι διηγώτερον φροντίζω περὶ τινος. — ἀντίξοος = ἐναντίος. — ὑπολείπομαί τι ἀφήνω τι δίσισθαι μου. — προναυμαχῶ τινος ναυμαχῶ ὑπέρ τινος.

Κεφ. 18, 20 - 21. ὑπορύσσω σκάπτω ὑποκάτω. — μηχανάς, δῆλ. πολιορκητικάς. — προσφέρω φέρω πρός τι, χρησιμοποιῶ. — κατ' ἄκρης, κυρ.: ἀπὸ κορυφῆς μέχρι θεμελίων ἐδῶ: ἐξ ὀλοκλήρου. — ἔκτῳ ἔτεϊ, ἡ ἀποστασία τῆς Μιλήσου ἐγένετο τὸ 500 π.Χ. — Ἐρυθρὴ θαλάσση, ἐννοεῖ τὸν Περσικὸν κόλπον. — ἔξιημι ἐκβάλλω. — ὑπεράχθομαί τινι πολὺ λυποῦμαι διά τι. — ἄλλῃ ποιλλαχῆ κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους. — Φρύνιχος Αθηναῖος δραματικὸς ποιητὴς (511 π.Χ.). — διδάσκω δρᾶμα, ἐπὶ τῶν δραματικῶν ποιητῶν: διδάσκω τοὺς ὑποκριτὰς τὰ μέρη των καὶ ἐπιστατῶ κατὰ τὴν παράστασιν τοῦ δράματος: ἀναβιβάζω τὸ δρᾶμα ἐπὶ τῆς σκηνῆς. — πίπτω ἐς δάκρυα ἀναλύομαι εἰς δάκρυα. — οἰκεῖα κακὰ οἰκιακαὶ συμφοραὶ.

Κεφ. 31 - 32. χειμερίζω διαχειμάζω. — τῷ δ. ἔτεϊ τὸ ἐπόμενον ἔτος (493). — ἀναπλέω πλέω πρὸς τὰ ἄνω, ἀποπλέω. — Ιάδες Ιωνικαί. — ὑπὸ Λυδῶν, δῆλ. ὑπὸ τοῦ Κροίσου (περὶ τὸ 560 π.Χ.). — δίς, τὴν μίαν φορὰν ὑπὸ τοῦ Κύρου (549) καὶ τὴν ἄλλην τώρα ὑπὸ τοῦ Δαρείου. — ἐφεξῆς κατὰ συνέχειαν.

Κεφ. 33. ἐσπλέοντι ὡς πρὸς ἔνα ποὺ εἰσπλέει. — ήν γεγονότα = ἔγεγόνει. — ὑποχείριος γίνομαι τινι ὑποτάσσομαι ὑπό τυνος. — χῶραι τόποι, μέρη. — συχναὶ πολλαῖ. — τεῖχος ὠχυρωμένος τόπος, φρούριον.

Κεφ. 42. ὑπαρχος διοικητής. — σφίσι αὐτοῖς = ἀλλήλοις. — δωσίδικος ὁ παραδίδων ἔκατόν εἰς τὸν νόμον, εἰς τὸ δικαστήριον. ἵνα δωσίδικοι εἰεν καὶ μή... ἀγοιεν, κατ' ἔννοιαν : διὰ νὰ λύουν τὰς μεταξύ των διαφορὰς μὲ τὸ δικαστήριον καὶ ὅχι μὲ βιαιοπραγίας. — τοὺς καθύρ. — τὰ τριήκοντα στ. τὸ διάστημα τῶν τρ. σταδίων. — κατὰ χώρην εἰς τὴν θέσιν των: ἀμετάβλητοι. — διατελῶ ἔχων (= ὄν) ἔξακλονθό νὰ είμαι. — ἐς ἐμὲ ἔως τὴν ἐποχήν μου. — κατὰ ταύτα, τὰ ὄμοιως ὡς. — εἶχον = ἦσαν. — εἰρηναῖα εἰρηνικὰ (μέτρα)

Κεφ. 43. ἂμα τῷ ἔαρι, τοῦ 492. — καταλύομαι καθαιροῦμαι, ἀπολύομαι. — κάρτα πολλὸν παρὰ πολὺν, πολυάριθμον; — ἂμα ἀγόμενος, βλ. V 99. — ναυτικὸς (στρατὸς) στρατὸς προωρισμένος διὰ τὰ πλοῖα. — γίγνομαι ἐν φθίνω εἰς. — κομίζομαι ταξιδεύω, πλέω. — καταπαύω καταβιβάζω ἀπὸ τὴν ἔξουσίαν, καθαιρῶ. — καθίστημι ἰδρύω. — ἐπείγομαι σπεύδω. — χρῆμα πλήθος.

Κεφ. 44. πρόσχημα πρόφρασις. — στόλος ἐκστρατεία. — ἀτάρ δέ, ὅμως, — καταστρέφομαι ὑποτάσσω. — τοῦτο μέν... τοῦτο δὲ ἀφ' ἐνὸς μέν... ἀφ' ἔτέρου δέ, — ἀνταειραμένους = ἀττ. ἀνταραμένους (δηλ. αὐτοῖς). χεῖρας ἀνταίρομαι τινι σηκώνω χεῖρας ἐναντίον τινός, ἀνθίσταμαι κατά τινος. — ἐντὸς ἐντεῦθεν, δηλ. ἀνατολικῶς τῆς Μακεδονίας (ἐὰν παρατηρῇ τις ἀπὸ τῆς Περσίδος). — ήν γεγονότα, βλ. κεφ. 33. — ὑποχείριος γίνομαι τινι, βλ. κεφ. 33. — διαβάλλω (ἀμτβ.) διαβιβάζομαι. — "Ακανθος πόλις ἐπὶ τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου. — περιβάλλω = περιπλέω. — ἄνεμος ἄπορος ἄνεμος, κατὰ τοῦ ὅποιου οὐδεμίᾳ ἀντίστασις δύναται νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα: ἀκαταμάχητος, ἀκατανίκητος. — τρηχέως περιέπω (τινὰ) κακοποιῶ, βλάπτω τινά. — κατὰ μετ' αἰτ. = ἀττ. εἰς ἥ περὶ μετ' αἰτ. — ώστε (μετὰ μτχ.) = ἀτε (μετὰ μτχ.). — θηριώδης πλήρης ἀγρίων θηρίων (ἀρπακτικῶν ζηθύων). — ἡ πέτρα ὁ βράχος. — ἀράσσω κτυπῶ, κατασυντρίβω, — νέω κολυμβῶ. — ἡ πιστέατο = ἀττ. ἡ πίσταντο. — κατὰ τοῦτο διὰ τοῦτο, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν.

Κεφ. 45. οὕτω πρήσσω τοιαύτην τύχην ἔχω.— Βρύγοι λαὸς θρακικὸς κατοικῶν πλησίου τῆς Μακεδονίας.— ἐπιχειρῶ τινι προσβάλλω τινά, ἐπιτίθεμαι κατά τινος,— ἀπανίσταμαι ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ. — στόλος στρατός.

Κεφ. 94. δευτέρω ἔτει τούτων τὸ δεύτερον ἔτος μετὰ ταῦτα.— φλαύρως (= φαύλως) πρήσσω τινὶ ἀτυχῷ μέ τι. — παραλύω ἀπολύω, παύω. — ἀποδείκνυμι διορίζω. — ἀδελφιδοῦς ἀνεψιός. — ἐντειλάμενος ἀπέπεμπε=ἀπέπεμπεν (αὐτοὺς) ἐντειλάμενος (αὐτοῖς). — ἄγω τινὶ ἐς ὅψιν φέρω ἐνώπιόν τινος.

Κεφ. 95. πεζὸν στρ. πολλόν, αἱ δυνάμεις τῶν Περσῶν ἀνήρχοντο πιθανῶς εἰς 100.000 πεζικοῦ στρατοῦ, 10.000 ἵππικοῦ καὶ 600 πλοῖα ἐκτὸς τῶν ἴππαγωγῶν. — ἐπέρχομαι ἕρχομαι αἴρνης. — προεῖπε = ἐκέλευσε. — ἔχω τὰς ναῦς διευθύνω τὰς ναῦς. — ιθὺ (= ἀττ. εὐθὺ) μετὰ γνω.: κατ' εὐθεῖαν εἰς. — διὰ νήσων, δηλ. τοῦ Αιγαίου πελάγους.— ως μὲν ἔμοι δοκέειν, βλ. I, 131 (σελ. 229).— τρίτῳ πρότερον ἔτει πρὸ δύο ἐτῶν. — ποιοῦμαι τὴν κομιδὴν = κομίζομαι (κεφ. 43). — ταύτῃ ἐκεῖ (δηλ. περὶ τὸν "Αθων"). — πρὸς δὲ (ἐπίρρ.) πρὸς τούτοις δέ. — οὐκ ἀλοῦσα, οἱ Πέρσαι πρὸ 9 ἐτῶν (τὸ 499 π.Χ.) ὑπὸ τὸν Ἀρισταγόραν εἶχον ἀποπειραθῆ νὰ ὑποτάξουν τὴν Νάξον· ἡ ἀπόπειρά των δύμας ἀπέτυχε.

Κεφ. 96. προσφέρομαι πλέω. — προσμείγνυμι τῇ Νάξῳ ἀγκυροβολῶ, ἀποβιβάζομαι εἰς Ν.— ἐπέχω (τὸν νοῦν) ἔχω κατὰ νοῦν, δικνοοῦμαι. — τῶν πρότερον, δηλ. τῆς ἀποτυχούσης ἐκστρατείας τοῦ Ἀρισταγόρου. — καταλαμβάνω προφθάνω.

Κεφ. 97. Ῥήναια, νῆσος μικρά, 4 στάδια μακράν τῆς Δήλου (νῦν Μεγάλη Δῆλος). — ἵνα ποῦ. — ἱροί, ὡς κάτοικοι ιερᾶς χώρας διότι ἡ Δήλος ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν "Αρτεμιν". — οὐκ ἐπιτήδεια καταγινώσκω κατά τινος κρίνω περὶ τινος οὐχὶ ὅπως πρέπει: ἀδίκως ὑποπτεύω τινά.— ἐπὶ τοσοῦτῷ γε φρονέω εἴμι. βεβαίως ἀρκετὰ νοήμων. — Ὅδε ἐπέσταλται ἔχει δοθῆ τοιαύτη ἐντολή. — ἐν τῇ = ἐν ἥ. — σίνομαι βλάπτω. — ἀπίτε ἐπανέλθετε (δηλ. ἐκ Τήνου). — νέμομαι κατοικῶ. — ἐπικηρυκεύομαι διὰ κή-

ρυκος παραγγέλλω.—μετά δέ, ἐπίρρ.—τάλαντα, τὸ τάλαντον ἔδω
μέτρον βάρους ίσον μὲ 26 περίπου χιλιόγρ.: τὸ δὲ χιλιόγρ.= $312\frac{1}{2}$
δράμια.—κατανέω συσσωρεύω.—θυμιάω καίω ώς θυμίαμα, ώς
προσφοράν.

Κεφ. 100. ἀπείπαντο=ἀπτ. ἀπεῖπον ἡρνήθησαν.—κληρουχῶ
ώς κληροῦχος κατέχω, κατοικῶ· οἱ Ἀθην. τὸ 506 π.Χ. νικήσαντες
τοὺς Χαλκιδεῖς τῆς Εὐβοίας διήρεσαν τὴν χώραν αὐτῶν εἰς 4.000
κλήρους, τοὺς ὄποιους ἔδωκαν ώς κατοχὴν εἰς τοὺς ἀπόρους συμπολί-
τας των οὗτοι δὲ ώς λαβόντες τοὺς κλήρους τούτους (δηλ. τὰ κλη-
ρωθέντα εἰς αὐτοὺς ακτήματα) ἐκαλοῦντο κληροῦχοι.—ίπποβόται
ἐκαλοῦντο οἱ πλούσιοι Χαλκιδεῖς, οἱ ἀριστοκρατικοί.—τιμωρὸς βοη-
θός. — ἄρα ώς κατόπιν ἐδείχθη. — Ήγιες βούλευμα συνετὴ ἀπόφα-
σις.—διφασίας ίδεας ἐφρόνεον διαφοροτρύπως ἐσκέπτοντο: ἐσκέ-
πτοντο δύο τρόπους ἐνεργείας.—ἐκλιπεῖν τὴν π. ἐς=ἐκλιπεῖν
την π. καὶ φυγεῖν ἐς.—τὸ ἄκρον ἡ κορυφὴ (ὄρους).—προσδέ-
χομαι ἐλπίζω.—ίδια κέρδεα φέρομαι ἐπιτυγχάνω ίδιαίτερα ὠφελή-
ματα.—δ Πέρσης=δ Περσέων βασιλεύς.—ἐκάτερα=ἐκάτερον.
—τὰ πρῶτα ἔνας ἀπὸ τοὺς πρώτους.—προσδέομαι=δέομαι.—
προσαπόλλυμαι χάνομαι καὶ ἐγώ (μαζί μὲ ἄλλους).

Κεφ. 101. κατέχω (τὰς νέας) κατά τι ἢ ἔς τι ἀγκυροβολῶ
πλησίον εἰς τι.—χωρίον τόπος.—προσφέρομαι τινι ἐπιτίθεμαι
κατά τινος.—ἐποιεῦντο βουλὴν=έβουλεύοντο. — μέλει τινὶ πε-
ρὶ τινος φροντίζει τις περὶ τινος.—νικᾶ (ἢ γνώμη) μετ' ἀπομφ.:
ἀποφασίζεται νά.—ἀστὸς πολίτης.—δόκιμος ἔγκριτος, εὐνυπόλη-
πτος.—τοῦτο μέν... τοῦτο δέ, βλ. κεφ. 44.—ἀποτίνυμαι τινος
λαμβάνω ἐκδίκησιν διά τι.—τῶν κατακ. ιρῶν, περὶ τοῦ πράγμ.
βλ. βιβλ. V. κεφ. 102 (ἐν σελ. κειμ. 164).

Κεφ. 102 - 103. χειροῦμαι ὑποτάσσω.—ἐπέχω διαμένω.—
κατεπείγω σπεύδω, βιάζομαι.—γάρ=ἐπεί.—ἐνιππεύω ἵππεύω,
(κάμνω χρῆσιν τοῦ ἵππικου) ἐν τινι τόπῳ.—ἀγχοτάτω, ἐπίρρ. ὑπερ-
θυ. τοῦ ἀγχοῦ πλησίον.—καθηγοῦμαι τινι ὁδηγῶ τινα.—κατα-
λαμβάνει (ἀπροσ.) συμβάνει.—φεύγω τινὰ ἐξορίζομαι ὑπό τι-
νος.—ῆκων, μετ' ἀποισίαν 20 ἑτῶν.—ἐκ τῆς Κερσ., τῆς θρακικῆς,
ὅπου ἔως τώρα ἔζη μακρὸν τῆς πατρίδος του ώς ἥγεμών.

Κεφ. 105. ἀλλως κατὰ τὰ ἄλλα.—**ἡμεροδρόμος** ὁ τρέχων καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ὁ ταχυδρόμος, ὁ ἀγγελιαφόρος.—**τοῦτο**, δηλ. τὸ **ἡμεροδρομεῖν**.—μελετῶν τι ἔχω τι ὡς ἐπάγγελμα.—**ἀφικνοῦμαι** ἐπὶ τινα φθάνω καὶ προυσιάζομαι ἐνώπιον τινος.—**λόγιμος ἀξιόλογος**.

Κεφ. 106 - 107. **ἔαδε**, ἀρ. β' τοῦ ἀνδάνω ἀρέσκω.—**τὸ παρατίκα ἀμέσως**.—**ἰσταμένου = ἀρχομένου**.—**ἔξελεύσεσθαι = ἀπ. ἔξιέναι**.—**τοῦ κύκλου**, δηλ. τῆς σελήνης.—**ἐν τεμένει** 'Ηρ., πλησίον τοῦ Μαραθῶνος τέμενος Ιερόν.—**ἐπέρχομαι**, βλ. κεφ. 95.—**ἔδειδώκεσσαν σφέας**, τοῦτο εἶχε γίνει τὸ 519, ὅτε οἱ Θηβαῖοι ἐπιεζον τοὺς Πλαταιεῖς ὡς μὴ ἀναγνωρίζοντας τὴν κυριαρχίαν των.—**συχνὸς πολὺς**.—**ἀναραιρέατο = ἀπ. ἀνήρηντο**· **ἀναιροῦμαι** ἀναλαμβάνω.

Κεφ. 108. γίνομαι δίχα διαιροῦμαι (εἰς δύο μέρη), διγάζομαι.—**συμβάλλω** συμπλέκομαι.—**δλίγους**, ἡ ὅλη δύναμις τῶν Ἀθην. μετὰ τῶν 1.000 Πλαταιέων συνεποσοῦτο εἰς 11.000.—**γάρ = ἐπει**.—**ψηφιδοφόρος** ψηφοφόρος.—**ὅτῳ κυάμῳ λαχῶν** ὅποιος ἐπύχανε διὰ τοῦ κυάμου (κλήρου).—**δμόψηφος** ὁ ἔχων ἵσον δικαίωμα νὰ δώσῃ ψῆφον.—**Αφιδναῖος** ὁ ἐκ τῶν Ἀφιδνῶν, πόλεως πλησίον τῆς Δεκελείας.

Κεφ. 109. **ἐν σοὶ ἔστι** εἰς τὰς χεῖράς σου κεῖται: ἀπὸ σὲ **ἐξαρτᾶται**.—**μνημόσυνον** μνημεῖον, ἐνθύμημα.—**δὴ** ὡς γνωστόν.—**δέκεται = ἀπ. δέδεικται**.—**περιγίνομαι** ὑπερτερῶ, νικῶ.—**οἴός τέ εἰμι δύναμις**.—**ἐς σέ τοι ἀνήκει** ἀπὸ σὲ **ἀκριβῶς ἐξαρτᾶται**.—**τὸ κύρος ἔχει περὶ τινος ἀποφασίζω** δριστικῶς περὶ τινος.—**Ἐλπομαι**, ἔδω: φοβοῦμαι.—**μετεξέτεροι = ἔνιοι**.—**σαθρόν** τι ἐγγίνεται τινι νοσηρά τις σκέψις ἐπέρχεται εἰς τινα (έδω: ἡ τῆς προδοσίας).—**συμβολή μάχη**.—**τείνει τι ἔς τι ἀπόκειται τι εἰς τι**.—**ἀρτῶ (-άω)** **ἐξαρτῶ**.—**τοι = ἀπ. σοι**.—**ἀποσπεύδω** προσπαθῶ μὲ κάθε τρόπον νὰ ἐμποδίσω, ἀποτρέπω.—**προσκτῶμαι** λαμβάνω μὲ τὸ μέρος μου.—**προσγίνομαι** προστίθεμαι.—**κυρῶ ἀποφασίζω**.

Κεφ. 110 - 111. **ἡ γνώμη ἔφερε** (μετ' ἀπρμφ.) **ἡ γνώμη** ἔχεινεν εἰς τὸ νά. —**πρυτανηίη**, ἔδω: ἡγεμονία, ἀρχιστρατηγία (τὴν

όποίαν ἔκαστος τῶν δέκα στρατηγῶν ἐναλλάξ ἐπὶ μίαν ἡμέραν εἶχε).—οὕτι κω=οὔπω τι οὐδόλως ἀκόμη.—ἔξεδέκοντο ἡκολούθουν.—ώς ἡριθμέοντο καθὼς ἡριθμοῦντο, δηλ. κατὰ τὴν σειράν των, ἡ ὅποια διὰ κλήρου ὥριζετο.—έχόμεναι ἀλλ. ἡ μία πλησίον τῆς ὅλης.—ἀνάγω φέρω ἐπάνω (εἰς τὴν Ἀκρόπολιν).—πανηγύριας, ἐνο-
οῦνται τὰ μεγάλα Παναθήναια.—ἐν τῇσι πεντετηρίσι κατὰ πᾶν πέμ-
πτον ἔτος.—στρατόπεδον, βλ. κεφ. 6.—ἐπὶ τάξις δλίγας κατὰ
βάθος εἰς δλίγας τάξεις. εἴγε βάθος παρατάξεως δλίγων ἀνδρῶν (πι-
θανῶς σριῶν).—ταύτη ἐκεῖ, ἐν τῷ μέσῳ.—ἔρρωτο, τοῦ ρώνυμυ
κάμνω ἴσγυρήν, ἐνισχύω.

Κεφ. 112. διετέτακτο (ἀπροσ.) ἡ παράταξις εἶχε γίνει.—ἀ-
πείθησαν=ἀττ. ἀφείθησαν· τοῦ ἀφίημι.—δρόμῳ τροχάδην.—
ἴμειαι ὄρμῳ.—τὸ μεταίχμιον τὸ μεταξὺ (τῶν δύο στρατῶν) διά-
στημα.—ἐπιφέρω ἀποδίδω.—πάγχυ=πάνυ.—ἢ ἵππος τὸ ἵππικόν.—
τοξεύματα=τοξόται.—κατεικάζω συμπεράνιο.—προσμείγνυμί τι-
νι πλησιάζω τινά.—τῶν ἕδμεν, βλ. 1, 6 (σελ. 224).—έσθημένος,
προκρ. ἀγρήστου τινὸς ἡ., τοῦ ἐσθέω (έσθηξ) ἐνδύω.—τέως ἔως
τότε.

Κεφ. 113 - 114. τῇ (ἀπτ. ἦ) ἐκεῖ ὅπου.—Σάκαι λαὸς κατοι-
κῶν εἰς τὰ ΒΑ τῆς ἐν Ἀσίᾳ Βακτριανῆς· ἔθεωροῦντο ὡς ἀνδρείτεροι
καὶ καλύτεροι στρατιῶται τοῦ περισκοῦ στρατοῦ.—έτετάχατο=τε-
ταγμένοι ἥσαν.—ρήγνυμι διαρρηγνύω, διασπῶ.—συνάγω συνε-
νῦ, συνάπτω.—ἔς δ ἔως ὅτου.—ἐπιλαμβάνομαι πιάνω.—τοῦτο
μέν... τοῦτο δέ... τοῦτο δὲ πρῶτον μέν, ἔπειτα δέ, πρὸς τούτοις
δέ.—πόνος μάγῃ.—ἀπό δ' ἔθανε, ταῦθισι=ἀπέθανε δέ.—τὰ ἀ-
φλαστα τὰ κατὰ τὴν πρόμακν τοῦ πλοίου κοσμήματα· ταῦτα ἥσαν
συνήθως εἰκόνες θεῶν ἢ ἡρώων.

Κεφ. 115 - 117. ἐπικρατῶ τινος γίνομαι κύριός τινος.—ἔξα-
νακρούομαι ἀποσύρομαι, ἀποπλέω.—ἐκ τῆς νήσου, δηλ. τῆς Αἰ-
γαλείας (μετοξὺ Εύβοίας καὶ Ἀττικῆς).—φθάνω τινὰ ἀφικόμενος
φθίζω πρωτίτερον ἀπό τινα.—αἰτίη ἔσχε ἐπεκράτησε (διεδόθη) ἡ
κατηγορία.—Ἀλκμαιωνίδαι, ὀνομαστή οἰκογένεια ἐν Ἀθήναις.—
μηχανὴ μηχανορραφία, σκευωρία.—ἐπινοηθῆναι = ἐπινοησαι. |

συντίθεμαι τινι συμφωνῶ μετά τινος.—ἀναδείκνυμι ἀσπίδα ἀνυψῶ
ἀσπίδα ὡς σημεῖον.—ώς ποδῶν ἔχει μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πο-
δῶν του: ὅσον ταχέως δύναται.—Κυνόσαργες γυμνάσιον ἐν Ἀθήναις
παρὰ τὴν εἰς Φάληρον ὁδὸν (παρὰ τὴν σημερινὴν Γαργαρέταν).—
ὑπεραιωροῦμαι Φαλήρου ἐμφανίζομαι εἰς τὸ πέλαγος (στ' ἀνοικτὰ)
ἀντικρὺ τοῦ Φαλήρου.—ὑπὲρ τούτου πρὸ τούτου.—ἀνακωχεύω
κρατῶ ἐπ' ὀλίγον στὰ πανιά.

Κεφ. 119. προσέχω ἐς προσορμίζομαι εἰς.—ἐνέχω χόλον
τινὶ ἔχω μέσα μου ὀργήν, ὀργίζομαι κατά τινος.—οἴα=ἄτε.—στα-
θμὸς κτῆμα.—μέχρι ἐμέο ἔως τὸν καιρόν μου.

Κεφ. 120. καταλαμβάνω (πρὸ) φθάνω.—ἰμείρομαι ἐπιθυμῶ.
—τοὺς Μήδους, δηλ. τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεσόντας Πέρσας.

BIBLION EBDOMON

Κεφ. 100. διατάσσω παρατάσσω.—διεξελαύνω διέρχομαι.—
θεῶμαι ἐπιθεωρῶ.—ἀπογράφω καταγράφω ἐν καταλόγῳ.—γραμ-
ματιστῆς γραμματεύς.—ἔξ ἐσχάτων ἐς ἐσχάτα ἀπὸ τὸ ἐν ὥκρον
ἔως τὸ ἄλλο.—μετεκβαίνω μεταβαίνω ἀπὸ τὸ ἐν εἰς ἄλλο.—Σιδώ-
νιος ὁ ἐκ Σιδῶνος πόλεως τῆς Φοινίκης.—ίζομαι κάθημαι.—ἀπο-
γράφομαι διατάσσω νὰ καταγράφουν.—ἀνάγω φέρω εἰς τὸ πέλα-
γος.—ὅσον τε περίου.—ἀνακωχεύω, βλ. VI, 115 - 117 (ἐν τῇ
αὐτῇ σελ.).—μετωπηδὸν ἐν πυκνῷ μετώπῳ.—ἐπιβάται οἱ ἐπὶ τοῦ
πλοίου πολεμισταὶ στρατιῶται (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἑρέτας καὶ
λοιποὺς ναύτας).—ἐντὸς μεταξύ.

Κεφ. 101. διεκπλέω διέρχομαι πλέων.—Δημάρατος, ὁ ἐξόρι-
στος βασιλεὺς τῆς Σπάρτης.—εἰς=ἀττ. εἰ.—πυνθάνομαι τινος
μανθάνω ἀπό τινα.—ὑπομένω μετὰ μτχ. ἀναφερομένης εἰς τὸ ὑποκμ.:
τολμῶ νά.—χειρας ἀνταίρομαι τινι, βλ. VI, 44 (ἐν σελ. 243).—
πρὸς ἐσπέρης πρὸς δυσμάς.—ἀξιόμαχος (μετ' ἀπρμφ.): ὑπομένω
τινὰ ἐπιόντα περιμένω τὴν ἐπίθεσίν τινος.—ἄρθμιος ἡνωμένος.—

τὸ ἀπὸ σεῦ τὴν γνώμην σου.—**ὑπολαμβάνω** λαμβάνω τὸν λόγον.—χρῶμαι ἀληθείᾳ λέγω τὴν ἀλήθειαν.—χρῶμαι ἡδονῇ ὄμιλῷ πρὸς εὐχαρίστησιν.—ἀηδῆς δυσάρεστος.—**ἔσεσθαι**, ὑπκυ. αὐτόν.

Κεφ. 102. ἀλίσκομαι ϕευδόμενός τι πιάνομαι ϕεύστης εἰς τι.—αἱεὶ κοτὲ ἀνέκαθεν.—**σύντροφός** εἴμι τινι εἶμαι ἀναθρεμμένος μαζὶ μὲ τινα.—**ἔπακτός** ἔστι δὲν εἶναι ἔμφυτος.—**κατείργασται** (ἐν πιθκ. σημ.) ἔχει ἀποκτηθῆ.—**σοφίη** νοημοσύνη.—διαχρῶμαι τινι μεταγειρίζομαι (ἔχω) τι πάντοτε.—ἀπαμύνομαι ἀποκρούω.—δεσποσύνη δεσποτισμός.—**οἰκηματίον** οἰκῶ.—οὐκ ἔστι ὅκως κοτὲ οὐδέποτε.—λόγοι προτάσεις.—**αὗτις** δὲ ἔπειτα δέ.—**ἀντιοῦμαι** =**ἐναντιοῦμαι**.—φρονῶ τά τινος ἔχω τὰ αὐτὰ φρονήματα, τὰ ὅποια ἔχει καὶ ἄλλος τις: εἶμαι μὲ τὸ μέρος τινός.

Κεφ. 103. φθέγγομαι λέγω, ἐκστομίζω.—**ἔπος** λόγος.—**δυναίατο**=ἀττ. δύναιντο.—γίνονται περὶ ἔνα ἔκαστον ἀναλογοῦν εἰς τὸν καθένα.—**γενοίατο**=ἀττ. γένοιντο.—δειμαίνω φοβοῦμαι.—**ἀνειμένος** (ἀνίημι) ἀφειμένος.—**ἀνισῶ** ἔξισῶ.

Κεφ. 104. τὰ κατήκοντα **Σπαρτ.** τὰ ἀφορῶντα τοὺς Σπαρτ.—τὰ νῦν τάδε (ἐπίρρ.): ἀκριβῶς τώρα.—**ἔστοργα**, ὁ πρκυ. μὲ σημ. ἐνεστ.=**στέργω** ἀγαπῶ.—**ἔξεπίσταμαι** γνωρίζω καλῶς.—τιμὴ βασιλικὸν ἀξίωμα.—**γέρεα** προνόμια (ἀποδιδόμενα εἰς βασιλεῖς).—**βίος** τὰ μέσα πρὸς ζωὴν.—**οἰκος** κατοικία.—**οἰκδες**=ἀττ. εἰκός.—φαινομένη φανερό.—**διαθοῦμαι** ἀποκρούω.—κατὰ ἔνα εἰς πρὸς ἔνα.—**οὐδαμός**=ἀττ. οὐδείς.—κακίων ὀλιγώτερον ἀνδρεῖος. — ἀλέες ὅλοι ὄμοι.—**ἔπειμί** τινι προτίσταμαι τινος.—**ὑποδειμαίνω** φοβοῦμαι.—**γῶν**=ἀττ. γοῦν.—ἄνωγα διατάσσω.—φεύγω ἀποφεύγω. —**ἔπικρατῶ** νικῶ.—τὸ λοιπὸν εἰς τὸ ἔξης.—κατὰ νόον τοι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου.

Κεφ. 105. ἐς γέλωτα τρέπω (τό πρᾶγμα) τὸ γυρίζω στὸ γέλιο.—ποιοῦμαι ὀργὴν ὀργίζομαι.

Κεφ. 201. ἡ δίοδος τὸ στενόν.—**ἔπιχώριος** ἐντόπιος.—τὰ ἔχοντα ἡ φέροντα πρὸς τὰ ἐκτεινόμενα μέρη πρός.

Κεφ. 202 - 203. Νπομένω περιμένω.—δ Πέρσης, βλ. VI, 100.—ἐπίκιλητος γίνομαι προσκαλοῦμαι.—Λοκροί Ὁπούντιοι οἱ κάτοικοι τῆς Ἀν. Λοκρίδος ἐκ τῆς ἐκεῖ πρωτευόσης Ὁπούντος.—πρόδρομος ὁ τρέχων ἐμπρός τινος, ὁ προπορευόμενος, ἡ πρωτοπορία.—προσδόκιμός είμι περιμένομαι.—ἐν φυλακῇ είμι φυλάσσομαι.—τῷ = ᾖ.—ἔξ ἀρχῆς γινομένω εὐθὺς ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του.—κακὸν οὐ συνεμείχθη (δηλ. τοῖσι ἀγαθοῖσι) μὲ τὴν εὐτυχίαν δὲν ἀνεμείχθη κάποια δυστυχία.—μέγιστα, δηλ. κακὰ συνεμείχθη.—πίπτω ἀπὸ τῆς δόξης ἀποτυγχάνω εἰς τὴν ἴδεαν μου (εἰς τὴν προσδοκίαν μου).

Κεφ. 204 - 205. ἑκάστων, ἐκ τοῦ στρατηγοί.—ἔξ ἀπροσδοκήτου ἀπροσδοκήτως, παρ' ἐλπίδῃ ὁ Λεωνίδας ὡς ἔχων δύο ἀδελφοὺς μεγαλύτερους, τὸν Κλεομένην καὶ τὸν Δωριέα, οὐδέποτε ἤλπιζε νὰ γίνη βασιλεὺς. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Κλεομένης ἀπέθανεν ἄνευ τέκνου ἀρρενος, ὁ δὲ Δωριέας δὲν ὑπῆρχε πλέον, ἀλλ' εἶχεν ἀποθάνει καὶ αὐτός, ἡ βασιλεία περιῆλθεν εἰς τὸν Λεωνίδαν. — ἐπιλέγομαι ἐκλέγω διὰ τὸν ἑαυτόν μου.—οἱ κατεστεῶτες οἱ (διὰ νόμου) ὥρισμένοι ἐννοοῦνται οἱ κατ' ἐκλογὴν ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσλαμβανόμενοι τριακόσιοι εἰς ἐπικινδύνους ἐπιχειρήσεις.—ἐν τὸν ἀριθμὸν λογίζομαι ἀπαριθμῶ.—σπουδὴν ποιοῦμαι (μετ. ἀπριμφ.) φροντίζω νά.—κατηγορεῖται (ἀπροσ.) τινὸς (μετ' ἀπριμφ.) φέρεται κατηγορία κατά τινος ὅπι.—παρακαλῶ προσκαλῶ.—ἀπερέουσι, μέλλ. τοῦ ἀπαγρεύω ἀρνοῦμαι.—ἐκ τοῦ ἐμφανέος φυγερά.

Κεφ. 206. Νπερβάλλομαι ἀναβάλλω.—γάρ ἐπειδή.—**Κάρνεια** ἑαρτὴ τελουμένη ἐν Σπάρτῃ κατ' ἔτος πρὸς τιμὴν τοῦ Καρνείου Ἀπόλλωνος καὶ διαρκοῦσα ἐννέα ἡμέρας.—κατὰ τάχος=ταχέως.—πανδημεὶ=πανστρατιῇ.—ώς=οὗτως. — ἐνένωντο = ἀττ. ἐνενόηντο· τοῦ νοοῦμαι σκέπτομαι.—ἥν συμπεσοῦσα=συνέπεσε.—κατὰ τωντὸ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον.—Ολυμπιάς οἱ Ὁλυμπιακοὶ ἀγῶνες.—κατὰ τάχος οὕτω=οὕτω ταχέως.—διακρίνεται ὁ πόλεμος τελειώνει ὁ πόλεμος.

Κεφ. 207. διενένωντο, βλ. ἀνωτέρω ἐνένωντο (κεφ. 206).—πέλας (μετὰ γνω.) πλησίον τινός.—ἐσβολὴ δίοδος, στεγόν.—κα-

ταρρωδῶ=κατορρωδῶ πολὺ φιβοῦμαι.—ἀπαλλαγὴ ἀναχώρησις.—περισπέρχομαι τινι πολὺ δυσαρεστοῦμαι (ὅργίζομαι) διά τι. — ἀλέξασθαι, μέσ. ἀόρ. τοῦ ἀλέξω ἀποκρούω.

Κεφ. 208. ιδέσθαι=ιδεῖν. — ἀκηκόεε=ἡκηκόει.—ἀλίζομαι σύναθροίζομαι.—ταύτη αὐτοῦ.—προσελαύνω (ἔφιππος) πλησιάζω.—κατώρα=ἀττ. καθεώρα^τ καθορῶ βλέπω καλῶς.—ἔσω τοῦ τείχεος, τοῦτο τὸ τεῖχος εἶχον κτίσει πρὸ πολλῶν ἑτῶν οἱ Φωκεῖς, διὰ νὰ προφυλάξσωνται ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν Θεσσαλῶν, τῶν ἀσπόνδων ἐχθρῶν των.—ἀνορθώσαντες, διότι τὸ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ ὡς ἐκ τῆς πολυκαρίας εἶχε καταπέσει.—οἴλα τε ἥν=οἰόν τε ἥν.—δ δὲ= ἀλλά.—μανθάνω, ἐδῶ: παρατηρῶ.—τοῖσι (=οῖς) τὰ δρπλα ἔκειτο οἱ ὄποιοι εἶχον στρατοπεδεύσει.—ἀτρεκέως ἀκριβῶς.—ἀλογίη ἀδιαφορία, καταφρόνησις.—κυρέω=τυγχάνω. — ὅπωπα, πρκμ. τοῦ δρῶ.

Κεφ. 209. ἔχω (μετ' ἀπρμφ.) δύναμαι.—συμβάλλομαι ἐνοῶ.—τὸ ἐὸν τὸ ἀληθές.—ἀλλὰ - γάρ ἀλλ' ἐπειδή.—μεν=ἀττ. μοῦ. —καὶ πρότερον, περὶ τοῦ πράγμ. βλ. κεφ. 101 - 104 (ἐν σελ. κειμ. 171 - 172)—εὗτε=ἀττ. δτε.—γέλωτα τίθεμαι τινα περιγελῶ τινα. — τῇ (= ἀττ. ἥ) πᾶς. — ἀγῶν ἔργον, καθῆκον. — ἀντία σεῦ ἐνώπιον σου. —ἀπίκαται=ἀττ. ἀφιγμένοι εἰσί. —ἔσοδος=ἔσβολὴ (κεφ. 207).—νόμος συνήθεια.—ἔχων ἔστι=ἔχει.—ἐπεὰν=ἀττ. ἐπάν. — ψυχὴ τῷ.—τὸ ὑπομέγον = οἱ ὑπομένοντες· ὑπομένω μένω ὄπισω. — ὑπομένω (μετὰ μτχ. ἀναφερομένης εἰς τὸ ὑποκμ.), βλ. κεφ. 101 (ἐν σελ. 248).—χεῖρας ἀνταίρομαι τινα ἥ τινι, βλ. VI, 44 (ἐν σελ. 243).—βασιλήιος=ἀττ. βασίλειος βασιλικός.—προσφέρομαι πρός τινα ἐπέρχομαι ἐναντίον τινός. —κάρτα=λίαν.—χρᾶσθαι, τὸ ἀπρμφ. ἀντὶ προστακτ.=χρῶ. — τοι=ἀττ. σοι.—ταύτη... τῇ οὕτω... ὅπως.

Κεφ. 210. παρεξῆκε, τοῦ παρεξίημι ἀφήνω νὰ περάσῃ.—ἀβουλία ἀπερισκεψία.—διαχρῶμαι=χρῶμαι.—Κίσσιοι κάτοικοι τῆς Κισσίας, χώρας περισκῆς, ἐν τῇ ὄποιᾳ ἔκειντο τὰ Σοῦσα.—ἔς ὁψιν τὴν ἑωυτοῦ ἐνώπιον του.—φερόμενοι μὲ δρμήν.—ἐπεσήισαν=ἀττ. ἐπεισῆσαν εἰσήρχοντο εἰς τὰς τάξεις τῶν πιπτόντων.—προ-

σπταίω βλάπτομαι, ύφίσταμαι ἀπωλείας.—**τέω** = ἀπτ. τῶ, τινι.—**πᾶς** τις ἔκαστος.—**συμβολὴ** μάχη.—**δι'** ἡμέρης (καθ') ὅλην τὴν ἡμέραν.

Κεφ. 211. **τρηχέως** περιέπω κακοποιῶ, βλάπτω.—**ὑπεξέρχομαι** ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀποσύρομαι.—**ἐκδέχομαι** διαδέχομαι.—**ἀθάνατοι**, σῶμα ἐκ δεκακισχιλίων ἐπιλέκτων στρατιωτῶν τῆς περιστῆκης βασιλικῆς φρουρᾶς ὀνομάζετο οὕτω, διότι ἀντικαθίσταντο πάντοτε οἱ ὑπὸ νόσου ἀποθνήσκοντες ἢ οἱ φονευόμενοι, ὥστε νὰ μένῃ πάντοτε πλήρης ὁ ἀριθμός.—**ώς** κατεργασόμενοι (αὐτούς, δηλ. τοὺς "Ελλ.) μὲ τὴν ἐλπίδα διτ. Θὰ τοὺς νικήσουν.—**εὐπετέως** εὐκόλως.—**συμμίσγω**=**συμμείγνυμι** ἔρχομαι εἰς χεῖρας.—**πλέον** φέρομαι περισσότερον κατορθώνω.—**στεινόπορος** στενός. — **ἥπερ** = ἀπτ. ἢ (συγκροτ.).—**ἄλλα** εἰς ἄλλα.—**ἐξεπίσταμαι** γνωρίζω καλῶς.—**δκως**=**δπότε** δσάκις.—**ἀλήσ** εἰς ἐν ὅλον ἥθροισμένος, συνηγνωμένος.—**φεύγεσκον**=**ἔφευγον**.—**δῆθεν** κατὰ τὸ φαινόμενον.—**πάταγος** κρότος (τῶν ὅπλων).—**καταλαμβάνω** προφέρων.—**ἄν** **ὑπέστρεφον**, ἐδῶ ὁ ἄν μετὰ τοῦ παρτη. δηλοῦ τὸ κατ' ἐπανάληψιν συμβαῦνον εἰς τὸ παρελθόν: ἔστρεφον δπίσω.—**ἀντίοι** ἀντιμέτωποι.—**μεταστρέφομαι** στρέφομαι δπίσω.—**καταβάλλω**=**ἀποκτείνω**. πθωκ. τούτου πίπτω.—**ἔδυνέατο**=**ἀπτ.** ἥδύναντο. — οὐδέν, ἐπίρρ.—**παραλαμβάνω** τῆς ἐσάδου καταλαμβάνω τὴν εἰσόδον: γίνομαι κύριος τῆς εἰσόδου.—**τέλος** σῶμα στρατοῦ, τάγμα.—**παντοίως** κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους.

Κεφ. 212. **πρόσοδοι** τῆς μάχης ἐπιθέσεις, ἔφοδοι.—**ἀνατρέχω** ἀναπηδῶ.—**ἀεθλέω**=**ἀπτ.** ἀθλῶ μάχομαι.—**ἐόντων**, δηλ. τῶν "Ελλήνων.—**συμβάλλω** ἔρχομαι εἰς χεῖρας συμπλέκομαι.—**κεκοσμημένοι** τεταγμένοι.—**ἐν** μέρει μὲ τὴν σειράν, διαδοχικῶς.—**ἐς** τὸ οὖρος, δηλ. τὸ Καλλίδρομον.—**ἀλλοῖος** διαφορετικός.—**ἐνώρων**=**ἀπτ.** ἐνεώρων· ὁ πρτκ. ἐδῶ μὲ σημ. ὑπερσυντλκ. ἐνορῶ παρατηρῶ.

Κεφ. 213. ὅ τι χρήσηται τῶ π. πρήγμ. πῶς νὰ μεταχειρισθῇ τὴν παροῦσαν περίστασιν: τί νὰ κάμη εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν.—**φέρομαι** λαμβάνω (ώς ἀνταμοιβήν).—**διὰ** τοῦ οὔρεος (δηλ. τοῦ

Καλλιδρόμου) φέρουσαν, βλ. σχ. τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης ἐν τέλει τοῦ βιβλίου (πίν. I).—ταύτη ἐδῶ (δηλ. ἐν Θερμοπ.).—ύπομένω μένω.—ὕστερον, δῆτε δῆλο. οἱ Πέρσαι ἀφῆκαν τὴν 'Ελλάδα.—Πυλαγόροι οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν 12 ἑλλ. φύλων, οἱ ὅποιοι μετεῖχον τοῦ ἀμφικτυονικοῦ συνεδρίου· συνήρχοντο δις τοῦ ἔτους, τὸ μὲν ἔαρ ἐν Δελφοῖς, τὸ δὲ φθινόπωρον ἐν Ἀνθήλῃ παρὰ τὰς Θερμοπύλας.—Πυλαίη (δηλ. σύνοδος) ἡ συνέλευσις ἐν Πύλαις (ἢ μᾶλλον ἐν Ἀνθήλῃ παρὰ τὰς Πύλας).—ἐπικινηρύσσω ἀργύριόν τινι ὁρίζω χρηματικὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν κεφαλήν τινος.—κατέρχομαι ἐπανέρχομαι.—'Αντικύρη πόλις παρὰ τὸν Μαλιακὸν κόλπον, ἡ πατρὶς τοῦ Ἐφιάλτου.

Κεφ. 215. κατεργάζομαι κατορθώνω.—ώρμεατο=ἀττ. ὥρμηντο δρμῶμαι ζεκινῶ.—περὶ λύχνων ἀφάς περὶ τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὅποιαν ἀνάπτονται οἱ λύχνοι, δηλ. ὅταν ἀρχίζῃ νὰ νυκτώνῃ.—καθηγοῦμαι ὀδηγῶ.—ὅτε οἱ Φωκεῖς κτλ., περὶ τοῦ πράγματος. βλ. κεφ. 208 (ἐν σελ. 251).—ἐν σκέπῃ εἰμί τινος προφυλάσσομαι ἀπό τι.—ἐκ τόσου, δηλ. χρόνου.—κατεδέδεκτο=ἀττ. κατεδέδεικτο.—χρηστὸς χρήσιμος.

Κεφ. 216 - 217. διασφάξ, γος χαράδρα.—'Ασωπός -'Ανόπαια, βλ. σχ. τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης ἐν πίν. I.—τείνω ἐκτείνομαι.—πρὸς τῶν Μηλιέων (ώς πρὸς τὸν ἐρχόμενον) ἀπὸ τὴν χώραν ὄν Μηλιέων.—ἡώς (=ἀττ. ἔως) διαφαίνει ἀρχίζει νὰ φαίνεται ἡ αὔγη: ἀρχίζει νὰ γλυκοχαράζῃ.—καὶ οἱ καὶ οὗτοι.—γίνομαι ἐπί τινι φθάνω εἴς τι.—ἀκρωτήριον κορυφή.—ρύουμαι ὑπερασπίζω.—ἢ κάτω ἐσβοιλῇ τὸ κάτω κείμενον στενόν.—ὑπὸ τῶν εἵρηται=ὑπὸ τούτων, ὑφ' ὄντων αὐτὴν φυλάσσεσθαι πρότερόν μοι εἴρηται (βλ. κεφ. 202).—ύποδέχομαι ἀναλαμβάνω, ὑπόσχομαι.

Κεφ. 218. ἐπίπλεος=ἀττ. ἐπίπλεως γεμάτος.—ψόφος θόρυβος.—οἰκόδεις=ἀττ. εἰκός.—φύλλων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τ.π. διέστι φύλλα εἶχον πέσει (ἐκ τῶν δένδρων) καὶ εἶχον σκορπισθῆ ὑπὸ τοὺς πόδας των.—ἀνὰ - ἔδραμον, τμῆσις: ἀνέδραμον· ἀνατρέχω, βλ. κεφ. 212.—ἐνδύνω=ἐνδύομαι.—ἐν θώματι γίνομαι ἐκπλήττομαι. — ἔλπομαι ἐλπίζω. — ἀντίξοος ἐναντίος, ἔχθρικός. — ἐγκυρέω (ἀόρ. ἐνεκύρησα) συναγνῶ. — δποδαπός ἐκ τίνος χώρας.—

διατάσσω θέτω ἐν τάξει, παρατάσσω.—βάλλω κατηπᾶ.—τόξευμα βέλος.—κόρυμβος κορυφή.—έπισταμαι, ἔδω: εἴμαι βέβαιος, πιστεύω.—ἀρχὴν (ἐπίρρ.) ἀρχικῶς, κυρίως.—παρεσκευάδατο=ἄπτ. παρεσκευασμένοι ἡσαν.—οὐδένα λόγον ποιοῦμαι τινος καθόλου δὲν λογαριάζω τινα.—οἱ δὲ=ἀλλά.

Κεφ. 219. τὰ ἵρα τὰ σφάγια, τὰ σπλάχνα τῶν σφαγίων.—ἄμα ἡοῖ (=ἄπτ. ἄμ' ἔω) κατὰ τὴν αὐγὴν (τῆς ἐπομένης ἡμέρας).—έπι δὲ (ἐπίρρ.) ὕστερον δέ.—περιόδος περικύκλωσις.—σημαίνω εἰδοποιῶ.—ἡμεροσκόπος φρουρὸς ἐν καιρῷ ἡμέρας.—τὸ ἄκρον ἡ κορυφή.—διαφαίνει ἡμέρη ἀρχήςει νὰ ἔγερωνται—σχίζομαι διαιροῦμαι.—ἔων=ἄπτ. εἶναι.—διακρίνομαι διαλύομαι, γωρίζομαι.

Κεφ. 220. κήδομαι μεριμνῶ, ἐνδιαφέρομαι.—εὑπρεπέως ἔχει=πρέπει ἀρμόζει.—ἀρχήν, βλ. κεφ. 218.—ταύτη τῇ γνώμῃ πλεῖστός είμι εἰς ταύτην τὴν γνώμην κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποκλίνω: μὲ αὐτὴν τὴν γνώμην καθ' ὀλοκληρίαν συμφωνῶ.—καλῶς ἔχει εἶναι ἔντιμον.—έκεχρηστο, πθωκ. ὑπερσυντλκ. τοῦ χρῶ δίδω γρησμόν.—χρῶμαι (χρηστηρίω ἡ Πυθία) ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον.—αὐτίκα κατ' ἀρχὰς εὐθὺς ἔξει ἀρχῆς.—ἀνάστατος γίνομαι καταστρέφομαι.—έπιλέγομαι σκέπτομαι.—κατατίθεμαι δόξαν θησαυρίζω δόξαν.—διαφέρομαι γνώμη ἔχω διάφορον γνώμην, διαφωνῶ.—ἀκόσμως ἀπειπῶς.

Κεφ. 221. τὰ ἀνέκαθεν ἐκ καταγωγῆς.—Μελάμπους περιφημος μάντις κατὰ τοὺς μυθικοὺς γρόνους.

Κεφ. 222. ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιοῦμαι θεωρῶ ὡς ὁμήρους.

Κεφ. 223. ἔπέχω περιμένω.—ἔς ἔως, μέχρι.—κου μάλιστα περίπου.—ἀγορᾶς πληθώρη=ἀγορὰ πλήθουσα ὁ χρόνος ἀπὸ 9-11 1/2 π.μ. περίπου.—έπέσταλτο οὕτω εἴχε δοθῆ τοιαύτη παραγγελία.—χωρος ἀπόστασις.—πολλὸν πολὺ.—ηπερ=ἄπτ. ἡ.—ἡ περίοδος, ἔδω: ἡ (περὶ τὸ ὄρος) κυκλοπερῆς δόδος.—κατ' ἀρχὰς πρότερον.—αὐχὴν στενόν.—ἔρυμα δύσηρωμα.—ὑπεξέρχομαι προφυλακτικῶς ἔξερχομαι.. —συμμίσγοντες, οἱ "Ελ.. —τέλος, βλ. κεφ. 211.—βαπτίζω μαστιγώνω.—ζωδίς ζωντανός.—οὐδεὶς λόγος ἔστι

τινος οὐδεὶς φροντίζει περὶ τινος.—τὸ ἀπολλύμενον=οἱ ἀπολλύμενοι.—ἀποδείκνυμαι ἐπιδεικνύω.—βώμης ὅσον εἶχον μέγιστον τὴν μεγίστην δύναμιν ποὺ εῖχον.—παραχρεώμενοι μαχόμενοι ἔνευ σκέψεως περὶ τῆς ζωῆς των, ἀψηφοῦντες τὴν ζωήν των.—ἀτέων παράφορος, ἔξω φρενῶν.—κατάγνυμι θραύω· ὁ πρκμ. κατέαγα εἴμαι θραυσμένος.—διεργάζομαι φονεύω.

Κεφ. 224. πόνος μάχη.—ἐν δὲ δὴ πρὸς τουτοις δέ.

Κεφ. 225. ὡθισμός, ἐπὶ τῶν μαχομένων ἐν συμπλοκῇ: σπρώξιμον.—ἔσ εἶναι δὲ ἔως ὅτου.—ἀρετὴ ἀνδρεία.—ὑπεξερύω ἀποσύρω, ἀποσπῶ.—τοῦτο συνεστήκεε οὕτος ὁ ἀγών διήρκεσε.—ἐτεροιοῦμαι μεταβάλλομαι, ἀλλάσσω μορφήν.—τὸ νεῖκος ὁ ἀγών.—ἀναχωρῶ δπίσω ὑποχωρῶ.—παραμείθομαι ὑπερβαίνω.—κολωνὸς λόφος.—ἀλήσ, βλ. κεφ. 211 (σελ. 252).—ἐπὶ Λεωνίδῃ πρὸς τιμὴν τοῦ Λ.—ἀλέξομαι ὑπερασπίζομαι.—περίειμι ὑπολείπομαι, ἀπομένω. —καταχώνυμι χώνω βαθέως, κατακαλύπτω, θάπτω.—ἔξ ἐναντίης ἐκ τῶν ἔμπροσθεν.—ἐφέπομαι ἐπιτίθεμαι.—συγχώνυμι μεταβάλλω εἰς σωρὸν ἐρειπίων, καταχρημάτω.—περιέχομαι περικυκλώνω.—περισταδὸν σταθέντες ὄλόγυρα.

Κεφ. 226 - 227. εἰπαι=ἀττ. εἰπεῖν.—τὸ ἔπος ὁ λόγος.—πρὸς τεν παρά τινος.—ἀπιέωσι=ἀττ. ἀφιῶσι ἀφίημι βίπτω.—διστὸς βέλος.—ἐν ἀλογίῃ ποιοῦμαί τι δὲν λογαριάζω τι, ἀδιαφορῶ διά τι.—τοιουτότροπος παρόμοιος, μνημόσυνον, βλ. VI, 109 (ἐν σελ. 246).

Κεφ. 228. θαφθεῖσι=ἀττ. ταφεῖσι.—αὐτοῦ ταύτη ἐδῶ ἐν αὐτῇ τῇ θέσει.—τῇ περ ὅπου ἀκριβῶς.—ἢ, μετὰ τὸ πρότερυν=πρίν.—γράμματα ἐπίγραμμα.—τῇδε ἐδῶ.—Πελοποννάσου, δωρικὸς τύπος.—τέτορες, δωρικὸς τύπος=τέσσαρες.—ἀγγέλλειν, ἀντὶ προστκτ. =ἄγγελλε. —ρῆμα νόμος.—κλεινὸς ἔνδοξος.—ἀμείβομαι διαβαίνω.—κήρ, κηρὸς, συνήθως ἐν τῷ πληθ. κῆρες θάνατος.—σάφα σαφῶς.—οὐκ ἔτλη (ἀόρ. β' τοῦ ἀχρ. ἐνεστ. τλάω) δὲν ὑπεμινε, δὲν ἥθέλησε.—προλείπω καταλείπω.—ἔξω ἢ=πλήν.—ἐπικοσμῶ τιμῶ.—κατὰ ξεινίην, ἢ κατὰ ἔνεκα.—Σιμωνίδης, περὶ τούτου βλ. V, 102 (ἐν σελ. 241).

ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Κεφ. 40. κατίσχω τὰς νέας διευθύνω τὰ πλοῖα.—προσδέομαι=δέομαι.—σχεῖν=κατασχεῖν· κατέχω προσορμίζομαι, ἀράζω.—ύπεξάγομαι φέρω (τοὺς ἴδιους μου) εἰς ἀσφαλῆ τόπον.—τὸ=ἀπτ. ὅ.—τὰ κατήκοντα πρήγματα=τὰ παρεόντα πρήγματα ἡ παροῦσα κατάστασις τῶν πραγμάτων: αἱ παροῦσαι περιστάσεις.—βουλὴν ποιοῦμαι=βουλεύομαι.—έψευσμένοι γνώμης ἀπατηθέντες εἰς τὰς ἐλπίδας των.—ύποκάθημαι τινα ἐνεδρεύω τινά.—οἱ δὲ=ἀλλά.—τειχέω=τειχίζω.—περίειμι σφύζομαι. — περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πολὺ φροντίζω.—ἀπιέναι=ἀπτ. ἀφιέναι· ἐκ τοῦ ἐπυνθάνοντο.

Κεφ. 41. τῇ (=ῇ) τις ὅπου ἔκαστος.—οἰκέται ὅλοι ἐν οἱ τῇ οἰκίᾳ, ἡ οἰκογένεια: ἐδῶ: γυναῖκες καὶ δοῦλοι.—ύπεκτιθέμαι = ύπεξάγομαι (κεφ. 40).—χρηστήριον χρησμός: οἱ Ἀθηναῖοι ἀφότου ἔμαθον, ὅτι ὁ Ξέρξης θὰ ἐπέλθῃ κατὰ τῆς Ἑλλάδος, εἶχον ζητήσει ἀπὸ τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν χρησμόν. Ὁ Ἀπόλλων τοὺς ἀπεκρίθη ὅτι μεγάλη καταστροφὴ τοὺς περιμένει καὶ ὅτι μόνον τὰ ξύλινα τείχη θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ τοὺς σώσουν. Ὁ Θεμιστοκλῆς ἀπὸ τότε ἔξηγήσε τὸν χρησμόν, ὅτι ὁ θεὸς μὲ τὰ ξύλινα τείχη ἐννοεῖ τὰ πλοῖα.—ύπηρετῷ τινι προσφέρω ὑπηρεσίαν εἰς τινα, ὑπακούω εἰς τινα.—ἐνδιαιτῶμαι κατοικῶ, διαμένω.—ἐν τῷ ἱρῷ, δηλ. τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς.—ώς ἔόντι ὡς ἐλαφηῶς ὑπῆρχεν (ό δρις).—ἐπιμήνια (ιερὰ) μηνιαῖαι προσφοραὶ ἡ θυσίαι.—προτίθημι παραθέτω— μελιτόεσσα (=μελιτοῦττα, δηλ. μᾶζα) μελόπητα.—άναισιμῷ (-όω) καταναλίσκω, κατατρώγω.—τῆς θεοῦ, δηλ. τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς τὴν ὄποιαν ἵερὸς ἥτο ὁ δρις.—ύπέκκειμαι (πθτκ.) ἔχω μεταφερθῆ εἰς μέρος ἀσφαλές.—στρατόπεδον στόλος.

Κεφ. 42. ωντὸς=ό αὐτός.—πάρεξ ἐκτός, πλήν.—πεντηκόντερος, βλ. III, 39 (ἐν σελ. 237.).

Κεφ. 49. προτίθημι προτείνω.—ὅκου... τῶν...=ὅκου τούτων τῶν χωρέων, τῶν αὐτοὶ ἐγκρατέες εἰσί.—ἐγκρατῆς κύριος.—ἐπιτήδειος κατάλληλος.—ἀπεῖτο=ἀπτ. ἀφεῖτο· πθτκ. ὑπερσυντλκ.

τοῦ ἀφίημι. — συνεκπίπτω εἶμαι σύμφωνος, συμφωνῶ. — ἐπιλέγω λέγω προσέτι. — πολιορκήσονται, ἐν πθτκ. σημασία. — ἵνα, τοπκ.= δπου. — τιμωρίη βοήθεια. — ἐκφέρομαι (μέλλ. ἔξοισομαι) ἐξερχόμενος ἀπὸ τὸ πλοῖον καταφεύγω.

Κεφ. 50. ἐπιλέγονται συσκέπτονται, συζητοῦν. — τρέπομαι πορεύομαι. — ἐκλείπω ἔξ = ἐκλείπω καὶ φεύγω ἔξ. — Καλλ. ἀρχοντος' Αθ., δηλ. τὸ 480 π.Χ.

Κεφ. 51. ἐν τῷ ἱρῷ, δηλ. τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς ἐν τῇ Ἀκροπόλει. — ταμίας τοῦ ἱροῦ, οὗτοι ἡσαν δέκα καὶ ἐφύλαττον τὰ κειμήλια καὶ τὰ χρήματα τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς καὶ καθόλου φαίνεται, διελέγον τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐποπτείαν ὅλων τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει. — Θύρα σανίς. — ἄμα μὲν — πρὸς δὲ ἀφ' ἐνὸς μὲν — πρὸς τούτοις δέ. — ἀσθένεια βίσου πενία. — ἐκχωρῶ ἀπέργομαι, ἀναχωρῶ. — αὐτοὶ αὐτοὶ μόνον. — τὸ μαντήιον, ἐδῶ: τὴν ἔννοιαν (τὴν σημασίαν) τοῦ χρησμοῦ. — χρῶ (-άω) χρησμοδοτῶ. — ἀνάλωτος ἀκυρίευτος, ἀπόρθητος. — κρησφύγετον καταφύγιον.

Κεφ. 52. ίζομαι, ἐπὶ στρατεύματος: λαμβάνω θέσιν, στρατοπεδεύω. — καταντίον ἀπέναντι. — δχθος ὕψωμα, λόφος. — δκως= δπότε δσάκις. — δπτω ἀνάπτω. — τὸ ἔσχατον τοῦ κακοῦ τὰ ἔσχατα δεινά. — προδίδωμι (ἀμτβ.) ἐκλείπω, γίνομαι ἀχρηστος. — λόγοι προτάσεις. — τῶν Πεισιστρατιδέων, δηλ. τοῦ Ἰππίου καὶ τῶν ὀπαδῶν του, οἱ δροῦοι εὑρίσκοντο ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Εέρξου. — δμολογία συνθήκη. — δλοίτροχος στραγγυλὸς λίθος. — ἀπορίησι ἐνέχομαι εὑρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν.

Κεφ. 53. τὰ ἀποραὶ ἀπορίαι, ἡ ἀμηχανία. — ἔξοδος διέξοδος. — ἔδεε ἥτο πρωρισμένον. — θεοπρόπιον χρησμός. — γίνομαι ὑπό τινι περιέρχομαι εἰς τὴν ἔξουσίαν τινός. — ἐλπίζω μὴ φοβοῦμαι μήπως. — κατὰ ταῦτα ἀπ' αὐτοῦ. — ταύτη ἀπὸ αὐτὸς τὸ μέρος. — κατὰ τοῦ τείχεος κάτω ἀπὸ τὸ τείχος κάτω. — ἐς τὸ μέγαρον, δηλ. τοῦ ναοῦ τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς μέγαρον δὲ τὸ ἐσώτατον καὶ ιερώτατον μέρος τοῦ ναοῦ, τὸ ἔδυτον ἐν αὐτῷ εὑρίσκετο τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς. — τὰς πύλας, δηλ. τοῦ ναοῦ τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς. — κατέστρωντο, πθτκ. ὑπερστνλ. τοῦ καταστρώνυμι φονεύω.

Κεφ. 54. Ἀρταβάνω, τοῦτον ὁ Ξέρξης εἶχεν ἀφήσει εἰς τὰ Σοῦσα ὡς διοικητὴν τοῦ κράτους του. — εὐπρηξίη εὐτυχία, ἐπιτυχία.— τοὺς φυγάδας, δῆλ. τὸν Ἰππίαν καὶ τοὺς ὄπαδούς αὐτοῦ.— τὰ τὰς συνήθεις θυσίας. — ὅψις ἔνυπνίου ὥραμα εἰς τὸν ὕπνον. — ἐνθύμιόν μοι γίνεται ποιήσαντι αἰσθάνομαι βάρος εἰς τὴν ψυχήν μου (μὲ τύπτει ἢ συνείδησίς μου), δι' ᾧ τι ἔκαμα.

Κεφ. 55. ἐπιμιμνήσκομαί τινος μνημονεύω τι.— γηγενής ὁ ἐκ τῆς γῆς γεννηθείς. — θάλασσα πηγὴ ἀλμυροῦ ὕδατος. — ἔνι = ἔνεστι.— λόγος (ἔστι) λέγεται. — μαρτύριον μαρτυρία, ἀπόδειξις.— καταλαμβάνει (ἀπροσ.) συμβαίνει. — ὥρων = ἀπτ. ἔώρων.— στέλεχος κορμός. — ὅσον τε περίπου. — ἀνατρέχω, ἐδῶ: βλαστάνω, μεγαλώνω.

Κεφ. 56. θόρυβος ταραχή.— μένω περιμένω. — κυρῶ (-όω) ἐπικυρώνω, λαμβάνω ἀπόφρασιν. — τὸ προκείμενον πρῆγμα τὸ θέμα τῆς συνδιασκέψεως, τῆς συζητήσεως (τὸ ὅποιον εἶχε προταθῆ ὑπὸ τοῦ Εύρυβιάδου· βλ. κεφ. 49). — ἐσπίπτω πίπτω ἐντὸς μὲ δρμὴν (μὲ βίον), εἰσοροῦ. — ἀείρω = ἀπτ. αἴρω. — ἀποθευσόμενοι, τοῦ ἀποθέω ταχέως ἀπέρχομαι.— τοῖσι τε ὑπὸλ., δτκ. τοῦ ποιητκ. αἰτίου.— καὶ οἱ καὶ οὗτοι.

Κεφ. 57. Μνησίφιλος, πατρικὸς φίλος τοῦ Θεμιστ.— σφι, δτκ. τοῦ ποιητκ. αἰτίου. — βεβούλευται ἔχει ἀποφασισθῆ. — δέδοκται = βεβούλευται. — τοι βεβαίως. — ἀπαίρω τὰς ναῦς κινῶ τὸν στόλον, ἀποπλέω. — ἀβουλία ἀπερισκεψία.— μηχανὴ τρόπος. — διαχέαι, ἀπαρφ. ἀρ. τοῦ διαχέω διαλύω, ματαίων.— ἀνέγνωσα (ἀρ. α' τοῦ ἀναγιγνώσκω) ἔπεισα.— μεταβουλεύομαι μεταβάλω γνώμην.

Κεφ. 58. ὑποθήκη συμβουλή.— κοινὸν πρῆγμα ὑπόθεσις κοινῆς φροντίδος: ὑπόθεσις δημοσία. — συμμείγνυμι τινί τι ἀνακοινῶ τι. εἰς τινα. — παρίζομαι τινὶ κάθημαι πλησίον τινός.— καταλέγω διηγοῦμαι, ἐκθέτω. — ἐμαυτοῦ ποιοῦμαι τι οἰκειοποιοῦμαι τι.— ἐς ὃ ἔως ὃτου. — χρηίζω παρακαλῶ.

Κεφ. 59. προτίθημι ἐκθέτω, ἀνακοινώω. — τῶν εἶνεκεν ἀντί: τοῦ εἶνεκεν = οὖ (δῆλ. λόγου) ἔνεκα. — πολλός είμι ἐν τοῖσι

λόγοισι ὅμιλῶ πολλά. — οἷα = ἄτε. — κάρτα δέομαι ἔχω μεγάλην ἀνάγκην. — προεξανίσταμαι, ἐν ἀγῶνι: ξεκινῶ πρὶν δοθῆ τὸ σύνθημα. — ῥαπίζω ῥαβδίζω, δέρω. — ἀπολύομαι ἀπολογοῦμαι. — ἔγκαταλείπομαι ἐν ἀγῶνι δρόμου: μένω ὅπεριστα.

Κεφ. 60. διαδιδρήσκω = ἀποδιδράσκω. — κόσμον φέρει τινὶ φέρει τιμὴν εἰς τινα. — ὁ δὲ = ἀλλά. — ἄλλου λόγου ἔχομαι πιάνομαι ἀπὸ ὅλου λόγουν: κάμω γρῆσιν ὅλου λόγου.

α) ἐν σοί ἔστι, βλ. VI, 109 (ἐν σελ. 246). — ἀναζεύγνυμι τὰς ναῦς φέρω τὰ πλοῖα. — ἀνατίθημι ἀντιπαραβάλλω, συγκρίνω. — συμβάλλω συμπλέκομαι. — ἀναπεπταμένος ἀνοικτός. — τὸ = ὅππ. δ. — τοῦτο δὲ ἀφ' ἑτέρου δέ. — κινδυνεύω τινὶ κινδυνεύω μέτινα: ἔκθέτω τινὰ εἰς κίνδυνον.

β) χρηστὰ ὡφέλειαι. — τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἔκβαίνει ὁ πόλεμος λαμβάνει ἔκβασιν, διοίαν πρέπει. — πολλόν κρατῶ κερδίζω μεγάλην νίκην. — πρός τινος πρὸς τὸ συμφέρον τινός. — αὗτις δὲ πρὸς τούτους δέ. — περιγίνομαι σφύζομαι. — ὑπέκειμαι ἔχω μεταφερθῆ χάριν ἀσφαλείας. — ἐν αὐτοῖσι, δηλ. ἐν τοῖς ὅπ' ἐμοῦ λεγομένοις. — περιέχομαι τινος προσκολλῶμαι εἰς τι: ἐπιδιώκω τι. — προναυμαχῶ τινος ναυμαχῶ ὑπέρ τινος. — καί, μετὰ τὸ δμοίως καθίδως καί. — σφέας, τοὺς Πέρσας.

γ) ἐκαστέρω, συγκριτ. ἐπίφρ. τοῦ ἐκάς μακράν. — κόσμος τάξις. — κερδαίνω τινὶ περιεόντι ἔχω τὸ κέρδος, ὅτι σφύζεται τις. — λόγιον γρησμός. — κατύπερθε γίνομαι τινος γίνομαι ὑπέρτερός τινος: νικῶ τινα. — οἰκότα δρθά, λογικά. — ως τὸ ἐπίπαν ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον. — ἐθέλει, ως ὑποκρ.: τὰ βεβουλευμένα: ἐθέλω, ἐδῶ: συνθήζω. — εὗ γίνομαι ἀποβάίνω καλῶς, ἐπιτυγχάνω. — προσχωρῶ πρὸς τινα ὑποστηρίζω, βοηθῶ τινα.

Κεφ. 61. ἐπιφέρομαι (τινι) διὰ λόγου καταφέρομαι κατά τινος. — ἐπιψηφίζω τινὶ δίδω δικαίωμα ψήφου εἰς τινα. — παρέχομαι παρουσιάζω, ἔχω. — γνώμας συμβάλλομαι προσθέτω τὴν γνώμην μου εἰς τὰς γνώμας τῶν ὅλων: δίδω τὴν γνώμην μου, δπως καὶ οἱ ὅλοι. — προσφέρω τί τινι ἐπιφέριπτω τι (ὄνειδος) κατά τινος. — ἐωυτοῖσι, δηλ.: ἐωυτῷ καὶ τοῖς ὅλοις Ἄθ. — ἥπερ = ὅππ. ἥ. — ἔστε ἐφόσον. — οὐδαμὸς = οὐδείς.

Κεφ. 62. διαβαίνω ἔς τινα στρέφομαι πρός τινα. — λόγοι ἐπεστραμμένοι λόγοι ἔντονοι, σφοδροί. — τὸ πᾶν τοῦ πολέμου τὴν ὅλην κρίσιν τοῦ πολέμου. — ως ἔχομεν ὅπως εἴμεθα: εὐθύς, ἀμεσως. — ἀναλαμβάνω ἐμβιβάζω εἰς τὰ πλοῖα. — κομίζομαι πλέω. — ἐκ παλαιοῦ ἔτι ξῆδη ἐκ παλαιοῦ χρόνου. — κτίζω ιδρύω, ἀποικίζω, κατοικίζω. — μονοῦμαι τινος ἐγκαταλείπομαι ἀπό τινα.

Κεφ. 63 - 64. ἀναδιδάσκομαι μεταβάλλω γνώμην. — δοκέειν μοι, τὸ ἀπαρμφ. ἀπολύτως: κατὰ τὴν γνώμην μου. — ἀρρωδῶ = δρρωδῶ φιβοῦμαι. — διαναυμαχῶ συγκροτῶ ναυμαχίαν. — ἀκροβολίζομαι, κυρ.: ἀψιμαχῶ ἀκροβολίζομαι ἐπει λογομαχῶ. — ἐπὶ Αἰακὸν διὰ τὸν Αἰακόν: διὰ νὰ φέρῃ τὸν Αἰακὸν (τὸ ἄγαλμα δηλ. αὐτοῦ). ὁ Αἰακὸς ξῆτο κατὰ τὸν μῦθον υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς νύμφης Αἰγίνης ἀπόγονοι τούτου (Αἰακίδαι) ξῆσαν ὁ Πηλεύς, ὁ Τελαμών, ὁ Φῶκος, ὁ Ἀχιλλεύς, ὁ Αἴας καὶ ὁ Τεῦκρος. Εἰς τὰ ἀγάλματα τῶν Αἰακιδῶν ἀπεδίδετο ἡ ίδιότης ισχυρῶν βοηθῶν κατὰ τὰς μάχας.

Κεφ. 70. παρήγγειλε, ὁ Ξέρξης. — παρεκρίθησαν διαταχθέντες παρετάχθησαν κατὰ σειρὰν καὶ τάξιν. — ἔξεχρησε, τοῦ ἔκχρω (-άω) ἔξαρκῶ. — οἱ δὲ = ἀλλά. — πολιορκήσονται, ἐν πθώκ. σημασίᾳ. — ἀπολαμφθέντες = ἀττ. ἀποληφθέντες ἀπολαμβάνω ἀποκλείω.

Κεφ. 71. ἐμεμηχάνητο, ὑπερσυντλ. ἐν παθτκ. σημασίᾳ τοῦ μηχανῶμαι ἐπινοῶ. — ως τάχιστα εὐθὺς ως. — ἵζομαι στρατοπεδεύω. — συγχῶ (-ώ) σκεπάζω (φράζω) μὲ χώματα. — Σκειρωνίς ὁδός, ἡ ἀγουσα ἀπὸ τῆς Κορίνθου εἰς τὰ Μέγαρα καὶ Ἀττικὴν παρὰ τὴν θάλασσαν ἐπὶ ἀποτόμων βράχων. — ἄνω=ἄνυψω περατῶ. — φορμὸς κοφίνι. — ἐσφορέω εἰσκομίζω. — ἐλινύω (μετὰ μτχ.) παύω νά.

Κεφ. 72. ὑπεραρρωδῶ τινι ὑπερβολικὰ φιβοῦμαι διὰ τινα. — οὐδὲν μέλει τινὶ καθόλου δὲν ἐνδιαφέρεται τις. — Κάρνεια, βλ. VII, 206 (ἐν σελ. 250). — παροιχώκεε, ὑπερσυντλ. τοῦ παροίχομαι ἔχω παρέλθει.

Κεφ. 74. πόνος ἐπίπονος ἐργασία. — συνίσταμαι τινι, ἐδῶ: καταπονοῦμαι μέ τι. — τὸν περὶ τοῦ παντὸς δρόμον θέω διαγω-

νίζομαι, διακινδυνεύω περὶ τῶν ὅλων. — ἐλλάμπομαι διακρίνομαι: ἔδω: κερδίζω τὴν νίκην. — οὐκ οὔτω - ὡς ὅχι τόσον - ὅσου. — δειμαίνω περὶ τινι φιβοῦμαι διά τινα. — τέως ἐπὶ τινα χρόνον. — σιγῇ μὲ κα- μηλήν τὴν φωνήν. — θῶμα ποιεῦμαι θαυμάζω. — ἔξερράγη (ἀπροσ.) ἡ ἀγρανάκτησίς των ἐξέσπασε. — ἐς τὸ μέσον φανερά. — δοριάλωτος κυριευμένος.

Κεφ. 75. ἐσσοῦμαι = ἀττ. ἡττῶμαι. — χρεόν, δῆλ. ἐστί. — ἐπιδέχομαι δέχομαι προσέτι, δέχομαι νέους (πολίτας). — ὅλβιος πλούσιος. — κατύπερθε γίνομαι ὑπερισχύω. — δρησμὸς (δρασμὸς - διδράσκω) φυγή. — παρέχει (ἀπρόσ.) = πάρεστι ἢ ἔξεστι. — πε- ριορῶ (μετὰ μηχ.) ἐπιτρέπω, ἀφήνω νά. — πρὸς ἑαυτοὺς = πρὸς ἀλλήλους. — ἐκποδῶν ἀπαλλάσσομαι ἀπέργομαι.

Κεφ. 76. τοῦτο μέν.. τοῦτο δέ, βλ. VI, 44 (ἐν σελ. 243). — ἀνηγον (ἀμπτ.) τὸ ἀπ' ἐσπέρης κέρας ἐπροχώρουν μὲ τὸ δυτικὸν κέρας. — κυκλοῦμαι = κυκλῶ. — Κέος - Κυνόσουρα, ἀκρωτήρια εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὴν τῆς Σαλαμῖνος. — Μουνιχίη, χερσόνησος τῆς Ἀττικῆς μὲ ὄμώνυμον λιμένα κείμενον μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Φα- λήρου. — ἀπολαμψθέντες, βλ. κεφ. 70. — τίσιν δίδωμι τινος τι- μωροῦμαι διά τι. — ἀγώνισμα πολεμικὸν κατόρθωμα. — τῶν Περ- σέων, δῆλ. τινάς. — ἐκφέρομαι (μέλλ. ἔξοισομαι) φέρομαι ἔξω (ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ξηράν). — πόρος τῆς ναυμαχίης τῆς μελλ. ἔσ. τὸ μέρος, ὃπου ἔμελλε νὰ γίνη ἡ ναυμαχία. — περιποιῶ διασφῶ. — πυνθανοίατο = ἀττ. πυνθάνοιντο. — παραρτέομαι τι παρασκευάζω τι.

Κεφ. 78 - 79. ὡθισμὸς λόγων λογομαχία. — οἱ στρατηγοὶ συνίστανται οἱ στρατηγοὶ διαφωνοῦν. — κατὰ χώρην εἰμὶ εἶμαι εἰς τὴν θέσιν μου. — τρόπος χαρακτήρ. — συνέδριον τόπος τοῦ συν- εδρίου. — ἐκκαλοῦμαι φωνάζω ἔξω. — ὑπὸ ἔνεκα. — λήθην ποιοῦ- μαι = ἐπιλανθάνομαι. — συμμείγνυμι τινι ὄμιλῷ μέ τινα. — στα- σιάζω φιλονικῶ. — τοι = ἀττ. σοι. — ἵσον Πελοποννησίοισι τὸ αὐτὸν (ἀνωφελές) διὰ τοὺς Πελοπ.

Κεφ. 80 - 81. χρηστὰ ὡφέλιμα. — διακελεύομαι συμβουλεύω— τὰ ἐγώ ἐδεόμην κλπ. = αὐτόπτης γενόμενος (τούτων), τὰ

γενέσθαι ἔγω ἐδεόμην. — ἐξ ἐμέο (δῆλ. ἔόντα) ὅπι ἐκ μέρους μου προέρχονται: ὅτι εἰς τὰς ἐνεργείας μου ὀφείλονται. — παρίσταμαι φέρω πρὸς τὸ μέρος μου διὰ τῆς βίας, ἀναγκάζω. — πλάσσω ἐπινοῶ. — ὡς οὐ ποιεύντων τῶν β. ταῦτα διύτι κατὰ τὴν γνώμην των (δῆλ. τὴν γνώμην τῶν λοιπῶν στρατηγῶν) οἱ βάρβαροι δὲν πράττουν ταῦτα. — παρέρχομαι εἰσέρχομαι. — μόγις μόλις, μετὰ δυσκολίας. — ἐφορμῶ (- ἐω) μένω ἡγκυροβολημένος ἐν τινι πόπῳ: ἐκπελῶ ἀποκλεισμόν. — παραρτέομαι γίνομαι ἔτοιμος, παρασκευάζομαι. — ἀλέξομαι (καὶ μέσ. μέλλ. ἀλεξήσομαι) = ἀμύνομαι. — μεθίσταμαι ἀποχωρῶ. — ἀμφισβασίη φιλονικία: λόγων ἀμφισβασίη λογιμαχία.

Κεφ. 82. ἐν τοῖσι, ἡ ἐν μεταξῷ. — καθαιρῶ καταβάλλω, νικῶ. — ἐς τὸν τρίποδα, τὸν δόποῖον οἱ "Ελλ. μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχῃ ἀφίερωσαν εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα: ὁ τρίποντος οὔτος ἦτο χρυσοῦς καὶ ἐστηρίζετο ἐπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς τριῶν χαλκῶν ὄφεων, τῶν δόποίων τὰ σώματα περιπλεκόμενα ἀπετέλουν σπειροειδῆ στήλην ἐπὶ τῶν σπειρῶν τῶν ὄφεων οἱ 'Ελλ. ἐχάραξαν τὰ ὄνδματα τῶν πόλεων, ὅσαι ἔλαβον μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας κατὰ τῶν Περσῶν (βλ. πάν. IV ἐν τέλει τοῦ βιβλίου).

Κεφ. 83. ῥῆμα λόγος. — ἡώς διαφαίνει, βλ. VII, 216. — καὶ οἱ καὶ οὗτοι (δῆλ. οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλ.). — ἐπιβάται, βλ. VII κεφ. 100. — προαγορεύω ὄμιλοῦ ἐνώπιον ὅλων. — εὖ ἔχοντα ὥραῖα εὔστοχα. — ἐκ πάντων ὑπὲρ πάντας. — τὰ ἔπεια ἦν ἀντιτιθέμενα, κατ' ἔννοιαν: εἰς τὸν λόγον του (ὁ Θεμ.) παρέβαλε. — πάντα τὰ κρέσσω τοῖσι ἔσσοσι ὅλα τὰ εὐγενέστερα πρὸς τὰ χειρότερα (δῆλ. τὴν ἀνδρείαν πρὸς τὴν δειλίαν, τὴν ἐλευθερίαν πρὸς τὴν δουλείαν, τὴν δόξαν πρὸς τὴν κατασχύνην). — ἐγγίνομαι ὑπάρχω. — καταπλέκω τὴν ῥῆσιν τελειώνω τὸν λόγον. — κατὰ τοὺς Αἰακίδας = ἐπὶ τοὺς Αἰακίδας (βλ. κεφ. 64). — ἀποδημῶ ἀπέρχομαι, ἀποπλέω.

Κεφ. 84. ἐπεκέατο = ἐπέκειντο· ἐπίκειμαι ἐπιτίθεμαι. — πρύμνην ἀνακρούομαι ὑποχωρῶ μὲ τὴν πρύμναν. — ὥκελλον, πρτκ. ἀποπειρτκ.: ὀκέλλω τὰς νέας ῥίπτω τὰ πλοῖα εἰς τὴν ἔηράν. — Παλληνεύς, ὁ ἐκ τοῦ Ἀττικοῦ δήμου Παλλήνης (νῦν Χαρ-

βάτι). — ἔξανάγομαι ὄρμῳ ἔξω ἀπὸ τὴν γραμμήν. — ἐμβάλλω νηὶ ἐπιπίπτω ἐναντίον πλοίου (ἔχθρικοῦ). — συμμίσγω συμπλέκομαι. — δαιμόνιος κακότυχος.

Κεφ. 85. κατὰ ἀπέναντι. — πρὸς Ἐλευσῖνος πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἐλευσ. — ἐθελοκακῶ μὲ τὴν θέλησίν μου δεικνύομαι δειλός. — κατὰ τὰς Θεμ. ἐντολάς, ὁ Θεμιστ. κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἐλλ. στόλου ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου εἶχε χαράξει ἐπὶ βράχων αὐτοῦ συμβουλάς πρὸς τοὺς μετὰ τοῦ Ξέρξου ἐκστρατεύσαντας Ἰωνας, ὅπως ἀποστατήσουν ἀπὸ τοὺς Πέρσας ἡ τουλάχιστον δειχθοῦν ἑκουσίως δειλοὶ εἰς μέλλοντας ἀγῶνας. — καταλέγω ἀπαριθμῶ. — μέμνημαι, ἐδῶ: ἀναφέρω. — καθίστημι διορίζω.

Κεφ. 86. κεραΐζω καταβυθίζω. — σὺν κόσμῳ κανονικῶς. — σὺν νόῳ μετὰ περισκέψεως. — συμφέρομαι, ἐπὶ γεγονότων: συμβάίνω, γίνομαι. — μακρῷ πολὺ (ἐπίρρ.). — ἀμείνονες αὐτοὶ ἔωστῶν ἀνδρείτεροι παρ' ὅτι ἥσαν ἀλλοτε. — βασιλέα, ὑποκρ. τοῦ θεήσασθαι· ὁ Ξέρξης καθήμενος ἐπὶ ἀργυρόποδος θρόνου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Αἰγάλεω — ὅρους τῆς Ἀττικῆς ἀπέναντι τῆς Σαλαμῖνος — ἐπεσκόπει τὴν ναυμαχίαν μετὰ γραμματέων, οἱ ὅποιοι ἐσημείωνον τὴν δρᾶσιν ἐνὸς ἕκάστου.

Κεφ. 87. κατὰ τοὺς ἀλλούς ὡς πρὸς τοὺς ἀλλούς. — ἀτρεκέως ἀκριβῶς. — ευδοκιμῶ ἔχω ὑπόληψιν — θόρυβος ἀταξία. — καὶ ἦ καὶ αὔτη. — μάλιστα πρὸς τινος πολὺ πλησίον τινός. — συνήνεικε, ἀδρ. τοῦ συμφέρω φέρω καλὸν ἀποτέλεσμα, ὡφελῶ. — φέρουσα μὲ ὄρμήν. — Καλυνδεῖς οἱ ἐκ τῆς Καλύνδης, πόλεως ἐν Καρίᾳ. — εἰ μὲν καὶ ἐν καὶ πράγματι. — νεῖκος φιλονικία. — μέντοι ὅμως. — ἐκ προνοίης ἐπίτηδες. — συγκυρέω (μετὰ μτχ.) συμπίπτω νά. — παραπίπτω συναντῶ. — ἀμύνω τινὶ βοηθῶ τινα. — ἀποστρέφω (ἀμτβτ.) στρέφομαι ὅπισω.

Κεφ. 88. τοῦτο μὲν... τοῦτο δε, βλ. κεφ. 76. — συνήνεικε, ἐδῶ, ὅπως καὶ κατωτέρω συνέβη. — μανθάνω (μετὰ μτχ.) παρατηρῶ ὅτι. — φημὶ λέγω ναὶ, διαβεβαιώνω. — τὸ ἐπίσημον τὸ σῆμα τοῦ πλοίου. — ἡπιστέατο = ἀττ. ἡπίσταντο· ἐπίσταμαι ἐδῶ: πιστεύω, νομίζω.

Κεφ. 89. πόνος μάχη. — ἀπὸ μὲν ἔθανε - ἀπὸ δὲ (ἔθανον), τμῆσις. — νέω κολυμβῶ. — χειρῶν νόμος συμπλοκὴ μάχη. — διανέω ἐξ κολυμβῶν διαπεραιοῦμαι εἰς. — ἐς τὸ πρόσθε παρέρχομαι περνῶ ἐμπρός. — ἀποδεξόμενοι = ἀττ. ἀποδειξόμενοι· ἀποδείκνυμαι (ἐπι) δεικνύω. — περιπίπτω τινὶ πίπτω ἐπάνω εἰς τινα.

Κεφ. 90. διεφθάρατο = ἀττ. διεφθαρμέναι ήσαν. — ἀπολοίατο = ἀττ. ἀπόλοιντο. — ὡς προδόντων, δηλ. αὐτῶν (τῶν Ἰώνων). — ἐπιφέρομαι ἐπέρχομαι μὲ δρμήν. — Σαμοθρήικες οἱ ἐκ τῆς Σαμοθράκης, νήσου παρὰ τὰ παράλια τῆς Θράκης, ἀνήκοντες εἰς τοὺς Ἰωνας. — ἀπαράσσω ἐξολοθρεύω, ζεπαστρεύω, . . . βύομαι σφύζω. — οἴα (μετὰ μτχ.) = ἄτε (μετὰ μτχ.). — ὑπερλυποῦμαι ἀγανακτῶ πολὺ. — κακός δειλός. — ὄκως = δόποτε ὁσάκις. — ὑπὸ τῷ οὔρῃ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὅρους. — ἀντίον ἀπέναντι. — ἀναπυνθάνομαι τινι ζητῶ πληροφορίας περὶ τινος. — γραμματιστῆς γραμματεύει. — πατρόθεν μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός.

Κεφ. 91. ύφισταμαι ἐνεδρεύω. — ἐν τῷ πορθμῷ, τῷ μεταξὺ τῆς νήσου Ψυτταλείας καὶ Ἀττικῆς. — κερατίζω, βλ. κεφ. 86. — ὄκως βλ. κεφ. 90. — φέρομαι φεύγω μὲ σπουδήν.

Κεφ. 92. συγκυρέω συναντῶμαι. — σημήιον = ἐπίσημον (κεφ. 88.). — βώσας = ἀττ. βοήσας. — ἐπικερτομῶ τινα δινειδίζων εἰρωνεύομαι τινα μὲ πειρακτικούς λόγους. — ἐς τὸν μηδισμὸν ὡς πρὸς τὸν μηδισμὸν οἱ Ἀθην. πρὸ διλίγων ἐτῶν εἶχον κατηγορήσει τοὺς Αἰγινήτας ἐπὶ μηδισμῷ καὶ τὸν πατέρα τοῦ Πολυκρίτου, τὸν Κριόν, εἶχον φυλακίσει. Ταύτην τὴν ἀδικον κατηγορίαν ὑπανίσσεται ἐδῶ ὁ Πολύκριτος. — ἀπορρίπτω (δινείδη) ἐς τινα ἐξακοντίζω πειρακτικούς λόγους κατά τινος. — περιγίνομαι σφύζομαι. — ὑπὸ ὑπὸ τὴν προστασίαν.

Κεφ. 93. ἄριστα ἀκούω παρὰ πολὺ ἐπαινοῦμαι. — ἐπὶ δὲ μετὰ τούτους. — Ἀναγυράσιος ὁ ἐκ τοῦ Ἀναγυροῦντος, δήμου τῆς Ἀττικῆς, κειμένου νοτίως τοῦ Ὑμηττοῦ κατὰ τὴν θέσιν τῆς σημερινῆς Βάρης. — ἐπιδιώκω καταδιώκω. — ἐν ταύτῃ, δηλ. τῇ νηὶ. — ἥλω, τοῦ ἀλίσκομαι συλλαμβάνομαι. — παρεκεκέλευστο (πθκ.) εἶχε δο-

Οῇ διαταγή (νὰ συλλάβουν δηλ. τὴν Ἀρτ.) . — ποιοῦμαι δεινὸν θεωρῶ βαρὺ πρᾶγμα: τὸ πάίρνω βαρειά.

Κεφ. 95 - 96. ταύτων, ἐκ τοῦ πρότερον. — ἐπιμιμήσκομαι τινος κάμω μνείαν τινός. — ἀπέβησα (ἀδρ. α' τοῦ ἀποβαίνω) ἀπεβίβασα. — κατειρύω = κατερύω καθέλκω, σύρω. — ταύτη εἰς τοῦτο τὸ μέρος. — ἐλπίζω ὑποθέτω, νομίζω. — παρίειμι ὑπάρχω, ὑπολείπομαι.

Κεφ. 140. α) ἀμαρτᾶς = ἀμάρτημα σφάλμα. — τὰς γενομένας ἔξ = τὰς ποιηθείσας ὑπό. — μετίημι συγχωρῶ. — ὁμολογῶ τινι ἔρχομαι εἰς συνεννόησιν μὲ τινα: συμβιβάζομαι μὲ τινα.

τούτων, ἔξ ὄνομαστικῆς ταῦτα αἴται αἱ διαταγαὶ. — ἀναγκαίως ἔχει μοι ἀναγκάζομαι. — τὸ ὑμέτερον ἀντίον γίνεται = ὑμεῖς ἐναντιοῦσθε. — ἀνταειρόμενοι = ἀτ. ἀνταιρόμενοι· ἀνταίρομαι τινι πόλεμον κινῶ πόλεμον κατά τινος. — ὑπερβάλλομαι ὑπερτερῶ, ὑπερισχύω. — στρατηλασίη, ἐδῶ: στρατός. — παρισοῦμαι τινι ἔξισοῦμαι μὲ τινα. — θέω περὶ ἔμαυτοῦ διακινδυνεύω τὴν ζωὴν μου. — καταλύσασθε, δηλ. βασιλεῖ· καταλύομαι τινι κάμων εἰρήνην μὲ τινα. — παρέχει = ἔξεστι. — κάλλιστα μὲ τοὺς ἐντιμοτέρους ὅρους. — ταύτῃ ὕρμημαι τοιουτοτρόπως σκέπτομαι: τοῦτο ἐπιθυμῶ. — ὁμαιχμίην συντίθεμαι τινι συνάπτω συμμαχίαν μετά τινος.

β) προσχρητίζω τινὸς = δέομαι τινος. — λόγοι προτάσεις. — ἡ βασιλέως χειρὶ ὑπερμήκης ἔστι εἶναι πολὺ μακρά: φθάνει εἰς μεγάλην ἀπόστασιν. — προτεινόντων, δηλ. τῶν Περσῶν· μεγάλα προτείνω ἐπ' οἷσι προτείνω εὔνοϊκοὺς ὅρους, μὲ τοὺς ὄποίους. — δειμαίνω φοβοῦμαι. — τρίβος μεγάλη ὁδός, λεωφόρος. οἰκημαῖ = οἰκῶ. — μάλιστα, νὰ συναφθῇ μὲ τό: συμμάχων πάντων. — ἔξαιρετόν τι... = τὴν γῆν, ἡ ἔξαιρετόν τι μεταίχμιόν ἔστι· μεταίχμιον, ἐδῶ: διαμφισβητουμένη μεθόριος χώρα, ἀμφισβητούμενα σύνορα. — ἔκτημαι = κέντημαι.

Κεφ. 141. ὁμολογίη συνεννόησις, συμβιβασμός. — λόγιον χρησμός. — χρεόν ἔστι = χρὴ εἶναι ὥρισμένον (πεπρωμένον): — ἐκπίπτω ἐκδιώκομαι. — συνέπιπτε συνέβη. — ὁμοῦ συγχρόνως. — σφεων δηλ. τοῦ Ἀλεξ. καὶ τῶν Λακεδ. πρέσβεων. — κατάστασις παρου-

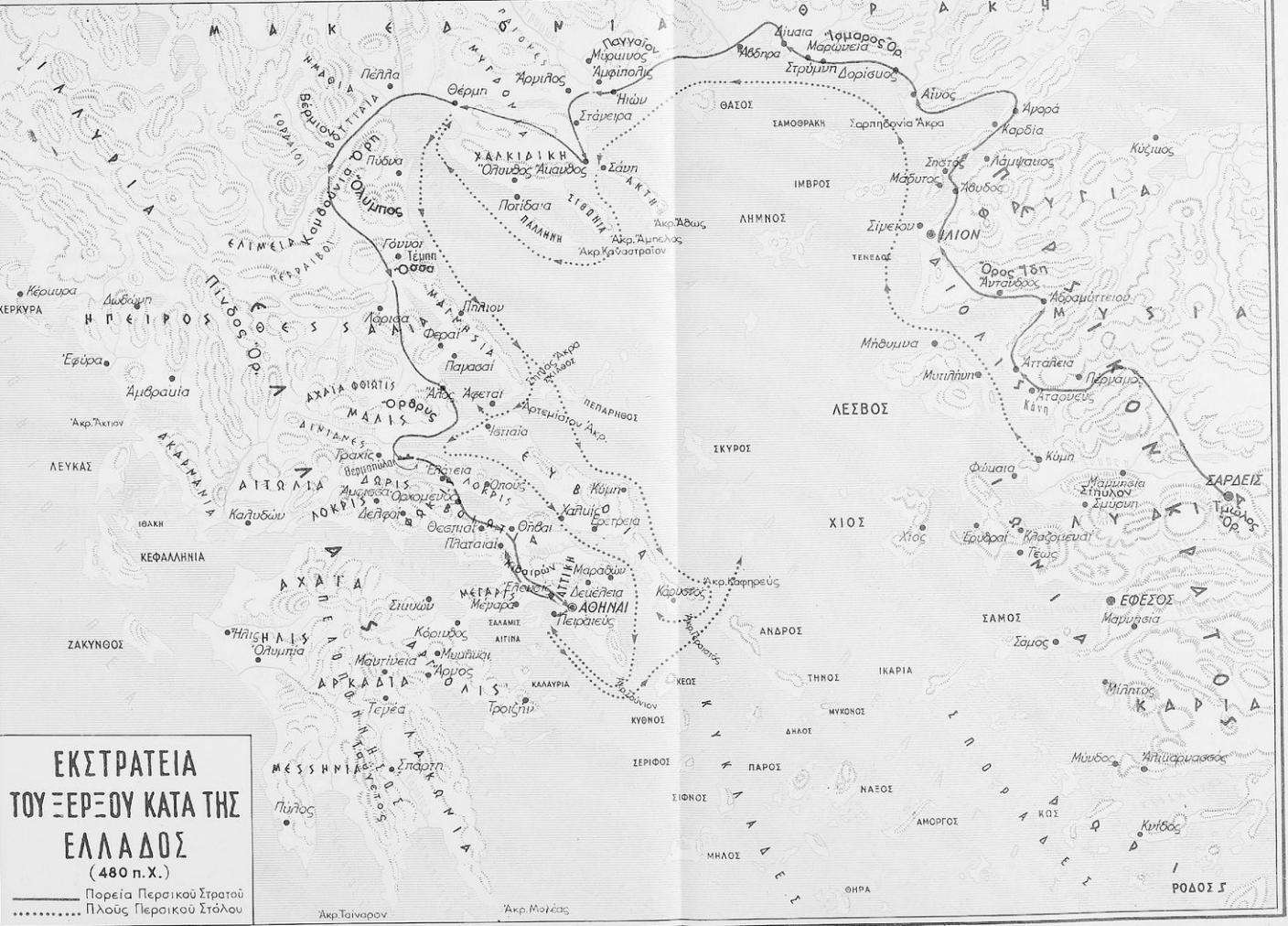
σίασις (ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου). — ἐπαναμένω περιμένω ἐπὶ πλέον . — διατρίβω δρυπορῶ . — ἐνδεικνύμενοι θέλοντες νὰ δεῖξουν .

Κεφ. 142. διαδέχομαι (τὸν λόγον) λαμβάνω τὸν λόγον . — νεώτερον ἐπὶ πολιτικῶν μεταβολῶν : νεωτερισμός . — ἐνδέχομαι ἀποδέχομαι . — κόσμον φέρον (δηλ. ἔστι) = κόσμον φέρει (βλ. κεφ. 60). — οὐδαμὸς = οὐδείς . — διὰ πάντων μεταξὺ πάντων . — πολλῶν εἴνεκεν διὰ πολλὰς αἰτίας . — οὐδὲν (ἐπίρρ.) εἰς τὸ βουλομένων . — φέρω ἐστικτείνομαι εἰς . — ἀλλως τε καὶ πρὸς τούτους νὰ συναφθῇ μέ το: οὐδαμῶς ἀνασχετὸν (ἔστι) ἀνασχετὸς ὑποφερτός . — τούτων ἀπάντων... δουλοσύνης = τούτων ἀπάντων αἰτίους (γενομένους) αἰτίους γενέσθαι δουλοσύνης . — τὸ πάλαι ἐκ παλαιῶν χρόνων .

συνάχθομαι τινι συλλυποῦμαί τινα . — διζὸς = ἀττ. δισσός . καρποὶ δισσοὶ παραγωγὴ δύο ἑτῶν (δηλ. τοῦ 480 καὶ 479). — οἰκοφθόρημαι , πρκμ. τοῦ οἰκοφθορέομαι χάνω τὴν περιουσίαν μου , καταστρέφομαι , χάνομαι . — τὰ οἰκετέων ἔχόμενα = τοὺς οἰκέτας οἰκέται μέλη οἰκογενείας (ἐδῶ: παῖδες καὶ δοῦλοι) . — ἐπιτρέφω τρέφω . — ἔστι ἄν συνεστήκη ἐφόσον διαρκεῖ . — ἀνέγνωσα (ἀρ. ἡ τοῦ ἀναγινώσκω) ἔπεισα . — λεήνας , ἀρ. τοῦ λεαίνω μετριάζω . — συγκατεργάζομαι τινι βοηθῷ τινα .

Κεφ. 143. ὑποκρίνομαι = ἀττ. ἀποκρίνομαι . — ἥπερ=ἀττ.. ἥ (συγκριτ.). — ὀνειδίζειν , δηλ. ἥμιν· ὀνειδίζω τινί τι κατηγορῶ τινα διά τι . — γλίχομαι τινος ποθῶ , σφοδρῶς ἐπιθυμῶ τι . — πίσυνοι μιν...=ἐπέξιμεν , ἀμυνόμενοί μιν , πίσυνοι θεοῖσι τε καὶ ἥρωσι συμμάχοισι ἐπεξέρχομαι ἐξέρχομαι ἐναντίον τινός πίσυνος πεποιθόως , ἔχων πεποιθήσιν θ. τε καὶ ἥρ. συμμάχοισι (κτυρμ.): εἰς τὴν συμμαχίαν θεῶν καὶ ἥρωών . — ὅπις θρησκευτικός φόβος , σεβασμός : ὅπιν ἔχω τινὸς ἔχω σεβασμὸν πρὸς τινα . — οἰκος , ἐδῶ: ναός . — ἐπιφαίνομαι παρουσιάζομαι . — χρηστὰ ὑπουργῶ (τοῖς Ἀθηναίοις) παρέχω ὠφελίμους ἐκδουλεύσεις εἰς τοὺς Ἀθ. — ἀθέμιτος παράνομος . — ἔρδω πράττω . — ἄχαρις δυσάρεστος .

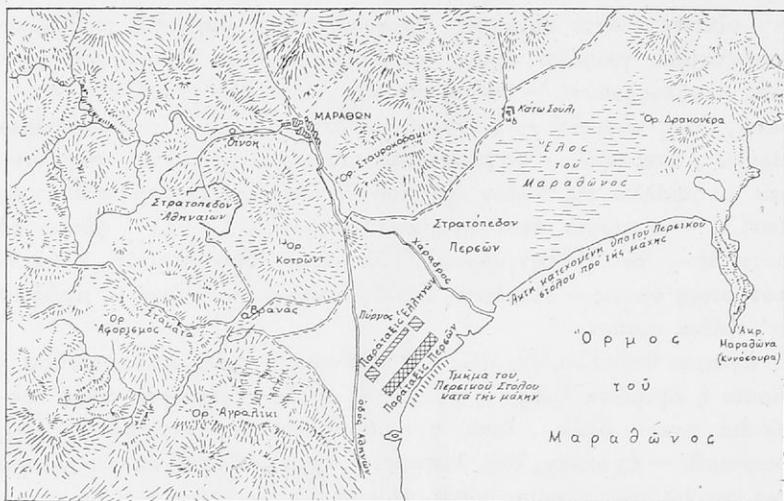
Κεφ. 144. ἀτὰρ δέ , ὅμως . — αἰσχρῶς... οἴκατε... = οἴκατε . αἰσχρῶς ἀρρωδῆσαι ἐξεπιστάμενοι τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων ,

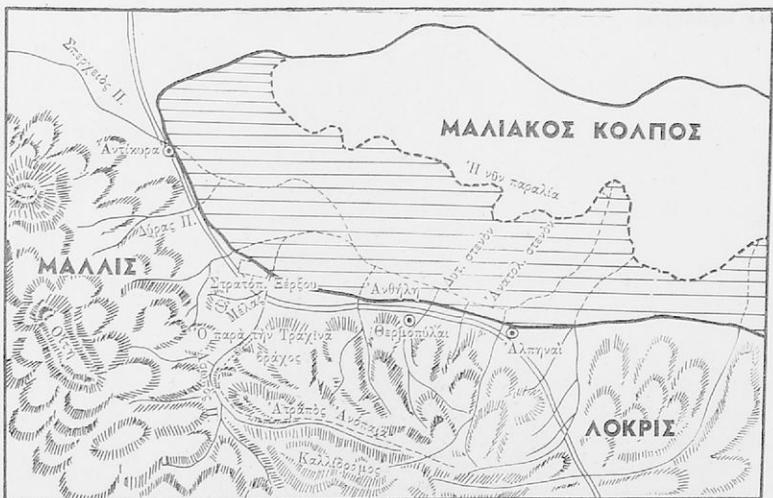
ὅτι· οἴκατε = ἀπ. ἔοίνατε· ἀρρωδῶ = ἀπ. δρρωδῶ φοβοῦμαι· ἔξεπίσταμαι γνωρίζω καλῶς· φρόνημα ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲς φρόνημα· μεγαλοφροσύνη. — οὐδαμόθι γῆς εἰς οὐδέν μέρος τῆς γῆς.— ἀρετή, ἐδῶ: εὐφορία. — (οὕτω) μέγα τόσου πολύ. — ὑπερφέρω ὑπερέχω, ὑπερτερῶ. — συγκεχωσμένα, πιθα. πρκμ. τοῦ συγχώνυμι μεταβάλλω εἰς σωρὸν ἐρειπίων. — ἀναγκαίως ἔχει = ἀνάγκη (ἐστί). — τιμωρῶ τινι λαμβάνω ἐκδίκησιν διά τι. — αὗτις δὲ ἔπειτα δέ. — τὸ ‘Ελληνικὸν οἱ Ἕλληνες. — ἕδρυμα ναός, ιερόν. — διμότροπος δυμοιος. — περίειμι ἐπιζῶ, ὑπάρχω ἐν τῇ ζωῇ. — μηδαμὰ κατ’ οὐδένα τρόπον.

ἄγαμαι θαυμάζω, ἔκτιμῶ. — ἡ πρόνοια ἡ πρὸς ἡμέας ἔοῦσα ἡ πρόνοια ἡ ἀφορῶσα ἡμᾶς: ἡ πρόνοια δι’ ἡμᾶς. — προορῶ τινος προνοῶ διά τινα. — ύμιν, δοτκ. τοῦ ποιητ. αἰτίου. — λιπαρῶ ἐμμένω, ἐγκαρτερῶ. — ἔχωμεν, δηλ. λιπαρεῖν. ἔχω μετ’ ἀπαρυφ. =: — λυπῶ τινα ἐνοχλῶ τινα, γίνομαι βάρος εἰς τινα.

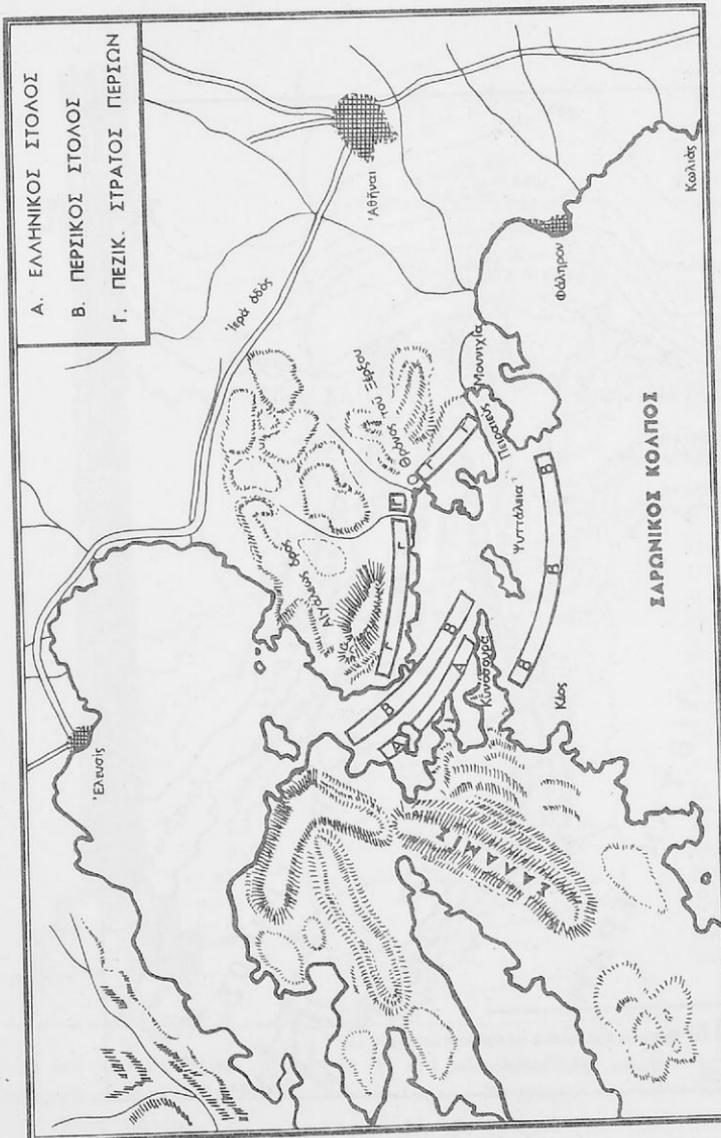
ώς οὕτω ἔχόντων ἀφοῦ τοιουτοτρόπως ἔχουν τὰ πράγματα. — οὐκ ἐκάς χρόνου οὐχὶ ἐν μακρῷ χρόνῳ. — ἔπειδη τάχιστα εὐθὺς ὡς. — τῶν = τούτων, ἄ. — προσδέομαι τινός τι ζητῶ τι παρά τινος. — καιρὸς κατάλληλος περίστασις. — προβοηθῶ σπεύδω εἰς βοήθειαν πρότερον.

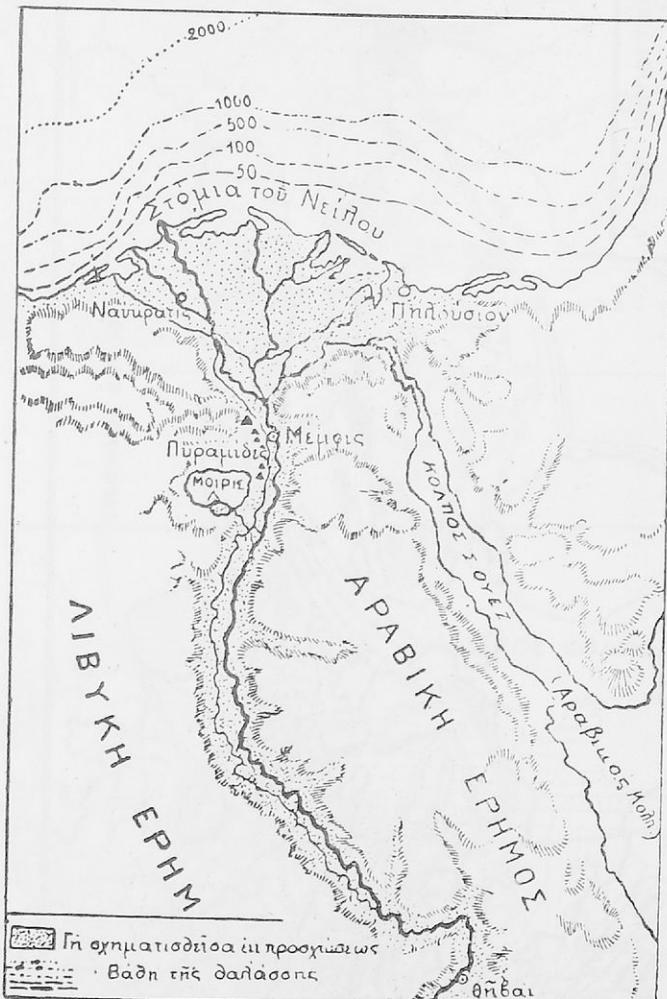

Σχέδιον τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης.

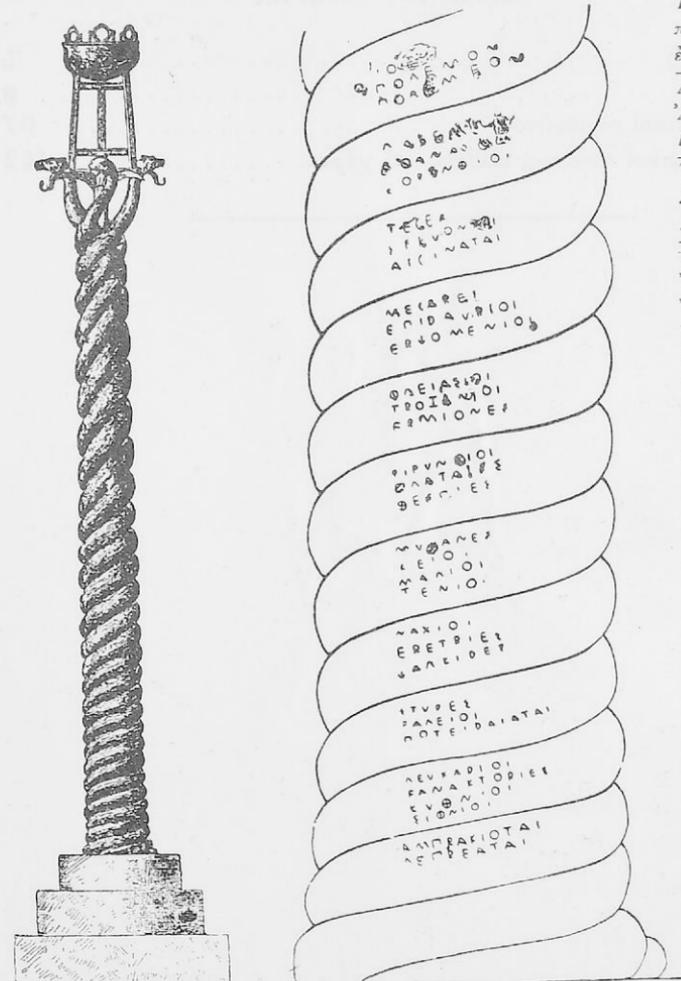

Σχέδιον τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης

Χάρτης τῆς Αἰγύπτου.

Ο. ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων
ἀριστοθείεις εἰς τὸν Ἀπόλ-
λωνα τρίπους.

Ἡ ἐπὶ τῶν σπειρῶν
τῶν δρεῶν ἐπιγραφή.

*Toīde tōr
pōlemon
ēpolēmeou*

*Δακεδαιμόνιοι
Ἄθαναιοι
Κορίνθιοι*

*Τεγέαται
Σικυόνιοι
Αιγινᾶται*

*Μεγαρῆς
Ἐπιδαύριοι
Ἐργομένιοι*

*Φλειάσιοι
Τροζάνιοι
Ἐργιονῆς*

*Τιρύνθιοι
Πλαταιᾶς
Θεσπῖες*

*Μυκανᾶς
Κέιοι
Μάλιοι
Τένιοι*

*Νάξιοι
Ἐρετριῶν
Χαλκιδῆς*

*Στυρῆς
Γαλεῖοι
Ποτειδαιάται*

*Λευκαδῖοι
Φανακτορῖς
Κύθνιοι
Σίφνιοι*

Ἀμπρακιῶται

Λεπρεᾶται

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

1. Εἰσχώργη	5
2. Κείμεσον	9
3. Ἐρμηνευτικαὶ σημειώσεις	97
4. Τοπογραφικοὶ πίνακες, εἰκόνες καὶ χάρται	142

693/APX.

Τὰ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου φέρουν τὸ κάτωθι βιβλιόσημον εἰς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος αὐτῶν.

Ἄντιτυπον στερούμενον τοῦ βιβλιοσήμου τούτου θεωρεῖται κλεψίτυπον.
Ο διαθέτων, πωλῶν ἢ χρησιμοποιῶν αὐτὸ διώκεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1129 τῆς 15/21 Μαρτίου 1946 (Ἐφ. Κυβ. 1946, Α' 108).

£10

ΕΚΔΟΣΙΣ ΚΑ', 1972 (VII) - ΑΝΤΙΤΥΠΑ 171.000 - ΣΥΜΒΑΣΙΣ 2201/30 - 3 - 72

Έχτυπωσίς - - Βιβλιοδεσία : ΙΩ. ΚΑΜΠΙΑΝΑΣ Α.Ε., Φιλαδελφείας 4, Αθήνα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής